

Samhällsnämnden**Samhällsnämnden**

kallas härmed till sammanträde **2026-09-24 kl. 08:15 - i Sambiblioteket - Olof Högborgsalen**

Hålltider för sammanträdet

08.15 – 08.30	Fredrik Zetterberg, bygglovshandläggare – Bygglov - nybyggnad av särskild boende Jensenvägen.
08.30 – 08.45	Linda Johansson, planhandläggare – Detaljplan för del av Gånsvik 1:28, Smitingen - beslut om antagande.
08.45 – 09.20	Victoria Hesselius, bygglovshandläggare: • Överklagande av rivningslov 2026-04-27. • Info om tillsynsarbetet. • Tillsyn – olovlig åtgärd, påbörjat utan starbesked • Tillsyn – olovlig åtgärd, startat utan startbesked
09.20 – 09.30	Matildha Lindström, teknisk handläggare – info om Kanaludden.
09.30 – 09.45	Josefine Bönström, bygglovshandläggare – Förslag till avslag, nybyggnad av carport.
09.45 – 10.00	Paus
10.00 – 10.10	Ulf Andersson, verksamhetsutvecklare – E-förslag – Inför elektronisk körjournal.
10.10 – 10.40	Amme Hedström, planhandläggare: • Info gällande detaljplan för del av Ön: 2:52 (Hamnparken). • Ändring av detaljplan, för del av centrum (kv. Köpmannen m.m), beslut om antagande. • Ansökan om planbesked för Mörtsal 2:13.
10.40 – 11.00	Jonas Andersson, fritidschef: • Föreningsbidrag. • Info om arvsfonden.
11.00 – 11.30	Viktoria Söderlind, alkohol- och tobakshandläggare: • Svar på remiss från Centerpartiet - utökade serveringstider. • Beslut om sanktionsåtgärder-återkallande av serveringstillstånd – Rawan Steakhouse AB. • Tillfälligt serveringstillstånd.
11.30 – 11.50	Niclas Håll Dahl, tekniskchef: • E-förslag – Om fler övergångsställen kring Ålandsbro centrum. • E-förslag – Ge oss möjlighet att åka spark igen. • Delegationsbeslut för granskning: Trafikanordningsplan Gånsviksvägen, SAM –1670
11.50 – 12.05	Kia Olsson, kostchef:

	- Svar på remiss angående motion – Upphör med vegetariska substitut i skolmaten. - Info om besöket från regeringskansliet.
12.05 – 13.05	Lunch
13.05 – 13.20	Ulrika Olsson, bostandsanpassningshandläggare – Delegationsbeslut för granskning: Föreläggande om komplettering, SAM 2026–1363
13.20 – 13.30	Frida Hamrén, miljöhandläggare – Förbud mot hantering av RDF-gods i Härnösands hamn.
13.30 – 13.50	Eva Reman, controller och Björn Hylén, ekonomichef – Delårsrapport 2026.
13.50 – 14.00	Helene Lager, t.f. förvaltningschef – Bruttolistan för internkontroll 2027.
14.00 – 14.10	Förvaltningschef informerar.
14.10 – 14.20	Ordförande informerar.
14.20 – 14.40	Fika/gruppmöten.
14.40 – 14.45	Upprop.
14.45 –	Beslutsmöte.

Föredragningslista

Paragraf	Rubrik
94	Val av justerare
95	Fastställande av dagordning
96	Informationsärenden samhällsnämnden 2026
97	Justering av paragraf från föregående möte
98	Delårsrapport samhällsnämnden 2026
99	Bruttolista för internkontroll 2027
100	Strandskyddsdispens för uppförande av bostadshus och garage
101	Föreningsbidrag skidskytteanläggning BIK Skidor
103	Beslut om sanktionsåtgärder - återkallande av serveringstillstånd Rawan Steakhouse AB
105	Beslut om antagande - Ändring av detaljplan för del av centrum, k.v Köpmannen m.m
106	Ansökan om planbesked för Mörtsal 2:13
107	Detaljplan för del av Gånsvik 1:28, Smitingen - beslut om antagande
108	Bygglov- Särskilt boende Jensenvägen
109	Förslag till avslag, nybyggnad av carport
110	Tillsyn- olovlig åtgärd, påbörjat utan starbesked
111	Tillsyn- olovlig åtgärd, startat utan startbesked
112	Svar på remiss angående motion- Översyn av taxor
113	Svar på remiss angående motion- Utökade tider för serveringstillstånd
114	Svar på remiss angående motion- Upphör med vegetariska substitut i skolmaten
115	Svar på remiss angående motion- Inför elektronisk körjournal
116	E-förslag - Ge oss möjlighet att åka spark igen
117	E- förslag om fler övergångsställen kring Älandsbro centrum
118	Anmälan av delegationsbeslut samhällsnämnden 2026
119	Uppdragsuppföljning samhällsnämnden 2026
120	Ärenden för kännedom samhällsnämnden 2026

121

Eventuellt tillkommande ärende

Helena Elfvendal
ordförande

Samhällsförvaltningen

Samhällsnämnden

Justering av paragraf från föregående möte

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att justera beslut § 89.

Sammanfattning

Ärendet avser justering av en paragraf från nämndens förra sammanträde. I samband med justering uppstod en oklarhet kring beslutets formulering. Justeringspersonerna, efter överläggning med presidiet, kom överens att nämnden får justera paragrafen vid kommande sammanträde, för att undvika att det blir fel.

Helene Lager
T.f. förvaltningschef

Samhällsnämnden

§ 89

SAM/2026-146

Frågor om investeringsprocessen av Nybron

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att anta yttrandet över revisionens ”Ang investeringen av Nybron” som sitt eget, samt

att översända svaret till revisionen

Sammanfattning

Kommunens revisorer har i granskning av investeringsprocessen gällande Nybron konstaterat brister i uppföljningen av investeringen vilket de ser allvarligt på utifrån storlek och sannolika risker i projektet.

Samhällsnämnden yttrar sig utifrån de frågor som revisionen ställt.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningen, tjänsteskrivelse 2026-06-04.

Yttrande – Angående investeringen av Nybron.

Ang investering Nybron

lena.medin@azets.com

**centraldiariet@harnosand.se, maria.oberg@harnosand.se, lillemor.andersson@harnosand.se,
samuel.moller@harnosand.se, samuel.moeller@telia.com, kristin.larsson@azets.com**

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej!

För diarium samt besvarande.

Med vänlig hälsning

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor/Senior Manager

Mobil/Direkt +46 70 560 00 43

Azets Revision & Rådgivning AB

Nya Hamngatan 12, 851 06 Sundsvall

azets.com/sv-se

Växel +46 10 457 50 00

We are an accounting, tax, audit, advisory and business services group that delivers a personal experience both digitally and at your door.

Accounting | Advisory | Audit | Payroll | Tax | Technology

This communication is intended for the person(s) named above only. It contains information that is confidential and legally privileged. If received in error, please delete this e-mail and notify the sender.

Bilagor

Ang_investering_Nybron.pdf

Härnösands kommuns revisorer

Till
Samhällsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

2026-05-07

Ang investeringen av Nybron

Uppförandet av Nybron går in i en avslutande fas. Vi har i vår granskning av investeringsprocessen konstaterat brister i uppföljningen av investeringen vilket vi ser allvarligt på utifrån storlek och sannolika risker i projektet.

Vid genomgång av nämndens protokoll för perioden november 2025 – mars 2026 kan vi inte se att det finns någon dokumenterad uppföljning av projektet. Inte heller av årsredovisningen eller av nämndens verksamhetsberättelse kan vi se någon närmare uppföljning av projektet mot budget.

Vi önskar därför en redogörelse för status, förslagsvis per 30 april 2026,

- Hur projektet Nybron förhåller sig till budget utifrån aktuell färdigställandegrad, både investeringsbudget och eventuell budget för poster som inte kan aktiveras. Vi önskar även en förklaring till större avvikelser.
- Prognos för projektet i förhållande till budget, även här både avseende investering och eventuell kostnadsbudget samt förklararing till större avvikelser.
- Förteckning över större ÄTOR, specificerat med belopp och vad de avser. Förslagsvis omfattande de 10 – 15 beloppsmässigt största.
- Bedömning av effekterna gällande incitamentsavtalet.
- Vilket systemstöd finns för uppföljning av större projekt? Fungerar det ändamålsenligt?

Revisionen önskar att samhällsnämnden svarar senast den 30 juni 2026. Svaret skickas till Lena Medin, Azets (mailadress lena.medin@azets.com) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Maria Öberg
Ordförande

Lillemor Andersson
1:e vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 217.213.xxx.xxx

2026-05-11 09:26:44 UTC

Karin Maria Öberg

Ordförande

Serienummer: 4706b11107cc72[...]29245d00a2a3f

IP: 37.250.xxx.xxx

2026-05-12 04:48:50 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2026-05-12 13:25:05 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://euti.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Samhällsförvaltningen

Helene Lager

Helene.lager@harnosand.se

Yttrande – Angående investeringen av Nybron

Sammanfattning

Kommunens revisorer har i granskning av investeringsprocessen gällande Nybron konstaterat brister i uppföljningen av investeringen vilket de ser allvarligt på utifrån storlek och sannolika risker i projektet.

Fem frågor har ställts för att kunna få en redogörelse av status. Projektet följer både den satta tidsplanen och betalplanen.

Beskrivning av ärendet

Hur projektet Nybron förhåller sig till budget utifrån aktuell färdigställandegrad, både investeringsbudget och eventuell budget för poster som inte kan aktiveras. Vi önskar även en förklaring till större avvikelser.

Samhällsnämndens yttrande: Bygget följer den satta tidsplanen och betalplanen följer det bestämda mönstret. Belysningen var inte färdigprojekterad innan byggstart. Likaså anslutningsdelarna för gång- och cykelvägarna på ö-sidan samt räcken och ledverk. Detta följer den framtagna risk- och möjlighetslistan som beslutades innan fas 2 påbörjades. Upparbetad kostnad i dagsläget är ca 216,8 mnkr (projekt 1084). Budgetuppföljning görs av controller vid varje nämndssammanträde. Där presenteras samtidigt huruvida vi följer investeringsbudgeten. Vid samhällsnämndens möte i maj presenterades även uppföljning för investeringar på projektnivå. Detta kommer att göras mer frekvent framgent.

Prognos för projektet i förhållande till budget, även här både avseende investering och eventuell kostnadsbudget samt förklararing till större avvikelser.

Samhällsnämndens yttrande: Prognosen är att vi klarar budgeten. Riktpriset var 247,5 Mkr vid byggstart med en riskbedömning på 15 % oförutsedda kostnader vilket beslutades av KF, dvs totalt 284 Mkr. Det finns inga större avvikelser.

*Förteckning över större ÄTOR, specificerat med belopp och vad de avser.
Förslagsvis omfattande de 10 – 15 beloppsmässigt största.*

Samhällsnämndens yttrande: Trafikomläggning och VA-arbeten har uppkommit som ÄTOR. Dessa arbeten ingick inte i PEABs kontraktsarbeten men utifrån samordningsvinster var det gynnsamt (ekonomiskt för kommunen och logistikmässigt för både entreprenör och handlare i området) att beställa dessa av entreprenören.

Bedömning av effekterna gällande incitamentsavtalet.

Samhällsnämndens yttrande: Incitamentsavtalet ser ut att kunna bli ekonomiskt gynnsamt både för kommun och entreprenör.

Vilket systemstöd finns för uppföljning av större projekt? Fungerar det ändamålsenligt?

Samhällsnämndens yttrande: PEAB har ett gemensamt systemstöd ÄRBAS, där både beställare och entreprenörer har fullt tillträde. Uppföljningen görs löpande samt gemensamt en gång i månaden där PEABs ledning och kommunens projektledning inklusive controller deltar. Kommunen har bara ett ekonomiskt systemstöd i VISMA, i och med ovanstående. Teknikavdelningen saknar ett bra verksamhetssystem för sina

Samhällsförvaltningen
Eva Reman
eva.reman@harnosand.se

Samhällsnämnden

Samhällsnämndens delårsrapport 2026

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att godkänna samhällsnämndens delårsrapport 2026, samt

att överlämna samhällsnämndens delårsrapport 2026 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom.

Sammanfattning

Samhällsnämndens delårsrapport för 2026 har upprättats i ledningssystemet Hypergene, enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämndens delårsrapport för 2026 har upprättats i ledningssystemet Hypergene, enligt anvisningar från kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning. I verksamhetsberättelsen presenteras verksamheten, viktiga händelser under året samt framtidshändelser. Avsnittet mål och indikatorer presenterar årets utfall på de indikatorer som rör förvaltningen. Ekonomiavsnittet analyserar det ekonomiska utfallet samt prognoser på drift och investering. Bilagan utgör samhällsförvaltningens förslag till kommunstyrelseförvaltningens upprättande av delårsrapport till kommunstyrelsen.

Bedömning

Bilagan utgör samhällsförvaltningens förslag till kommunstyrelseförvaltningens upprättande av delårsrapport till kommunstyrelsen.

Delges

Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunfullmäktige

Helene Lager
Tf förvaltningschef

Eva Reman
Controller

Bilaga 1. Samhällsnämndens delårsrapport 2026

Härnösands
kommun

Samhällsnämnd

Delårsrapport 2026

2026-08-31

Delårsrapport 2026

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2026-08-31 Organisation: Samhällsnämnd

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2026.....	1
1 Nämndens uppdrag och verksamhet	2
2 Utgångspunkter	3
3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten.....	4
4 Uppföljning och prognos av måluppfyllelse	6
4.1 Hantering av prognostiserad avvikelse i måluppfyllnad	13
5 Ekonomisk uppföljning och prognos.....	14
5.1 Utfall och prognos.....	14
5.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde	15
5.3 Investeringar.....	16
5.4 Personalvolym per verksamhetsområde	17
5.4.1 Personalkostnader	17
5.4.2 Årsarbetare	17
5.4.3 Arbetade timmar	18
5.5 Bidrag.....	18
6 Hantering av prognostiserad budgetavvikelse	19
7 Uppföljning av privata utförare	20
8 Förväntad utveckling.....	21
9 Internkontroll.....	23
9.1 Kvarstående förbättringsåtgärder från föregående år.....	24
10 Bilaga 1, Indikatorer	25

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Samhällsnämnden har ansvarsområden som sträcker sig från myndighetsutövning i miljö, plan- och byggfrågor till utveckling av gator, kajer och vägar och drift och samverkan inom fritid och ungdomsfrågor. Nämnden ansvarar för större delen av kommunens investeringar och reinvesteringar i gator, gång- och cykelvägar, anpassningar vid byggnationer, belysningsåtgärder och friluftsanläggningar samt utveckling och drift av fritids- och friluftsanläggningar.

Samhällsnämnden ansvarar för löpande frågor inom miljöarbete, fysisk planering, bostadsanpassning, skog- och naturvård, miljö och hälsoskydd, karthantering, livsmedelskontroller samt tillsyn och tillstånd för alkoholservering inklusive försäljning av folköl, tobak och livsmedel. Nämnden ansvarar även för skötsel och utveckling av kommunens gator och parker, samt för föreningsstöd. Även kollektivtrafik, inklusive skolskjutsar och färdtjänst ligger inom nämndens ansvar liksom kommunens kostavdelning där produktionsköket Navet ingår.

Nämndens arbete styrs av reglementet fastställt av kommunfullmäktige samt av kommunen antagna mål.

2 Utgångspunkter

Delårsrapporten är en uppföljning av nämndens mål och ekonomi för årets åtta första månader. Tillsammans med fyramånadersrapporten och verksamhetsberättelsen bidrar delårsrapporten till en samlad bild av hur verksamheten utvecklas i förhållande till beslutade mål och ekonomiska ramar.

3 Viktiga händelser som påverkat verksamheten

Kosten

Arbetet med att stärka den lokala livsmedelskedjan har fortsatt genom dialog med upphandlingsfunktion, grossister och andra externa aktörer inför kommande livsmedelsupphandlingar. Utredningar visar att etablering av eget renseri och slakteri inte är aktuellt med hänvisning till höga investeringskostnader och osäker tillgång till lokalt producerade livsmedel.

De uppdaterade nationella riktlinjerna för skolmåltider har inte medfört några större förändringar för kostverksamheten. Fokus ligger fortsatt på beredskapsfrågor, vilket redan är en integrerad del av verksamhetens utvecklingsarbete.

Kommunen och Matilda FoodTech har träffat en överenskommelse om att avsluta arbetet med kostdatasystemet Matilda då systemet inte kunnat implementeras enligt plan.

Den tredje etappen av golvbytet på Navet har genomförts under sommaren.

Fritid

Ett fortsatt fokus har legat på att skapa förutsättningar för en aktiv, jämställd och inkluderande fritid för kommunens invånare. Arbetet med att utveckla Fritidsbanken har fortsatt, bland annat genom planeringen av en filial i Hälledal.

Under året har ett nytt utegym vid Kanaludden färdigställts och tagits i bruk. Arbetet med att utveckla möjligheterna till spontanidrott har även omfattat upprustning av tennisbanor, utplacering av fotbollsmål samt inventering av utvecklingsmöjligheter för klättring och bouldering på Härnön.

Samhällsnämnden har beslutat att subventionera föreningslivets avgifter under 2026 med cirka 500 000 kronor genom riktade medel till fritids- och föreningslivet. Nämnden har även beslutat om en ny förenklad avgiftsmodell för hallar, planer och lokaler från och med 2027. Beslutet bedöms skapa mer likvärdiga förutsättningar för föreningslivet och samtidigt förenkla administrationen.

Allmänna arvsfonden har beviljat BIK Skidor drygt 10 miljoner kronor för etablering av en ny skidskytteanläggning på Bondsjöhöjdens IP. Föreningen har därefter ansökt om kommunal medfinansiering. Något beslut i frågan har ännu inte fattats.

Teknik

Året har präglats av omfattande återställningsarbeten efter den storm som drabbade kommunen under mellandagarna 2025. Insatserna har varit både resurskrävande och kostnadskrävande för verksamheten.

Vinterperioden kännetecknades av stora nederbördsmängder följt av återkommande temperaturväxlingar och halkperioder, vilket medfört ett fortsatt högt behov av drift- och underhållsinsatser.

En av årets största händelser har varit färdigställandet och öppnandet av Nybron. Projektet genomfördes enligt plan och invigningarna för väg- och båttrafik lockade ett stort antal besökare.

Samarbetet med de kommunala bolagen fortsätter att utvecklas positivt. Arbetet med strategiska investeringar pågår, där utvecklingen av Kanaludden fortskrider samtidigt som Nybrogatan projekteras inför byggstart.

Plan och bygg

De förändringar i plan- och bygglagen som trädde i kraft den 1 december 2025 har medfört ett omfattande arbete under året. Informations- och utbildningsinsatser riktade till företag, medborgare och andra berörda aktörer har prioriterats för att underlätta tillämpningen av den nya lagstiftningen.

Handläggningstiderna inom bygglov har varit något längre än föregående år men har fortsatt hållit sig inom lagstadgade tidsramar. Verksamheten följer kontinuerligt upp handläggningstider inom både bygglov och detaljplanering.

Inom detaljplaneringen har nya arbetsprocesser införts med positiva effekter för handläggningstider, intern samverkan och arbetsmiljö. Tillsynsverksamheten har genomförts enligt fastställd tillsynsplan.

Kart-, mät- och GIS-verksamheten har påbörjat en större uppgradering av verksamhetssystemet. Delar av systemet tas i drift under hösten medan resterande delar planeras att införas under första halvåret 2027. Uppgraderad mätutrustning har även införts för att effektivisera arbetet i fält.

En vakant tjänst inom kart- och mätverksamheten har ännu inte återbesatts, vilket påverkar verksamhetens kapacitet. Samtidigt har rutiner, mallar och arbetssätt setts över inom flera områden för att stärka effektivitet, arbetsmiljö och rättssäkerhet.

Miljö

Mätningar av luftföroreningar har fortsatt under året och åtgärder har genomförts för att minska partikelhalterna. En modellering av luftkvaliteten i centrala Härnösand har genomförts och visar både dagens föroreningsnivåer och konsekvenserna av de skärpta gränsvärden som införs 2030. Arbetet ger ett viktigt underlag för kommunens fortsatta planering av åtgärder för förbättrad luftkvalitet.

Trafik

Handläggningen av färdtjänst och riksfärdtjänst har överlämnats till Kollektivtrafikmyndigheten i samband med att tidigare handläggare gått i pension. Förändringen förväntas ge en långsiktigt hållbar hantering av ärendena samt skapa förutsättningar för en mer samordnad handläggning inom området.

4 Uppföljning och prognos av måluppfyllelse

Nämnden har inför verksamhetsåret 2026 antagit mål med tillhörande nyckelaktiviteter, samt indikatorer till respektive mål. Nedan redovisas mål och nyckelaktiviteter. Prognosen för måluppfyllelse vid årets slut har bedömts med stöd av de antagna indikatorerna. Indikatorerna redovisas i bilaga.

Plats för alla

Mål	Bedömning
Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar.	
Kommentar: Under årets första åtta månader har arbetet gått framåt och bidragit till att skapa bättre förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i hela kommunen. Flera nya aktiviteter har genomförts för att få barn och unga att röra sig mer, och möjligheterna att delta i fritids- och idrottsaktiviteter har ökat. Särskilda insatser har gjorts för att nå grupper som traditionellt deltar i mindre utsträckning, bland annat genom tjejkvällar, HBTQ-café och aktiviteter i samarbete med skolor och föreningar. Indikatorerna visar en positiv utveckling. Antalet aktiviteter i kommundelarna har ökat jämfört med föregående år och en större andel av föreningsbidragen går till handikappföreningar. Fler aktiviteter har också genomförts på olika platser i kommunen, vilket gör att fler barn och unga får möjlighet att delta. Samtidigt finns det skillnader mellan olika grupper. Betydligt fler pojkar än flickor besöker fortfarande fritidsgårdsverksamheten. De riktade insatser som genomförs för att öka flickors deltagande behöver därför fortsätta. Arbetet med att göra aktiviteter, anläggningar och utrustning mer tillgängliga bedöms vara viktigt även framöver. Personal, tid och budget har i huvudsak varit tillräckliga för att genomföra planerade insatser. En viktig förutsättning för fortsatt framdrift är ett nära samarbete mellan kommunen, skolorna och föreningslivet. För vissa indikatorer saknas helt aktuella uppgifter, vilket gör det svårare att bedöma alla effekter av arbetet. Sammantaget visar både genomförda aktiviteter och indikatorer att arbetet har bidragit till en tydlig förflyttning mot målet. Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut.	
Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.	
Kommentar: Under årets första åtta månader har arbetet med att skapa en hållbar och långsiktig samhällsplanering med plats för både kvinnor och män samt flickor och pojkar haft en tydlig framdrift. Nyckelaktiviteten kring en mer jämlik könsfördelning har kommit en bra bit i implementeringen. Arbetet med trygga idrottsmiljöer är genomfört och insatser för att stärka tjejers användning av fritids- och idrottsanläggningar har genomförts enligt plan, samtidigt som vissa aktiviteter återstår. Genomförandegraden bedöms därför vara relativt hög efter årets åtta första månader. Indikatorerna visar flera positiva tecken på förflyttning. Antalet aktiviteter för att stärka ungdomsverksamheten i kommundelarna har ökat jämfört med tidigare år och fördelningen av halltider har blivit jämnare. Även andelen föreningsbidrag till handikappföreningar har ökat. Samtidigt visar statistiken från fritidsgårdarna att pojkar fortsatt är betydligt fler än flickor bland besökarna, vilket tyder på att arbetet med att skapa likvärdigt deltagande behöver fortsätta. Insatserna som riktas särskilt till tjejer är därför fortsatt viktiga för att minska skillnaderna över tid. Det finns inga tydliga tecken på att brist på personal, tid eller budget har begränsat genomförandet under perioden. Däremot försvåras analysen av att vissa underlag saknas eller är försenade, bland annat på grund av byte av verksamhetssystem. Mer aktuell statistik skulle ge bättre möjligheter att bedöma effekterna av genomförda insatser.	

Sammantaget visar både aktiviteter och indikatorer att arbetet bidrar till målet och att utvecklingen går i önskad riktning, även om vissa skillnader mellan grupper fortfarande kvarstår och behöver följas upp. Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
-----------------	--------	------------

Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommunalar.

Engagera barn och unga till att röra på sig mer

Kommentar:

Under årets första åtta månader har nyckelaktiviteten haft en genomförandegrad med god framdrift inom flera strategier men också vissa delar som ligger efter plan. Implementeringen har stärkts genom att nya rörelsefrämjande aktiviteter och spontana idrottsmöjligheter har utvecklats. De resultat som redan kan ses är ökad tillgång till aktiviteter och bättre förutsättningar för barns och ungas rörelse, vilket fortsätter under året. Arbetet har nått olika grupper av barn och unga genom bland annat riktade insatser som tjejkvällar, HBTQ-café och verksamhet kopplad till skolor, vilket bidrar till att bredda deltagandet. För att öka tillgång till utrustning och aktiviteter för barn och unga på landsbygden kommer detta utvecklas i Hälledal under vinterhalvåret. Antal aktiviteter som har genomförts i kommunens olika geografiska områden har ökat. Personal, tid och budget framstår i huvudsak som tillräckliga, men genomförandet är beroende av fungerande samverkan mellan skolor, föreningar och andra aktörer. Dessa hanteras genom fortsatt dialog, samverkan och planerade insatser under hösten för att öka deltagande och tillgänglighet. Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.

Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.

Arbeta för en jämlik könsfördelning

Kommentar:

Under årets åtta första månader har arbetet med nyckelaktiviteten "Arbeta för en jämlik könsfördelning" haft framdrift i de olika strategierna. Arbetet med trygga idrottsmiljöer är fullt genomfört och visar tydlig implementering genom utbildningar av föreningar samt krav på handlingsplaner kopplade till bidrag, vilket redan bidrar till konkreta effekter. Strategin att skapa bättre förutsättningar för tjejer att använda fritids- och idrottsanläggningar har genomförts enligt plan och flera planerade insatser återstår för att nå ut till ännu fler. Insatserna riktar sig till olika målgrupper, särskilt inom arbetet för ökad närvaro av tjejer i fritids- och idrottsmiljöer. Några tydliga skillnader mellan kvinnor och män kan ännu inte bedömas eftersom underlaget saknar uppgifter om deltagande och utfall för olika grupper. Resurserna verkar i huvudsak ha räckt för genomförda aktiviteter. Sammantaget bedöms arbetet med nyckelaktiviteten vara genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.

Plats för tillväxt

Mål	Bedömning
-----	-----------

Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.

Kommentar:

Under årets första åtta månader har arbetet haft en tydlig framdrift. Flera planerade insatser har genomförts eller är under implementering, bland annat förbättrad information till företag och invånare, deltagande i företagsdialoger, utveckling av e-tjänster och ökad samverkan mellan verksamheter. Arbetet har bidragit till bättre kommunikation, ökad förståelse för kommunens processer och ett smidigare flöde i vissa ärenden. Samtidigt återstår delar av genomförandet innan insatserna är fullt etablerade. Indikatorerna visar en i huvudsak positiv förflyttning. Resultatet i servicemätningen Insikt är en mycket hög nivå (femman i Sverige) även om den senaste ögonblicksrapporten visar en liten minskning.

Handläggningstiderna för bygglov, planbesked och serveringstillstånd ligger inom eller klart bättre än lagstadgade krav, vilket tyder på att servicenivån fortsatt är god.

Det finns inga redovisade skillnader mellan kvinnor och män kopplade till aktiviteterna eller resultaten. Insatserna har riktats brett till både företag och privatpersoner och bedöms ha kommit olika målgrupper till del på ett likvärdigt sätt.

Resurserna har i huvudsak varit tillräckliga, även om förändrade regelverk, utveckling av digitala tjänster och publicering av information har krävt mer tid än planerat. Hindren har hanterats genom fortsatt utvecklingsarbete och planerade lanseringar under hösten. För att stärka förflyttningen ytterligare behöver arbetet med kommunikation, digital service och dialog med näringslivet fortsätta.

Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.		
Positiv förflyttning i företagsklimatet- gemensam kraftsamling för Norrlands nöjdaste företagare		
Kommentar: Under årets åtta första månader har nyckelaktiviteten visat en måttlig till god genomförandegrad, där flera verksamheter har påbörjat eller delvis implementerat planerade insatser för att stärka information, kommunikation och dialog med företag. Framdrift syns bland annat genom informationsinsatser, deltagande vid företagsfrukostar, utveckling av e-tjänster, förbättrad intern kunskap samt löpande samverkan med kommunikationsavdelningen. Vissa positiva effekter kan redan skönjas genom ökad dialog med näringslivet och förbättrad återkoppling i Insiktsmätningen, vilket indikerar ett stärkt förtroende. Fortsatt utveckling av kommunikationsinsatser behöver göras innan strategierna är fullt genomförda. Underlaget visar inga skillnader mellan kvinnor och män. Resurser och samverkan bedöms i huvudsak vara tillräckliga, men vissa aktiviteter har ändrat arbetssätt eller försenats vilket påverkat takten i genomförandet. Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.		
Företag och handlare har god vetskap om samhällsnämndens planering och satsningar		
Kommentar: Under årets första åtta månader har genomförandegraden varit hög och arbetet med information, kommunikation och dialog har haft god framdrift. Flera träffar med företag och privatpersoner har genomförts, fler än planerat, samtidigt som informationsinsatserna fortsätter under hösten och e-tjänsten för bygglov planeras att lanseras i september. Implementeringen har bidragit till ökad förståelse för processer och förutsättningar hos kunderna samt ett bättre flöde i ärendehantering. Indikationer på minskat behov av kontakt med bygglovsverksamheten, jämfört med andra kommuner i länet, tyder på att insatserna haft positiva effekter. Aktiviteten har riktats till både företag och privatpersoner och det finns inga redovisade skillnader mellan olika grupper, vilket gör att genomförandet bedöms ha nått brett. Resurserna har i huvudsak varit tillräckliga, men regelverksförändringar och utvecklingen av digitala tjänster har krävt mer tid och arbetsinsatser än beräknat. Förseningar i publicering av information på webbplats och i e-tjänst har varit de främsta hindren, men dessa hanteras genom fortsatt utvecklingsarbete och planerade lanseringar under hösten. Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.		

Modig miljökommun

Mål	Bedömning
Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.	
Kommentar:	

Under årets åtta första månader har arbetet med omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle haft en blandad men sammantaget positiv förflyttning. Arbetet med hållbara måltider visar god framdrift genom ökad implementering av klimatsmarta arbetssätt, stärkt samverkan med leverantörer och minskat matsvinn. Samtidigt har arbetet med att öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö gått långsammare än planerat. Flera viktiga insatser befinner sig fortfarande i planerings- eller uppstartsfas, vilket begränsar effekterna hittills.

Indikatorerna visar flera positiva tecken. Andelen närproducerad mat ligger över årets målnivå och matsvinnet fortsätter minska. Följsamheten till handlingsplanen för gång- och cykelstråk har ökat jämfört med tidigare år och återvinningen av vägbeläggingsmaterial visar en positiv utveckling. Däremot är underlaget för kollektivtrafikresandet osäkert på grund av brister i statistiksystemen, vilket gör det svårt att bedöma utvecklingen fullt ut.

Nuläget stämmer därför relativt väl överens med de resultat som eftersträvas inom hållbar konsumtion, resurseffektivitet och klimatanpassning, medan utvecklingen inom biologisk mångfald ännu inte nått samma nivå. Det finns inga tydliga redovisade skillnader mellan kvinnor och män kopplade till detta mål. Resurserna har varit tillräckliga inom vissa delar, men personalbrist, tidsbrist och konkurrerande prioriteringar har påverkat framdriften negativt inom naturvårds- och miljöarbetet. För att stärka förflyttningen behövs fortsatt fokus på att omsätta planerade åtgärder i praktiskt genomförande och säkerställa tillräckliga resurser för de delar som släpar efter.

Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvad riktning, men i en icke tillfredsställande omfattning vid årets slut.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.		
Öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö.		
Kommentar: Under årets åtta första månader har genomförandegraden för nyckelaktiviteten att öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö varit begränsad, där vissa miljörelaterade insatser har genomförts medan flera centrala delar fortfarande befinner sig i planerings- eller uppstartsfas. Arbetet med luftåtgärder för förbättrad luftkvalitet visar konkret framdrift och bidrar till viss positiv miljöeffekt. Utvecklingen av grönplan, dagvattenplan, naturvårdsplanens samordning samt arbetet med faunadepåer och MIFO har genomförts i begränsad omfattning eller inte påbörjats fullt ut. Implementeringen har därför ännu inte lett till breda och tydliga effekter inom hela nyckelaktivitetens område. Det finns inga redovisade skillnader mellan olika berörda grupper, och underlaget visar inte heller några särskilda effekter kopplade till kvinnor eller män. Personalbrist, tidsbrist och prioritering av andra uppdrag har varit återkommande hinder som påverkat framdriften negativt, vilket tyder på att tillgängliga resurser inte varit tillräckliga eller optimalt fördelade. För att öka genomförandegraden kommer planerade insatser omsättas i praktiskt genomförande och samverkan mellan berörda verksamheter stärkas under återstående del av året. Arbetet med nyckelaktiviteten är inte genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.		
Hållbara måltider		
Kommentar: Under årets åtta första månader har arbetet med nyckelaktiviteten Hållbara måltider haft en god framdrift, där insatser för service och bemötande har implementerats i det dagliga arbetet samtidigt som samverkan har stärkts för att skapa bättre förutsättningar för lokala livsmedelsleverantörer. Genomförandegraden bedöms sammantaget vara hög, även om vissa delar fortfarande återstår innan arbetet är fullt genomfört. Resultat som redan kan ses är nöjdare matgäster, ökad trygghet och acceptans för klimatsmarta måltider samt förbättrad kunskap om hinder och möjligheter kopplade till lokala inköp. Nyckelaktiviteten har nått de berörda grupperna och de skillnader som finns mellan kvinnor och män förklaras främst av verksamhetens personalsammansättning snarare än av skillnader i tillgång till insatserna. Resurser i form av personal, tid och budget har i huvudsak varit tillräckliga för arbetet med service och bemötande. Inom arbetet med lokala livsmedel har dock tidsbrist och svårigheter att identifiera producenter påverkat genomförandet, men detta hanteras genom utökad samverkan och nya kontaktytor. Sammantaget visar utvecklingen att		

nyckelaktiviteten bidrar till ökad implementering av hållbara arbetssätt och stärker förutsättningarna för fortsatt positiv utveckling under året.

Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot målpuppfyllelse vid årets slut.

Jämställd och jämlik välfärd

Mål	Bedömning
I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.	

Kommentar:

Under årets åtta första månader har arbetet för att stärka jämställdheten och ge kvinnor och män, flickor och pojkar samma möjligheter att forma samhället och sina liv visat viss förflyttning, men framdriften är ojämn. Arbetet med säkra och trygga miljöer har kommit längst genom att trygghetsperspektiv integrerats i planering, investeringar och dialoger med invånare och föreningar. Arbetet för en arbetsmiljö fri från diskriminering har påbörjats, men implementeringen varierar mellan verksamheterna och flera planerade utbildningar och utvecklingsinsatser återstår.

Indikatorerna visar både positiva resultat och kvarstående utmaningar. Fördelningen av halltider har blivit jämnare jämfört med tidigare år och andelen föreningsbidrag till handikappföreningar har ökat. Samtidigt är besöken på fritidsgårdar fortsatt tydligt ojämnt fördelade mellan flickor och pojkar, vilket tyder på att olika grupper fortfarande nås i olika utsträckning. Förvaltningen har även tagit emot fler prao-, trainee- och exjobbsdeltagare än tidigare år, vilket stärker möjligheterna till framtida kompetensförsörjning.

Resurserna bedöms i huvudsak ha varit tillräckliga, men chefsförändringar, tidskrävande utvecklingsarbete och ekonomiska avvägningar har påverkat takten i vissa delar. Sjukfrånvaron har ökat jämfört med tidigare år och kvinnor har högre andel långtidssjukskrivning samt fler sparade semesterdagar än män, vilket kan tyda på skillnader i arbetsbelastning eller arbetsvillkor som behöver följas upp. För att öka förflyttningen krävs fortsatt arbete med utbildning, grupputveckling, trygghetsskapande åtgärder och uppföljning av hur olika grupper påverkas av insatserna.

Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning, men i en icke tillfredsställande omfattning vid årets slut.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.		

En arbetsmiljö fri från diskriminering.

Kommentar:

Under årets åtta första månader har arbetet med nyckelaktiviteten "En arbetsmiljö fri från diskriminering" genomförts i varierande omfattning mellan verksamheterna, där flera insatser har påbörjats men där betydande delar fortfarande återstår innan full implementering kan uppnås. Fritid visar störst framdrift genom återkommande arbetsmiljödialoger och arbete med värdegrund, medan andra avdelningar befinner sig i uppstarts- eller utvecklingsfas med planerade eller delvis genomförda aktiviteter. Positiva effekter kan skönjas genom ökad dialog, grupputveckling och fokus på bemötande. Arbetet bedöms i huvudsak nå de berörda medarbetargrupperna och underlaget visar inga tydliga skillnader mellan kvinnor och män eller andra grupper. Resurserna framstår generellt som tillräckliga, men chefsbyte, långsiktiga tidsperspektiv och ännu ej genomförda utbildningar har påverkat framdriften negativt i vissa verksamheter. Flera centrala aktiviteter, såsom utbildningsinsatser, handlingsplaner och fortsatt grupputveckling, kommer att genomföras under årets återstående månader för att stärka genomförandegraden. Sammantaget bedöms implementeringen vara påbörjad och strukturerad, men ännu inte tillräckligt långt kommen för att ge fullt genomslag i verksamheterna.

Arbetet med nyckelaktiviteten är inte genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot målpuppfyllelse vid årets slut.

Säkra och trygga miljöer

Kommentar:

Under årets åtta första månader har genomförandegraden för nyckelaktiviteten "Säkra och trygga miljöer" varit varierande mellan strategierna, där arbetet med trygghet i detaljplaner och inkluderande fritidsmiljöer visat tydlig framdrift medan implementeringen inom teknikområdet fortfarande befinner sig i ett tidigt skede. Flera insatser har integrerat trygghetsperspektivet i planering, investeringar och offentliga miljöer. Resultat kan redan ses genom ökad medvetenhet om trygghetsfrågor i planprocesser, förbättrad säkerhet i kollektivtrafikmiljöer samt stärkt dialog med invånare och föreningar. Nyckelaktiviteten har i viss utsträckning nått prioriterade grupper såsom barn, unga och personer med funktionsvariationer, men underlaget ger begränsade möjligheter att bedöma skillnader mellan kvinnor och män eller andra grupper. Samverkan med berörda aktörer framstår som en styrka och har bidragit till framdriften. Resurserna förefaller i huvudsak ha varit tillräckliga för att genomföra planerade aktiviteter, även om kostnadsaspekter i vissa fall har påverkat möjligheterna att genomföra önskade lösningar fullt ut. Hinder har främst handlat om ekonomiska avvägningar samt att vissa delar av arbetet ännu inte kommit tillräckligt långt för att ge tydliga effekter. Sammantaget visar arbetet positiva resultat men den ojämna implementeringstakten mellan verksamheterna innebär att genomförandegraden ännu är begränsad. Arbetet med nyckelaktiviteten är inte genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.

Attraktiv arbetsgivare

Mål	Bedömning
Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.	
Kommentar: Under årets åtta första månader har arbetet haft en tydlig framdrift, framför allt genom insatser för en hälsofrämjande arbetsplats och genom kompetensutveckling. Friskvårdsaktiviteter, arbetsmiljöinsatser, förbättrad planering och forum för dialog har bidragit till ökad struktur, stärkt gemenskap och bättre förutsättningar för balans mellan arbete och fritid. Inom kompetensförsörjningen har utbildningsinsatser och kunskapsdelning genomförts med god effekt, samtidigt som satsningar på trainee och praktik bidrar till en långsiktig utveckling. Indikatorerna visar flera positiva tecken. Antalet prao-, trainee- och examensarbeten har ökat kraftigt jämfört med tidigare år, vilket stärker kompetensförsörjningen. Samtidigt saknas ännu nytt värde för HME, vilket gör det svårare att bedöma medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljön. Utvecklingen för långtidssjukskrivning går däremot åt fel håll och ligger högre än tidigare år, vilket visar att det fortfarande finns utmaningar inom arbetsmiljö och hälsa. Även andelen med många sparade semesterdagar har ökat, vilket kan tyda på hög arbetsbelastning i vissa delar av verksamheten. Skillnader mellan kvinnor och män syns i vissa indikatorer. Kvinnor har en högre andel sparade semesterdagar och lägre långtidssjukskrivning än män, medan männen har högre långtidssjukskrivning. De genomförda insatserna har dock riktats brett till alla medarbetare och inga tydliga tecken finns på ojämn tillgång till aktiviteterna. Resurserna har i huvudsak varit tillräckliga, men tidsbrist, chefsförändringar och begränsade möjligheter att ta emot praktikanter har påverkat genomförandet. För att stärka förflyttningen behövs fortsatt fokus på arbetsmiljö, sjukfrånvaro och långsiktig kompetensförsörjning. Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvad riktning, och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut.	
Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.	
Kommentar: Under årets första åtta månader har en tydlig förflyttning skett genom att flera hälsofrämjande insatser har införts eller etablerats. Friskvårdstimme och gemensamma träningsaktiviteter har ökat möjligheterna till återhämtning, fysisk aktivitet och social gemenskap, vilket stärker förutsättningarna för en bättre balans mellan arbete och fritid. Implementeringen har kommit längst i de delar av verksamheten där insatserna kunnat planeras och genomföras inom ordinarie verksamhet.	

Samtidigt visar indikatorerna att det fortfarande finns utmaningar. Andelen medarbetare med många sparade semesterdagar har ökat jämfört med tidigare år, vilket kan tyda på att alla inte har möjlighet att ta ut ledighet i önskad omfattning. Skillnaden mellan kvinnor och män är tydlig, där kvinnor i högre grad har fler sparade semesterdagar. Det kan bero på skillnader i arbetsbelastning, bemanning eller möjligheter att vara frånvarande. Långtidssjukskrivningarna har också ökat jämfört med tidigare år, vilket visar att arbetsmiljö- och återhämtningsfrågor fortsatt behöver prioriteras.

Resurserna har i huvudsak varit tillräckliga där arbetet kommit längst, men vissa verksamheter har haft svårare att genomföra insatserna på grund av bemanningskrav och begränsat utrymme för aktiviteter under arbetstid. För att öka framdriften behöver arbetssätten fortsatt anpassas så att även grupper med mindre flexibilitet får likvärdiga möjligheter att delta.

Bedömningen stärks av de genomförda aktiviteterna, men eftersom vissa indikatorer pekar åt olika håll finns behov av fortsatt uppföljning för att få en tydligare bild av utvecklingen under resten av året.

Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning, men i en icke tillfredsställande omfattning vid årets slut.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.		
Förvaltningen arbetar strategiskt med kompetensförsörjning på kort och lång sikt.		

Kommentar:

Under årets åtta första månader har genomförandegraden för nyckelaktiviteten bedömts som medelhög, där arbetet med utbildningsplanen och gemensamma kompetensutvecklingsinsatser har haft god framdrift medan mottagandet av praktikanter och LIA-studenter endast genomförts delvis. Implementeringen av utbildningsinsatserna har bidragit till ökad kunskapsdelning och en mer enhetlig kompetensnivå inom verksamheten, vilket är särskilt betydelsefullt med anledning av regelverksförändringar inom plan- och bygglagen. Anställningen av en trainee från september förväntas ytterligare stärka kompetensförsörjningen på både kort och längre sikt. Aktiviteten har i huvudsak nått berörda medarbetare genom utbildningsinsatserna och några skillnader mellan olika grupper kan inte utläsas av underlaget. Resurserna har varit tillräckliga för utbildningsarbetet men inte fullt ut för praktikmottagande, där resursbrist och organisatoriska förändringar har begränsat genomförandet. Dessa hinder hanteras genom planerat mottagande inom bygglov samt genom förstärkning med trainee. Det återstår att bredda genomförandet av praktik- och studentmottagande för att stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen. Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot målpuppfyllelse vid årets slut.

Förvaltningen jobbar för att vara en hälsofrämjande arbetsplats.		
--	---	---

Kommentar:

Under årets åtta första månader har nyckelaktiviteten att vara en hälsofrämjande arbetsplats genomförts med varierande men sammantaget god framdrift i de berörda verksamheterna. Flera insatser har implementerats, bland annat friskvårdsaktiviteter, förbättrad resursplanering, arbetsmiljöarbete, strukturer för prioritering och uppföljning samt åtgärder som stärker trygghet och delaktighet i arbetsmiljön. Resultat kan redan ses i form av ökad struktur, starkt gemenskap, bättre förutsättningar för balans mellan arbete och fritid samt en minskande trend i sjukfrånvaron inom vissa verksamheter. Nyckelaktiviteten har i huvudsak nått berörda grupper, och de skillnader som noterats mellan kvinnor och män förklaras främst av verksamheternas personalsammansättning snarare än av ojämn tillgång till insatserna. Resurserna har överlag varit tillräckliga, men vissa verksamheter har haft begränsningar kopplade till tid och prioriteringar. Hinder har framför allt bestått av tidsbrist, uteblivna arbetsmiljöåtgärder från externa aktörer samt chefsförändringar som fördröjt planerade aktiviteter. Dessa hinder hanteras genom tydligare planering, förstärkt uppföljning och intensifierade insatser under återstående del av året. Sammantaget bedöms genomförandegraden vara tillräckligt god, även om vissa strategier behöver öka takten för att säkerställa full implementering.

Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot målpuppfyllelse vid årets slut.

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.

Förvaltningen jobbar för att vara en hälsofrämjande arbetsplats		
---	---	---

Kommentar:

Under årets åtta första månader har nyckelaktiviteten genomförts med en samlad genomförandegrad på bra nivå, där flera insatser är genomförda eller väl etablerade samtidigt som vissa delar fortfarande befinner sig i ett tidigt skede. Friskvårdstimmen har möjliggjorts på olika sätt och gemensamma träningsaktiviteter har införts. Resultat kan redan ses genom ökad tillgång till fysisk aktivitet, förbättrad social sammanhållning och en tryggare arbetsmiljö. Nyckelaktiviteten har nått stora delar av organisationen, men förutsättningarna skiljer sig mellan grupper eftersom vissa medarbetare har svårare att delta i hälsofrämjande aktiviteter under arbetstid. Dessa skillnader verkar främst bero på verksamheternas olika arbetsformer och behov av ständig bemanning, vilket behöver hanteras genom anpassad planering och prioritering. Resurserna har i huvudsak varit tillräckliga där arbetet kommit längst, men vissa verksamheter har haft utmaningar kopplade till tid, planering och genomförandekapacitet. Åtgärder för fortsatt implementering är redan planerade. Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.

4.1 *Hantering av prognostiserad avvikelse i måluppfyllnad*

5 Ekonomisk uppföljning och prognos

5.1 Utfall och prognos

Nämndens utfall (mkr)	Periodens utfall	Periodens budget	Budgetavvikelse	Periodens utfall
	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug
	2026	2026	2026	2025
Intäkter	216,4	216,8	-0,4	203,2
tilldelade skattemedel	161,7	161,7	0,0	146,8
övriga intäkter	54,7	55,1	-0,4	56,4
Kostnader	-211,9	-216,7	4,8	-196,9
köp av verksamhet	-32,2	-37,9	5,7	-33,8
personalkostnader	-59,0	-60,3	1,3	-55,1
lokalhyror	-22,3	-22,1	-0,2	-19,5
övriga kostnader	-68,3	-65,4	-2,9	-59,7
avskrivningar	-30,1	-31,0	0,9	-28,8
=====				
Resultat	4,5	0,1	4,4	6,3

Skattemedelstilldelningen ligger på budgeterad nivå för andra tertialet 2026. Jämfört med samma period 2025 är skattemedelstilldelningen 15 miljoner kronor högre.

Övriga intäkter är 0,4 miljoner kronor lägre än budgeterat och 1,7 miljoner lägre än under samma period 2025. Övriga intäkter avser debiteringar för varor och tjänster, till exempel försäljning av måltider från Navet, taxor och avgifter för myndighetsutövning och sålda tjänster till kommunala bolag. Den negativa avvikelsen beror på 2,4 miljoner kronor lägre vidarefakturerings av koncernarbeten från Gatukontoret.

Köp av verksamhet för perioden visar en positiv budgetavvikelse med 5,7 miljoner kronor. Det är framförallt Teknikavdelningens lägre kostnader för koncernarbeten och en större andel arbete utfört under egen regi som bidrar till budgetavvikelsen.

Personalkostnaderna visar en positiv budgetavvikelse med 1,3 miljoner kronor för perioden. Det är en följd av vakanser och sjukfrånvaro vilket inte har budgeterats.

Lokalhyra uppvisar en negativ budgetavvikelsen om -0,1 miljoner kronor för perioden.

Övriga kostnader har en negativ budgetavvikelse för perioden på -2,8 miljoner kronor vilket främst består av högre kostnader för hyra och leasing av anläggningstillgångar och material av Teknik i hänförliga till underhållsarbeten utförd i egen regi.

Budgetavvikelsen för avskrivningar är för perioden -0,9 miljoner kronor lägre och beror främst på det fåtal aktiveringar av investeringar som gjorts tidigt på året. Avskrivningarna väntas öka under senare delen av året då flera investeringsprojekt är planerade att aktiveras efter tertialets utgång. Tidpunkten för aktivering av Nybron får stort genomslag på utfallet.

Utfallet för perioden blev ett resultat om 4,5 miljoner kronor.

5.2 Utfall och prognos per verksamhetsområde

Utfall och prognos	Periodens utfall	Periodens utfall	Årsprognos	Årsutfall
per verksamhetsområde (mkr)	jan-aug	jan-aug	augusti	
	2026	2025	2026	2025
Nämnd	0,1	0,1	0,1	0,2
Förvaltningsledning inkl trafikenhet	1,5	0,2	0,9	-0,4
Fritidsavdelningen	1,8	1,6	0,2	2,0
Kostavdelningen	1,8	3,6	1,5	3,2
Miljöavdelningen	0,2	0,9	0,1	1,1
Plan- och byggavdelningen	-1,2	0,6	-2,7	0,5
Teknikavdelningen	0,4	-0,9	0,6	-2,3
Avskrivningar	1,0	-0,9	-0,1	0,1
Resultat	4,5	6,3	0,6	4,3

Förvaltningsledningens resultat påverkas negativt av flytten från Johannesbergshuset till Sambiblioteket då verksamheten belastas med dubbla hyror under året. Det uppvägs endast delvis av flytten av nämndsekreteraren till Kommunstyrelsen. Trafikenheten som ingår i verksamheten uppvisar ett positivt resultat som följd av lägre kostnader för skolskjuts och färdtjänst under sommarmånaderna. Prognosen för helåret är ett positivt utfall om 0,9 miljoner kronor.

Fritidsavdelningen visar ett positivt resultat om 1,8 miljoner kronor. Fritidsverksamheten fick ett bidrag om 1,5 miljoner kronor från politiken för att användas för fritidsaktiviteter. Av detta bidrag har drygt 0,7 miljoner kronor använts för investering i ett utomhusgym på Kanaludden. Detta belopp påverkar inte driftskostnader utan blir en avskrivningskostnad över tiden, vilket har påverkat resultatet positivt. Dessutom har beslut fattats att använda cirka 0,5 miljoner kronor för att subventionera taxor vid uthyrning av sportanläggningar, vilket inte heller har belastat resultatet ännu. Det subventionerade beloppet väntas belasta resultatet i sista tertialet och prognosen för helåret är ett resultat om 0,2 miljoner kronor.

Kostavdelningen uppvisar ett positivt resultat om 1,8 miljoner kronor tack vare lägre personalkostnader till följd av lägre bemanning än budgeterat samt lägre livsmedelskostnader, men överskottet väntas minska till 1,5 miljoner kronor på helåret.

Miljöavdelningen redovisar ett positivt resultat om 0,2 miljoner kronor, trots 0,3 miljoner kronor lägre taxor vilket uppvägs av 0,4 miljoner kronor lägre personalkostnader under perioden till följd av vakans.

Plan- och byggavdelningen rapporterar ett negativt resultat om -1,2 miljoner kronor till följd av 0,4 miljoner kronor lägre intäkter från taxor och avgifter enligt nya plan- och bygglagen, kostnader hänförliga till byte och implementering av kart-och GIS program, samt högre kostnader för arbetskraft. Underskottet väntas öka till -2,7 miljoner kronor på helårsbasis.

Teknikavdelningen redovisar ett positivt resultat om 0,4 miljoner kronor, vilket främst beror på 0,6 miljoner kronor lägre kostnader än budgeterat. De största avvikelserna finns i posterna köp av entreprenad och verksamhetstjänster som är 5,3 miljoner kronor lägre än budgeterat, medan

arbetskraftskostnader, lokaler, inköp och övriga kostnader är 4,4 miljoner kronor högre. Det är ett resultat av att Teknikavdelningen har utfört mer arbeten i egen regi, vilket har haft en positiv resultatpåverkan. Prognosen för Teknik är ett överskott på 0,6 miljoner kronor för helåret.

Samhällsförvaltningen prognostiseras redovisa ett överskott om 0,6 miljoner kronor för året 2026.

5.3 Investeringar

Investeringsmedel (mkr)	Periodens utfall	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse
	jan-aug	augusti		prognos/budget
	2026	2026	2026	2026
Förvaltningsledning	0,4	0,4	0,0	-0,4
Fritidsverksamhet	1,8	6,5	1,7	-4,8
Kostavdelningen	0,0	0,6	0,6	0,0
Miljö	0,0	0,0	0,0	0,0
Plan & Bygg	0,1	0,1	0,0	-0,1
Teknik	94,5	148,0	166,0	18,0
	96,2	155,5	168,3	-12,8

Budgetunderlag är hämtat från beslutad 11-årig investeringsplan upprättad i maj 2025.

Fritidsavdelningen planerar investeringar uppgående till 6,5 miljoner kronor. Budgetavvikelsen är 4,8 miljoner kronor högre kostnader då planen uppdaterades 15 april 2026 och Fritid fick en större ram än tidigare planerat. Prognosen innehåller bland annat investeringar tillsammans med Härnösands Alpina Klubb i ett snösystem på Vårdkasen med vattenledning och pumphus, vilket tidigare lades från 2028. Investeringen kommer att utföras under innevarande år då klubben har ansökt om och beviljats medel från Allmänna Arvsfonden vilket totalt kommer att sänka kommunens investeringskostnader från 8 till 2 miljoner kronor. Förvaltningen har också gjort ett inköp av ett utegym till Kanaludden. Prognosen innefattar även inköp av en pistmaskin och en traktor.

Teknikenheten planerar att investera totalt 148 miljoner kronor vilket är 18 miljoner kronor lägre än tidigare budgeterat. Avvikelsen beror på beslut att skjuta upp en del av investeringarna i kajer samt Kanaludden och sprida dem över fler år. Prognosen för Strategiska projekt uppgår till 109 miljoner kronor. och övriga investeringar till 39 miljoner kronor varav gator står för 22,3 miljoner kronor.

Investeringsprognosen för 2026 är 155,5 miljoner kronor vilket är 12,8 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Avskrivningarna uppgick till 30,1 miljoner kronor. för perioden jämfört med en budget på 31,0 miljoner kronor. Prognosen för helåret är beroende av när under året Nybron aktiveras, men bedöms i nuläget uppgå till 46,7 miljoner kronor, vilket är 0,2 miljoner kronor över budget.

5.4 Personalvolym per verksamhetsområde

5.4.1 Personalkostnader

Utfall och prognos personal	Periodens utfall	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse
per verksamhetsområde (mkr)	jan-aug	augusti		prognos/budget
	2026	2026	2026	2026
Nämnd	-1,1	-1,7	-1,8	0,1
Förvaltningsledning inkl trafikenhet	-4,8	-7,1	-8,0	0,9
Fritidsavdelningen	-11,3	-17,6	-17,4	-0,2
Kostavdelningen	-20,1	-30,8	-32,1	1,3
Miljöavdelningen	-3,4	-5,6	-6,0	0,4
Plan- och byggavdelningen	-8,6	-13,3	-11,8	-1,5
Teknikavdelningen	-9,7	-14,3	-13,7	-0,6
Resultat	-59,0	-90,5	-90,9	0,5

Personalkostnaderna uppgick till 59 miljoner kronor från årets början t.o.m. augusti. De förväntas understiga budget med 0,4 miljoner kronor på helåret. Förvaltningsledningen inklusive Trafikenheten, Kostavdelningen och Teknikavdelningen beräknas bidra positivt medan Plan- och byggavdelningen väntas påverka negativt.

5.4.2 Årsarbetare

Tabellen nedan visar månadsavlönade och timavlönade antal årsarbetare enligt faktiskt sysselsättningsgrad. Timavlönades arbetade timmar räknas om enligt en schablon på 165 timmar till en sysselsättningsgrad. Antalet visar ett snitt av kalenderårets månader.

Antal årsarbetare per verksamhetsområde	Årsarbetare	Årsarbetare	Årsarbetare	Årsarbetare	Årsarbetare	Avvikelse
		varav kvinnor	varav män	varav timavlönade		juli
	juli 2026	juli 2026	juli 2026	juli 2026	juli 2025	2025/2026
Förvaltningsledning inkl trafikenhet	9,00	3,00	6,00	0,00	9,00	0,00
Fritidsavdelningen	31,06	7,16	23,89	2,12	28,51	2,54
Kostavdelningen	51,12	40,20	10,92	1,48	53,65	-2,52
Miljöavdelningen	6,69	5,07	1,61	0,00	7,54	-0,85
Plan- och byggavdelningen	16,00	9,71	6,29	0,00	16,13	-0,13
Teknikavdelningen	27,24	3,00	24,24	0,24	29,00	-1,76
Resultat	141,11	68,14	72,96	3,84	143,83	-2,72

Antalet årsarbetare i juli 2026 var 141, knappt tre färre än motsvarande period föregående år, 68 var kvinnor och 73 var män. Timavlönade utgjorde knappt fyra personer.

5.4.3 Arbetade timmar

Tabellen nedan visar antalet timmar utförda av anställda enligt utbetalningsdatum under den utvalda perioden för både månadsavlönade och timavlönade.

Arbetade timmar per verksamhetsområde	Månadslön	Månadslön	Timlön	Timlön
	jan-jul	jan-jul	jan-jul	jan-jul
(exklusive frånvaro)	2026	2025	2026	2025
Förvaltningsledning inkl trafikenhet	9 891,42	10 750,31	843,50	798,50
Fritidsavdelningen	28 282,52	20 851,37	1 101,75	2 280,08
Kostavdelningen	51 945,70	51 871,28	4 652,32	4 472,74
Miljöavdelningen	6 788,42	7 470,41	0,00	0,00
Plan- och byggavdelningen	16 121,82	16 795,12	0,00	0,00
Teknikavdelningen	23 679,65	24 659,54	196,25	84,00
Resultat	136 709,5	132 398,0	6 793,8	7 635,3

Antalet arbetade timmar med månadslön inom Samhällsnämnden uppgick till drygt 136 700, en ökning med 4 300 timmar mot samma period föregående år. Arbetade timmar med timlön var knappt 6 800, en minskning med drygt 840 timmar jämfört med samma period 2025.

5.5 Bidrag

Utfall och prognos bidragsintäkter	Periodens utfall	Årsprognos	Årsbudget	Avvikelse
	jan-aug	augusti		prognos/budget
(mnkr)	2026	2026	2026	2026
Nämnd	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvaltningsledning inkl trafikenhet	0,1	0,1	0,1	0,0
Fritidsavdelningen	0,7	0,7	1,0	-0,3
Kostavdelningen	0,1	0,1	0,1	0,0
Miljöavdelningen	0,0	0,0	0,0	0,0
Plan- och byggavdelningen	0,7	0,7	0,0	0,7
Teknikavdelningen	1,6	1,6	1,6	0,0
Avskrivningar	1,3	1,8	1,8	0,0
Totalt	4,4	5,0	4,7	0,3

Bidragsintäkterna summerades till 4,4 miljoner kronor för årets första åtta månader och uppskattas uppgå till 5,0 miljoner kronor för helåret, vilket innebär 0,3 miljoner kronor mer än budgeterat. Bidrag har beviljats för bl.a. vägarbeten, miljöprojekt och sjökalkning. De största bidragen representeras av Teknikavdelningen och avskrivningar som hänförs till tidigare investeringsåtgärder.

6 *Hantering av prognostiserad budgetavvikelse*

7 Uppföljning av privata utförare

Samhällsnämnden har inom vissa verksamhetsområden valt att anlita privata utförare för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv drift. Förvaltning och skötsel av kommunens park- och markområden sker genom privata utförare. Vidare utförs kommunens parkeringsövervakning av en extern aktör med uppdrag att säkerställa en välfungerande trafikmiljö. Samhällsnämnden kvarstår som huvudman och ansvarar för uppföljning, kvalitetssäkring och kontroll av att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunens mål, avtal och riktlinjer.

8 Förväntad utveckling

Kosten

Arbetet med att skapa förutsättningar för ökad andel lokala inköp i kommande livsmedelsupphandlingar fortsätter under resten av året. Samtidigt ligger fokus på att utveckla hållbara måltider, stärka service och bemötande samt fortsätta det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Det arbetsmiljöutskott som inrättades under våren fortsätter sitt utvecklingsarbete. Den positiva utvecklingen med minskande sjukfrånvaro bedöms kunna fortsätta, även om vissa arbetsmiljöförbättringar fortsatt är beroende av resurstillgång och fastighetsrelaterade åtgärder.

Ett nytt kostdatasystem kommer att upphandlas efter att tidigare upphandlat system inte kunnat implementeras. Under årets slut kommer även en utvärdering att genomföras av möjligheten att använda gasförpackning av matlådor med de nya Duni-maskinerna.

Den sista etappen av golvbytet på Navet återstår och planeras att genomföras i samband med utbyte av diskmaskin och blastrar. Tidpunkt är ännu inte fastställd.

Effekterna av det förändrade skolmjölkstödet kan ännu inte bedömas eftersom ansökan genomförs under hösten.

Teknik

Fokus under återstoden av året ligger på att slutföra pågående investerings- och utvecklingsprojekt samt säkerställa att planerade åtgärder genomförs enligt tidplan.

En ny upphandling av parkentreprenad kommer att genomföras under hösten med målsättning att avtal ska kunna tecknas före årets slut.

Arbetet med hälsofrämjande insatser fortsätter med särskilt fokus på att minska sjukfrånvaron och stärka arbetsmiljön inom verksamheten.

Fritid

Under resten av året ligger fokus på att slutföra pågående utvecklingsinsatser och förbereda verksamheten inför kommande förändringar. Ett viktigt arbete är införandet av den nya avgiftsmodellen för hallar, planer och lokaler som börjar gälla från 2027. Detta innebär behov av information till föreningslivet samt anpassningar av bokningssystem, prislister och administrativa rutiner.

Samhällsnämnden förväntas ta ställning till eventuell kommunal medfinansiering av BIK Skidors planerade skidskytteanläggning på Bondsjöhöjdens IP. Om projektet genomförs enligt plan bedöms det kunna få stor betydelse för områdets fortsatta utveckling som arena för idrott, friluftsliv och fysisk aktivitet.

Planeringen fortsätter även för återstående insatser inom spontanidrott, öppen fritidsverksamhet och tillgång till fritidsutrustning.

Plan och bygg

Under hösten kommer Kart-, mät- och GIS-verksamheten att ha särskilt fokus på införandet av det uppgraderade verksamhetssystemet. Arbetet fortsätter även under 2027 och förväntas bidra till effektivare arbetsprocesser och förbättrat systemstöd.

Den nya e-tjänsten för bygglov planeras att tas i drift under hösten. Införandet innebär att verksamheten behöver anpassa arbetssätt och rutiner för att ta tillvara de möjligheter som den digitala hanteringen skapar.

Arbetet med att ta fram ett kulturmiljöprogram fortsätter och målsättningen är att ärendet ska kunna behandlas politiskt före årsskiftet.

Under hösten inleds även arbetet med att anpassa äldre detaljplaner till dagens bebyggelseförhållanden. Arbetet kommer att fortsätta under 2027 och förväntas underlätta för berörda fastighetsägare.

En traineetjänst som delas mellan Teknik samt Plan och bygg kommer att bidra till utvecklingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö (KMA), särskilt kopplat till genomförandet av investeringsprojekt.

Miljö

Arbetet med luftkvalitet fortsätter under hösten genom löpande mätningar och uppföljning av genomförda åtgärder. Den genomförda modelleringen av luftföroreningssituationen i centrum utgör ett viktigt underlag för att möta de skärpta gränsvärden som införs 2030. Fokus ligger nu på att analysera resultaten och ta fram prioriterade åtgärder inför kommande krav.

Övergripande på förvaltningen

Alla medarbetare kommer under hösten 2026 och början på 2027 gå utbildningen Våga Fråga. Förvaltningen deltar också i rådet för Trygghet och Hälsa där vi ska verka för förbättrad hälsa hos medborgare i Härnösands kommun samt stödja kommunens övergripande insatser för ökad trygghet och hälsa.

Härnösands fritidsgård planerar aktiviteter kopplade till den nationella suicidpreventiva dagen och samarbete med Suicide Zero.

9 Internkontroll

Nämndens internkontrollarbete för innevarande år redovisas vid två tillfällen. I delårsrapporten redovisas resultatet av genomförda kontrollmoment, och i verksamhetsberättelsen redovisas vidtagna förbättringsåtgärder. Kvarstående förbättringsåtgärder från föregående år redovisas i samtliga tre verksamhetsrapporter.

Som en del av nämndens internkontrollarbete har fyra riskområden granskats: 1. Risk att tillgängligheten i det kommunal gaturummet är bristfälligt, 2. Risk att vi inte fångar upp behov av förändringar eller förbättringar på grund av att investeringsprojekt inte utvärderas, 3. Risk att strategisk trafikplanering inte sker på grund av att trafikplanerare saknas och slutligen 4. Risk att teknisk utrustning försvinner

Kontrollmoment	Status	Bedömning
1. Risk att tillgängligheten i det kommunala gaturummet är bristfälligt		
Kontroll av ansvarsfördelningen gällande tillgänglighet		
Beskrivning: Kontroll av ansvarsfördelning gällande tillgänglighet		
Resultat: Ej påbörjad, planeras under hösten på grund av personalbrist		
2. Risk att vi inte fångar upp behov av förändringar eller förbättringar pga. att investeringsprojekt inte utvärderas		
Utvärdera projekten vid projektet slut under 2025		
Beskrivning: Utröda för att skaffa oss erfarenhet. Syftet är att inte tappa lärdomar från olika projekt. Beskriva kortfattat hur uppföljning sker och vid behov föreslå förbättringsförslag.		
Resultat: Projekt utvärderas vid avslut genom muntlig återkoppling inom projektledargruppen tillsammans med teknikchef. Dokumentation av resultat och erfarenheter sker i begränsad omfattning. För att stärka spårbarhet och lärande rekommenderas att utvärdering och dokumentation framöver följer kommunens projektmodell från 2026 för större projekt.		
3. Risk att strategisk trafikplanering inte sker på grund av att trafikplanerare saknas		
Utröda konsekvenser av ej tillsatt trafikplanerare.		
Beskrivning: Beskriv kortfattat de konsekvenser vi kan se på kort och lång sikt utifrån att kompetens av trafikplanerare saknas. Beskriv också hur förvaltningen löser det idag. Ulf Olofsson.		
Resultat: Härnösands kommun har i nuläget ingen egen kompetens inom trafikplanering. Framförallt påverkas verksamheten vid projektering av ny- och ombyggnader av gator, gång- och cykelvägar. Även i detaljplanering och i vissa fall bygglovsärenden är det av betydelse att ha med den kunskap som en trafikplanerare kan bidra med. I det korta perspektivet löses frågor enligt ovan genom att trafikplaneringstjänster köps av de konsultföretag som är etablerade på marknaden. I ett längre perspektiv är avsikten att anställa egen kommunal resurs inom området.		
4. Risk att teknisk utrustning försvinner		
Se över rutiner/arbetssätt gällande utrustning vid anställning och vid avslut tjänst		
Beskrivning: Kontrollera rutin vid anställning och vid avslut tjänst. Omvärldsanalys hos andra förvaltningarna gör.		
Resultat:		

Kontrollen visar att rutiner och arbetssätt för hantering av teknisk utrustning vid anställning och avslut av tjänst inte tillämpas enhetligt inom organisationen. Det finns fungerande delar i processen, men variationer i tillämpning och otydligheter i ansvar medför att helheten inte säkerställer full kontroll över utrustningen. Kontrollen har identifierat flera brister och risker. Rutinerna vid både anställning och avslut är otydliga och ansvarsfördelningen mellan HR, chef och stödfunktioner framgår inte tillräckligt klart. Vid avslut saknas en gemensam och konsekvent använd checklista, vilket ökar risken för att moment förbises. Vidare omfattas inte kringutrustning av befintliga rutiner, och sådan utrustning köps i vissa fall in utanför ordinarie beställningsprocess utan central registrering. Detta medför bristande spårbarhet av organisationens tillgångar.

Kontrollen visar att dessa brister leder till konkreta risker, såsom att utrustning inte återlämnas, att behörigheter kan kvarstå efter avslut av anställning samt att organisationen har en otydlig överblick över sina tillgångar. Sammantaget innebär detta även en ökad risk kopplad till informationssäkerhet.

9.1 *Kvarstående förbättringsåtgärder från föregående år*

Samhällsnämnden har inga kvarstående förbättringsåtgärder från föregående år.

10 Bilaga 1, Indikatorer

Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar.

Indikator	Kön	Utfall 2026	Resultat 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Trend
Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♀	0%	27%	24%	29%	20%	→
Kommentar: Tyvärr har vi ingen färsk statistik att redovisa just nu då vi gått över till skolans verksamhetssystem, Schoolity. Administratören för Schoolity ska hjälpa oss med utdrag men än så länge har vi den inte. Vi har många fler pojkar än flickor, trenden bedömer vi som oförändrad.							
Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♂	0%	73%	76%	72%	80%	→
Kommentar: Tyvärr har vi ingen färsk statistik att redovisa just nu då vi gått över till skolans verksamhetssystem, Schoolity. Administratören för Schoolity ska hjälpa oss med utdrag men än så länge har vi den inte. Vi har många fler pojkar än flickor, trenden bedömer vi som oförändrad.							
Antal aktiviteter för att stärka ungdomsverksamheten i kommundelarna		20	15	3			↗
Kommentar: Under våren har fritidsgården haft flera aktiviteter utanför gården, evenemang med YoungWheles, grillning, fiske m.m. Under v25-33 har fritidsgården 2 ggr/vecka haft aktiviteter på andra platser ex, Soludden, Sälsten, Smitingen, Utansjö, Värptjärn, Mellanholmen, centrum, stadsparken m.m.							
Fördelning halltider	♀♂	51%	43%	39%			○
Kommentar: Följs inte upp under sommarmånaderna eftersom hallarna till stor del är stängd under sommarperioden.							
Fördelning halltider	♀	47%	36%	37%	38%		○
Kommentar: Följs inte upp under sommarmånaderna eftersom hallarna till stor del är stängd under sommarperioden.							
Fördelning halltider	♂	53%	64%	64%	62%		○
Kommentar: Följs inte upp under sommarmånaderna eftersom hallarna till stor del är stängd under sommarperioden.							
Andel av totalt föreningsbidrag som går till handikappföreningar		9%	7%	8%	6%	4%	○
Kommentar: Utfallet kan bero på: antal sökande, bidragens storlek. Fler ansökningar under 2026 jämfört med 2025.							
Fördelning plantider utomhus	♀	44.70%					○
Kommentar: Ny Indikator för 2026.							
Fördelning plantider utomhus	♂	100.00%					○

Fördelning plantider utomhus	♂	55.30%					○
------------------------------	---	--------	--	--	--	--	---

Kommentar:

Ny indikator.

Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.

Indikator	Kön	Utfall 2026	Resultat 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Trend
Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♀	0%	27%	24%	29%	20%	→

Kommentar:

Tyvärr har vi ingen färsk statistik att redovisa just nu då vi gått över till skolans verksamhetssystem, Schoolity. Administratören för Schoolity ska hjälpa oss med utdrag men än så länge har vi den inte.

Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♂	0%	73%	76%	72%	80%	→
--	---	----	-----	-----	-----	-----	---

Kommentar:

Tyvärr har vi ingen färsk statistik att redovisa just nu då vi gått över till skolans verksamhetssystem, Schoolity. Administratören för Schoolity ska hjälpa oss med utdrag men än så länge har vi den inte. Vi har många fler pojkar än flickor, trenden bedömer vi som oförändrad.

Antal aktiviteter för att stärka ungdomsverksamheten i kommundelarna		20	15	3			↗
--	--	----	----	---	--	--	---

Kommentar:

Under våren har fritidsgården haft flera aktiviteter utanför gården, evenemang med YoungWheles, grillning, fiske m.m.

Under v25-33 har fritidsgården 2 ggr/vecka haft aktiviteter på andra platser ex, Soludden, Sälsten, Smitingen, Utansjö, Värptjärn, Mellanholmen, centrum, stadsparken m.m.

Fördelning halltider	♂	51%	43%	39%			○
----------------------	---	-----	-----	-----	--	--	---

Kommentar:

Följs inte upp under sommarmånaderna eftersom hallarna till stor del stängd under sommarperioden.

Fördelning halltider	♀	47%	36%	37%	38%		○
----------------------	---	-----	-----	-----	-----	--	---

Kommentar:

Följs inte upp under sommarmånaderna eftersom hallarna till stor del stängd under sommarperioden.

Fördelning halltider	♂	53%	64%	64%	62%		○
----------------------	---	-----	-----	-----	-----	--	---

Kommentar:

Följs inte upp under sommarmånaderna eftersom hallarna till stor del är stängd under sommarperioden.

Fördelning plantider utomhus	♀	44.70%					○
------------------------------	---	--------	--	--	--	--	---

Kommentar:

Denna mätning har inte gjorts tidigare.

Fördelning plantider utomhus	♂	55.30%					○
------------------------------	---	--------	--	--	--	--	---

Kommentar:

Denna mätning har inte gjorts tidigare.

Andel av totalt föreningsbidrag som		9%	7%	8%	6%	4%	○
-------------------------------------	--	----	----	----	----	----	---

går till handikappföreningar							
---------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Kommentar:

Utfallet kan bero på: antal sökande, bidragens storlek. Fler sökande under 2026.

Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.

Indikator	Kön	Utfall 2026	Resultat 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Trend
INSIKT, Servicemätning		81	87	83	73	81	↘

Kommentar:

Resultatet för Insikt 2025 presenterades i april. Härnösands kommun är femte bästa kommun i Sverige och bäst i Sverige inom miljö- och hälsoskydd. Det resultat som visas 9 september 2026 utifrån de inkomna svaren har resultatet sjunkit till 81 men ligger fortsatt på ett mycket högt resultat.

Handläggningstid bygg - från komplett ärende till beslut		6	4				↘
---	--	---	---	--	--	--	---

Kommentar:

Trenden visar att handläggningstiden är på väg tillbaks till 2025 års nivå som var mycket bra, eftersom vi får ha 10 veckors handläggningstid enligt lagstiftning.

Handläggningstider bygg - från inkommit till komplett ärende		3					→
---	--	---	--	--	--	--	---

Kommentar:

Trenden visar att handläggningstiden är på mycket bra nivå, eftersom vi får ha 10 veckors handläggningstid enligt lagstiftning. Ny lagstiftning får mer och mer genomslag och en osäkerhet hos kund kan göra att det tar längre tid tills ärendet är komplett.

Handläggningstider plan - från komplett ärende till beslut		5					↘
---	--	---	--	--	--	--	---

Kommentar:

Målet är att fatta beslut innan 16 veckor (4 månader) som är ett lagkrav. Målet är uppnått med marginal.

Handläggningstider plan - från inkommit till komplett ärende		98					↗
---	--	----	--	--	--	--	---

Kommentar:

Två av ärendena har tagit 1,5-2 års tid, vilket är standard för den typen av ärenden. Ett ärende har tagit mer tid i anspråk på grund av hantering av planens konsekvenser för närboende.

Tre detaljplaner antogs i maj och juni.

- Södra E4:an har 182 veckors handläggningstid - Förskolan har 103 veckors handläggningstid - Särskilt boende har 83 veckors handläggningstid

Handläggningstid Serveringstillstånd - från inkommit till komplett ärende		5					○
--	--	---	--	--	--	--	---

Kommentar:

Lagstadgade kravet på handläggningstid för serveringstillstånd år 2026.

Fullständig ansökan inkommen → beslut senast inom 16 veckor (4 månader). I servicelöftet i Härnösand har vi bestämt 8 veckor. Målet är uppnått med marginal.
 Förlängning får ske vid behov → ytterligare högst 16 veckor (4 månader).
 Maximal laglig handläggningstid blir därför 32 veckor (8 månader).

Handläggningstid serveringstillstånd - från komplett ärende till beslut		5					→
---	--	---	--	--	--	--	---

Kommentar:
 Lagstadgade kravet på handläggningstid för serveringstillstånd år 2026.
 Fullständig ansökan inkommen → beslut senast inom 16 veckor (4 månader). I servicelöftet i Härnösand har vi bestämt 8 veckor. Målet uppnått med marginal.
 Förlängning får ske vid behov → ytterligare högst 16 veckor (4 månader).
 Maximal laglig handläggningstid blir därför 32 veckor (8 månader).

Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.

Indikator	Kön	Utfall 2026	Resultat 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Trend
Andel närproducerad mat		26%	27%	23%	20%	20%	↗

Kommentar:
 Målet för närproducerad mat 2026 är 25,5%. Resultatet jan-juli är 25,9% (kr). Jan-mars 2026 var resultatet 25,47% (kr)

Kollektivtrafikresande		482 379	316 329	876 010	983 064	811 073	↘
------------------------	--	---------	---------	---------	---------	---------	---

Kommentar:
 Tyvärr så är det fel i statistiken då det är fel i biljettmaskinerna i hela Norrland inte bara hos Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland.
 Felet har varit under en lång period och arbetet pågår med att lösa problemet.

Följsamhet handlingsplan gång-, och cykelstråk		30%	25%	10%	10%		↗
--	--	-----	-----	-----	-----	--	---

Kommentar:
 Målvärde 10% per år är uppnått.
 Nybron är utförd till största delen, Kanaludden utförd till stor del. Nybrogatan påbörjas under hösten, delen pumpbacksgatan är färdigställd. De andra projekten projekteras just nu och har senare startdatum.

Matsvinn		72	73	73	80	89	↗
----------	--	----	----	----	----	----	---

Kommentar:
 Mål för 2026 är 74 g/ätande/dag och det resultatet uppnådde vi redan 2024.

Återvinningsgrad vägbeläggningmaterial		25.00%					○
--	--	--------	--	--	--	--	---

Kommentar:
 T1 10%
 Ncc har fräst gator i staden unde sommaren och återanvänt asfalt i tillverkningen av ny asfalt. Mängden som blandas i redovisas senare av vår leverantör

I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Indikator	Kön	Utfall 2026	Resultat 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Trend
-----------	-----	-------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Andel anställda med chefsbefattning	♀	7%	7%				○
-------------------------------------	---	----	----	--	--	--	---

Kommentar:

Ingen miljöchef under 2026. Resultatet visar att chefsbefattningar i högre utsträckning innehas av män än kvinnor i förhållande till respektive köns andel av de anställda.

Andel anställda med chefsbefattning	♀	4%	5%				○
Andel anställda med chefsbefattning	♂	11%	11%				○
Andel anställda fördelat på kön	♀	55%	54%				○
Andel anställda fördelat på kön	♂	45%	46%				○

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Indikator	Kön	Utfall 2026	Resultat 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Trend
Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♂	36	9	19			↗

Kommentar:

13 tjejer. 23 killar. En LIA kommer till plan och bygg under 2027. Fritid räknar med att ta emot några praktikanter till under hösten i alla deras verksamheter.

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♀	13	3	5			↗
--	---	----	---	---	--	--	---

Kommentar:

13 av totalt 36

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♂	23	6	14			↗
--	---	----	---	----	--	--	---

Kommentar:

23 av totalt 36

Hållbart medarbetarengagemang, HME		0	81	82	83	80	○
------------------------------------	--	---	----	----	----	----	---

Kommentar:

Inget nytt värde än för 2026.

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♀	8	3	2	0	1	○
--	---	---	---	---	---	---	---

Kommentar:

Underlaget hämtas tidigt under året, många medarbetare har kvar sparade dagar till juledighet.. En del beror på sjukskrivningar.

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♀	10	1		0	0	○
--	---	----	---	--	---	---	---

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♂	5	2	2	0	1	○
Långtidssjukskrivning	♂	54.3%	48.0%	46.5%	42.6%	29.8%	○

Kommentar:

Sjukfrånvaron inom Samhällsnämnden uppgår till 6,6 procent, vilket är lägre än kommunens totala sjukfrånvaro på 7,4 procent. Drygt hälften av sjukfrånvaron, 53,4 procent, utgörs av sammanhängande sjukfrånvaro om 60 dagar eller mer, vilket är en högre andel än för kommunen totalt. En riktad genomgång av långtidssjukfrånvaron pågår, i syfte att säkerställa ett aktivt rehabiliteringsarbete och identifiera möjliga åtgärder som kan stödja återgång i arbete.

Långtidssjukskrivning	♀	51.6%	43.2%	46.5%	39.6%	13.5%	○
-----------------------	---	-------	-------	-------	-------	-------	---

Kommentar:

Fler män än kvinnor är långtidssjukskrivna.

Långtidssjukskrivning	♂	58.0%	52.1%	47.7%	45.8%	51.5%	○
-----------------------	---	-------	-------	-------	-------	-------	---

Kommentar:

Fler män än kvinnor är långtidssjukskrivna.

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.

Indikator	Kön	Utfall 2026	Resultat 2025	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Trend
Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♂	36	9	19			↗

Kommentar:

13 tjejer. 23 killar.

En LIA kommer till plan och bygg under 2027. Fritid räknar med att ta emot några praktikanter till under hösten i alla deras verksamheter.

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♀	13	3	5			↗
--	---	----	---	---	--	--	---

Kommentar:

Av totalt 36

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♂	23	6	14			↗
--	---	----	---	----	--	--	---

Kommentar:

Av totalt 36

Hållbart medarbetarengagemang, HME		0	81	82	83	80	○
------------------------------------	--	---	----	----	----	----	---

Kommentar:

Inget nytt värde för 2026 finns ännu.

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♂	8	3	2	0	1	○
--	---	---	---	---	---	---	---

Kommentar:

Underlaget hämtas tidigt under året, många medarbetare har kvar sparade dagar till juledighet.. En del beror på sjukskrivningar.

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♀	10	1		0	0	○
--	---	----	---	--	---	---	---

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♂	5	2	2	0	1	☐
Långtidssjukskrivning	♂	54.3%	48.0%	46.5%	42.6%	29.8%	☐

Kommentar:

Sjukfrånvaron inom Samhällsnämnden uppgår till 6,6 procent, vilket är lägre än kommunens totala sjukfrånvaro på 7,4 procent. Drygt hälften av sjukfrånvaron, 53,4 procent, utgörs av sammanhängande sjukfrånvaro om 60 dagar eller mer, vilket är en högre andel än för kommunen totalt. En riktad genomgång av långtidssjukfrånvaron pågår, i syfte att säkerställa ett aktivt rehabiliteringsarbete och identifiera möjliga åtgärder som kan stödja återgång i arbete.

Långtidssjukskrivning	♀	51.6%	43.2%	46.5%	39.6%	13.5%	☐
Långtidssjukskrivning	♂	58.0%	52.1%	47.7%	45.8%	51.5%	☐

Kommentar:

Fler män och än kvinnor är långtidssjukskrivna.

Samhällsförvaltningen
Helene Lager
Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Bruttolista för internkontroll 2027

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta förslag på bruttolista över identifierade risker inför prioritering och förslag till beslut om internkontrollplan för samhällsnämnden.

Sammanfattning

Samhällsförvaltningens arbetsgrupp för internkontrollen har sammanställt en bruttolista över risker. Dessa risker har sedan värderats genom en konsekvens- och sannolikhetsbedömning.

Beslutet om bruttolistan reglerar vilka risker som ska kontrolleras nästkommande år, och som ska tas med i nämndens internkontrollplan.

Beskrivning av ärendet

Internkontroll är en process där såväl den politiska som den professionella ledningen samt övrig personal samverkar för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten och
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Varje nämnd har det yttersta ansvaret för internkontrollen inom sitt verksamhetsområde och ska återrapportera till kommunstyrelsen om hur internkontrollen fungerar. Samhällsnämnden ska därför årligen besluta om en plan för internkontrollen som bidrar till att utveckla och effektivisera förvaltningens verksamhet.

Internkontrollplanen ingår som en del av verksamhetsplanen och beslutas inom ramarna för verksamhetsplanen och följs upp som en del av delårsrapporten och verksamhetsberättelsen. Eventuella brister som upptäcks ska rapporteras till kommunstyrelsen.

Internkontrollens faser

Processen för internkontrollen är indelade i tre faser, se figur 1. Planeringsfasen genomförs med sikte på nästa år. Genomförandefasen och förbättringsfasen genomförs för innevarande år.

Figur 1: Internkontrollens tre faser.

Planeringen av den interna kontrollen sker löpande under kalenderåret. Första steget i arbetet med att ta fram en plan är att identifiera och kartlägga risker förknippade med en rutin, process eller system. Internkontrollen blir på så sätt ett hjälpmedel för måluppfyllelsen eftersom en viktig del är att hantera de risker som kan hindra kommunen att uppnå målen.

Samhällsförvaltningens arbetsgrupp för internkontrollen har sammanställt en bruttolista över risker, se bilaga 1. Dessa risker har sedan värderats genom en konsekvens- och sannolikhetsbedömning.

För att skapa delaktighet och involvera den politiska nivån i processen på ett tas bruttolistan upp till beslut innan verksamhetsplanen för nästa år antas. Beslutet om bruttolistan reglerar nämligen vilka risker som ska kontrolleras nästkommande år, och som ska tas med i nämndens internkontrollplan.

Bedömning

Samhällsförvaltningens bedömning av olika risker framgår av bilaga 1.

Delges

-

Helene Lager
Tf förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Bruttolista för internkontroll 2027

Hjälptexter till respektive kolumn

Risk-kategori	Mål	Rutin-Process-System	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Konsekvens ekonomi 1-4	Konsekvens förtroende 1-4	Sannolikhet 1-4	Risikvärde	2023	2024	2025	2026	2027	Kommentar
Processens risker kan delas in i olika kategorier, vilket är ett sätt att identifiera, lära känna och beskriva riskerna i processen. Några vanliga riskkategorier är: - Risk för förtroendeskada för person/medarbetare /förvaltning/nämnd/kommun - Omvärldsrisk, händelser i omvärlden som kan hota verksamheten och påverka uppsatta mål. - Finansiell risk, exempelvis likviditetsrisk, kreditrisk eller hur förändring av till exempel statsbidrag kan påverka verksamheten. - Legala risker, risker kring lagstiftning eller regler - Verksamhetsrisk, exempelvis risk om verksamheten inte uppnår sina mål, kompetensbrist - Redovisningsrisk, risk att beslut fattas utifrån ej tillförlitliga eller rättvisande information, olika typer av oegentligheter - Risk för bristande efterlevnad av regelverk - IT-baserade risker, risker med datoriserade system, säkerhetssystem	Risken kopplas till ett av de mål som nämnden satt upp för året. Om risken inte kan kopplas till ett av nämndens mål lämnas rutan tom.	Här skriver du in inom vilken process, vilken rutin, eller i vilket system som risken finns. Exempel på processer, rutiner och system är: - Inköpsprocessen - Faktureringsprocessen - Diarietförföring - Kompetensförsörjning - Informations säkerhet - Politiska beslutsprocessen - Ledning och styrning - Införande av nytt verksamhetssystem - IT-säkerhetsprocesser - Personalutveckling	Beskrivning av den risk ni ser. Det är viktigt att risken formuleras noggrant så att den också över tid kan förstås utan tolkning: Exempel på formulering av risk: Risk att ... (händelse) inträffar pga ... (orsak), vilket leder till ... (konsekvens)	Här skriver du in hur förvaltningen ska kontrollera den identifierade risken. I kontrollmomentet ska det framgå hur kontrollen ska genomföras samt tidpunkten för genomförandet av kontrollen. Om kontroller ska göras återkommande med viss frekvens ska även det framgå. Kontrollmomenten kan exempelvis genomföras som: - stickprovskontroller - granskning, av rutiner dokument, processer etc. - kvalitativa kontroller såsom intervjuer eller enkäter till medarbetare eller andra involverade aktörer.	Riskena värderas genom en konsekvens- och sannolikhetsbedömning. Utgångspunkten är att bedöma vilka konsekvenser en händelse kan få för exempelvis förtroende, ekonomi och enskilda individer samt hur sannolikt det är att en viss händelse inträffar. Riskerna ska bedömas och graderas.	Konsekvens graderas 1 - 4: 1. Försumbar - Konsekvensen är obetydlig för kommun och övriga intressenter (upp till 1% av omsättningen, inget i media) 2. Lindrig - Konsekvensen uppfattas som liten av både kommun och övriga intressenter (upp till 3% av omsättningen, notis i media) 3. Kännbar - Konsekvensen uppfattas som besvärande för kommun och övriga intressenter (upp till 10% av omsättningen, inlägg i media) 4. Allvarig - Konsekvensen är så stor att fel inte får inträffa (över 10% av omsättningen, artikelserie/drev i media)	Sannolikhet graderas 1 - 4: 1. Osannolik - Risken att fel ska uppstå är nästan obefintlig (har aldrig inträffat, men kan inträffa) 2. Mindre sannolik - Risken är minimal att fel ska uppstå (har inträffat, men högst en gång de senaste fem åren) 3. Möjlig - Det föreligger risk att fel ska uppstå (har inträffat minst en gång under de senaste tre åren) 4. Sannolik - Hög risk, mycket troligt att fel ska uppstå (har inträffat mer än en gång de senaste två åren)	Konsekvens Sannolikhet Behovet av åtgärd värderas utifrån riskens sammanlagda slutsluffar: 1 - 2: kan åtgärdas om det är kostnadseffektivt (grön) 3 - 6: bör åtgärdas (gul) 7 - 16: ska åtgärdas (röd/mörkröd)	Automatisk uträkning görs i mallen. Medelvärdet för konsekvensen multipliceras med värdet för sannolikheten och detta utgör risikvärdet	Sista steget i riskanalysen innefattar att bedöma om en risk ska hanteras eller accepteras. I det fall risken ska hanteras markerar du med ett X i bruttolistan vilket är detta ska ske.	Detta fält används vid behov.			
								Konsekvens Sannolikhet Accepterade risker Bland hittar vi risker som vi bedömer inte ska hanteras. Exempel på detta är när det inte är ekonomiskt försvarbart att hantera risken, om den får ett mycket lågt värde (1-2) i kolumnen Risikvärde, eller när en annan myndighet råder över frågan. Om en identifierad risk ska accepteras flyttas den till fliken "Accepterade risker" i dokumentet Bruttolista. En accepterad risk ska inte ingå i bruttolistan och således inte heller i internkontrollplanen, men den ska dokumenteras. En accepterad risk ska motiveras.						
								Konsekvens Sannolikhet Tänk på: Ett lågt risikvärde betyder inte alltid att vi ska acceptera risken och lämna den ohanterad. Det finns situationer där ett lågt risikvärde kan väntas sliga och bli en mer allvarlig risk om vi inte hanterar den.						

Risk-kategori	Mål	Rutin-Process-System	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Konsekvens ekonomi 1-4	Konsekvens förtroende 1-4	Sannolikhet 1-4	Riskvärde	2026	2027	2028	Kommentar
			Risk att kommuninvånarna drabbas negativt vid exempelvis översvämningar och/eller torska pga. avsaknaden av hur vattenfrågor hanteras strategiskt vilket leder till skador på miljö och hälsa		1	4	3	7,5				
			Risk att avtal och avtalstid inte följs upp pga. otydlig ansvarsfördelning, vilket leder till att kostnader är högre än nödvändigt eller att avtal inte följs.		2	2	3	6				
			Risk att naturvårdsfrågor inte uppmärksammas pga. resursbrist, vilket leder till att värdefulla naturområden kan skadas.		1	1	1	1				
		Ansvarsfördelning	Risk att GIS-samordning inte fungerar pga. att back-up saknas för GIS-samordningsfrågor, vilket leder till att kommunen och våra kunder inte kan nyttja GIS-systemet.		1	2	1	1,5				
		Ansvarsfördelning	Risk att kommuninvånarna drabbas negativt om dammar inte sköts pga. otydlig ansvarsfördelning. Vilket leder till skador på miljö, hälsa och egendom.		3	3	2	6				
		Digitaliseringsprocess	Risk att inte alla kan använda kommunens e-tjänster pga. okunskap eller ointresse, vilket leder till att kommunen måste ha analoga och digitala system för att vara tillgänglighetsanpassade för alla medborgare och är personalkrävande för samhällsförvaltningen.		2	2	2	4				Genomförd 2025 avseende föreningsbidrag.
		Ansvarsfördelning	Risk att tillgängligheten i det kommunala gaturummet är bristfällig pga. otydlig ansvarsfördelning av tillgänglighetsfrågor, vilket kan leda till försämrad tillgänglighet för våra kommuninvånare.		1	2	2	3	X			
		Projektprocess	Risk att vi inte fångar upp behov av förändringar eller förbättringar pga. att investeringsprojekt inte utvärderas , vilket leder till att misstag kan återupprepas.		1	3	3	6	X			Flyttad från 2027 till 2026 efter nämnden
		Budgetprocess	Risk att kostnaderna för skolskjuts och pedagogiska måltider ökar pga. beslut fattas utanför verksamhetens kontroll, vilket leder till att budget inte kan följas.		1	2	4	6		X		Flyttad från 2026 till 2027 efter nämnden
			Risk att strategisk trafikplanering inte sker pga. trafikplanerare saknas, vilket leder till att framtida infrastruktur inte planeras tillräckligt.		1	2	2	3	X			Flyttad från 2027 till 2026 efter nämnden
			Risk att teknisk utrustning försvinner pga. att rutiner för utlåning saknas, vilket leder till en möjlig ekonomisk förlust		1	3	4	8	X			
								0				
								0				

Digitaliseringsprocess	Risk att handlingar inte diarieförs, enligt offentlighetsprincipen vilket kan leda till bristande öppenhet och rättsäkerhet.	Kontrollera har handläggare tillräcklig kunskap gällande diarieföring och kunskap i systemet.	1	3	2	4	
Ansvarsfördelning/ekonomisk risk	Risk för felaktig kostnadsfördelning och bristande ekonomisk styrning till följd av otydliga ansvarsförhållanden och rutiner för interna beställningar mellan förvaltningar och verksamheter.	Stickprovskontroll av interna uppdrag för att säkerställa att beställare, kostnadsansvar och finansiering har dokumenterats och godkänts före genomförande.	3	3	3	9	
Ekonomisk risk. Välfärdsbrottslighet	Risk för otillräckliga kontroller medför att bidrag, tillstånd eller andra kommunal stödformer utnyttjas felaktigt eller används för välfärdsbrottslighet. Vilken kan leda till felaktig användning av kommunens resurser, ekonomisk skada, rättssäkerhetsrisker samt minskat förtroende för kommunen.	Kontroll av att fastställda rutiner för identitets- och behörighetskontroll följs. Stickprovskontroll av underlag som ligger till grund för beslut om bidrag eller tillstånd. Uppföljning av avvikelser, misstänkta oegentligheter och vidtagna åtgärder.	3	3	1	3	
						0	
						0	
						0	
						0	
						0	

Risk-kategori	Mål	Rutin-Process-System	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Konsekvens ekonomi 1-4	Konsekvens förtroende 1-4	Sannolikhet 1-4	Riskvärde	2024	2025	2026	2027	2028	Kommentar
			Risk att kommuninvånarna drabbas negativt vid exempelvis översvämningar och/eller torsa pga. avsaknaden av hur vattenfrågor hanteras strategiskt vilket leder till skador på miljö och hälsa		1	4	3	7,5	X					
			Risk att avtal och avtalstid inte följs upp pga. otydlig ansvarsfördelning, vilket leder till att kostnader är högre än nödvändigt eller att avtal inte följs.		2	2	3	6	X					
			Risk att naturvårdsfrågor inte uppmärksammas pga. resursbrist, vilket leder till att värdefulla naturområden kan skadas.		1	1	1	1	X					
		Ansvarsfördelning	Risk att GIS-samordning inte fungerar pga. att back-up saknas för GIS-samordningsfrågor, vilket leder till att kommunen och våra kunder inte kan nyttja GIS-systemet.		1	2	1	1,5	X					
		Ansvarsfördelning	Risk att kommuninvånarna drabbas negativt om dammar inte sköts pga. otydlig ansvarfördelning. Vilket leder till skador på miljö, hälsa och egendom.		3	3	2	6		X				
		Digitaliseringsprocess	Risk att inte alla kan använda kommunens e-tjänster pga. okunskap eller ointresse, vilket leder till att kommunen måste ha analoga och digitala system för att vara tillgänglighetsanpassade för alla medborgare och är personalkrävande för samhällsförvaltningen.		2	2	2	4		X				Genomförd 2025 avseende föreningsbidrag.
		Ansvarsfördelning	Risk att tillgängligheten i det kommunala gaturummet är bristfällig pga. otydlig ansvarsfördelning av tillgänglighetsfrågor, villet kan leda till försämrad tillgänglighet för våra kommuninvånare.		1	2	2	3			X			
			Risk att personal inte nyttjar digitala system pga. att det upplevs mer besvärligt än att använda ett analogt sysm, vilket leder till att rättsäkerhet, rutiner och processer inte följs.		1	1	1	1			X			Flyttas till accepterad risk inför år 2026.
		Projektprocesss	Risk att vi inte fångar upp behov av förändringar eller förbättringar pga. att investeringsprojekt inte utvärderas , vilket leder till att misstag kan återupprepas.		1	3	3	6			X	X		Flyttad från 2027 till 2026 efter nämnden
		Budgetprocess	Risk att kostnaderna för skolskjuts och pedagogiska måltider ökar pga. beslut fattas utanför verksamhetens kontroll, vilket leder till att budget inte kan följas.		1	2	4	6			X	X		Flyttad från 2026 till 2027 efter nämnden
			Risk att strategisk trafikplanering inte sker pga. trafikplanerare saknas, vilket leder till att framtida infrastruktur inte planeras tillräckligt.		1	2	2	3			X	X		Flyttad från 2027 till 2026 efter nämnden
			Risk att teknisk utrustning försvinner pga. att rutiner för utlåning saknas, vilket leder till en möjlig ekonomisk förlust		1	3	4	8			X			

Risk att handlingar inte diarieförs, enligt offentlighetsprincipen vilket kan leda till bristande öppenhet och rättsäkerhet.	Kontrollera har handläggare tillräcklig kunskap gällande diarieföring och kunskap i systemet.	Enkät och svara på frågor.
--	---	----------------------------

Risk för felaktig kostnadsfördelning och bristande ekonomisk styrning till följd av otydliga ansvarsförhållanden och rutiner för interna beställningar mellan förvaltningar och verksamheter.	Stickprovskontroll av interna uppdrag för att säkerställa att beställare, kostnadsansvar och finansiering har dokumenterats och godkänts före genomförande	Till exempel vid stadsfest, båtbesök.
---	--	---------------------------------------

Välfärdsbrottslighet
Finns det någon risk för föreningsbidrag, torghandel, alkoholhandläggning?

Bruttolistan tas i nämnd innan VP 2027 internkontrollarbete.

Samhällsförvaltningen

Monika Bertgren, 0611-34 81 07
monika.bertgren@harnosand.se

Samhällsnämnden

Strandskyddsdispens för uppförande av bostadshus och garage

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att med stöd av 7 kap. 18 c § miljöbalken (1998:900), MB bevilja strandskyddsdispens för att uppföra ett bostadshus och ett garage på fastigheten **SANNA 1:15**,

att det särskilda skälet utgörs av 7 kap 18 g §, miljöbalken, att bostadshuset och garaget kommer att uppföras i anslutning till befintligt bostadshus, samt

att tomtplatsen utgör 4000 m².

Lagstiftning

Miljöbalken (1998:808) 7 kap.18§

Sammanfattning

Sökanden har lämnat in en ansökan om strandskyddsdispens för att uppföra ett bostadshus med en byggnadsarea ca 220 m² med tillhörande garage ca 60 m². En fastighet på 4000 m² är tänkt att avstyckas för den planerade byggnationen.

Beskrivning av ärendet

Sökande ansöker om dispens från strandskyddsbestämmelserna för att uppföra ett bostadshus och garage på fastigheten SANNA 1:15.

I aktuell översiktsplan är området markerad som småskalig bostadsbebyggelse.

I närheten finns ett beslutat lis-område som sträcker sig från Lillatorpet till Botorp längs med Korvhamnsviken.

I dagsläget finns en gällande strandskyddsdispens för åtgärden som beslutades av Samhällsnämnden 2025-06-18 § 95 på den aktuella platsen, efter en avslutad överprövning hos länsstyrelsen 2025-11-13 dnr 4945-2025.

För åtgärden fordras dispens enligt 7 kap 18 § miljöbalken.

Bedömning

Sökanden har lämnat in en ansökan om att uppföra ett bostadshus med en byggnadsarea ca 220 m² med tillhörande garage ca 60 m². Bostadshuset planerar man att uppföra ungefär 50 meter från strandlinjen. En ny fastighet på 4000 m² är tänkt att avstyckas för den planerade byggnationen.

Sökande har i takt med projektering och påbörjad avstyckning identifierat behovet av att öka tomtplatsen från 2000 kvm till 4000 kvm. Detta för att säkerställa att tomten inrymmer bergvärmeanläggning, borrat vattenbrunn och enskild avloppsanläggning. Ett större dispensområde säkerställer också fastighetens långsiktiga funktion vid behov av komplementbyggnader som förråd, trädgård eller motsvarande.

Utökningen av dispensen sker längs vattenlinjen i riktning sydost mot befintligt bostadshus och Lugnvikens lis-område. Denna del av området utgörs av relativt plan mark och är en sammanhängande yta som lämpar sig för normal tomtanvändning. Områdena norr och öster om den planerade tomten består däremot av berg och åsar, vilket begränsar möjligheterna till tomtanvändning. Den planerade utökningen innebär inte någon ytterligare exploatering närmare strandlinjen. En fri passage om cirka 50 meter mellan tomtplatsen och vattenlinjen kommer även fortsättningsvis att säkerställas.

Lis-område Lillatorpet-Botorp

Den aktuella exploateringen ligger ungefär 40 meter från lis-området. Det närmaste bostadshuset som ingår i lis-området ligger ungefär 70 meter från det aktuella bostadshuset.

De kriterierna som behöver uppfyllas för att kunna använda ovanstående lis-skäl utanför lis-område är att det finns service och infrastruktur i närheten. Den närmaste servicepunkten med affär, bensinstation och skola ligger i Ålandsbro som ligger ungefär 15 km från planerad exploatering. Dit tar man sig lättast med bil via färjan som korsar Sanna-sundet regelbundet. Färjeläget ligger ungefär 3 km från den aktuella platsen. Det går även regelbundet bussturer från färjeläget till Ålandsbro.

Växt- och djurlivet

Kommunen ser inget behov av att göra en ny naturinventering utan hänvisar till den tidigare inventeringen som gjordes den 8 maj 2025 enligt nedan.

Naturområdet består av en barrskog, där man har sparat en variation av lite yngre och äldre tallar. På platsen kan man se stubbar efter avverkade granar. Markskiktet består av traditionella växter som lingon, blåbär och olika mossor. Säsongen är dock för tidig för att kunna avgöra vilka övriga blommande växter som finns på platsen. När man kommer närmare strandlinjen övergår den plana marken till en ravin som sluttar ner mot havet. I ravinen växer en blandskog av granar, björkar och gråal. Det gjordes inga observationer av några speciella eller skyddsvärda växter eller djur på platsen.

I kommunens gis-skikt finns ingen dokumentation om att området skulle innehålla några speciella eller hänsynskrävande växter eller djur.

Samhällsförvaltningen bedömer utifrån naturinventeringen och kommunens gis-skikt att en exploatering är möjlig i området.

Allmänhetens tillgänglighet

Den föreslagna tomtplatsens nedre gräns ligger ungefär 50 meter från strandlinjen. Frizonen på 50 meter mot strandlinjen lämnas för allmänhetens tillgänglighet samt växt- och djurlivet.

Samhällsförvaltningen bedömer att allmänhetens tillgänglighet till strandlinjen inte kommer att försämrats av åtgärden. Allmänheten ska fortsättningsvis kunna använda strandområdet både från land- och vattenområdet.

Tomtplatsen utgör 4000 m².

Särskilt skäl

Sökanden har i sin ansökan åberopat det särskilda skälet enligt 7 kap 18 g § miljöbalken;

Som särskilda skäl vid prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får det i stället beaktas om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Samhällsförvaltningen bedömer att det föreslagna skälet är godtagbart och åberopar därmed det särskilda skälet att bostadshuset och garaget kommer att uppföras i anslutning till befintligt bostadshus.

Motivering

Samhällsförvaltningen bedömer att växt- och djurlivet inte kommer att förändras väsentligt av åtgärden.

Allmänhetens tillgänglighet bedöms inte påverkas negativt av den aktuella åtgärden.

Frizon på 50 meter lämnas närmast strandlinjen för allmänhetenstillgänglighet samt växt- och djurlivet.

Tomtplatsen utgör 4000 m².

Avgiften för prövning av detta ärende är 9320 kr i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till

Delges sökanden

Kopia till Länsstyrelsen

Helene Lager
T.f Förvaltningschef

Monika Bertgren
Planekolog

Bilagor

Bilaga 1 Besvärshänvisning

Upplysningar

- Samhällsnämndens beslut att bevilja strandskyddsdispens är endast en prövning enligt miljöbalken. I de allra flesta fall krävs dessutom bygglov alternativt förhandsbesked enligt 9 kap plan- och bygglagen (2010:900).
- Länsstyrelsen kan besluta att göra en överprövning av beslutet inom tre veckor från den dag de fick del av kommunens beslut. Sökande ska avvakta utgången av tiden för överprövning innan åtgärden påbörjas.
- Strandskyddsdispens innefattar inte tillstånd till att utföra åtgärder på annans mark.
- Anläggningar som planeras inom vattenområden kan i vissa fall kräva en anmälan till länsstyrelsen för vattenverksamhet enligt 11 kap 9a § miljöbalken.
- En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom 5 år från den dagen då dispensbeslutet vann laga kraft.
- Tomtplatsbestämningen syftar till att bestämma gränsen mellan det område inom vilket markägaren kan hävda privat zon och det område som allmänheten har möjlighet att nyttja. I formellt hänseende är tomtplatsbestämningen inte knuten till rådande fastighetsindelning och den behöver heller inte motsvara fastighetsgränserna.
- Rätten att överklaga har de som uppfyller miljöbalkens kriterier, 16 kap §§ 12,13 och 14.
- Fakturan skickas separat

Motivering hur grunden för dispens uppfylls

Vi ansöker om dispens från strandskyddet för att bygga ett permanent bostadshus i enplan (byggarea ca 220kvm) samt tillhörande garage/carport (ca 60kvm) i anslutning till Lillatorp på Hemsön. Vi avser att göra detta på en ny fastighet som kommer att styckas av från nuvarande Sanna 1:15.

I nuläget finns beviljad dispens för 2000kvm av området (*SAM 2025–1296*) men i takt med projektering och påbörjad avstyckning identifieras behovet av att öka dispensområdet till sammanlagt 4000kvm. Detta för att säkerställa att tomten inrymmer bergvärmeanläggning, borrarad vattenbrun och enskild avloppsanläggning. Ett större dispensområde säkerställer också fastighetens långsiktiga funktion vid behov av komplementbyggnader som förråd, trädgård eller motsvarande. Storlek för den totala dispensen på 4000kvm är jämförelsebar i storlek med andra dispenser med liknande ändamål i området ex *SAM 2021-1019*.

Utökningen av dispensen sker längs vattenlinjen i riktning sydost mot befintligt bostadshus och Lugnvikens LIS-område. Denna del av området utgörs av relativt plan mark och är en sammanhängande yta som lämpar sig för normal tomtanvändning. Områdena norr och öster om den planerade tomten består däremot av berg och åsar, vilket begränsar möjligheterna till tomtanvändning. Den planerade utökningen innebär inte någon ytterligare exploatering närmare strandlinjen. En fri passage om cirka 50 meter mellan tomtplatsen och vattenlinjen kommer även fortsättningsvis att säkerställas.

I nuvarande dispens bedömde kommunen och Länsstyrelsen efter överprövning att skäl för att bevilja strandskyddsdispens fanns. Detta med stöd i 7 kap. 18 d § MB (från och med 1 juli 2025, 7 kap 18 g §), att det inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) ska uppföras ett enbostadshus i anslutning till ett befintligt bostadshus.

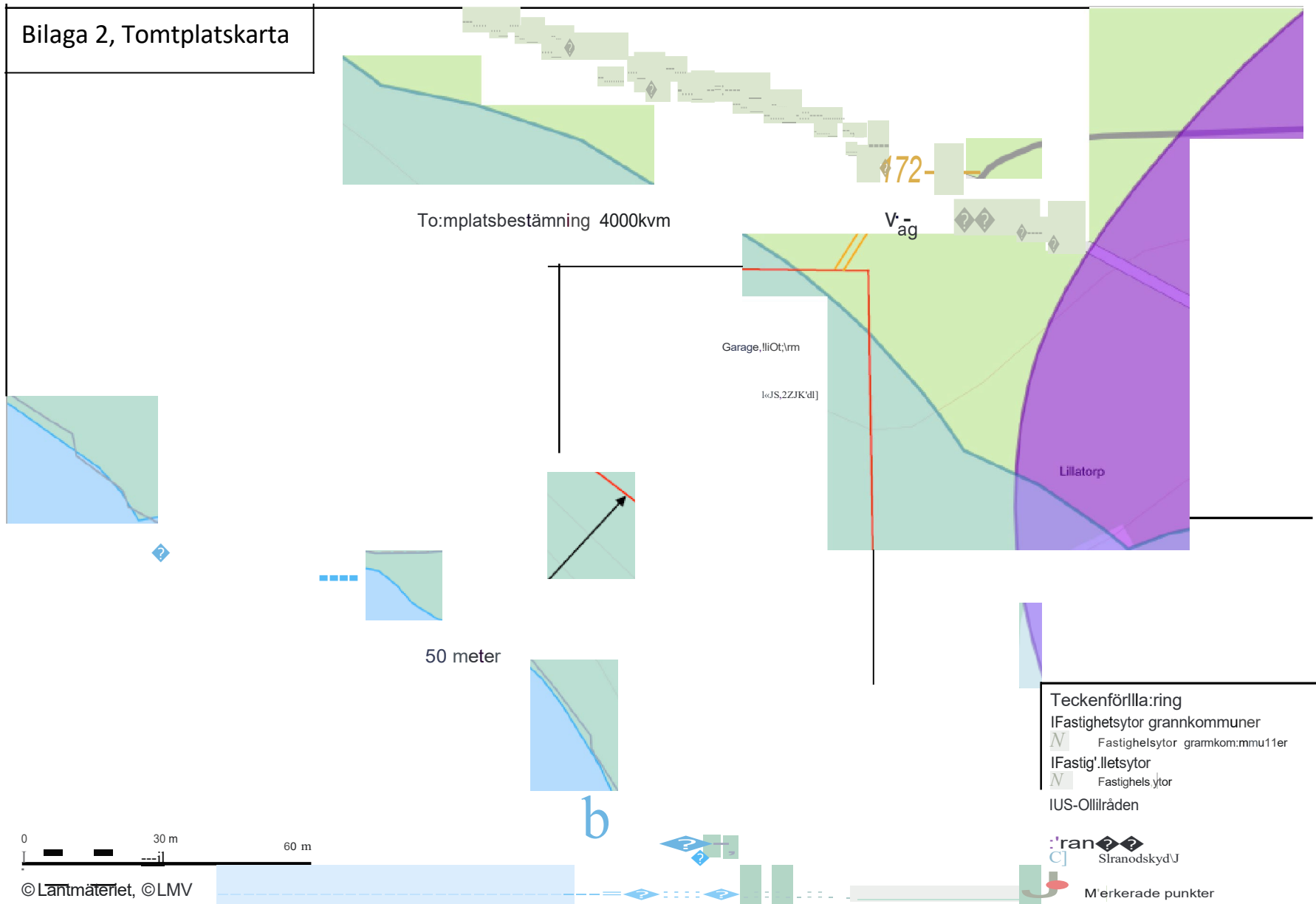
Länsstyrelsen uppfattade att de topografiska förutsättningarna längs kuststräckan medförde att tomtplatsen kan ses som en naturlig förlängning av Lugnvikens LIS- område. Avståndet på ca 40 meter från tomtplats till LIS-området ansågs inte vara en anmärkningsvärd utvidgning. Därtill att det topografiska förutsättningarna väster om tomtplatsen inte föranleder vidare utvidgning av befintligt LIS-område. Kommunen beskriver också att utpekandet av LIS-området inte ska ses som en exakt gräns och att avsikten med området inte är att hindra utveckling av lämpliga bebyggelseområden. Kommunen anförde vidare att en viss byggnation strax utanför LIS-området ska kunna ske, utan att syftet med strandskyddet åsidosätts och innebär inte att LIS-området utvidgas succesivt. För att läsa beslutet i sin helhet se *Beslut om att överprövning avslutas utan upphävande (4945-2025-6)*.

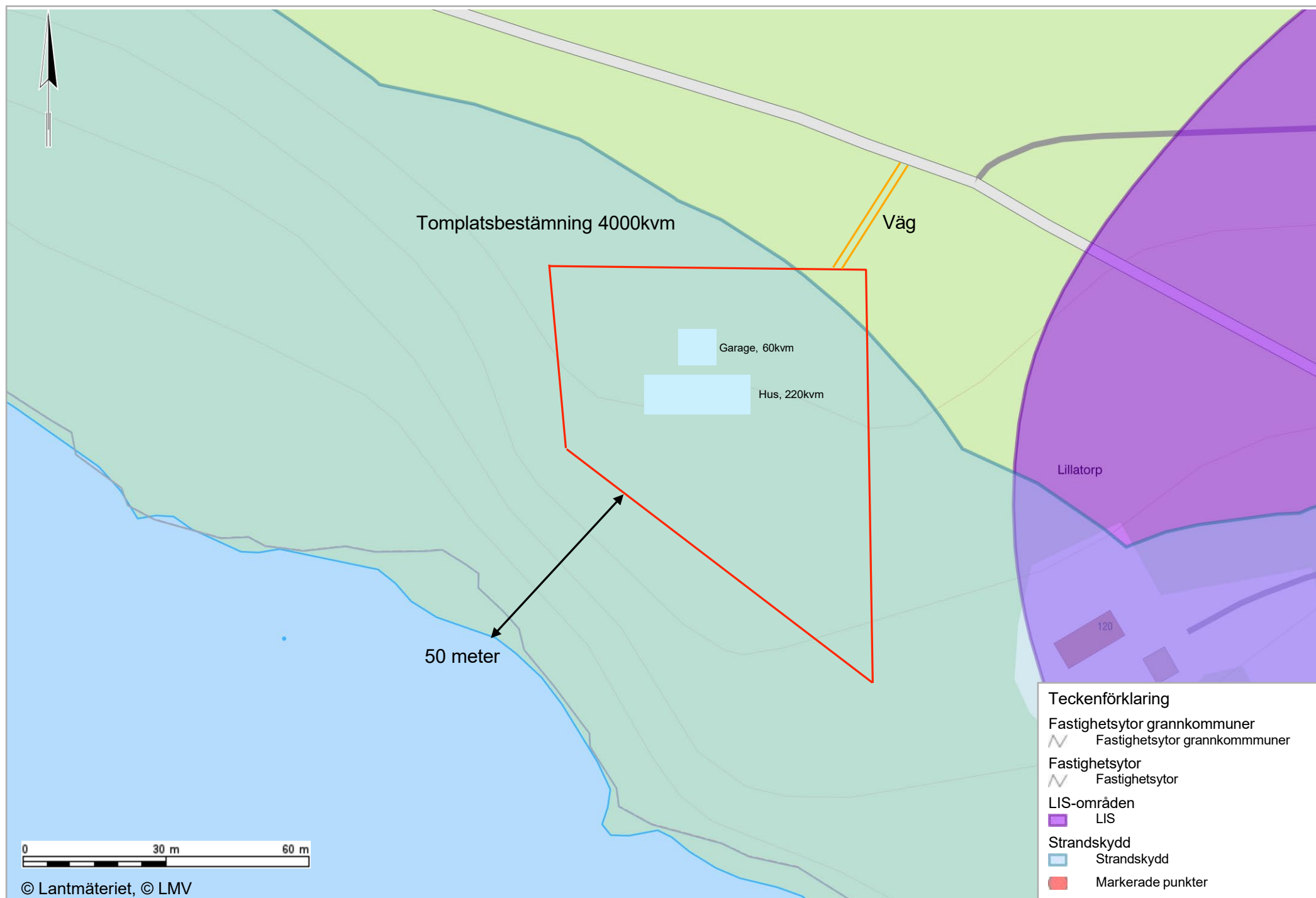
Sammantaget innebär den nu aktuella ansökan ingen förändring av de omständigheter som låg till grund för den tidigare beviljade dispensen. Den avser endast en begränsad utökning av dispensområdet för att tillgodose behov som identifierats under den fortsatta projekteringen. De särskilda skäl som tidigare prövats och godtagits kvarstår därför oförändrade. Den fria passagen längs stranden säkerställs även fortsättningsvis och strandskyddets syften påverkas inte i någon väsentlig omfattning.

Se bifogat kartunderlag för tilltänkt tomtplatsbestämning 4000kvm, fri passage ca 50m samt ungefärlig plats och för hus, garage och väg.

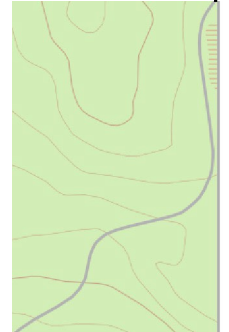
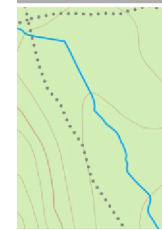
Susanna Kempe
Mikael Harpa

Bilaga 2, Tomtplatskarta

Bilaga 1, Översiktskarta

c::jleholmea

ö

Hökberget

HÄR!

Korvhamn

Karlsholmen

Lungö brygga

Korvhamnsviken

Köpmanhällsviken

Lungösundet

Fäbodviken

0 300 m 600 m

© Lantmäteriet

Samhällsförvaltningen

Jonas Andersohn, 0611-34 81 79

jonas.andersohn@harnosand.se

Dnr: SAM/2026-160

Kommunal medfinansiering till BIK Skidor för nybyggnation av skidskytteanläggning

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att bevilja Bondsjöhöjdens IK skidor, organisationsnummer 888000–2541, nedan kallad BIK Skidor, ett bidrag om totalt 1 000 000 kronor som kommunal medfinansiering till projektet nybyggnation av skidskytteanläggning på fastigheten Härnösand Bondsjö 2:290,

att bidraget betalas ut med 500 000 kronor under 2026 och 500 000 kronor under 2027,

att utbetalning får ske först när föreningen har visat att projektets övriga finansiering är säkerställd och att projektet kan genomföras i huvudsaklig överensstämmelse med Arvsfondsdelegationens beslut den 3 juni 2026, diarienummer 4.3.1-ADEL 65–2026, samt

att föreningen efter projektets genomförande ska redovisa hur kommunens bidrag har använts. Om projektet inte genomförs ska utbetalt bidrag återbetalas i sin helhet. Om projektet endast genomförs delvis eller avviker väsentligt från det projekt som beskrivs i Arvsfondsdelegationens beslut ska den del av bidraget som avser åtgärder som inte har genomförts återbetalas till Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

BIK Skidor, planerar att anlägga en ny skidskytteanläggning på Bondsjöhöjdens IP inom fastigheten Härnösand Bondsjö 2:290. Projektet omfattar en skjutvall med 30 skjutplatser på 50 meter och 10 skjutplatser på 10 meter samt en ny skidlekplats och förråd. Anläggningen ska användas för organiserad skidskytte- och rullskidskytteverksamhet året runt.

Arvsfondsdelegationen beslutade den 3 juni 2026 att bevilja Bondsjöhöjdens IK lokalstöd med 10 045 000 kronor inklusive mervärdesskatt. Arvsfondens stöd betalas ut först när föreningen har lämnat in bygglov, nyttjanderättsavtal och en fullständig finansieringsplan som har godkänts av Arvsfondsdelegationen.

Projektets beräknade totalkostnad uppgår till 13 045 000 kronor. Finansieringen består av 10 045 000 kronor från Allmänna arvsfonden, 1 000 000 kronor från Härnösands kommun, planerad medfinansiering om 1 500 000 kronor från Svenska Skidskytteförbundet samt 500 000 kronor från RF-SISU.

Innan kommunens första utbetalning genomförs ska Bondsjöhöjdens IK lämna in en slutlig finansieringsplan som visar att hela projektets finansiering om 13 045 000 kronor är säkerställd.

Härnösands kommun och Bondsjöhöjdens IK tecknade den 17 december 2025 ett nyttjanderättsavtal som ger föreningen rätt att anlägga, underhålla och bedriva verksamhet vid skidskytteanläggningen. Avtalet gäller till och med den 17 december 2035 och förlängs därefter med två år i sänder om det inte sägs upp enligt avtalet.

Bedömning

Samhällsförvaltningen bedömer att anläggningen skapar långsiktigt förbättrade förutsättningar för barn och ungdomar att träna och tävla i skidskytte. Projektet riktar sig även till vuxna, personer med funktionsnedsättning och personer över 65 år och bidrar därmed till en bredare och mer tillgänglig idrottsverksamhet.

BIK Skidor bedriver sedan tidigare en omfattande längdskidverksamhet för barn, ungdomar och vuxna med träning och aktiviteter året runt. Verksamheten omfattar uppskattningsvis 70–80 aktiva barn och ungdomar. Föreningen har erfarenhet av att genomföra utvecklingsprojekt vid anläggningen, bland annat den befintliga rullskidbanan, och bedöms ha god kapacitet att genomföra byggnationen och bedriva verksamheten långsiktigt.

Det finns i dagsläget ingen skidskytteanläggning med 50-metersbanor och skidlekplats i Härnösand. Projektet kompletterar den befintliga rullskidbanan och skidspåren samt stärker Bondsjöhöjden som arena för skididrott, föreningsliv och fysisk aktivitet året runt.

Kommunens bidrag motsvarar cirka 7,7 procent av projektets totala kostnad. Genom den kommunala medfinansieringen möjliggörs en investering om drygt 13 miljoner kronor, där merparten av finansieringen kommer från externa aktörer. Samhällsförvaltningens samlade bedömning är därför att en kommunal medfinansiering om 1 000 000 kronor är motiverad.

Helene Lager
T.f. Förvaltningschef

Jonas Andersohn
Fritidschef

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Samhällsnämnden

Beslut om återkallande av serveringstillstånd

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att med stöd av alkohollagen (2010:1622) 9 kap. 18§, återkalla serveringstillståndet för Rawan Steakhouse AB, med org.nr 559238–6147

Sammanfattning

På grund av fortsatt ekonomisk misskötsamhet, samt tidigare varning, föreslår samhällsförvaltningen att samhällsnämnden återkallar serveringstillståndet för Rawan Steakhouse AB, med org.nr 559238–6147.

Beskrivning av ärendet

Rawan Steakhouse AB, med org.nr 559238–6147, tilldelades en varning enligt alkohollagen den 17 juni 2026. Detta skedde pga. ekonomisk misskötsamhet, med skulder främst till det allmänna, samt bristandeandel hos bolagets företrädare.

Enligt alkohollagen (2010:1622) 9 kap. 18§ ska kommunen återkalla ett serveringstillstånd om tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

Tillståndshavaren meddelade att sommaren brukar innebära stora inkomster under sommaren som då skulle räcka till för att vända den ekonomiska situationen.

Enligt samhällsnämndens beslut om varning, med Dnr SAM/2026–128 skulle tillståndshavaren varje månad skicka in ekonomisk rapport till samhällsförvaltningen.

Den 11 augusti kontaktades tillståndshavaren via e-post där en ekonomisk redovisning för den gångna sommaren efterfrågades. Han meddelade samma dag att han behövde hjälp av revisorn för att kunna plocka fram relevanta dokument. De fick respekt till den 31 augusti pga. revisorns semester.

Dokumentet har till dags dato ännu inte skickats in till samhällsförvaltningen för granskning.

En slagning i en kreditupplysningstjänst den 2 september 2026 visar på att skulderna ökat markant och uppgår till över 850 000 kr till det allmänna.

Den 22 augusti 2026 tillträdde en ny ledamot i styrelsen och Ravan Hacyusuf, 970825–2359 avträdde som ledamot. (Han står dock kvar som 100 % ägare.) Denna betydande ändring har inte meddelats till kommunen.

Bedömning

Den ekonomiska misskötsamheten har fortsatt, och skulderna har ökat markant sedan varningen utfärdades. Det går inte att utesluta att ett fortsatt mönster av misskötsamhet kommer ske.

Därför bedömer samhällsförvaltningen att inget annat återstår än att återkalla serveringstillståndet för Rawan Steakhouse AB, med org.nr 559238–6147.

Information

Beslutet börjar gälla omedelbart även om det överklagas.

Delges

Sökanden

Kopia till: Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten, Länsstyrelsen
Västernorrland

Thomas Jenssen
T.F miljöchef

Viktoria Söderlind
Alkoholhandläggare

Samhällsförvaltningen

Amme Hedström, 0611-34 81 76
Amme.hedstrom@harnosand.se

Samhällsnämnden

Ändring av detaljplan, för del av Centrum (kv. Köpmannen m.m), beslut om antagande

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att anta detaljplaneändringen.

Beskrivning av ärendet

Ansökan om planbesked inkom till samhällsförvaltningen 2022-12-13.
Samhällsnämnden beslutade 2023-03-31 att planarbetet kan påbörjas.

Byggnaden på Köpmannen 10 står idag oanvänd. Planändringen möjliggör en bredare användning för centrumverksamhet samt ger möjlighet för tillskapande av attraktiva bostäder med hänsyn till områdets kulturhistoriska värden och närheten till residenset. För att bevara ett aktivt och stadsmässigt gaturum tillåts inte bostäder i entréplanet.

Planändringen medger balkonger mot Skeppsbron med begränsningar i storlek, utformning och placering. Mot Stora torget och Köpmangatan tillåts endast franska balkonger för att minska intrycket av privatisering av det offentliga rummet. Takkupor medges med begränsad volym och återhållsam utformning. Planen möjliggör även en terrass i ett tidigare obebyggt hörn.

Bestämmelserna har utformats för att bevara byggnadens arkitektoniska värden och undvika negativ påverkan på kulturmiljön.

I gällande översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige den 26 september 2022 i § 79, redovisas området som mångfunktionell bebyggelseyta - centrum med ställningstagandet att området ska fortsätta utvecklas med en blandning av småskalig handel, service tillsammans med bostäder.

Planförslaget bedöms vara förenlig med utvecklingsinriktningen för nu gällande översiktsplan.

Detaljplanen har hanterats med ett standardförfarande i enlighet med plan och bygglagen (2010:900).

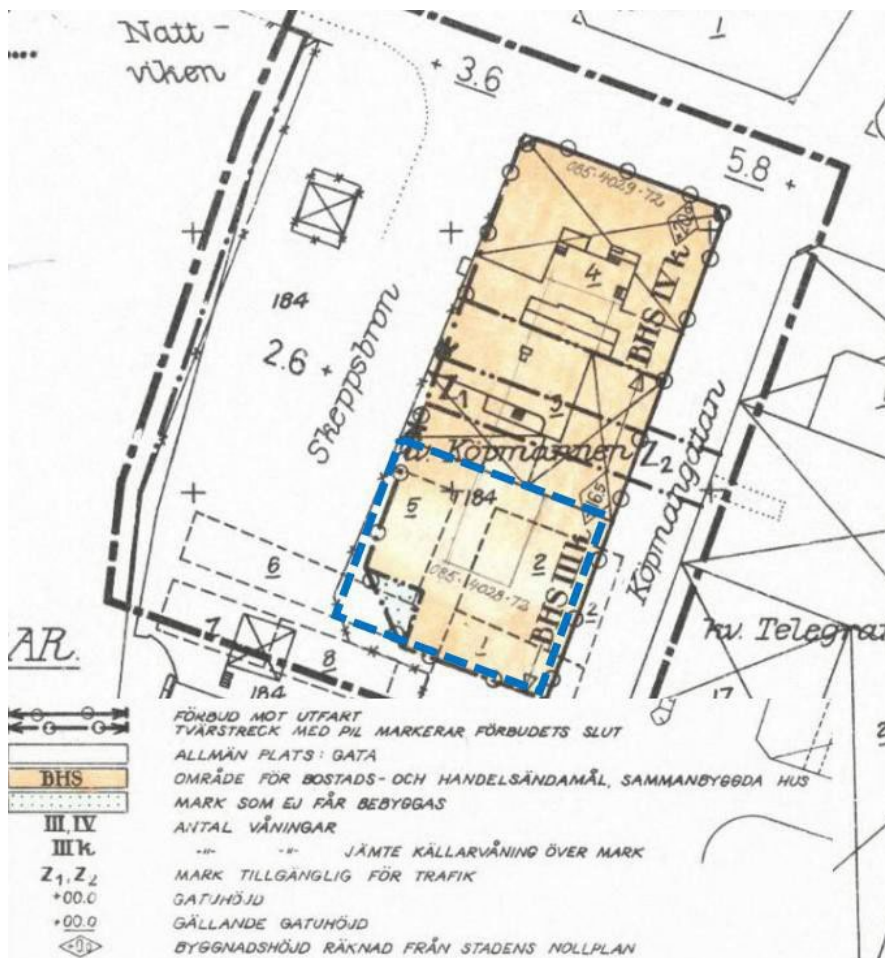
Ändringen som utgörs av fastigheten Köpmannen 10 samt del av Ön 2:52 ingår i: *detaljplan för del av Centrum (k.v Köpmannen m.m) 2280-DP-246*, fastställd 1972 (se Figur 1 nedan).

Genomförandetiden har gått ut för ursprunglig plan

Inom ändringsområdet reglerar gällande detaljplan kvartersmark för bostäder och handel [BH] samt allmän plats gata [GATA].
Handelsändamålet omfattar olika former av försäljning och tillhörande funktioner, såsom lager, kontor och kundmottagning.

Egenskapsbestämmelser som berör ändringsområdet

- Högsta byggnadshöjd är 16,5 meter över stadens nollplan, högsta antal våningar är 3.
- För del av planområdet anges prickmark (mark som ej får bebyggas).
- Byggnader ska uppföras sammanbyggda hus och i gräns till granntomt. Källarvåning är tillåten utöver angivet våningsantal och ska uppföras som suterrängvåning.
- Längs med fastighetsgränsen finns det utlagt utfartsförbud.

Figur 1. Utdrag ur gällande detaljplan. Ändringsområdet markeras med blått.

Samråd

Planförslaget har varit på samråd under tiden 4 december 2025 till 12 januari 2026. Under samrådet fanns planförslagets handlingar på kommunens hemsida, samt uppsatta på Sambiblioteket plan 1,5 (ytan Härnösand Växer).

Det inkom 7 yttranden från bl.a. myndigheter och föreningar.

Inkomna yttranden som föranlett ett ställningstagande från kommunen sammanfattades i en samrådsredogörelse som har varit publicerad tillsammans med granskningshandlingarna under granskningen.

Granskning

Mellan samråd och granskning kompletterades planbestämmelserna för att tydligare styra byggnadens gestaltning. Revideringarna omfattar bland annat balkongers placering, längd och utformning, begränsning av inglasning, takkupornas storlek och utförande, material och kulör på tak samt entréplanets utformning, terrassens storlek och fasadens symmetri.

Planförslaget var därefter på granskning under tiden 29 maj 2026 till 19 juni 2026. Under granskningen fanns planförslagets handlingar på kommunens hemsida, samt uppsatta på Sambiblioteket plan 1,5 (ytan Härnösand Växer).

Det inkom 5 yttranden från bl.a. myndigheter och föreningar.

Antagande

Inför antagande av planförslaget har ingen synpunkt föranlett till något behov av revidering.

Bedömning

Byggnaden på Köpmannen står idag oanvänd, vilket bidrar till en upplevd tomhet. Samhällsförvaltningen ser därför ett fortsatt nyttjande av byggnaden som mycket angeläget. De nu föreslagna relativt återhållsamma avvikelserna från byggnadens ursprungliga uttryck bedöms nödvändiga för att möjliggöra funktionella och attraktiva bostäder. Åtgärder för bostadsändamål innebär viss inskränkning på den offentliga torgmiljön men bidrar samtidigt till ett mer levande stadsrum. Fler boende kring torget – som blickar ut mot torget – bidrar också till en ökad känsla av trygghet för de som vistas på torget under dygnets mörka timmar.

Beslutsunderlag

- Översiktsplan 2040 – antagen av kommunfullmäktige 2022-09-26.
- Plankarta – antagande
- Planbeskrivning - antagande

Bilagor

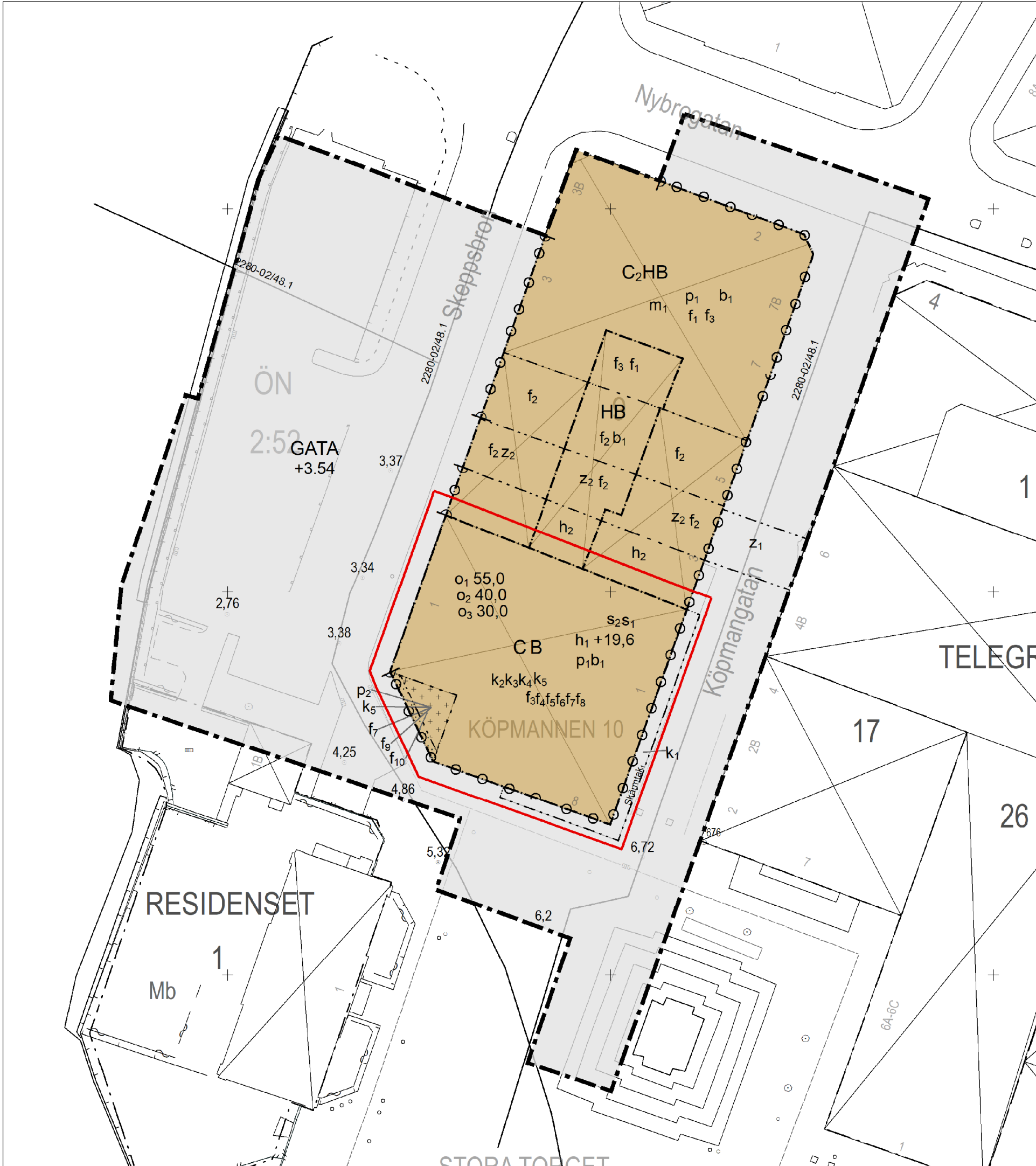
Antagandehandlingar

Plankarta, juli 2026

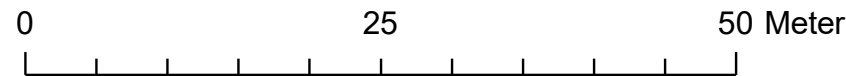
Planbeskrivning, juli 2026

Granskningsutlåtande, juli 2026

Samrådsredogörelse, Maj 2026

185250 185300 185350

A2 Skala 1:500

Koordinatsystem

Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

Grundkartan teckenförklaring

- í Koordinatkruss
20,2 Markhöjd, inmätt
b Stomnätspunkt, FIX
g Lövräd

- Byggnader, liv
Byggnader, tak
Skärmtak
Slänt

- Stängsel/Staket/Plank
Vägräcke
Brygga/Kaj
Körbana, kantsten
Gångbana
Kvarterstraktgräns / Traktgräns

- Fastighetsgräns
Ledningsrättighet
Servitut
Gemensamhetsanläggning
Rättighet gräns

Grundkartan upprättad 2024-02-12.
Ajourhållen 2025-10-29 och 2026-04-21

Utfört i fält med GNSS utrustning av:
Marianne Berglund, Mät & Kartingenjör
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggsavdelningen

Information om ändring

Ändringen avser område för kvartersmark inom fastigheten Köpmannen 10 och allmän plats inom del av Ön 2:52.

Underliggande detaljplan, för del av Centrum, kv. Köpmannen m.m.
Fastställd 1972-07-17 gäller jämsides.

Planbestämmelser utanför ändringsområdet har tolkats om. Digitaliseringen för äldre planer är en tolkning av planbestämmelser och gränser från pappersplanen och saknar juridisk status. Endast originalhandlingen gäller vid beslut.

DIGITALISERING AV DETALJPLANEN

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS
GATA Gata

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK
C₂HB Hotell- och vandrarhem, Detaljhandel, Bostäder
HB Detaljhandel, Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS
+3.54 Gatuhöjd

Markreservat för allmännyttiga ändamål
Z₁ Mark tillgänglig för trafik

Stängsel, utfart och annan utgång
Utfartsförbud

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Höjd på byggnadsverk
h₂ Högsta höjd på byggnadsverk är angiven som 16,5 m, räknat från stadens nollplan.

Utförning
f₁ Högsta antal våningar är 4 jämte källarvåning över mark.
f₂ Högsta antal våningar är 3 jämte källarvåning över mark.
f₃ Hus ska sammanbyggas.

Markreservat för allmännyttiga ändamål
Z₂ Mark tillgänglig för trafik

Utförande
b₁ Marken får underbyggas.

Störningskydd
m₁ Bostäder och rum för hotell- och vandrarhemssamhet skall utformas så att maximal ljudnivå inte överskrider 45 dBA mellan kl 22.00-06.00. Maximalnivån får överskridas med högst 10 dBA, fem gånger per natt.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Ändringsområdet

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA Gata

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

CB Centrumändamål. Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats

Skärmtak skärmtak får kraga ut ovan allmän plats Gata inom egenskapsområdet med lägsta frihöjd på 3 meter

Stängsel, utfart och annan utgång

Utfartsförbud

Varsamhet

K₁ Undertaket för utskjutande skärmtak ska vara av träpanel och ha mörk kulör.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får endast förses med terrass och/eller balkonger
Marken får inte förses med byggnadsverk.

Höjd på byggnadsverk

h₁ +19,6 Högsta nockhöjd är angivet värde i meter över angivet nollplan.

Takvinkel

o₁ 55,0 Största takvinkel för takfall mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan är angivet värde i grader.
o₂ 40,0 Minsta takvinkel för takfall mot Stora torget och Köpmangatan är angivet värde i grader.
o₃ 30,0 Minsta takvinkel för takfall mot Skeppsbron är angivet värde i grader.

Utförning

f₃ Byggnad ska sammanbyggas.
f₄ Mot Stora torget och Köpmangatan får endast franska balkonger utföras. Franska balkongers maximala utstick från fasadliv är 0,15 m. Räckena ska vara av smidesjärn.
f₅ Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska tak inklusive takkupor och takkupornas fasad ska vara av plåt och ha en ljus kulör.
f₆ Fasad för byggnadens entréplan mot Köpmangatan och Stora torget ska avvika från fasad i övrigt vad gäller material och/eller kulör.
f₇ Balkonger som skjuter ut mot Skeppsbron får ej glasas in och balkongräckena får ej vara av opakt, färgat eller mönstrat plexiglas eller glas.
f₈ Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska fasadbeklädnad färgsättas i dämpad varm kulör och bestå av puts och /eller sten.
f₉ Största area för hörnbalkong är 12,5 kvm.
f₁₀ Största area för terrass är 30 kvm.

Till planen hör:

- Plankarta för del av ändring i befintlig plankarta (Förslag till ändring av stadsplan för del av Hämösand (kv. Köpmannen m.m.)
- Tillägg i planbeskrivning (Förslag till ändring av stadsplan för del av Hämösand (kv. Köpmannen m.m.)

 Härnösands kommun	ANTAGANDEHANDLING
Planarkitekt Amme Hedström	Beslutsdatum 2025-08-18
Plan & byggschef Thomas Jenssen	Instans Samråd: 2025-08-18 Granskning: 2026-05-25 Antagande: Laga kraft:
	Upprättad datum: 2026-07-02
	SAM-2022-3037

Samhällsförvaltningen

Amme Hedström, 0611-34 81 76

Amme.hedstrom@harnosand.se

Ändring av detaljplan, för del av Centrum, kv. Köpmannen m.m

Granskningsutlåtande

Rubricerad detaljplan har varit utsänd för granskning under tiden 2026-05-29 till 2026-06-19. Granskningshandlingarna har skickats till statliga och kommunala myndigheter och förvaltningar enligt sändlista samt till berörda fastighetsägare som kommunen bedömt påverkas av planförslaget. Lista på dessa fastigheter finns i fastighetsförteckningen.

Planförslagets handlingar har funnits uppsatta på Sambiblioteket plan 1,5 samt tillgängliga på Härnösands kommuns hemsida. Information har även skickats ut till de som prenumererar på planförslaget via hemsidan.

Granskningsutlåtandet är en sammanställning av de yttranden som har inkommit under granskningen. Kommunens bemötande görs löpande i texten under rubriken *Kommentar*.

Inkomna yttranden från myndigheter är citerade och redovisade i sin helhet, i några fall har bara delar av yttranden, de delar relevant för planförslaget lyfts ut. Yttranden från privatpersoner har redovisats på ett sådant vis så det inte går att utläsa vem avsändaren är. Alla yttranden finns i sin helhet som diarietäckt handling.

Inkomna yttranden

Under granskningstiden inkom 6 skriftliga yttranden enligt tabell 1 nedan. Alla yttranden finns i sin helhet som diarietäckt handling. Yttranden utan erinran kommer inte kommenteras i samrådsredogörelsen utan enbart yttranden med synpunkter kommer bemötas.

Yttrande från	Ankomstdatum	Kommentar
1. Lantmäteriet	2026-05-29	Ingen erinran
2. PostNord	2026-05-29	Ingen erinran
3. Polismyndigheten	2026-06-02	Yttrande
4. Västernorrlands museum	2026-06-10	Ingen erinran
5. Länsstyrelsen	2026-06-15	Yttrande
6. Hemab	2026-06-29 (inkom sent)	Yttrande

Tabell 1. Yttrandeförteckning från inkomna synpunkter under granskningen

Lantmäteriet

Lantmäteriet har inga synpunkter på de aktuella planhandlingarna.

Kommentar

Tack.

PostNord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox i anslutning till entrén. Färdvägen till postanordningen ska vara öppen och farbar året runt för valt fordon, samt ges möjlighet att vända.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alt ny infrastruktur.

En placering som inte är godkända leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar

Tack för informationen.

Polismyndigheten

Polismyndigheten delar räddningstjänstens synpunkt om att beakta utryckningsfordons framkomlighet och uppställningsmöjligheter vid en eventuell insats i fastigheten.

För att värna om allmänna platser som nämns i översiktsplanen är ett förslag att man ser över möjligheten att förstärka belysningen vid intilliggande stora torget. Belysningen har upplevts undermålig i samband med evenemang, ingripanden och andra tillfällen då det samlats mycket folk kvälls- och nattetid och då även upplevts som en otrygg miljö för allmänhet att vistas på och blåljuspersonal att jobba i.

Även i övrigt känner många medborgare en rädsla/obehag att vistas och röra sig på/över mörka allmänna ytor och undviker dessa platser.

God belysning är en åtgärd som både förebygger/avskräcker brottslighet och ökar tryggheten för boende och övriga som rör sig på och vid torget mörka tider på dygnet under årets alla årstider.

Kommentar

Kommunen delar Polismyndighetens bedömning att god belysning är viktig för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete på allmänna platser. Ändringsområdet omfattar inte Stora torget. Kommunen kan därför inte reglera belysningen på torget inom ramen för denna detaljplan. Informationen vidarebefordras till den avdelning som ansvarar för frågan.

Framkomlighet och uppställningsytor för räddningstjänst via Skeppsbron, stora torget och Köpmangatan bedöms som tillräckliga.

Västernorrlands museum

Västernorrlands museum har tagit del av ärendet och har inga synpunkter.

Kommentar

Tack.

Länsstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 8324–25, daterat den 8 januari 2026.

Syftet med detaljplanen

Syftet med planändringen är att möjliggöra för ändamålsenliga bostäder och blandade funktioner genom möjlighet för balkonger, takkupor och terrass till den befintliga byggnaden, med hänsyn till områdets höga kulturhistoriska

och stadsmässiga värden och närheten till Härnösands residens som är ett statligt byggnadsminne.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Riksintresse kulturmiljövård 3 kap MB

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Härnösand [Y21].

Kommunen har sedan samrådet kompletterat planens utformnings- och varsamhetsbestämmelser, vilket Länsstyrelsen anser är positivt. Länsstyrelsen anser dock fortfarande att takkupor mot Stora torget och Skeppsbron kommer att påverka upplevelsen av taklivet negativt och riskera att överordna residenset. Kommunen har samtidigt reviderat planförslaget för att förmildra takkupornas påverkan, bland annat genom bestämmelser gällande kulör och placering.

Länsstyrelsen anser sammantaget att detaljplanen inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset.

Kommentar

Kommunen tackar för synpunkterna och noterar Länsstyrelsens bedömning att takkuporna fortsatt kan påverka upplevelsen av taklivet och riskera att överordna sig residenset.

Inför granskningen reviderades planförslaget för att minska takkupornas visuella påverkan. Kommunen bedömer att dessa revideringar ger en rimlig avvägning mellan kulturmiljöhänsyn och behovet av ändamålsenliga bostäder. Ytterligare begränsningar inför antagande bedöms därför inte vara motiverade.

Hemab

En synpunkt från VA-huvudmannen:

Det bör säkerställas att VA-huvudmannen har åtkomst till servisledningar fram till förbindelsepunkter i det berörda områdets sydvästra hörn (bifogad bild med placering finns i yttrandet som helhet).

I övrigt inga ytterligare synpunkter

Kommentar

Servisledningarna ligger inom allmän platsmark. Planförslaget reglerar även prickmark om 1 meter från fastighetsgräns, vilket bedöms ge tillräcklig åtkomst till ledningarna och förbindelsepunkterna.

Ställningstagande**Plankarta**

Plankartan kompletteras eller ändras i nedanstående utsträckning:

- Plankartans stämpel uppdateras inför antagande.

Planbeskrivningen

Planbeskrivningen kompletteras eller ändras i nedanstående utsträckning:

- Planbeskrivningens stämpel uppdateras inför antagande.

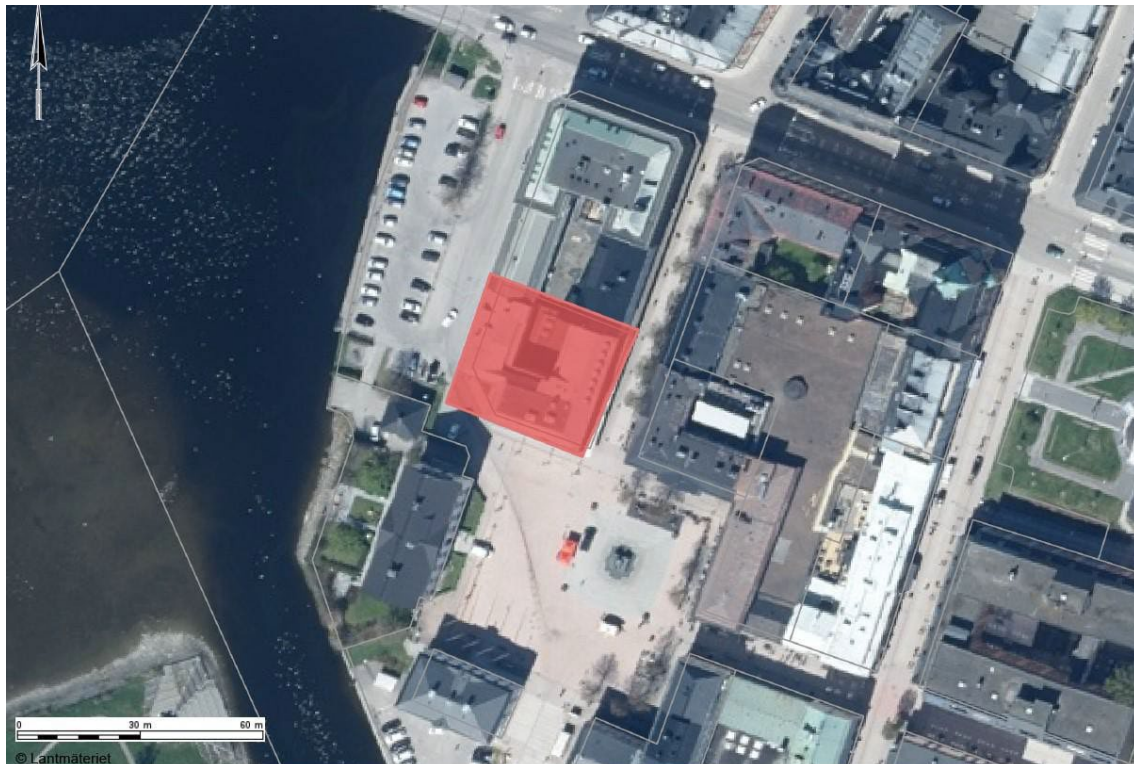
Härnösand 2026-07-06

Amme Hedström
Planarkitekt

Härnösands
kommun

Ändring av detaljplan, för del av Centrum (kv. Köpmannen m.m) i Härnösands kommun, Västernorrlands län

Ändring av detaljplan. Planbeskrivning – Antagandehandling			Aktnummer:	Diarienummer: SAM-2022-3037
Gällande lagstiftning: PBL 2010:900 BFS 2020:5 BFS 2020:6 BFS 2020:8	Planbesked: SAM § 114 2023-03-31	Ändring av detaljplan påbörjad: 2023-03-31	Antagen:	Laga kraft:

Innehåll

Ändring av detaljplan 2280-DP-246 och tilläggplan 478.....	3
BESKRIVNING.....	4
Syfte och huvuddrag.....	4
Sammanfattning av ändring.....	4
Plandata och markägoförhållanden	5
LÄMPLIGHETSPRÖVNING	6
Bedömning	6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6
Översiktsplan	6
Riksintresse	6
Undersökning av betydande miljöpåverkan	8
Strandskydd.....	8
Gällande detaljplan	8
Tilläggplan nr 478.....	9
PLANPROCESS	10
Planbesked.....	10
Planförfarande	10
FÖRSLAG TILL ÄNDRING	11
Användning av kvartersmark	11
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark	12
Höjd och takvinkel.....	12
Varsamhet och utformning.....	14
Terrass och hörnbalkong	20
Utfartsförbud	21
Byggnadssätt	21
Sammanställning bestämmelser inom ändringsområdet.....	23
GENOMFÖRANDEBESKRIVNING.....	27
Genomförandetid	27
Huvudmannaskap.....	27
Fastighetsrättsliga åtgärder	27
Servitut.....	27
Tredimensionell fastighetsbildning	27
Del 2.....	28
Digitalisering av gällande detaljplan som ej berör ändringsområdet.....	28

Ändring av detaljplan 2280-DP-246 och tilläggsplan 478

Ändringen avser område för kvartersmark samt del av allmän plats, se blå markering i Figur 1 nedan. Underliggande detaljplan, *detaljplan för del av centrum*, (kv. Köpmannen m.m.) fastställd 6 december 1972 tillsammans med tilläggsplanen (nr 478) fastställd 2012 gäller jämsides.

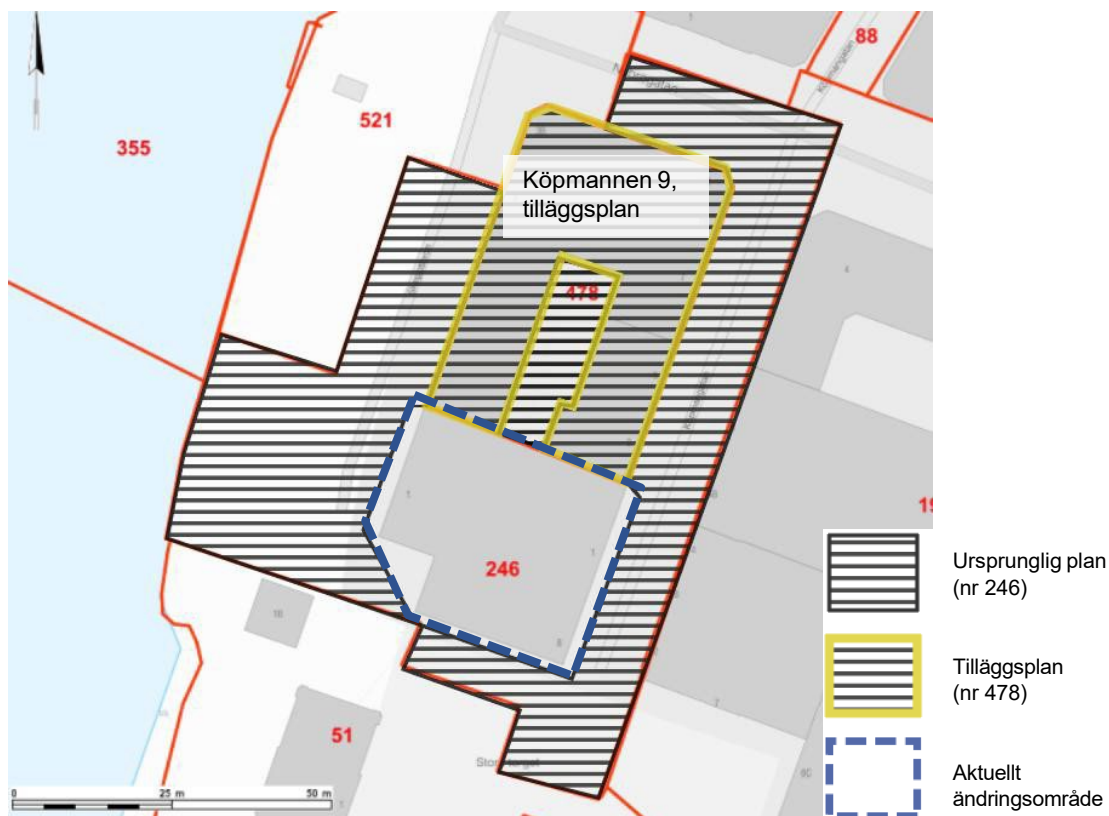
Digitalisering till nationella geodataplattformen

Digitaliseringen för äldre planer är en tolkning av planbestämmelser och gränser från pappersplanen och saknar juridisk status. Endast originalhandlingen gäller vid beslut.

Enligt 5 a § förordningen (2019:207) ska detaljplaner utformas för digital tillgänglighet och behandling.

Ändringen av detaljplanen ska publiceras i den nationella geodataplattformen i sitt nya skick, med uppgifter om både ursprungligt antagande och ändringsbeslut. För att informationen ska vara komplett och användbar krävs att hela den ursprungliga planen digitaliseras.

Hela planen har digitaliserats, och planbestämmelserna har tolkats om utifrån BFS 2020:5, se sammanställning under avsnittet DEL 2 "digitalisering av ursprungligaplanen". Områdets gränser, byggnader samt markhöjder är utredda och inmätta.

Figur 1. Planmosaik. Gällande detaljplan markeras med svart. Tilläggsplan markeras med gult. Aktuellt ändringsområde markeras med blått.

BESKRIVNING

Syfte och huvuddrag

Syftet med planändringen är att möjliggöra för ändamålsenliga bostäder och blandade funktioner genom möjlighet för balkonger, takkupor och terrass till den befintliga byggnaden, med hänsyn till områdets höga kulturhistoriska och stadsmässiga värden och närheten till Härnösands residens som är ett statligt byggnadsminne.

Sammanfattning av ändring

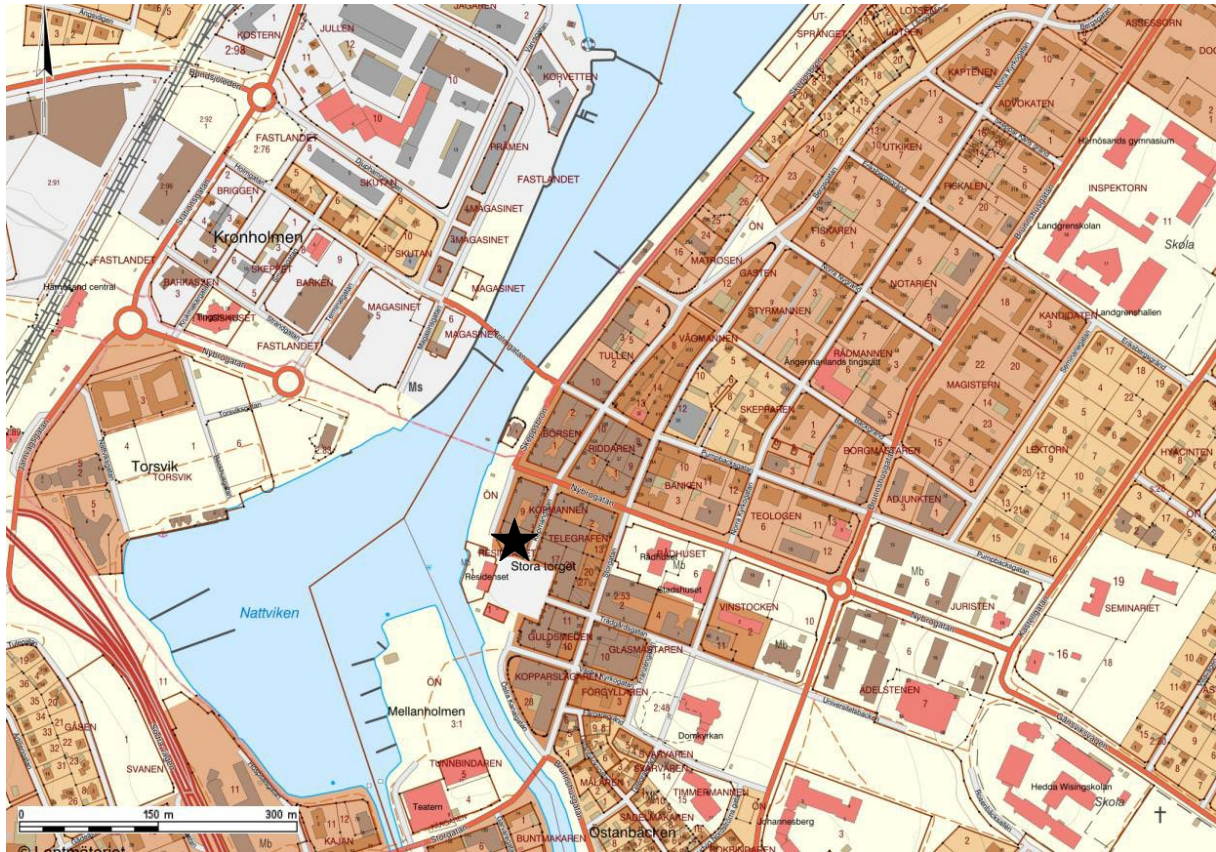
Äldre planbestämmelser har digitaliserats och omtolkats till boverkets nu gällande föreskrifter (2020:5).

Användningen ändras från bostads- och handelsändamål till centrumändamål. Bostadsändamål medges fortsatt, men bostäder tillåts inte i bottenvåningen, i syfte att upprätthålla den stadsmässiga strukturen.

Byggnaden på Köpmannen 10 har en betydelsefull påverkan på stadsbilden inom riksintresset för kulturmiljövården [Y21] kring Residenset och Stora torget som ligger i direkt anslutning till det statliga byggnadsminnet. Nya bestämmelser har därför reglerats noggrant för att inte skada kulturmiljövårderna som helhet samt bibehålla byggnadens arkitektoniska värden. Balkonger mot Skeppsbron begränsas i volym, utformning och placering för att bevara byggnadens uttryck, medan endast franska balkonger medges mot Stora torget och Köpmangatan, detta för att bland annat minimera upplevelsen av privatisering av det offentliga rummet. Takkupor tillåts med restriktiv utformning och begränsad volym. Planen möjliggör även en terrassutbyggnad i ett tidigare obebyggt hörn.

Plandata och markägoförhållanden

Planområdet omfattar fastigheten Köpmannen 10, belägen i centrala Härnösand intill Stora torget, Residenset och bolagskajen (skeppsbron). Ändringsområdet är cirka 1000 m² och angränsar till fastigheten Köpmannen 9 i norr, Skeppsbron i väst, Köpmangatan i öst och Stora torget i söder. Fastigheten Ön 2:52 ägs av Härnösand kommun. Fastigheten Köpmannen 10 är i privat ägo.

Figur 2. Översiktskarta. Ändringsområdet markeras ungefärligt med svart stjärna.

LÄMPLIGHETSPRÖVNING

Vid en ändring av detaljplan, liksom vid all planläggning, är utgångspunkten lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen. Vid ändring av detaljplan görs dock inte någon fullständig lämplighetsprövning då denna redan anses vara gjord genom gällande plan. Ändring av detaljplan omfattar förändring, borttagande och införande av nya bestämmelser inom ett detaljplanlagt område.

För att ändring av detaljplan ska kunna genomföras måste ändringen inrymmas inom den ursprungliga planens syfte. Gällande detaljplan DP-246, fastställd 1972-07-17, anger för området användningen bostads- och handelsändamål, och för köpmannen 9 finns en tilläggsplan som vann laga kraft 2012, tillägget avser dock inte det aktuella ändringsområdet för köpmannen 10.

Bedömning

Planförslaget innebär ingen ändrad inriktning för fastigheten. Den nya användningsbestämmelsen ligger i linje med tidigare handelsändamål och ryms inom gällande detaljplans syfte. Tillkommande egenskaps- och utformningsbestämmelser säkerställer en ändamålsenlig och varsam utveckling.

Förslaget bedöms inte medföra betydande olägenheter eller miljöpåverkan och kräver ingen ny fullständig lämplighetsprövning. Det kan därför hanteras som en ändring av befintlig detaljplan och bedöms inte påverka riksintressets värden påtagligt.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Kommunens gällande översiktsplan, Mitt Härnösand 2040 (antagen 2022-09-26), anger att området ska användas för mångfunktionell bebyggelse av typen centrum med ställningstagandet:

"Mångfunktionella bebyggelseområden ska fortsätta utvecklas med en blandning av småskalig handel, service tillsammans med bostäder. I centrum ska de allmänna platserna värnas högt och utvecklas därefter. Här är trygghet och tillgänglighet särskilt viktigt."

Ändringen bedöms förenlig med nu gällande översiktsplan.

Riksintresse

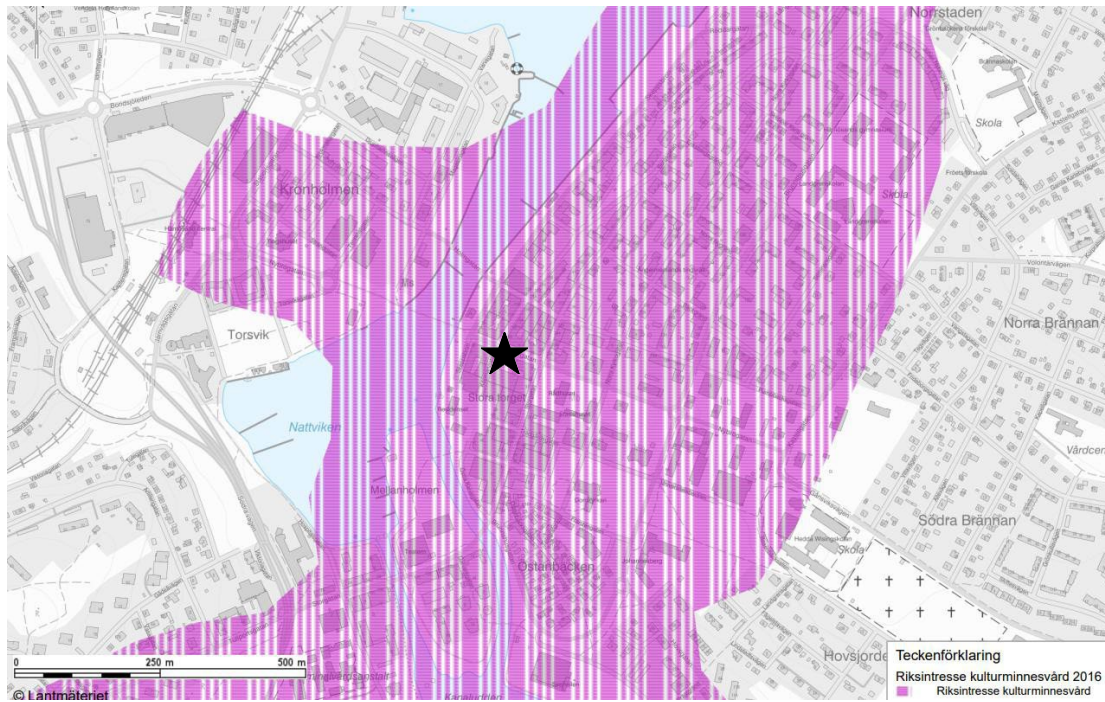
Planområdet ligger inom Riksintresse för kulturmiljövård – Härnösand [Y21].

Motiveringen för Riksintresset lyder:

"Stifts- och residentstad med mångsidiga förvaltningsfunktioner, framträdande nyklassicistiska karaktärsbyggnader och en bebyggelse som visar den äldsta strandbundna planstrukturen och gradvis utveckling mot allt större regelbundenhet. Som "Norrlands Aten" och Lubbe Nordströms "Öbacka" förknippas Härnösand med en speciell roll i Norrlands historiska utveckling och kulturliv."

Uttryck för riksintresset lyder:

"Domkyrkan från 1856, den märkliga gymnasiebyggnaden ritad av Tempelman och residenset båda från sent 1700-tal, samt andra stifts-, residens-, skol- och regementsstadens karaktärsbyggnader. Området Östanbäcken med bevarad oregelbunden planstruktur från 1500-talet och träbebyggelse från tidigt 1800-tal. Den inte helt regelbundna rutnätsplanen i stadskärnan, utvidgningarna på Kronholmen och arbetarförstaden Rotudden som tillsammans representerar stadsbyggnadsutvecklingen under 1700-talets slut och 1800-talet. Hamnmiljöer."

Figur 3. Utbredning riksintresse för kulturmiljömål. Ändringsområdet markeras ungefärligt med stjärna.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

När en detaljplan upprättas eller ändras ska kommunen ta ställning till om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Planförslaget ska genomgå en undersökning enligt 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966), där omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan ska identifieras. Om undersökningen resulterar i att en betydande miljöpåverkan kan antas ska planförslaget utredas i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). En MKB ska redovisa kommunens bedömning av den påverkan på miljön som planens genomförande kan få. Det som framkommer i en MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen.

Enligt kommunens genomgång finns det inte anledning att anta att det finns risk för betydande miljöpåverkan. Inte heller vid sammanvägning av faktorer med risk för inverkan bedöms inverkan vara jämförbar med betydande miljöpåverkan.

- Det finns inte anledning att anta att planen medför betydande påverkan på riksintresse för kulturmiljövård
- Det finns inte anledning att anta att planen medför betydande påverkan på Natura 2000-område.
- Det finns inte anledning att anta att planen medför att miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas.
- Det finns inte anledning att anta att planen äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst.

Länsstyrelsen har tagit del av beslutet och meddelade den 2023-09-26 att de delar kommunens bedömning att planen inte innebär någon betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen har i yttrandet understrukt vikten av att frågan om påverkan på kulturmiljövården och Residenset behöver utredas vidare och att fastigheten måste vidareutvecklats med varsamhet. Länsstyrelsen har emellertid instämt med kommunen bedömning i det skedet att detta kan utredas utan att en MKB tas fram.

Strandskydd

Strandskyddet upphävdes för hela planområdet i den gällande detaljplanen från 1986-04-16. Vid ändring av detaljplanen gäller upphävandet fortsatt.

Gällande detaljplan

Ändring av detaljplan 2280-DP-246 (nr 246, fastställd 1972) kommer ske för fastigheten Köpmannen 10 samt del av fastigheten Ön 2:52, se markering i Figur 4 på nästa sida.

Inom ändringsområdet anger gällande detaljplan kvartersmark handel och bosstadsändamål **[BH]** och Allmän plats – gatuområde **[GATA]**. I användningen Handelsändamålet för den tid då detaljplanen togs fram innebär handel ett samlingsbegrepp för olika former av försäljningsverksamhet, exempelvis livsmedelshandel, varuhus och i vissa fall även serveringsverksamhet, med tillhörande funktioner såsom lager, kontor och kundmottagning.

Egenskapsbestämmelser som berör ändringsområdet

- Högsta byggnadshöjd är 16,5 meter över stadens nollplan, högsta antal våningar är 3.
- För del av planområdet anges prickmark (mark som ej får bebyggas).
- Byggnader ska uppföras sammanbyggda hus och i gräns till granntomt. Källarvåning är tillåten utöver angivet våningsantal och ska uppföras som suterrängvåning.
- Längs med fastighetsgränsen finns det utlagt utfartsförbud.

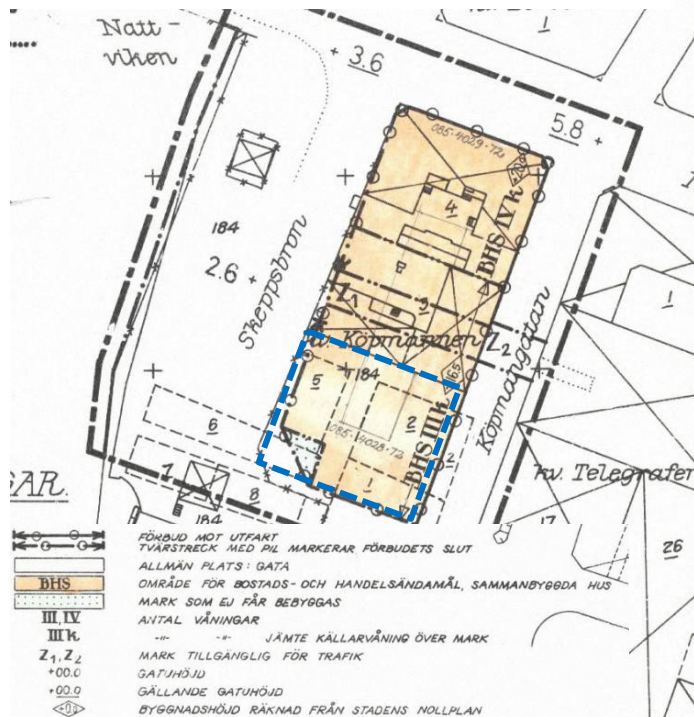
Genomförandetiden har gått ut för ursprunglig plan.

Tilläggsplan nr 478

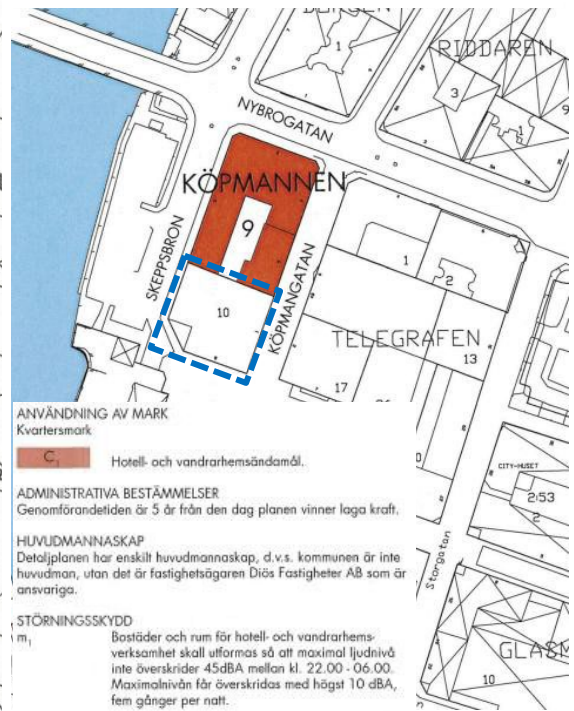
En tilläggsplan nr 478, fastställd 2012 finns för fastigheten Köpmannen 9, se Figur 4 nedan, som reglerar användning **[C1]** Hotell – och vandrarhemsänd. Tillägg för egenskapsbestämmelser är, **[m¹]** störningsskydd "bostäder och rum för hotell och vandrarhemsverksamhets skall utformas så att maximal ljudnivå inte överskrider 45 dBA mellan kl 22.00-06.00". Maximalnivån får överskridas med högst 10 dBA, fem gånger per natt".

Genomförandetiden har gått ut för tilläggsplanen.

Ursprunglig plan nr 2280-DP nr 246

Tilläggsplan nr 478

Figur 4. (TV) Utdrag ur gällande detaljplan. (TH) Utdrag ur tilläggsplanen. Området för den aktuella ändringen markeras ungefärligt med blått.

PLANPROCESS

Planbesked

Beslut om positivt planbesked togs med stöd av delegationsordningen för Samhällsnämnden den 2023-03-31

Planförfarande

Ändring av detaljplan hanteras med standardförfarande.

FÖRSLAG TILL ÄNDRING

Planförslaget innebär möjlighet att tillföra takkupor, balkonger och terrass. Planförslaget säkerställer att förändringar för fastigheten samt befintlig byggnad utförs med hänsyn till de kulturhistoriska värdena på platsen samt korregerar planstridiga åtgärder.

Nedan framgår samtliga regleringar och ställningstaganden som gjorts kopplade till dessa.

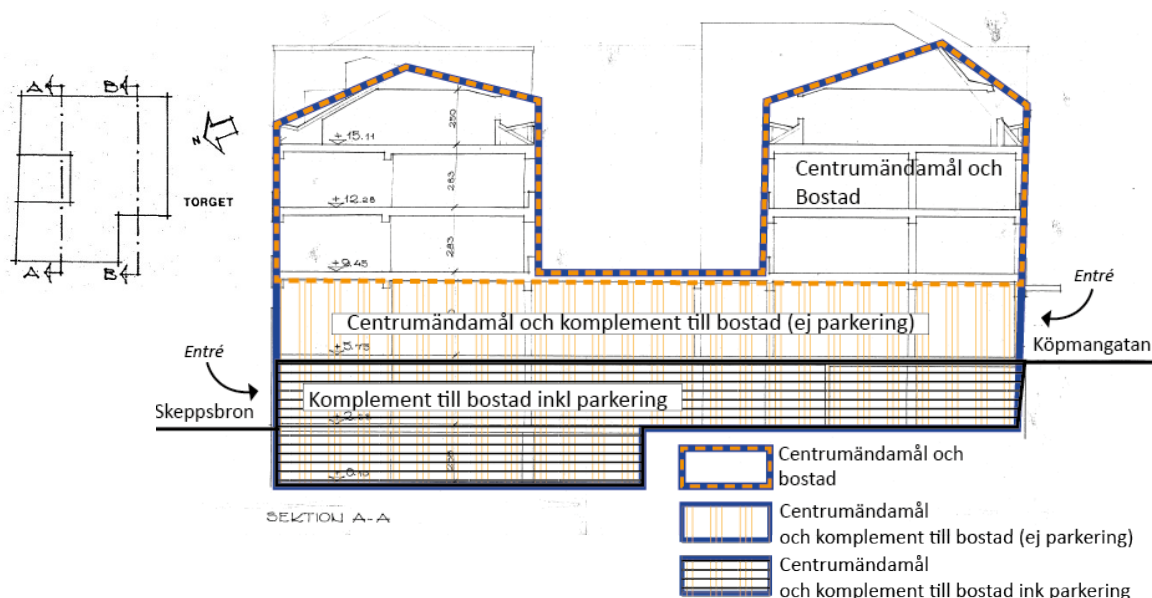
Användning av kvartersmark

I den ursprungliga detaljplanen, antagen 1972, användes beteckningen Handel [H] som ett samlingsbegrepp för användningen. Vid detaljplanens framtagande omfattades handelsbegreppet olika former av försäljningsverksamhet, exempelvis livsmedelshandel, serveringsverksamhet, samt tillhörande funktioner såsom lager, kontor och kundmottagning. Enligt Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbestämmelser (BFS 2020:5) ingår restaurang och kontor inte i användningen handel enligt dagens begreppsindelning. Mot denna bakgrund, och då syftet med planändringen är att möjliggöra etablering av restaurang samt andra typer av verksamheter, ersätts användningen handel med centrumändamål.

Användningen centrumändamål [C] avser områden med kombinationer av olika verksamheter som handel, service, tillfällig vistelse, samlingslokaler, kontor och andra jämförbara verksamheter som behöver ligga centralt eller vara lätta att nå. Även komplement till centrumverksamheten ingår i användningen.

Bostadsändamålet behålls.

För att bibehålla den stadsmässiga karaktären regleras att inga inredda bostäder tillåtas i entréplan. För att det ska vara möjligt att kunna ha bostadsändamål i de övriga delarna av byggnaden tillåts komplement till bostäder, såsom trapphus, miljö- eller soprum som är tillåten i våning 1–3. Parkering för bostäder är endast tillåtet i våning 1 och 2, se figur 5 nedan. Detta regleras med bestämmelse om precisering för källarplan och entréplan. Bestämmelse om att garage får byggas under mark tillkommer och bekräftar befintligt källarplan med garage.

Figur 5. Illustration över tillåten användning för respektive våningsplan.

Förändring inom ändringsområdet

Användningsbestämmelsen handel ersätts/översätts till centrumändamål. Bestämmelse om att garage får byggas under mark tillkommer och bekräftar befintligt källarplan med garage.

Bestämmelser som **utgår** inom ändringsområdet:

- **[H]** – *Handel.*

Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- **[C]** – *Centrumändamål.*
- **s₁** - *Byggnadens källarplan/under mark får endast användas för centrumändamål samt komplement till bostad inklusive parkering.*
- **s₂** - *Byggnadens entréplan mot Köpmangatan, Stora torget samt Skeppsbron får endast centrumändamål samt komplement till bostad, såsom trapphus, miljö-soprum (ej parkering).*
- **b₁** - *Marken får underbyggas.*

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Höjd och takvinkel

I gällande detaljplan finns en bestämmelse om högsta våningsantal. Enligt Boverkets nu gällande allmänna råd och föreskrifter (2020:08) bör inte höjd regleras med våningsantal och bestämmelsen utgår därför. Syftet i gällande detaljplan bekräftas i nya planförslaget. Ändring av detaljplan möjliggör takkupor, därav utgår bestämmelsen om byggnadshöjd och ersätts med bestämmelse om högsta nockhöjd, motsvarande befintlig nockhöjd. Utöver angiven nockhöjd får uppstickande delar som exempelvis hisstoppar, skorstenar och takhuvar/ventilationstrummor tillkomma.

I den ursprungliga planen från 1972 (nr 246) studerades byggnadens volym och höjd med hänsyn till byggnadsminnet och stadsbilden och det betonas i detaljplanens originalhandlingar att den angivna höjden inte får överskridas. Dock framkommer också av planbeskrivningen att ingen bestämmelse som skulle säkerställa detta fastställdes i samband med detaljplanens antagande, bedömningen var då att detta kunde hanteras i bygglovet. Planförslaget bedöms ta detta i beaktning genom reglering av nockhöjd och takvinkel.

Enligt gällande detaljplan anges IIIK - # "våningar jämte källarvåning över mark. Å med k betecknat område må, där byggnadsnämnden så prövar lämpligt med hänsyn till terrängförhållandena del av byggnad utöver angivet våningsantal uppföras med källare ändock att källaren förlägges på sådan höjd, att golvet i närmast däröver varande våning blir belägen mer än 1,5 meter ovan angränsande markyta". Då våningsbestämmelsen i och med planförslaget utgår är bedömningen att bestämmelsen tappar sitt syfte. Bestämmelsen upphävs därför.

Förändring inom ändringsområdet

Förslaget ersätter planbestämmelse för antal våningar med bestämmelse om nockhöjd och takvinkel som bekräftar det befintliga.

Bestämmelser som **utgår** inom ändringsområdet:

- **IIIK - # våningar jämte källarvåning över mark.**
- **Å med k betecknat område må, där byggnadsnämnden så prövar lämpligt med hänsyn till terrängförhållandena del av byggnad utöver angivet våningsantal uppföras med källare ändock att källaren förlägges på sådan höjd, att golvet i närmast däröver varande våning blir belägen mer än 1,5 meter ovan angränsande markyta.**

Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- **h¹ - (+19,6) Högsta nockhöjd är angivet i meter över angivet nollplan.**

Takvinkel mot Skeppsbron reglerats med en större flexibilitet för att det ska vara möjligt med rymligare boytor, däremot regleras den övre gränsen som är samma som de övriga taklutningarna för att uppnå en god helhetsverkan. Minsta tillåtna takvinkel är satt efter takets nuvarande lägsta vinkel. Den lägre gränsen har reglerats för att bebyggelsens tak fortsättningsvis ska anpassas efter omkringliggande byggnader som har sadeltak, varför ett låglutat eller helt platt tak inte kan anses bidra till en god helhetsverkan.

Takvinkel mot Stora torget och mot Köpmangatan regleras med snävare spann. Detta för att huset ska anpassa sig efter de omkringliggande så som Residenset och före detta Sundsvallsbanken (Telegrafan 17) som har höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden, samt brant tak mot Stora torget, se figur 6 nedan.

Figur 6. Bild tagen från Stora torget. Byggnad till vänster: aktuell fastighet Köpmannen 10. Byggnad till höger: Gamla Sundsvallsbanken.

Förändring inom ändringsområdet

Förslaget ersätter planbestämmelse för antal våningar med bestämmelse om takvinkel (samt nockhöjd) som bekräftar det befintliga.

Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- **o₁** – Största takvinkel för takfall mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan är 55 grader.
- **o₂** – Minsta takvinkel för takfall mot Stora torget och Köpmangatan är 40 grader.
- **o₃** – Minsta takvinkel för takfall mot Skeppsbron är 30 grader.

Varsamhet och utformning

Fastigheten Köpmannen 10 har ett centralt läge vid Stora torget och angränsar till residensfastigheten som är statligt byggnadsminne enligt kulturmiljölagen (1988:950). Fastigheten ligger inom riksintresse [Y21] för Kulturmiljövården och omfattas av (liksom alla byggnader) underhålls och varsamhetsbestämmelser i kap. 8 och 2, Plan- och Bygglagen. En antikvarisk förundersökning (2023-12-13, Byggnadsantikvarie Bodil Mascher, Härnösand) har tagits fram under planarbetet. Förundersökningen har analyserats vidare och legat till grund för ett PM, dateras 2025-10-10, framtaget av stadsarkitekt i Härnösands kommun. Dessa framtagna analyser utgör tillsammans underlag för planbestämmelser om varsamhet och utformning.

Planförslaget innehåller utformningsbestämmelser (se dessa presenterade för vardera del nedan) som syftar till att styra utvecklingen av fastigheten så att dess förutsättningar såsom kulturhistoriska värden, offentliga roll och stadsmässiga karaktär bevaras i relation till omgivningen.

Detaljplanen innehåller varsamhetsbestämmelser (se dessa presenterade för vardera del nedan) för befintlig byggnad i syfte att bevara dess kulturhistoriska och arkitektoniska formspråk. Vissa avvikelser av byggnadens ursprungliga uttryck är nödvändiga för att möjliggöra bostadsanvändning.

Fasad och uttryck

Befintlig byggnad på Köpmannen 10 uppfördes 1973 som affärs- och kontorshus. Den har en rationell, funktionalistisk prägel med linjärt uppbyggda. Huset utformades för handel och kontorsverksamhet, vilket avspeglas i raden av lika stora, tidigare kontorsfönster. Enligt förundersökningen bör dessa karaktärsdrag bibehållas.

Enligt förundersökningen bör även kulören på fasaden fortsatt anpassas så att karaktärsbyggnaderna så som residenset har en framträdande roll i stadsbilden. Den befintliga byggnaden och intilliggande byggnader som inte är karaktärsbyggnader har dämpade kulörer och tillåter den äldre bebyggelsen, residenset, domkyrkan och konsthallen att framträda (se Figur 7 nedan). Fasaden måste inte behålla exakt den kulör den har idag men kulören bör fortsättningsvis dra åt det varma hållet för att byggnaden ska smälta in. Stora delar av bebyggelsen i Härnösands innerstad har putsade fasader och detaljer i sten, befintlig och tillkommande bebyggelse bör bygga vidare på detta.

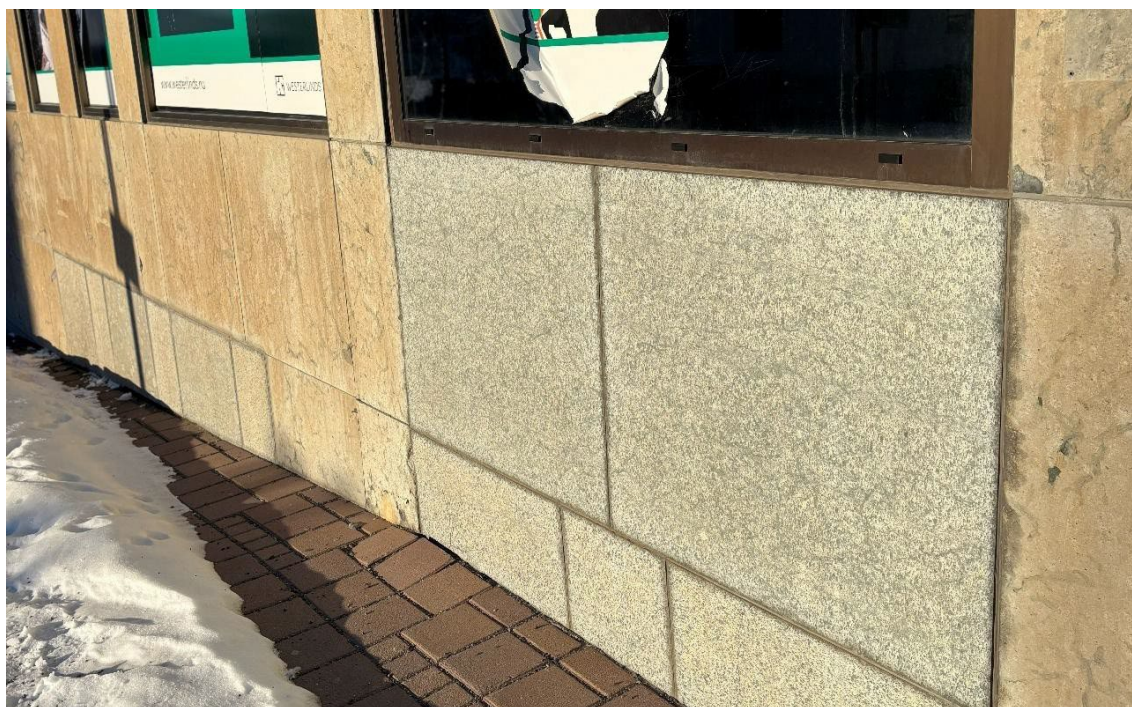
Byggnaden har en tydligt markerad stenkädd sockel mot torget, Köpmangatan och Skeppsbron. Sockeln samspelar med den stadsmässiga karaktären och bidrar till en enhetlighet med angränsande bebyggelse, särskilt mot Köpmannen 9. Sockeln mot torget och Köpmangatan är utförd i natursten, ett exklusivt och beständigt material. Enligt förundersökningen bör sockeln bevaras (se Figur 9 på sidan 15). Fasaden mot Skeppsbron upplevs idag som en baksida (Figur 10 på sida 16), med garageinfart och en mindre välkomnande sockelutformning. Enligt stadsarkitektens bedömning finns potential/möjligheten att fasaden kan utvecklas till en tydligare framsida, exempelvis genom skyltfönster som bidrar till ett mer levande och stadsmässigt gaturum där många människor passerar.

Figur 7. Foto taget från Nattvikens strand. Från höger: Konsthallens gavel, Residenset och befintliga byggnaden Köpmannen 10. Domkyrkan skymtas i bakgrunden. Foto: Bodil Mascher (Antikvarisk förundersökning 2023).

Figur 8. Byggnaden på Köpmannen 10, uppfördes 1973 som affärs-och kontorshus.

Figur 9. Material sockelvåning för befintlig byggnad på Köpmannen 10.

Figur 10. Byggnaden på Köpmannen 10, fasad mot Skeppsbron.

Förändring inom ändringsområdet

För att byggnad på fastigheten fortsatt ska underordna sig karaktärsbyggnader och bibehålla den stadsmässiga känslan som helhet införs utformningsbestämmelse för material och kulör på fasad och att sockelvåning ska avvika från fasad i övrigt. För att beakta den befintliga byggnadens arkitektoniska stil regleras varsamhetsbestämmelse om att byggnadens symmetriska fasadkomposition ska bevaras.

Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- ***f₈*** – Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska fasadbeklädnad på byggnad färgsättas i dämpad varm kulör och bestå av puts och /eller sten.
- ***f₆*** - Fasad för byggnadens entréplan mot Köpmangatan och Stora torget ska avvika från fasad i övrigt vad gäller material och/eller kulör.
- ***k₅*** – Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska byggnadens symmetri bibehållas. Utformning och placering av fönster, balkonger, takkupor och andra fasadelement ska ske på ett sätt som upprätthåller en symmetrisk fasadkomposition.

Tak/Takkupor och skärmtak

Karaktärsbyggnader runt om torget så som Residenset och före detta Sundsvallsbanken (Telegrafén 17) som ligger på andra sidan Köpmangatan har svartmålade plåttak medans den befintliga byggnaden och annan närliggande bebyggelse har ett ljusare plåttak. Enligt förundersökningen (2023-12-13) är detta av vikt att inte negativt påverka kulturmiljön och bör beaktas för att karaktärsbyggnaderna ska ha en framträdande roll i stadsbilen. Dock behöver inte nuvarande färg exakt behållas för att uppnå detta utan även andra ljusare kulörer kan godtas, se Figur 7 på sidan 16).

Planändringen möjliggör takkupor. Takkupor bidrar till dagsljus och en god inomhusmiljö för lägenheter på vindsplan och är därför en förutsättning för att kunna inreda fler bostäder. Förundersökningen samt PM:et (framtaget av stadsarkitekten) betonar att dessa ska utformas i linje med byggnadens befintliga struktur, kulör, material och begränsas i omfattning för att harmonisera med byggnaden och underordna sig omgivningen.

Skärmtaket som skjuter ut över bottenvåningarna längs Köpmangatan och delvis mot torget är tidstypiskt och funktionellt. Det är klätt med brunmålad träpanel och har integrerad belysning. Enligt förundersökningen bör skärmtaket behålla sin utformning och mörka kulör.

Figur 11. Skärmtaket längst Köpmangatan.

Förändring inom ändringsområdet

För att byggnad på fastigheten fortsatt ska underordna sig karaktärsbyggnader införs utformningsbestämmelse om material och kulör för taktäckning inklusive takkupor. För att säkerställa den befintliga byggnadens arkitektoniska uttryck införs varsamhetsbestämmelser om symmetri ([k₅] presenterad ovan), och volym för takkupor, se illustration av detta i Figur 13 och Figur 13 nedan. Skärmtaket saknar stöd i gällande detaljplan, därmed införs varsamhetsbestämmelse som gör det planenligt och säkerställer att dess utformning bevaras. Bestämmelsen gäller över allmänplatsmark.

Figur 12. Fasadskiss mot stora torget, mot söder (Westerlinds 2025).

Figur 13. Fasadskiss mot stora Skeppsbron, mot väster (Westerlinds 2025).

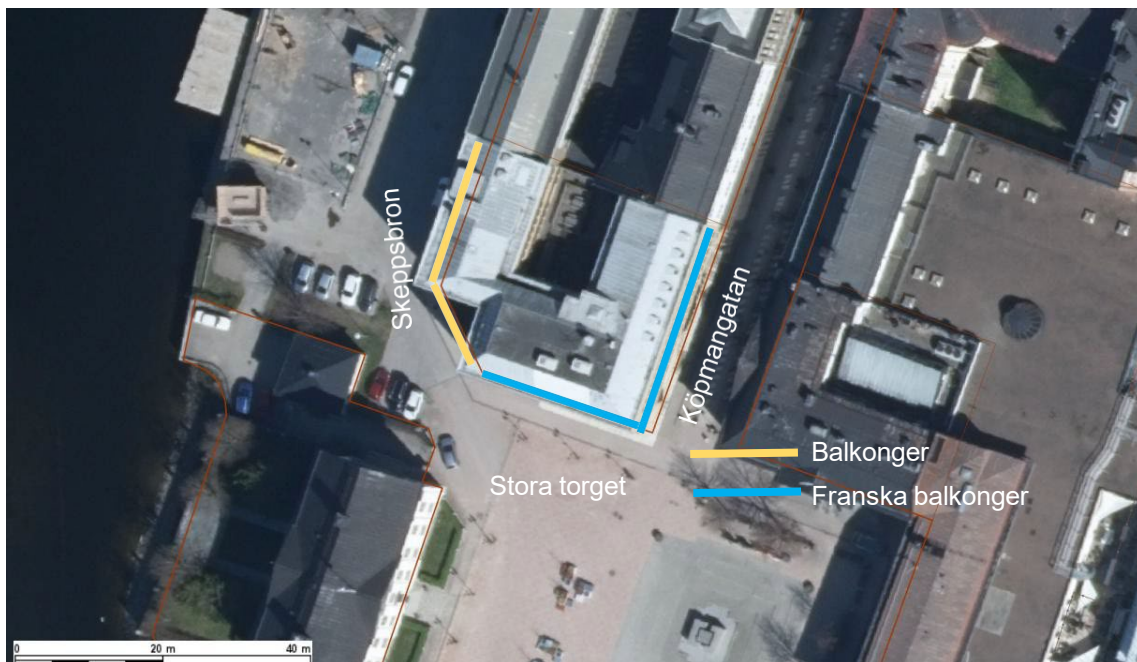
Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- **f₅** -Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska tak inklusive takkupor och takkupornas fasad ska vara av plåt och ha en ljus kulör.
- **k₄** -Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska takkupor vara indragna minst 1 meter från fasadliv, delas upp i minst tre delar och vara separerade från varandra. Respektive takkupa får vara max 3,2 meter lång. Takkupor får inte ha dörrar.
- **k₁** -Undertaket för utskjutande skärmtak ska vara av träpanel och ha mörk kulör. (regleras över allmän plats).
- **[Skärmtak₁]** - Skärmtak får kraga ut ovan allmän plats (Gata) inom egenskapsområdet med lägsta frihöjd på 3 meter.

Balkonger och franska balkonger

Förslaget möjliggör uppförande av balkonger och franska balkonger. Enligt PM:et för den antikvariska undersökningen är bedömningen att balkonger mot Skeppsbron kan tillåtas, medan franska balkonger kan tillåtas mot Stora torget och Köpmangatan, se Figur 14 nedan. Balkonger mot Skeppsbron ska utformas så att de inte förstärker skuggverkan eller bryter mot områdets stadsmässiga karaktär, samt utföras utan att försämra fasadens arkitektoniska uttryck, förutsatt att krav på tillgänglighet och användbarhet uppfylls. Balkongdjupet begränsas för att undvika minskad solinstrålning till underliggande lägenheter samt för att behålla den stadsmässiga karaktären. Balkonger på andra fastigheter längs Skeppsbron utanför planområdet, har ett utstick på cirka 1,2 meter därmed kan ett utstick på 1,5 meter för praktisk användning tillåtas.

Mot Köpmangatan är gaturummet smalt och bebyggelsen tät, därmed tillåts endast franska balkonger för att undvika insyn och bevara den intima miljön. Detsamma gäller mot Stora torget, för att undvika att torgrummet upplevs övervakat uppifrån. Franska balkonger tillför boendekvalitet och liv åt fasaden utan att påverka stadsrummet negativt. Material och utformning bör vara nedtonade och stadsmässiga i sin karaktär.

Figur 14. Balkonger tillåts mot Skeppsbron. Franska balkonger tillåts mot Stora torget och Köpmangatan.

Förändring inom ändringsområdet

För att begränsa påverkan på den offentliga miljön vid Stora torget och Köpmangatan införs en utformningsbestämmelse som innebär att endast franska balkonger med smidesräcken tillåts mot dessa särskilt känsliga lägen. De franska balkongernas utstick från fasadlivet begränsas.

Mot Skeppsbron tillåts balkonger. För att ta hänsyn till byggnadens arkitektoniska stil och dess rationella uttryck regleras varsamhetsbestämmelser för balkongers utbredning, uppdelning och symmetri ([k₄] presenterad ovan), förutsatt att krav på tillgänglighet och användbarhet uppfylls. För att byggnaden fortsatt ska underordna sig områdets karaktärsbyggnader, där balkonger inte dominerar stadsbilden, införs utformningsbestämmelser om att balkonger ej får glansas in och balkongräcken får ej vara av opakt (se definition i rutan nedan), färgat eller mönstrat plexiglas eller glas, se goda referensbilder i figur 14 nedan.

Definitioner

Synonym för "Opakt": Ogenomskinlig, grumlig, mörk, uppslammad, oklar (Synonymer, hämtad 2026).

Definition för "Opakt": Något som inte släpper in ljus; ogenomskinlig (Svenska Akademiens ordböcker, hämtad 2026).

Figur 15. Referensbilder för möjlig utformning av balkongräcken mot Skeppsbron.

Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- **f₄** - Mot Stora torget och Köpmangatan får endast franska balkonger utföras. Franska balkongers maximala utstick från fasadliv är 0,15 meter. Räcken ska vara av smidesjärn.
- **f₇** – Balkonger som skjuter ut mot Skeppsbron får ej glasas in och balkongräcken får ej vara av opakt, färgat eller mönstrat plexiglas eller glas.
- **k₂** - Balkonger mot Skeppsbron får uppföras på ett maxdjup på 1,5 meter från fasadliv och uppföras med en lägsta frihöjd på 6,0 meter ovanför gatan.
- **k₃** - För respektive bostadsvåning mot Skeppsbron ska balkonger delas upp i tre lika långa delar och vara separerade från varandra. Respektive balkong får max vara 3,6 meter lång.

Terrass och hörnbalkong

Planförslaget innebär att det blir möjligt att uppföra terrass och hörnbalkong inom område som i gällande detaljplan inte får bebyggas (se definitioner i rutan nedan).

Definitioner

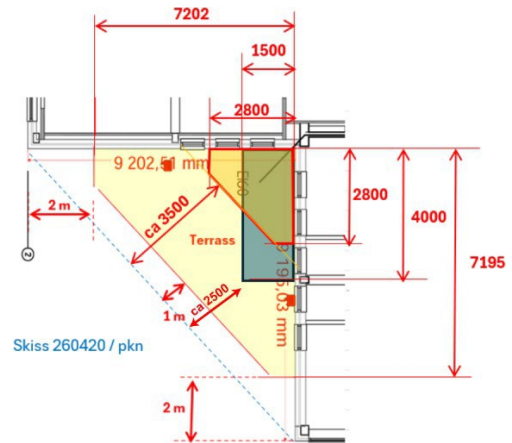
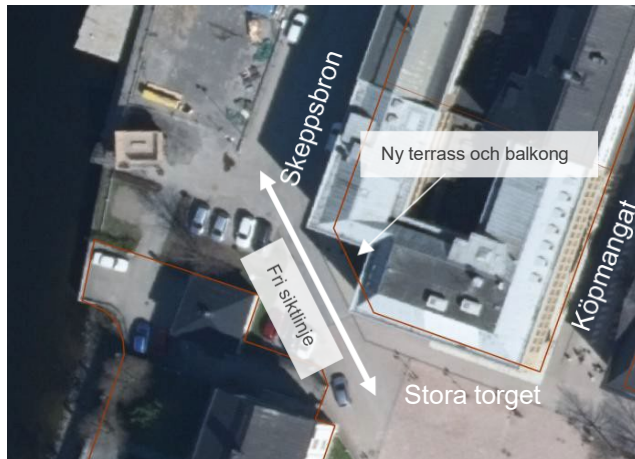
Balkong: Försedd platta med skyddsräcke, som från en byggnads övre våningar helt eller delvis skjuter ut från fasaden. Enligt TNC (Plan- och byggtermer, hämtad 2018).

Terrass: Större, plan yta på mark eller tak, ofta mer permanent och ibland belagd med sten, betong eller liknande, enligt TNC (Plan- och byggtermer 1994).

Balkonger ger ett mervärde för de boende och terrassen en positiv kvalitet för en eventuell etablering av exempelvis restaurang med utsikt mot vattnet. Enligt PM:et för den antikvariska undersökningen kan hörnet upplevas outnyttjat idag och har en svagare visuell koppling till Residenset än fasaden mot torget. Eftersom hörnfasaden är mindre synlig från torget och delvis dold från Skeppsbron kan den nyttjas friare. För att hörnet ska kunna nyttjas för terrass i gatuplan för exempelvis restaurang kan det behövas öppnas upp för en ny entré i fasaden för att kunna nyttja/ använda terrassen. Terrassen ska utformas med höga gestaltningsambitioner och det inkluderar även utrymmet mellan mark och terrass. Hörnbalkongerna ska placeras och utformas så att utsikten mot vattnet från torget inte blockeras, samt utformas i symmetri med byggnaden.

Förändring inom ändringsområdet

Förslaget tillåter att del av marken som i gällande detaljplan regleras som prickmark (mark som ej får bebyggas) ersätts med korsmark (mark får endast förses med balkong och terrass). För att inte riskera att blockera utsikten mot vattnet från Stora torget regleras största byggrätt för terrass och hörnbalkong samt att hörnbalkong ska placeras minst 2,5 meter från fastighetsgräns och att terrass ska dras in 1 meter från fastighetsgräns mot allmän plats. Detta skapar även utrymme för buskage mellan mark och terrass, vilket bidrar till en mer trivsam miljö för förbipasserande. För att beakta befintlig byggnads arkitektoniska stil regleras varsamhetsbestämmelse om bevarande av den symmetriska fasadkompositionen [k₄] presenterad ovan), förutsatt att krav på tillgänglighet och användbarhet uppfylls.

Figur 16. (TV) Fri siktlinje från Stora torget mot vattnet och Nattviken. (TH) Principskiss mått för hörnbalkong och terrass.

Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- **p₂** -Balkong ska placeras minst 2,5 meter från fastighetsgräns.
- **f₉** -Största area för hörnbalkong är 12,5 m².
- **f₁₀** - Största area för terrass är 30 m².
- **[Korsmark]** med preciseringen- Mark får endast förses med balkong och/eller terrass.

Utfartsförbud

I befintlig detaljplan är utfartsförbud utlagt längs med hela fastighetsgränsen vilket innebär att befintlig utfart från fastigheten mot Skeppsbron idag är planstridig. Planförslaget rättar till detta och föreslår att utfartsförbudet mot Skeppsbron plockas bort då det inte bedöms innebära negativa konsekvenser för gatumiljön, samt att om frågan att flytta utfarten skulle uppstå kan det hanteras i en tillståndsprövning.

Förändring inom ändringsområdet

Förslaget innebär att utfartsförbudet **flyttas**.

- **[Utfartsförbud]**

Byggnadssätt

Enligt befintliga detaljplanen finns en bestämmelse om placering / hustyp S- Sammanbyggda hus. Bestämmelsen har motiveringen enligt den äldre detaljplanen "byggnad ska uppföras i gräns mot granntomt där säden gräns förekommer inom området." När den befintliga detaljplanen togs fram gjordes det i syfte att möjliggöra bebyggelse för hela kvarteret köpmannen, inklusive köpmannen 9. För att bygga vidare på stadsmässigheten bestämdes då att byggnader som uppförs ska uppföras som sammanbyggda.

Förändring inom ändringsområdet

Bestämmelsen om att byggnad ska uppföras i fastighetsgräns tolkas i syfte att digitalisera bestämmelsen för att passa de nya föreskrifterna.

Bestämmelser som **utgår** inom ändringsområdet:

- ***p²*** - Byggnad ska uppföras i gräns mot granntomt där säden gräns förekommer inom området.

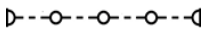
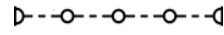
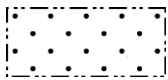
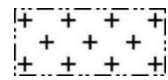
Bestämmelser som **tillkommer** inom ändringsområdet:

- ***f⁴*** – Byggnad ska sammanbyggas.
- ***p¹*** - Byggnad ska placeras i fastighetsgräns.

Sammanställning bestämmelser inom ändringsområdet

Sammanställning av bestämmelser som kvarstår eller utgår och/eller ersatt i tabell 1 nedan, samt helt nya planbestämmelser i tabell 2 nedan.

Gällande	Planförslag	Konsekvenser och motivering	lagstöd
[GATA] Allmän plats <i>Kvarstår</i>	[GATA] Allmän plats	Regleringen medger att balkonger och skärmtak får kraga ut över allmän plats (gata). Bestämmelsen har digitaliserats för detta syfte.	PBL 2 kap. 7§
[B] Bostadsändamål. <i>Kvarstår</i>	[B] Bostadsändamål. s₁ - Byggnadens källarplan/under mark får endast användas för centrumändamål samt komplement till bostad inklusive parkering finnas. s₂ - Byggnadens entréplan mot Köpmangatan, Stora torget samt Skeppsbron får endast centrumändamål samt komplement till bostad, såsom trapphus, miljö-soprum finnas (ej parkering).	Inga inredda bostäder tillåtas i entréplanen (Köpmangatan, Stora torget, Skeppsbron), dock tillåts komplement till bostäder, såsom trapphus, miljö- eller soprum i våning 1–3. Parkering för bostäder är endast tillåtet i våning 1 och 2. Detta för att behålla den stadsmässiga strukturen.	PBL 2 kap. 3 §
[H] handelsändamål <i>Utgår & ersatt</i>	[C] Centrumändamål.	Planen medger olika typer av centrumnära verksamheter.	PBL 2 kap. 2 §
Högsta byggnadshöjd är 16,5 meter över stadens nollplan. <i>Utgår & ersatt</i>	h₁ - högsta nockhöjd är 19,6 + meter över stadens nollplan. (Utöver angiven nockhöjd får uppstickande delar som exempelvis skorstenar och ventilationstrummor tillkomma).	Syftet med regleringen är att behålla den befintliga högsta nockhöjden på byggnaden, men möjliggöra för tillbyggnad av fler och större takkupor.	PBL 2 kap. 6§
IIK (3) Antal våningar jämte källarvåning över mark. <i>Utgår & ersatt</i>	o₁ -Största takvinkel för takfall mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan är 55 grader. o₂ - Minsta takvinkel för takfall mot Stora torget	Reglering sker istället genom högsta nockhöjd och takvinkel. För tydligare bygglovsprövning, kontroll av byggnadsvolym och visuell påverkan.	PBL 2 kap. 6 §

	och Köpmangatan är 40 grader. o₃ - Minsta takvinkel för takfall mot Skeppsbron är 30 grader. b₁ -Marken får underbyggas.		
Utfartsförbud <i>Flyttad</i>	Utfartsförbud 	Utfartsförbudet plockas bort mot Skeppsbron men fortsätter att gälla mot stora torget och Köpmangatan. Syftet är att det ska vara möjligt att lösa utfart från fastigheten.	PBL 2 kap. 5 §
Marken får inte förses med byggnad. <i>Utgår & ersatt</i>	Marken får endast förses med balkong eller terrass. 	Det ska vara möjligt att tillföra balkonger och/eller terrass på / ovanför del av mark som är planlagd med korsmark.	PBL 2 kap. 6 §
S- Sammanbyggda hus. Byggnad ska uppföras i gräns mot granntomt där sådan gräns förekommer. <i>Utgår & ersatt</i>	f₁₁ Sammanbyggda hus. p₁ Byggnad ska placeras i fastighetsgräns.	Digitaliserats och omtolkats men är inte en ny bestämmelse.	PBL 2 kap. 6 §

Tabell 1. Sammanställning kvarstående eller omtolkade/digitaliserade planbestämmelser.

Nytt	Formulering	Konsekvenser och motivering	Lagrum
	Utformningsbestämmelser		
f₄	Mot Stora torget och Köpmangatan får endast franska balkonger utföras. Franska balkongers maximala utstick från fasadliv är 0,15 m. Räcken ska vara av smidesjärn.	Syftet är att beakta den offentliga miljön, mot Köpmangatan och torget bidrar de till liv i fasaden och stödjer byggnadens nya bostadsanvändning.	PBL 2 kap. 6 §
f₅	Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska tak inklusive takkupor och takkupornas fasad ska vara av plåt och ha en ljus kulör.	Syftet är att säkerställa kulturmiljön som helhet, där karaktärsbyggnader såsom residenset fortsatt är framträdande i stadsbilden som helhet.	PBL 2 kap. 6 §
f₆	Fasad för byggnadens entréplan mot Köpmangatan och Stora torget ska avvika från fasad i övrigt vad gäller material och/eller kulör.	Syftet är att bibehålla den stadsmässiga känslan som helhet.	PBL 2 kap. 6 §
f₇	Balkonger som skjuter ut mot Skeppsbron får ej glasas in och balkongräcken får ej vara av opakt, färgat eller mönstrat plexiglas eller glas.	Syftet är att säkerställa att balkonger ej dominerar stadsbilden som helhet. Karaktärsbyggnader ska fortsatt ha en framträdande roll.	PBL 2 kap. 6 §
f₈	Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska fasadbeklädnad färgsättas i dämpad varm kulör och bestå av puts och /eller sten.	Syftet är att säkerställa kulturmiljön som helhet, där karaktärsbyggnader såsom residenset fortsatt är framträdande i stadsbilden som helhet.	PBL 2 kap. 6 §
f₉	Största area för hörnbalkong är 12,5 m ² .	Syftet med bestämmelsen är att det ska vara fri siktlinje från torget ned till vattnet. Area begränsas för att bevara god solinstrålning och fasadens arkitektoniska kvalitet.	PBL 2 kap. 6 §
f₁₀	Största area för terrass är 30 m ² .	Syftet med bestämmelsen är att det ska vara fri siktlinje från torget ned till vattnet.	PBL 2 kap. 6 §

	Varsamhetsbestämmelser		
k₂	Undertaket för utskjutande skärmtak ska vara av träpanel och ha mörk kulör.	Syftet är att bevara karaktärsdrag för befintlig byggnad, arkitekturen vittnar om affärs-och kontorshus.	PBL 2 kap. 6 §
k₂	Balkonger mot Skeppsbron får uppföras på med ett maxdjup på 1,5 m från fasadliv och uppföras med en lägsta frihöjd på 6,0 m ovanför gatan.	Balkongdjupet begränsas för att bevara god solinstrålning och befintlig byggnads arkitektoniska kvalitet.	PBL 2 kap. 6 §
k₃	För respektive bostadsvåning mot Skeppsbron ska balkonger delas upp i tre lika långa delar och vara separerade från varandra. Respektive balkong får max vara 3,6 meter lång.	Tillkommande fasadelement ska anpassa för att bibehålla fasadens arkitektoniska uttryck.	PBL 2 kap. 6 §
k₄	Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska takkupor ska vara indragna minst 1 meter från fasadliv, delas upp i minst tre delar och vara separerade från varandra. Respektive takkupa får vara max 3,2 meter lång. Takkupor får inte ha dörrar.	Syftet med bestämmelsen undviker att takkuporna dominerar byggnaden eller upplevs som en extra våning.	PBL 2 kap. 6 §
k₅	Mot Skeppsbron, Stora torget och Köpmangatan ska byggnadens symmetri bibehållas, utformning och placering av fönster, balkonger, takkupor och andra fasadelement ska ske på ett sätt som upprätthåller en symmetrisk fasadkomposition.	Syftet är att bevara karaktärsdrag för befintlig byggnad, arkitekturen vittnar om affärs-och kontorshus med rationell prägel.	PBL 2 kap. 6 §
	Placering		
p₂	Balkong ska placeras minst 2,5 meter från fastighetsgräns.	Syftet är att säkerställa utsikten mot vattnet från torget.	PBL 2 kap. 6 §
	Skärmtak		
Skärmtak1	Skärmtak får kraga ut högst 2,3 m från fasadliv inom egenskapsområdet och med lägsta frihöjd på 3 meter.	Befintligt skärmtak bekräftas genom regleringen.	PBL 2 kap. 9 §

Tabell 2. Sammanställning nya planbestämmelser.

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Ändringen bedöms kunna antas Q4 2026.

Genomförandetid

Genomförandetiden för ändringen är inom hela planområdet fem år från det datum då ändringen vinner laga kraft.

Huvudmannaskap

Allmän plats har kommunalt huvudmannaskap.

Fastighetsrättsliga åtgärder

Servitut

Servitut ger en fastighet rätt att använda en annan för ett visst ändamål, t.ex. väg. Det finns två typer: Officialservitut och avtalsservitut. Officialservitut bildas eller ändras genom lantmäteriförrättning och registreras i fastighetsregistret. Avtalsservitut upprättas genom avtal mellan fastighetsägare enligt 14 kap. jordabalken och kan skrivas in i fastighetsregistret.

Balkonger och utstickande tillbyggnader som utkragar över allmän plats kan behöva servitut. Vid avtalsservitut ska avtal tecknas med kommunen. Officialservitut prövas av Lantmäteriet. När detaljplanen vunnit laga kraft kan ansökan om lantmäteriförrättning lämnas in till Lantmäteriet.

Sökande bekostar och ansöker om förrättningen.

Tredimensionell fastighetsbildning

Tredimensionell fastighetsbildning innebär att fastigheter kan delas i höjdlädd, så att olika delar av en byggnad utgör egna fastigheter. Det möjliggör separata funktioner och ägande inom samma byggnadsvolym och prövas enligt fastighetsbildningslagen.

Detaljplanen utesluter inte tredimensionell fastighetsbildning. En sådan kan prövas efter att planen vunnit laga kraft, under förutsättning att den är förenlig med detaljplanen.

Härnösands kommun 2026-07-02

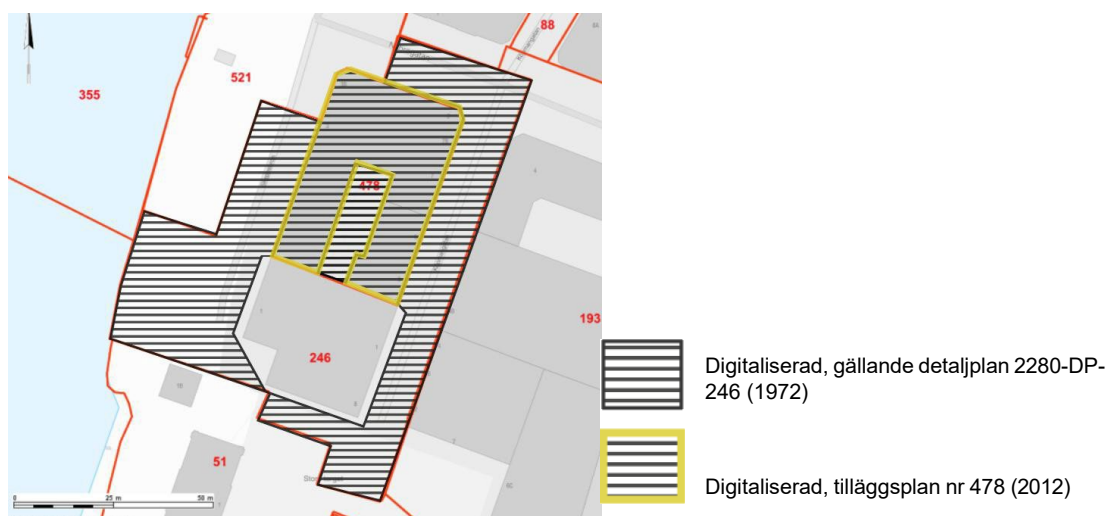
Thomas Jenssen, Plan- och byggchef
Amme Hedström, Planhandläggare

Del 2

Digitalisering av gällande detaljplan som ej berör ändringsområdet

Kommunen ska ladda upp detaljplaner till den nationella geodatabasen (NGP) hos Lantmäteriet så att alla planer i Sverige finns samlade digitalt. Det gör planerna enklare att hitta, läsa och jämföra och är ett lagkrav enligt PBL 4 kap. 41 § samt Boverkets föreskrifter (BFS 2020:5). Planerna blir öppna data som kan användas av både myndigheter och allmänhet. Syftet är att göra planbestämmelser sökbara, enhetliga och möjliga att analysera.

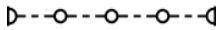
Denna digitalisering är en tolkning av pappersplanen och saknar juridisk status – endast originalhandlingen gäller. Digitaliseringen följer Boverkets rekommendationer så långt det varit möjligt för äldre planer. *Förslag till ändring av stadsplan för del av Härnösand* (kv. Köpmannen 2280-DP-246) fastställd 6 december 1972 tillsammans med tilläggsplan (nr 478) fastställd 2012 gäller jämsides.

Figur 17. Område för digitalisering av gällandedetaljplan 2280-DP-246, tillsammans med tilläggsplanen 478.

Hela planen har digitaliserats och tolkats om. Den tidigare detaljplanen gjordes i ett äldre höjdsystem som användes fram till 1972. En utredning som Härnösands kommun tog fram 2020 visar, efter arkivsökning och testmätningar, att stadens nollplan i dag skiljer sig med cirka 0,92 meter.

I beskrivningen anges graden av användbarhet för det äldre bestämmelserna som tolkats om för att matcha nya föreskrifter (god/medel/låg), vilket visar tilltron till digitaliseringen av äldre bestämmelser, se tabell nedan.

Gällande detaljplan 2280- DP-246 (1972)			
Gällande	Digitaliserad	Konsekvenser och motivering	Använd-barhet
[HB] Kvartersmark	[HB] Kvartersmark	Digitaliserad.	(Oförändrad) God.
[GATA] Allmän plats	[GATA] Allmän plats	Digitaliserad.	(Oförändrad) God.
Antal våningar i romerska siffror (IIV och III).	[f ₁₂] <i>Utformning</i> Högsta antal våningar är XX.	Bestämmelsen har digitaliserats som en utformningsbestämmelse, vilket gör att kommunen kan reglera byggnadsverkets form eller delar av det – till exempel hur många våningar byggnaden visuellt uppfattas ha.	God
+0,0 Byggnadshöjd räknad från stadens nollplan.	+0,0 Byggnadshöjd räknad från stadens nollplan.	Har digitaliserats för att planen ska kunna laddas upp i den nationella geodatabasen.	(Oförändrad) God.
Z₁ Mark tillgänglig för trafik. Trafiktunnel under gatuplanet. (<i>allmänplats</i>) Z₂ - Mark tillgänglig för trafik. (<i>Kvartersmark</i>)	Z₁ Mark tillgänglig för trafik. (<i>allmänplats</i>) Z₂ - Mark tillgänglig för trafik. (<i>Kvartersmark</i>) b₁ -Marken får underbyggas.	Har endast digitaliserats för att planen ska kunna laddas upp i den nationella geodatabasen. Digitaliseringen följer Boverkets rekommendationer för äldre bestämmelser så att de blir sök- och analysbara.	God
S - Sammanbyggda hus.	f₁₁ Sammanbyggda hus.	Digitaliserad och omtolkad.	God
Förbud mot utfart		Digitaliserad.	(Oförändrad) God.
+2.6 Gatuhöjd	+ 3.54 Gatuhöjd	Digitaliserad och översatt från äldre höjdsystem till RH2000 (ca +0,92)	Medel
Tilläggsplan nr 478 (2012)			
Gällande	Digitaliserad	Konsekvenser och motivering	Tillförlitlighet
[C ₁ HB] Kvartersmark	[C ₁ HB] Kvartersmark	Digitaliserad.	(Oförändrad) God.
m₁ Störningsskydd	m₁ Störningsskydd	Digitaliserad.	(Oförändrad) God.

Härnösands kommun 2026-07-02

Thomas Jenssen, Plan- och byggchef
Amme Hedström, Planhandläggare

Samhällsförvaltningen

Amme Hedström, 0611-34 81 76
Amme.hedstrom@harnosand.se

Ändring av detaljplan, för del av Centrum (kv. Köpmannen m.m), beslut om antagande, beslut om antagande

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja **Nej**
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Samtliga individer.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Fler boende kring torget – som blickar ut mot torget – bidrar också till en ökad känsla av trygghet för de som vistas på torget under dygnets mörka timmar.

Åtgärder för bostadsändamål innebär viss inskränkning på den offentliga torgmiljön men bidrar samtidigt till ett mer levande stadsrum.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?

Ja

Nej

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Planförslaget har under samråd och granskning varit utställd på biblioteket plan 1,5 samt på kommunens hemsida där detaljplaner finns.

Yttranden har sammanställts och kommenterats av kommunen i en samrådsredogörelse (för samrådet) och granskningsutlåtande (för granskning).

6. Om nej – motivera varför inte

-

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling (Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Mer utbud av attraktiva bostäder kan bidra till fler medborgare. Byggnaden som idag står tom, genom planförslaget ges nytt liv till byggnaden och därmed ökar rörelse kring centrum.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Ingen nämnvärd skillnad.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)
Ingen **Liten** Stor

Ger möjlighet för tom byggnad att användas i en bredare och mer attraktiv bemärkelse.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet får ingen påverkan på jämställdheten.

Samhällsförvaltningen

Amme Hedström, 0611 348 176

Amme.hedstrom@harnosand.se

Samhällsnämnden

Del av fastigheten Mörtsal 2:13 (Destination Högakustenbron), beslut om planbesked

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att godkänna att detaljplanearbetet för rubricerade fastigheter får påbörjas.

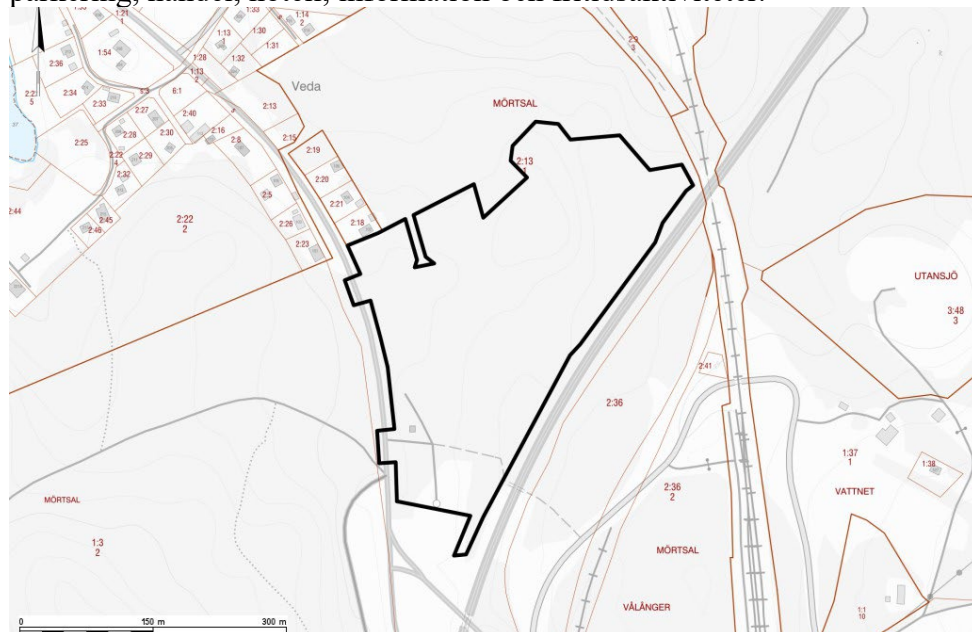
att detaljplanens prioriteringsgrupp är 1.

att fastställa kostnaden för planbesked till 11 460 kr baserat på taxa fastställd av kommunfullmäktige 2025-10-14 § 132.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen ansöker om att påbörja ny detaljplan för del av fastigheten Mörtsal 2:13, som ägs av kommunen (se Figur 1 nedan).

Syftet med ny detaljplan är att skapa förutsättningar för utveckling av en rast- och serviceplats vid Högakustenbron. Området kan inrymma funktioner för både lokala och långväga resenärer, exempelvis drivmedel, parkering, handel, hotell, information och fritidsaktiviteter.

Figur 1. Aktuellt planområde markeras med svart.

Planområdet omfattar cirka 9,1 hektar och ligger vid korsningen E4 och riksväg 90. Läget, närheten till Högakustenbron, älven, naturmiljön och befintliga leder ger goda förutsättningar för att utveckla området till en rast- och serviceplats kopplad till Höga Kusten.

Figur 2. Lokalisering. Planområdet markeras i rött.

Under 2026 togs en marknadsanalys fram för att kartlägga affärsmöjligheter för området. Analysen identifierar flera målgrupper, bland annat familjer, pendlare, lokala invånare, sommarstugeägare, turister och affärsresenärer, samt deras behov av service, mat, boende och fritidsaktiviteter längs resan. Utifrån analysen har olika funktioner och gestaltningsidéer för platsen tagits fram. Dessa redovisas i **bilagan "Utvecklingsscenarier"**.

Tidigare beslut och ställningstaganden

Översiktsplan

I gällande översiktsplan Mitt Härnösand 2040, antagen av Kommunfullmäktige den 26 september 2022, redovisas områdets markanvändning som verksamheter, med Ställningstagandet:

”Icke störande verksamheter inom den sammanhängande bostads-bebyggelsen ska uppmuntras då de tillför en funktionsblandning på stadsdelsnivå samt skapar liv och rörelse till sitt närområde”.

Figur 3. Utdrag ur ÖP. Aktuellt planområde markerat i svart.

Området ligger intill markanvändning för naturområde med ställningstagandet:

”Naturområden till stor del i anslutning till kusten eller tätorter vilket gör dem särskilt värdefulla för sin närmiljö. Områdena är av vikt för friluftsliv, djur och växtliv. Enstaka bebyggelse kan förekomma i dessa områden i anslutning till befintlig bebyggelse. Höga naturvärden och utökat strandskydd gäller för många av dessa områden”.

Åtgärd enligt planansökan bedöms stämma överens med kommunens översiktsplan.

Regional planering

Härnösand ingår i Sundsvallsregionen och samverkar genom Höga Kusten Destinationsutveckling för att stärka regional utveckling och Höga Kusten som destination.

Gällande detaljplaner

Aktuellt planområde omfattas av två gällande detaljplaner, se Figur 4 nedan.

- **403–2280** *Detaljplan för Mörtsal 2:13 m.fl.* Laga kraft 1998.

Planens syfte är att utveckla Högakustenbron som ett raststopp- och serviceområde.

Detaljplanen medger huvudsakligen centrumändamål [C1] såsom handel, service, små verkstäder, kontor, samhällsservice och restauranger i högst två våningar. För ett mindre område medges centrumändamål [C2] inklusive övernattning, exempelvis hotell, i högst tre våningar. I den norra delen regleras friluftsområde [N] där enklare servicebyggnader i en våning tillåts. I söder (utanför aktuellt planområde) regleras ett område för bilservice [GC1].

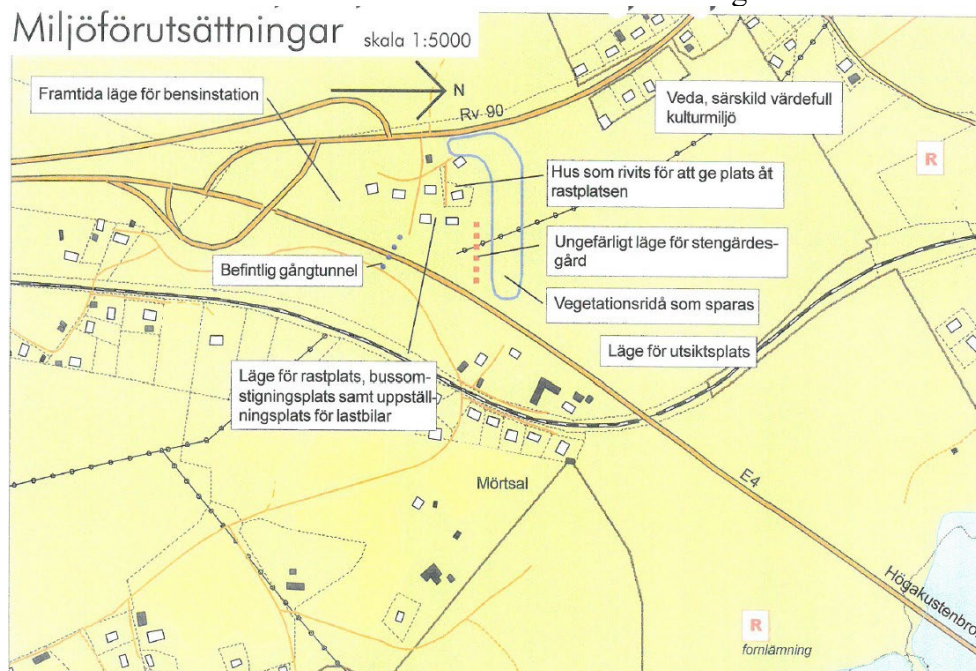
- **425–2280** *Detaljplan för Mörtsal 2:13, rastplats.* Laga kraft 2003.

Planen uppdateras i samband med utbyggnaden av E4. Planen syftar till att möjliggöra för trafikservice, bl.a. drivmedelsstation, servering, busshållplats, samt parkering.

Detaljplanen medger huvudsakligen rastplats som tillåter servicebyggnad i en våning. Planen tillåter även bilservice [G] och centrum [C1] för handel, verkstad, kontor, samlingslokaler och restaurang i högst två våningar. Planen reglerar lokalgata med in- och utfart från riksväg 90, möjlighet till framtida avfart från E4 samt område för teknisk anläggning.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) togs fram av Vägverket 2001 i samband med tidigare plan- och vägprojekt för rastplats vid Mörtsal. MKB:n behandlar påverkan på miljö, hälsa och hushållning med

naturreсурser samt olika alternativ för områdets infartsvägar.

Figur 5. Utdrag ur MKB (2001). Analys landskapsbild.

Riksintresse

E4, väg 90 och Ådalsbanan ligger i anslutning till planområdet och omfattas av riksintresse för kommunikation. Stråken är viktiga för transportsystemet och ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra deras funktion eller användning.

Planeringsförutsättningar

Bostäder och verksamheter

Omgivningen består till största delen av skogsmark. Närliggande bebyggelse utgörs främst av friliggande villor, med inslag av verksamhetsbebyggelse, se Figur 6 nedan.

Figur 6. Ortofoto och byggnadsfunktioner. Aktuellt planområde markeras med rött.

Landskapsbild

Platsen har ett framträdande läge med vyer från Högakustenbron och omges av ett dramatiskt landskap, se foton nedan. Planområdet lutar kraftigt mot öster och terrängen är kuperad, med en nivåskillnad på cirka 10 meter.

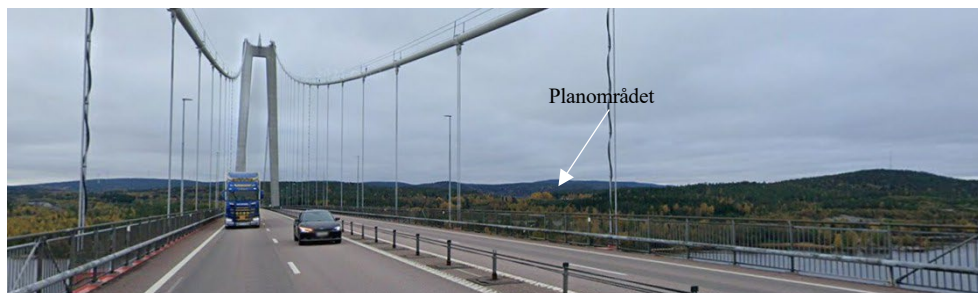

Foto 1. Vy från Högakustenbron (E4) mot det aktuella planområdet.

Foto 2. Vy tagen från E4:an mot Järnvägen.

Planförslaget bör anpassas till landskapet och ta tillvara platsens läge, bland annat genom att beakta viktiga siktlinjer. Vegetationen bör integreras i utformningen.

Rekreation och friluftsliv

Området vid Högakustenbron har goda förutsättningar för rekreation och friluftsliv genom sitt naturnära läge, utsikt över älven och närhet till befintliga vandrings- och cykelleder. Befintlig passage under E4 ger möjlighet att koppla området till omgivande stråk och målpunkter.

Vid fortsatt utveckling bör områdets rekreativa värden tas tillvara.

Kulturmiljö

I planområdets norra del finns en cirka 60 meter lång stenmur som enligt gällande detaljplan bör skyddas.

Stenmurens exakta placering och värde bör utredas vidare i det kommande planarbetet.

Geoteknik

SGU:s översiktliga jordartskarta visar att marken består av hållmark och morän med inslag av områden med grovsilt.

En geoteknisk undersökning behöver genomföras inom ramen för planarbetet.

Radon

Del av planområdets nord östra är karterad som mark med förhöjd gammastrålning.

Risken med förhöjd gammastrålning behöver utredas inom ramen för planarbetet.

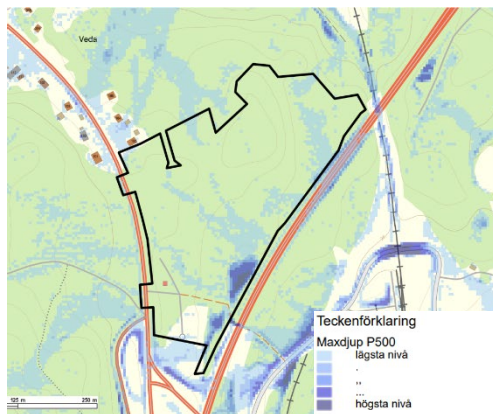
Vatten och avlopp

Den södra delen av planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för dagvatten, medan den norra delen ligger utanför. Planområdet ingår inte i verksamhetsområde för spillvatten eller dricksvatten.

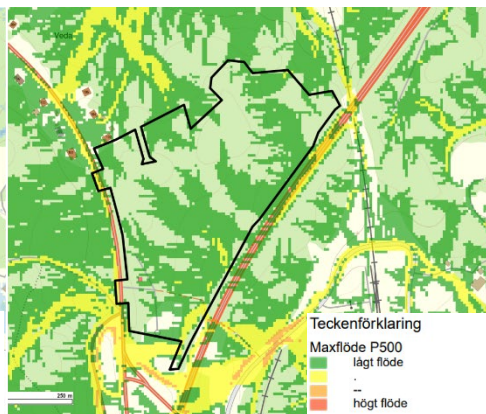
Möjliga VA-lösningar behöver utredas under framtagandet av detaljplanen.

Skyfall

Enligt kommunens kartering finns en lågpunkt i den sydöstra delen av planområdet. Området kan komma att översvämmas vid ett P500-scenario (se Figur 7 nedan), men bedöms generera relativt låga flöden, se Figur 8 nedan.

Figur 7. Maxdjup P500. Föreslaget planområde markeras med svart.

Figur 8. Maxflöde P500. Föreslaget planområde markeras med svart.

Risken för eventuell skyfallsproblematik och hur dagvatten kan omhändertas behöver utredas inom planprocessen.

Gång- och cykel

Det finns idag ingen separat gång- och cykelväg längs E4 eller riksväg 90. Gående och cyklister passerar dock Högakustenbron för att nå utsikten. Vägmiljön bedöms dock inte vara lämplig för oskyddade trafikanter.

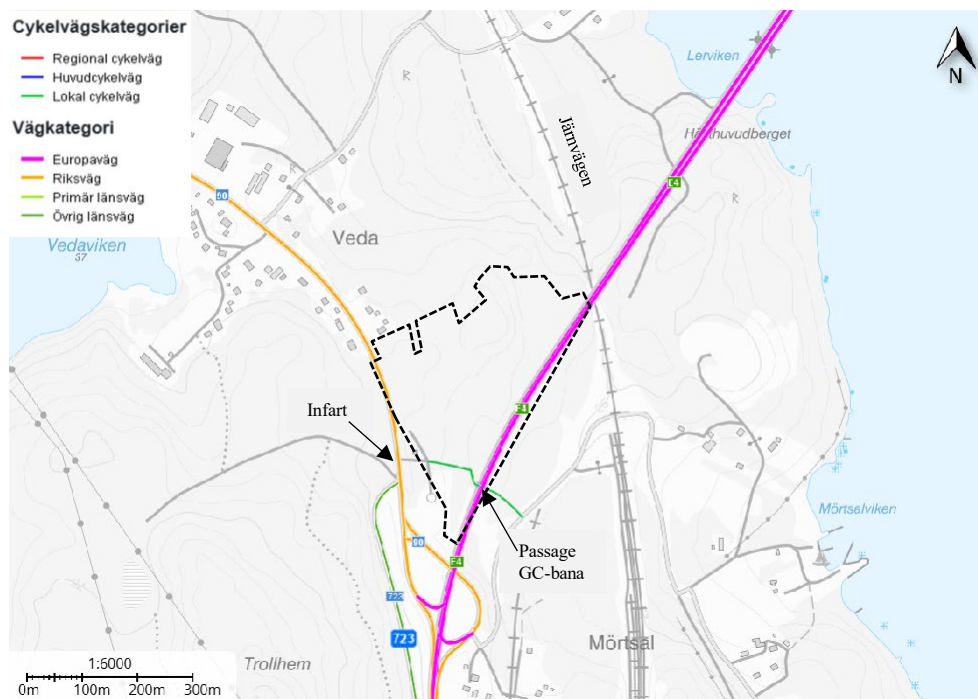
En lokal grusad gång- och cykelpassage under E4 finns och bidrar till möjlighet att nå rastplatsområdet idag, se markering i Figur 9 på sida 10.

Passager och stråk för gång och cykeltrafikanter kopplade till omgivningen ska utredas i kommande planarbete.

Trafik

Området ligger vid korsningen mellan E4 och riksväg 90. Vägarna är statligt ägda och utgör rekommenderade leder för farligt gods. E4 trafikeras av cirka 7 000 fordon per dygn, varav cirka 15 procent är tung trafik. Riksväg 90 trafikeras av cirka 2 800–3 000 fordon per dygn, varav cirka 10 procent är tung trafik. Anslutning till området sker från riksväg 90, i höjd med korsningen mot väg 723, se Figur 9 nedan.

Ådalsbanan passerar strax öster om aktuellt planområde. Kommunen har pekat ut Mörtstal, öster om E4, som möjligt framtida stationsläge för att stärka området som knutpunkt mellan viktiga kommunikationsstråk.

Figur 9. Trafik och cykelvägnät. Planområdet markeras med svart.

I planarbetet behöver risker kopplade till transporter av farligt gods på E4 och riksväg 90 kartläggas. Även framtida anslutningspunkter och vägstrukturens tydlighet bör utredas vidare.

Buller

Befintlig bostadsbebyggelse längs riksväg 90, nordväst om planområdet, kan påverkas av ökade bullernivåer.

Risken för bullerpåverkan behöver utredas i planprocessen.

Bedömning

Åtgärden bedöms vara förenlig med översiktsplanen 2040.

Området har ett strategiskt läge med god tillgänglighet, synlighet och koppling till viktiga kommunikationsstråk. Platsen har kvaliteter genom utsikten över älven och närheten till naturmiljö.

Gällande detaljplaner medger redan idag flera funktioner kopplade till rastplats och service, men bedöms begränsa möjligheten att utveckla området utifrån platsens potential och den marknadsanalys som tagits fram.

En ny detaljplan bör därför pröva en mer flexibel och genomförbar utveckling.

Eftersom delar av området ligger utanför verksamhetsområde för dagvatten och området som helhet ligger utanför verksamhetsområde för spill- och dricksvatten, behöver möjliga VA-lösningar och dagvattenhantering utredas. Även markförhållanden och risk för förhöjd gammastrålning/radon behöver utredas i det fortsatta planarbetet.

Planarbetet behöver även hantera risker kopplade till farligt godstransporter, trafik, infarter och buller (både utifrån befintliga och eventuellt

tillkommande nivåer). Landskapsbild, siktlinjer och vegetation bör också beaktas i den fortsatta planeringen.

Samhällsförvaltningen bedömer att detaljplanen tillhör prioriteringsgrupp 1 med motivering att planen bidrar till kommunens utveckling och tillväxt. Bedömningen är gjord i enlighet med beslutsunderlaget *”Riktlinjer för bedömning av planbesked och prioriteringsordning av detaljplaner”*. Detaljplanen avses startas upp inom 3 månader från att nämnden beslutar om planbesked.

Förfarande och tidplan

Om planbesked beviljas bekostar sökande planarbetet genom ett planavtal. Kostnader för nödvändiga utredningar belastar sökande.

Ett positivt planbesked innebär ingen garanti för att detaljplanen kommer att antas. Detaljplanen bedöms kunna hanteras med ett standard planförfarande och förväntas kunna startas upp under Q4 2026 och antas Q2 2028 förutsatt att arbetet löper på effektivt och inga oförutsedda utredningar krävs.

Kommande utredningar i detaljplaneprocessen

Följande utredningar kan komma att behöva tas fram i detaljplanearbetet. Ytterligare utredningar kan tillkomma.

- Dagvattenutredning
- Vatten- och avloppsutredning
- Geoteknik inklusive radonmätning
- Trafikutredning (ink buller och eventuellt riskbedömning)
- Naturinventering

Beslutsunderlag

Förslag till beslut är uppbyggt på följande underlag:

- Härnösands kommuns översiktsplan 2040 Översiktsplan 2040 - Plandokument
- Härnösands kommuns riktlinjer för bedömning av planbesked och prioriteringsordning av detaljplaner, 2024

Bilagor

- Ansökan om planbesked
- Utvecklingsscenarier
- Checklista inför beslut - tjänsteskrivelse

Bifogas till protokollet

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte är bindande och inte kan överklagas (Plan- och bygglagen (2010:900) 13 kap 2 § punkt 2).

Beslut om planavgift kan överklagas till Länsstyrelsen Västernorrland. Till protokollet bifogas information om hur en eventuell överklagan går till.

Thomas Jenssen
Plan & byggchef

Amme Hedström
Planeringsarkitekt

Samhällsförvaltningen

Amme Hedström, 0611-34 81 76
Amme.hedstrom@harnosand.se

Planbesked för fastigheten

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
ja
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Familjer, pendlare, lokala invånare, sommarstugeägare, säsongsboende, turister, affärsresenärer.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Ökad service för resenärer.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
ja

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Genom en marknadsanalys framtagen av Voodoo Associates konsulter, oktober 2025. Se Bilaga ” Utvecklingsscenarier”

6. Om nej – motivera varför inte

-

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling
(Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Planarbetet är i linje med kommunens översiktsplan samt knyter an med regional utveckling.

De möjligheter som detaljplanen kan skapa bedöms bidra positivt till kommunens tillväxtnål. Utvecklingen kan ge upphov till nya arbetstillfällen och stärka turistnäringen.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Kommunstyrelseförvaltningen bekostar planarbetet.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)
Positiv

Beslutet i sig bedöms inte ha någon påverkan på miljö/klimat.
Ekosystemtjänster kan integreras i de föreslagna, nyanlagda offentliga ytorna.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet i sig bedöms inte påverka jämställdhet eller jämlikhet.

Samhällsförvaltningen

Samhällsnämnden

Ändring av del av byggnadsplan för Smitingen, del av Gånsvik 1:28, beslut om antagande

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta ändringen för byggnadsplan del av Gånsvik 1:28 med de efter granskningen föreslagna revideringar

Sammanfattning

Beslutet innebär en ändring av detaljplanen för att möjliggöra uppförande av stugor med anslutning till vatten och avlopp inom ett område som i dag är planlagt för campingverksamhet med tillhörande servicebyggnader. Stugbyggnation är inte möjlig enligt gällande detaljplan från 16 april 1986.

Beskrivning av ärendet

Planområdet ligger intill Smitingens havsbad som är ett stort och växande besöksmål i Härnösand cirka 6 km öster om stadens centrum.

Smitingen är ett Natura-2000 område, riksintresse för friluftsliv, naturvårdsobjekt och naturreservat. Smitingens havsbad är även ett populärt besöksmål för boende och besökare i och utanför Härnösand. Smitingen är också ett populärt fritidshusbebyggelseområde med ett 50-tal stugor som används mestadels under sommaren.

Ansökan om planbesked inkom 2023-08-17 och beslut om att starta arbetet togs med delegationsbesked 2023-09-12.

Det finns en detaljplan för området och ändringen avser område som anger Rc vilket innebär campingplats med mark avsedd för husvagnsplatser och tältplatser samt erforderliga servicebyggnader. Strandskyddet är upphävt inom hela planområdet. Detaljplanen vann laga kraft 1986-04-16 och genomförandetiden har gått ut.

I kommunens översiktsplan är området utpekad som utvecklingsområde för natur och friluftsliv – camping med ställningstagandet att området ska utvecklas till en naturcamping med hänsyn till och samspel med naturmiljön. Det står även att vid utveckling av Smitingens campingområde ska naturmiljöerna ses som en resurs och ett värde att värna om för att bibehålla

platsens attraktivitet. Även förutsättningarna för kollektivtrafik och bättre trafikinfrastruktur för gång och cykel måste utredas för att möjliggöra hållbart resande till Smitingen.

Planförslaget bedöms vara förenligt med utvecklingsinriktningen för nu gällande översiktsplan och hanteras därmed med ett standardförfarande i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900).

Tidigt i planprocessen, hösten 2023, gjordes en naturvärdesinventering (NVI) eftersom Smitingen är ett Natura-2000 område, riksintresse för friluftsliv, naturvårdsobjekt och naturreservat vilket innebär att området bör utvecklas med försiktighet och hänsyn till platsens värden. En artskyddsutredning togs fram hösten 2025 och en artskyddsdispens skickades in till länsstyrelsen under februari 2026 med en komplettering i juni månad. Kommunen fick därefter Länsstyrelsens beslut i augusti månad. Beslutet innebar att dispens inte behövdes för två av arterna men för den tredje som är knärot avvisades ansökan. Verksamhetsutövaren kan eventuellt behöva ansöka om ett 12:6 samråd hos Länsstyrelsen men det är verksamhetsutövaren som bedömer om det kommer att behövas eller inte. Ett förslag till ändring av lagstiftning kring artskydd ska träda i kraft 1: a november 2026 och utifrån förslaget så kommer verksamhetsutövaren troligtvis inte behöva en ny artskyddsdispens för knärot kopplat till den exploatering som verksamhetsutövaren vill uppföra.

Planförslaget möjliggör ett dimensionerande utbyggnadsscenario med cirka 50–55 uthyrningsstugor och omkring 40–45 uthyrningssäsongstält, varav upp till cirka 30 av stugorna kan hållas vinteröppna. Därtill planeras cirka 80–85 campingplatser för husvagn, husbil och säsongstält samt ungefär sex servicebyggnader, tre större och tre mindre. Anläggningen förutsätter samlad parkering för stuggäster och parkeringsplatser i anslutning till uppställningsplatser, en internväg längs områdets ytterkant med anslutning till uppställningsplatser i norr samt gångbaserad tillgänglighet till stugområdena.

Kommunen har i ändringen tillfört flera bestämmelser med hänsyn till områdets naturvärden. Sammantaget innebär planändringen att en möjlig utbyggnad med stugor, säsongstält och ett begränsat antal servicebyggnader kan genomföras, men endast under förutsättning att alla utformningskrav och naturhänsyn uppfylls. Genom att kombinera begränsningar i exploatering, krav på reversibla byggmetoder, bevarande av träd och skydd av hydrologiska strukturer syftar förslaget till att möjliggöra en lågintensiv, landskapsanpassad stugby där naturvärdena står i fokus och där ny bebyggelse underordnas och anpassas efter den befintliga miljön.

Samråd

Planförslaget har varit på samråd under tiden 18 maj till 8 juni 2026. Under samrådet fanns planförslagets handlingar att läsa på kommunens hemsida, samt uppsatta på Sambibliotekets plan 1,5, öppna ytan. Kommunen var även representerade på den öppna ytan på biblioteket den 1 juni mellan kl. 11.00 till 13.00 för frågor.

Det inkom tio yttranden från bland annat myndigheter och föreningar.

Inkomna yttranden som föranlett ett ställningstagande från kommunen sammanfattades i en samrådsredogörelse som har varit publicerad tillsammans med granskningshandlingarna under granskningen.

Granskning

Mellan samråd och granskning kompletterades vissa planbestämmelser som inkom under samrådet.

Planförslaget var ute på granskning under tiden 26 augusti till 9 september 2026. Under granskning fanns planförslagets handlingar att läsa på kommunens hemsida, samt uppsatta på Sambibliotekets plan 1,5, öppna ytan.

Det inom nio yttranden som var från myndigheter, en förening och en privatperson. Ett yttrande inkom efter tiden för granskning men kommunen har valt att ta med det yttrandet.

Inför antagande av planförslaget har länsstyrelsens och lantmäteriets synpunkt föranlett till en redaktionell revidering av text i planbeskrivningen samt förtydligande i plankartans layout.

Bedömning

Ett antagande av planändringen innebär att Härnösands kommun är ett steg närmare en möjlig etablering av en campingverksamhet på Smitingen. Härnösands kommun, grannkommunerna och Världsarvet Höga Kusten kan med campingetableringen få fler antal besökare, både från Sverige och utomlands. Fler som besöker vår natur, stad och Höga Kusten.

Planförslagets reglering innebär fler skyddsåtgärder för naturen vid planens genomförande än vad gällande detaljplan har idag. Om planändringen inte blir antagen så kommer gällande detaljplan att fortsätta att gälla för området men kommer inte att ha lika starkt skydd som planändringen har. I väntan på en campingetablering enligt vad gällande detaljplan anger så kommer området att vara oförändrat och vara i det skick så som det är idag.

Beslutsunderlag

- Plankarta – september 2026
- Planbeskrivning – september 2026
- Granskningsutlåtande - september 2026

Beslutet skickas till

Sökande

Länsstyrelsen och Lantmäteriet

De med kvarstående synpunkter enligt granskningsutlåtandet

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-09-15

Diarienummer
SAM-2023-2264

Sida
4(4)

Thomas Jenssen
Plan- & byggchef

Linda Johansson/Malin Nyberger
Planarkitekt/Plansamordnare

Plankarta

Koordinatsystem

Plan: SWEREF99 17 15

Höjd: RH2000

A2

Skala 1:2 000

Grundkartans beteckningar

5

Markhöjd

○

Gränspunkt

○

Brukspunkt, POL

b

Anslutningspunkt (FIX)

●

Rensbrunn

(

Nedstigningsbrunn

n

Lövskog

□

Mast

*

Vägskytt

p

Barrskog

k

Elanordning, Skåp

○

Elanordning, Belysningsstolpe

○

Elanordning, Ledningsstolpe

a

Källa

D

Fast fornlämning (R)

Körbana, ej kantsten

Körbana på tomt

Traktorväg

Gångbana

Stig

Staket

Plank

Grind

Dike

Strandlinje

E

Elledning, I luft

Dataledning

T

Teleledning, I luft

Avgränsning för ändring

Information om ändring

Information om ändring

Ändringen avser området för kvartersmark för område avsett för Camping, tillfällig vistelse enligt detaljplan Byggnadsplan för Smitingen . Området avgränsas av en röd ruta och illustreras på sidan av orginaldetaljplanen.

Gällande detaljplan Byggnadsplan för Smitingen, fastställd 1986-04-16 gäller jämsides.

Planbestämmelser enligt gällande detaljplan Byggnadsplan för Smitingen, har tolkats om för att ha tillgång till ett digitalt underlag att göra ändringen av detaljplan lättare att förstå. Digitaliseringen är endast en tolkning och det är

PLANBESTÄMMELSER

GRÄNSLINJER

Planområdesgräns

Användningsgräns

Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÅN PLATS

GATA

Gata

PARK

Park

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

B

Bostäder

E₁

Transformatorstation

H

Detaillhandel

N₂

Camping

N₁

Friluftsbad

P

Parkering

Z₁

Lager, Båtupplag

ANVÄNDNING AV VATTENOMRÅDE

W₁

Öppet vattenområde

W₃

Vattenområde, där endast mindre bryggor får anordnas

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad.

Byggnaders användning

Vind får ej inredas.

S₁

Höjd på byggnadsverk

h₁ 0,0

Antal våningar är angivet som angivet värde. Bestämmelsen har digitaliserats för att möjliggöra analyser, men används inte idag.

0,0

Högst höjd på huvudbyggnad är angiven som 3,5 meter över markplanet.

h₂

Högst höjd på komplementbyggnad är angiven som 2,5 meter över markplanet.

h₃

Utformning

f₁

Endast friliggande hus

Utförande

Källare får inte finnas.

b₁

Utnyttjandegrad

e₃

Endast en huvudbyggnad och en komplementbyggnad får anordnas

e₄ 0,0

Största byggnadsarea är angivet värde i m² per huvudbyggnad

e₅ 0,0

Största byggnadsarea är angivet värde i m² per komplementbyggnad

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 0 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. 1986-04-16.

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.

Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

Planområdesgräns

Egenskapsgräns

Sekundär egenskapsgräns

Sammanfallande egenskapsgränser

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

O₁

Stugby

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad.

Ö₁

Marken får inte förses med byggnad. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)

Ö₂

Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

h₄

Högsta byggnadshöjd för stugor får vara 4,0 meter

h₅

Högsta byggnadshöjd för säsongstält får vara 2,5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)

u₂

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Takvinkel

o₁ 27,0

Minsta takvinkel är angivet värde i grader.

Utnyttjandegrad

e₆

Största byggnadsarea per säsongstält är 25 kvm.

e₇

Största byggnadsarea per stuga är 35 kvm.

e₈

Största byggnadsarea för respektive servicehus, reception, personalutrymmen osv är 150 kvm.

e₉ 4500,0

Största byggnadsarea är angivet värde i m² inom användningsområdet.

Markens anordnande och vegetation

n₁

Befintlig trädvegetation ska bevaras i sådan omfattning att områdets skogskaraktär och skuggiga mikroklimat bibehålls. Trädfällning får endast ske för byggnation enligt planen, säkerhetsskäl eller skötsel.

n₂

Hälträd som förekommer inom planområdet ska undantas nedtagning. Om det inte utgör en säkerhetsrisk eller är sjukt.

n₃

Förbud mot hårdgöring som försämrar markens genomsläpplighet. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)

n₄

Marken får inte hårdgöras med asfalt, betong, marksten eller annat material som väsentligt försämrar markens genomsläpplighet, med undantag för servicebyggnader/receptionsbyggnad osv som får anläggas med platta på mark.

n₅

Gångstigar ska utföras med flis, träspån eller annat naturmaterial.

n₆

Körbara vägar får endast anläggas som grusvägar och ska utföras med minsta möjliga bredd och omfattning för att tillgodose nödvändig drift- och räddningstrafik.

Utförande

b₂

Grundläggning Stugor och säsongstält ska grundläggas på plintar/pålar; schaktning och sprängning för platta på mark är inte tillåten.

b₃

Marken ska behålla sina naturliga lutning i så stor utsträckning det går.

b₄

Förbud mot kulvertering, rätning, flyttning och igenläggning inom egenskapsområdet. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)

b₅

Klapperstensfalten ska bevaras och får inte förstöras genom att flytta stenar eller liknande.

Utformning

f₂

Byggnaders fasad ska vara av jordtoner i skala ner till svart.

f

Byggnader får inte utföras med pulpettak

f³

Tak ska vara av material som inte är reflekterande eller blankande och får inte utföras med ljusa kulörer.

f⁴

Skydd mot störningar

m₁

Belysning inom användningsområdet ska riktas nedåt. Belysning inom användningsområdet får inte riktas ut från användningsområdet.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Härnösands kommun

Antagandehandling

Beslutsdatum

Instans

Samråd: 2026-05-18

Granskning: 2026-08-26

Antagande: SAM

Laga kraft:

Upprättad datum: 2026-08-24

Planarkitekt

Linda Johansson

Malin Nyberger

Plan- och byggchef

Thomas Jensen

Ändring av del av Byggnadsplan för Smitingen i Härnösands kommun

SKALA 1:2 000

Upprättad 2026-05-12

Reviderad: 2026-07-13

av Jenniffer Lodin

Plan & byggnadsdelningen, Mät & Kart

Uttaget datum 2026-04-04

Till planen hör:

- Planbeskrivning

- Fastighetsförteckning

- Grundskarta

- Naturvärdesinventering

- Ansökningsutredning

- PM - Smitingen Detaljplan Ansöknad

- Beslut dispens från ansöknad

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Malin Nyberger, 0611-34 81 62
malin.nyberger@harnosand.se

Reviderat granskningsutlåtande - Ändring av del av byggnadsplan för Smitingen, del av Gånsvik 1:28

Granskningsutlåtande

Samhällsförvaltningen har reviderat texten under nedanstående rubriker.
Texten som är i annan färg har blivit reviderad.

Syftet med revideringen är att tydliggöra att det inte är kommunens sak att bedöma om ett 12:6-samråd enligt miljöbalken kan behövas för verksamheten. Den bedömningen görs av verksamhetsutövaren.

Naturskyddsföreningen

Härnösands Naturskyddsförening har tidigare (2026-06-07) yttrat sig om samrådsförslaget. Vi ansåg att ingen exploatering bör ske i kontinuitetsskogen för att den har höga naturvärden. Vi ser ingen anledning till att ändra vår ståndpunkt när det gäller det nu redovisade granskningsförslaget. I samrådsredogörelsen redovisas att campingområdet inte är möjligt att ekonomiskt driva om kontinuitetsskogen undantas från exploatering. En utländsk exploitörs vinstintresse anses vara viktigare än vår värdefulla natur. Vi anser att detta är en föråldrad syn på välfärd och hållbarhet. Om Huttopia inte kan driva en anläggning som tar hänsyn till höga naturvärden bör kommunen undersöka om det finns andra intressenter som kan driva en naturanpassad camping.

I planområdets sydligaste del med mycket höga naturvärden planeras ett SPA. Vi anser inte att de föreslagna skyddsåtgärderna är tillräckliga för att bevara ett hållbart och friskt ekosystem. Om det anses nödvändigt med ett SPA i anslutning till campingen bör därför det och kanske även några av de planerade stugorna flyttas till ett mindre känsligt område.

Kommentar

Tack för er synpunkt.

Som kommunen har svarat i samrådsredogörelsen så kan inte kommunen skydda alla naturvärden i detaljplanen med egenskapsbestämmelser, den möjligheten finns inte utifrån Plan- och bygglagen. Utöver detaljplanen så kan andra tillstånd och dispenser behöva tillkomma för att genomföra campingen. Bland annat kan ett 12:6 samråd i enlighet med miljöbalken behövas och det är

Länsstyrelsen som prövar den frågan. Det är verksamhetsutövaren som bedömer om det åtgärden behöver ett 12:6 samråd eller inte.

Stora delar av Smitingen omfattas redan av olika skydd så som Natura 2000 och naturreservat. Därmed kommer naturvärdena på Smitingen att fortsatt vara starka och bevarade även om campingområdet tas i anspråk.

Om en stor del av campingområdet undantas så är det inte bara aktuell verksamhetsutövare som inte kan bedriva en camping på grund av ekonomiska konsekvenser, utan det gäller även andra verksamhetsutövare också. Det spelar därför ingen roll vem eller vilket land verksamhetsutövaren är ifrån gällande den ekonomiska aspekten. Kommunen har sagt nej till andra svenska etableringar på grund av att de inte har kunnat ta tillvara på naturvärdena så som kommunen önskar.

En pool är oftast inte bygglovspliktig men eftersom verksamhetsutövaren behöver söka 12.6 samråd så undersöks helhetens påverkan i det samrådet. Kommunen har gjort kompletterande inventeringar för knärot som ska vara underlag i kommande processer.

Stugorna och SPA anläggningen ska utgå från både art- och naturvärdesinventeringen och placeras för att göra så liten påverkan som möjligt. Exakt storlek och placering kommer att fastställas i bygglovet och i ett eventuellt 12:6 samråd. Detaljplanen har reglerat maximal storlek för att säkerställa att byggnaderna ska kunna lokaliseras och anpassas till naturen och enskilda arter.

Kommunen gör bedömningen att utifrån förslaget till ändringen av lagstiftning kring artskyddsförordningen som ska träda ikraft 1 november 2026 så kommer inte en ny artskyddsdispens att krävas för knäroten kopplat till den exploatering som verksamhetsutövaren vill uppföra.

Verksamhetsutövaren har för avsikt att minska naturpåverkan i så stor utsträckning som möjligt. Det är verksamhetsutövaren som gör bedömningen om ett 12:6 samråd anses behövas för att redovisa hur en eventuell påverkan ser ut och att den påverkan inte utlöser ett förbud i enlighet med artskyddsförordningen.

Yttrande 1

Jag avstyrker planförslaget i dess nuvarande utformning och anser att detaljplaneändringen inte bör antas.

Jag är positiv till att Smitingen även fortsättningsvis är ett attraktivt besöksmål och en plats som människor kan njuta av. Min invändning handlar därför inte om att människor ska hindras från att besöka Smitingen, utan om att den

exploatering som nu föreslås enligt min mening är alltför omfattande för en så känslig och värdefull naturmiljö.

Den aktuella planändringen innebär dessutom något väsentligt mer omfattande än den campinganvändning som medges i den äldre planen. Enligt granskningshandlingen möjliggörs ett dimensionerande scenario med cirka 50–55 uthyrningsstugor, 40–45 uthyrningssäsongstält, 80–85 campingplatser samt omkring sex servicebyggnader, och upp till cirka 30 stugor kan hållas vinteröppna.

Detta innebär enligt min uppfattning en omfattande förändring av området, med byggnader, vägar och gångstråk, VA-ledningar, belysning, parkeringar, servicefunktioner, trädfällning samt en betydligt större och mer långvarig mänsklig närvaro.

Markens lämplighet enligt plan- och bygglagen

Enligt 2 kap. plan- och bygglagen ska kommunen vid planläggning göra en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen och pröva om marken är lämplig för den användning som föreslås.

Jag anser att kommunen ännu inte har visat att just denna omfattning av exploatering är lämplig på just denna plats.

Planområdet ligger i en miljö med dokumenterat höga naturvärden och i direkt anslutning till Natura 2000. Det finns samtidigt kvarstående frågor om artskydd, hydrologi, grundvatten, trafik och räddningstrafik. Dessa frågor har direkt betydelse för markens lämplighet och bör enligt min mening vara tillräckligt klarlagda innan detaljplanen antas.

Att marken sedan tidigare varit planlagd för camping innebär inte automatiskt att den betydligt mer omfattande användning som nu föreslås är lämplig. En ny lämplighetsbedömning måste rimligen utgå från den verksamhet och exploateringsgrad som detaljplaneändringen faktiskt möjliggör.

Artskyddsfrågan är ännu inte löst

En särskilt viktig fråga gäller knärot.

Länsstyrelsen beslutade den 20 augusti 2026 att avvisa kommunens ansökan beträffande knärot eftersom underlaget inte är tillräckligt för att bedöma verksamhetens samlade direkta och indirekta påverkan på den lokala populationen.

Knärot är enligt Länsstyrelsens beslut klassad som sårbar, VU, och populationen bedöms minska. Den inventerade lokala populationen har bedömts bestå av minst 1 005 exemplar, varav hela 508 exemplar finns inom campingområdet.

Länsstyrelsen konstaterar dessutom att den slutliga detaljprojekteringen ännu inte är genomförd och att den samlade indirekta påverkan på knärotens växtplatser, bland annat genom förändrade hydrologiska förhållanden eller förändrat lokalklimat, därför inte kunnat bedömas fullt ut.

Jag anser att detta är en mycket viktig omständighet.
Det framstår som en felaktig ordning att först anta detaljplanen och därefter utreda om den verksamhet planen möjliggör faktiskt går att genomföra utan att artskyddsbestämmelserna aktualiseras.

Hydrologi och grundvatten är inte tillräckligt klarlagda

Länsstyrelsen har under samrådet uttryckligen efterfrågat en analys av hur planen och dess genomförande påverkar grundvattenförekomsten Smitingen WA43877445.

Länsstyrelsen har även konstaterat att underlaget om områdets hydrologiska förutsättningar varit otillräckligt och har efterfrågat en bättre bedömning av bland annat bäckens funktion, markfuktighet och erforderliga skyddsavstånd.

Detta blir särskilt betydelsefullt mot bakgrund av Länsstyrelsens senaste artskyddsbeslut, där det framgår att bland annat avverkning, VA-ledningar och andra markåtgärders påverkan på hydrologin behöver klarläggas för att påverkan på knärot ska kunna bedömas.

Jag noterar dessutom att planbeskrivningen fortfarande hänvisar till en grundvattenmätning som utfördes vid ett enda tillfälle den 3 mars 1981.
Mot bakgrund av dagens kunskap om områdets naturvärden och den omfattande exploatering som nu planeras anser jag att kommunen bör redovisa ett aktuellt och heltäckande hydrologiskt underlag innan planen antas.

Betydande miljöpåverkan bör prövas på nytt

Jag ifrågasätter också kommunens bedömning att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

I granskningshandlingen anges att standardförfarande används bland annat eftersom detaljplanen inte anses medföra betydande miljöpåverkan.
Samtidigt gäller planförslaget en omfattande camping- och stugbyverksamhet i ett område med dokumenterat höga naturvärden, inom naturreservat och i direkt anslutning till Natura 2000.

Boverket anger att kommunen enligt 6 kap. miljöbalken ska undersöka om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Campingplatser och fritidsbyar är dessutom uttryckligen sådana typer av anläggningar som omfattas av särskilda bestämmelser i PBL:s regler om miljökonsekvenser.

Tyréns naturvärdesinventering visar dessutom att inventeringsområdet innehåller objekt med höga naturvärden, rödlistade och fridlysta arter samt att området ligger inom naturreservat och angränsar till Natura 2000. Tyréns rekommenderade en gemensam Natura 2000- och artskyddsutredning för att säkerställa på vilket sätt och i vilken omfattning detaljplanen lämpligen kan genomföras.

Mot denna bakgrund begär jag att kommunen gör och redovisar en förnyad bedömning av frågan om betydande miljöpåverkan, med särskilt beaktande av de nya uppgifter som framkommit genom artskyddsutredningar och Länsstyrelsens beslut den 20 augusti 2026.

Om kommunen vidhåller bedömningen att betydande miljöpåverkan inte kan antas uppstå bör kommunen tydligt redovisa vilka konkreta skäl och underlag som ligger bakom den slutsatsen. Enligt PBL ska skälen för en sådan bedömning redovisas.

Flera avgörande frågor skjuts till ett senare skede

Jag är också kritisk till att flera viktiga skyddsåtgärder avses hanteras först vid bygglov, detaljprojektering eller samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Kommunens egna handlingar anger att vissa nödvändiga skyddsåtgärder inte går att säkerställa med detaljplanebestämmelser utan måste redovisas i bygglovsskedet eller i ett senare 12:6-samråd.

Kommunen konstaterar också själv att alla naturvärden inte kan skyddas genom detaljplanens egenskapsbestämmelser och att ytterligare dispenser och tillstånd kan behövas.

Jag har förståelse för att rena genomförandedetaljer hanteras senare. Men det är något annat om frågor som är avgörande för om marken över huvud taget är lämplig för den föreslagna användningen lämnas till senare prövning.

Om det först vid detaljprojektering ska avgöras hur många skyddade plantor som påverkas, hur hydrologin förändras och vilka naturvärden som faktiskt kan bevaras anser jag att beslutsunderlaget vid planläggningen är otillräckligt.

Trafiksituationen är redan problematisk

Jag anser även att trafiksituationen behöver utredas betydligt bättre.

Polismyndigheten skriver i sitt yttrande att man med planerad camping och utökad exploatering bör kunna räkna med att antalet besökare och fordonstrafiken ökar markant.

Polisen beskriver dessutom att det redan i dag under vissa dagar uppstår så stora trafikproblem att polisresurser behöver sättas in och att både kollektivtrafik och utryckningsfordon hindras från att ta sig fram. Polisen påpekar att detta kan få mycket allvarliga konsekvenser vid olycks- och sjukdomsfall.

Mot denna bakgrund är det svårt att förstå planhandlingens slutsats att planändringen inte förändrar fordonstrafiken jämfört med gällande detaljplan och att planändringen till och med skulle kunna leda till en lägre andel fordonstrafik.

Dessa bedömningar förefaller stå i direkt motsats till varandra.

Jag begär därför att kommunen redovisar vilket trafikunderlag som ligger bakom slutsatsen i planbeskrivningen.

En sådan utredning bör utgå från full utbyggnad enligt planens dimensionerande scenario och bland annat redovisa:

- förväntade fordonsrörelser från stugor, tält- och campingplatser,
- personal och servicefordon,
- varuleveranser,
- trafik från befintliga fritidshus och boende,
- samtidiga badgäster under högsäsong,
- parkeringskapacitet,
- framkomlighet för bussar samt
- räddningstjänstens och annan blåljuspersonals framkomlighet.

Det är enligt min mening inte tillräckligt att konstatera att området även tidigare varit planlagt för camping när den verksamhet som nu planeras har en så konkret och omfattande kapacitet.

Räddningstjänst och brandsäkerhet

Även brandsäkerheten bör utredas färdigt innan planen antas.

I planbeskrivningen anges att det inte finns någon brandpost i planområdets närhet, och frågan om framtida brandpost utreds fortfarande.

Räddningstjänsten har dessutom efterfrågat lösning för brandpost och framkomlighet, och kommunen konstaterar själv att delar av området kan ha begränsad framkomlighet för räddningstjänsten.

Tillsammans med Polisens uppgifter om redan befintliga framkomlighetsproblem bör detta enligt min mening väga tungt i lämplighetsprövningen.

Höga naturvärden och kontinuitetsskog

Naturvärdesinventeringen visar att fyra naturvärdesobjekt har bedömts ha klass 2 – högt naturvärde, och inventeringen har identifierat såväl rödlistade som fridlysta arter.

Naturskyddsföreningen har dessutom framhållit att stora delar av området utgör kontinuitetsskog och att det inte enbart handlar om enskilda arter utan om ett helt ekosystem som byggts upp under lång tid och är känsligt för störningar. Föreningens bedömning är att någon exploatering inte bör ske i kontinuitetsskogen eftersom planbestämmelserna inte är tillräckliga för att säkerställa naturvärdena där.

Det är enligt min uppfattning inte tillräckligt att konstatera att stora naturvärden finns kvar på andra delar av Smitingen. Vid bedömningen måste även de värden som faktiskt finns inom det område som ska exploateras beaktas.

Natura 2000 och kumulativ påverkan

Planområdet ligger i direkt anslutning till Natura 2000-området.

Tyréns har särskilt pekat ut markexploatering, skogsbruksåtgärder i anslutning till området, förändrad hydrologi, vägar samt slitage och störningar från det rörliga friluftslivet som typer av påverkan som kan vara relevanta i förhållande till Natura 2000-områdets värden.

Länsstyrelsen efterfrågade också under samrådet en tydligare redovisning av bland annat eventuell kantpåverkan, hydrologi och markfuktighet i angränsande delar av Natura 2000-området.

Jag anser därför att kommunen bör redovisa den samlade och kumulativa effekten av exploateringen – inte endast påverkan från varje enskild stuga, väg, ledning eller åtgärd var för sig.

Smitingen är ett allmänt frilufts- och rekreationsområde

Smitingen har ett mycket stort värde för allmänheten och för oss som bor och vistas i området.

Jag är orolig för att en stor kommersiell turistverksamhet successivt förändrar platsens karaktär från ett öppet natur- och friluftsområde till ett mer kommersialiserat område.

Det handlar inte bara om byggnadernas visuella påverkan. En verksamhet av denna omfattning innebär även ökad trafik, belysning, ljud, rörelser, servicefordon, sophantering, leveranser och ett betydligt större antal människor under lång tid.

Planområdet angränsar dessutom till riksintresse för friluftsliv.

Kommunen bör därför enligt min mening tydligare väga den planerade kommersiella verksamhetens intressen mot det långsiktiga allmänna intresset av Smitingen som natur-, bad- och friluftsområde.

Försiktighetsprincipen

När det finns dokumenterat höga naturvärden samtidigt som det kvarstår osäkerheter beträffande bland annat artskydd, hydrologi och indirekta effekter bör dessa osäkerheter enligt min uppfattning inte lösas genom att de avgörande frågorna skjuts fram till bygglovs- eller genomförandeskedet.

Miljöbalkens försiktighetstänkande talar för att ett tillräckligt kunskapsunderlag ska finnas innan åtgärder tillåts som riskerar att orsaka skador som är svåra eller omöjliga att återställa.

Det gäller särskilt här eftersom Länsstyrelsen uttryckligen konstaterat att underlaget ännu inte räcker för att bedöma den samlade direkta och indirekta påverkan på knärot.

Mina yrkanden

Mot denna bakgrund yrkar jag i första hand att detaljplaneändringen inte antas. Om kommunen trots ovanstående avser att gå vidare med planförslaget yrkar jag i andra hand att ärendet återremitteras och kompletteras innan något antagandebeslut fattas.

Jag begär då särskilt att kommunen:

1. genomför en förnyad och tydligt redovisad bedömning av om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan,
2. säkerställer att artskyddsfrågan beträffande knärot är tillräckligt utredd innan planen antas,
3. tar fram aktuellt och tillräckligt hydrologiskt och hydrogeologiskt underlag,
4. redovisar den samlade direkta och indirekta påverkan på Natura 2000 och naturreservatet,
5. genomför en trafikutredning baserad på full utbyggnad och högsta samtidiga belastning under högsäsong,
6. redovisar hur räddningstrafik och brandsäkerhet ska säkerställas,
7. utreder och avgränsar områden med kontinuitetsskog och andra höga naturvärden från exploatering,
8. redovisar de kumulativa konsekvenserna av byggnader, vägar, VA, belysning, trädfällning, ökat slitage och ökad mänsklig aktivitet, samt
9. tydligare redovisar konsekvenserna för närboende och allmänhetens långsiktiga tillgång till och upplevelse av Smitingen.

Om kommunen väljer att anta planen trots dessa invändningar begär jag att kommunen i granskningsutlåtandet bemöter ovanstående punkter var för sig och redovisar vilket konkret underlag som ligger till grund för kommunens bedömning.

Smitingen är en unik plats med dokumenterat höga naturvärden. Ett beslut om en exploatering av denna omfattning och med så långsiktiga konsekvenser bör inte fattas innan kommunen med tillräcklig säkerhet har klarlagt konsekvenserna.

När naturvärden väl har försvunnit, hydrologin förändrats eller ett sammanhängande skogsekosystem fragmenterats är skadan inte alltid möjlig att återställa.

Med vänlig hälsning

Kommentar
Tack för er synpunkt.

Varje yrkande som yttrandet framfört besvaras nedan.

1. genomför en förnyad och tydligt redovisad bedömning av om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Kommunen har inte gjort en förnyad bedömning om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen är den myndighet som ska bevaka denna fråga och Länsstyrelsen delar denna bild med kommunen, att ändringen av detaljplanen inte kan antas ha en betydande miljöpåverkan. Den fråga som inte Länsstyrelsen har att bevaka kopplat till naturvärden är artskyddsförordningen för den är verksamhetsutövaren skyldig att följa och redovisa för. Kommunen gör bedömningen att utifrån förslaget till ändringen av lagstiftning kring artskyddsförordningen och då framförallt kopplat till Knärot, så kommer inte en ny artskyddsdispens att krävas.

2. säkerställer att artskyddsfrågan beträffande knärot är tillräckligt utredd innan planen antas.

Kommunen gör bedömningen att utifrån förslaget till ändringen av lagstiftning kring artskyddsförordningen som ska träda ikraft 1 november 2026 så kommer inte en ny artskyddsdispens att krävas för knäroten kopplat till den exploatering som verksamhetsutövaren vill uppföra. Verksamhetsutövaren har för avsikt att minska naturpåverkan i så stor utsträckning som möjligt och i den efterkommande processen gör verksamhetsutövaren bedömningen hur en eventuell påverkan ser ut och att den påverkan inte utlöser ett förbud i enlighet med artskyddsförordningen.

3. tar fram aktuellt och tillräckligt hydrologiskt och hydrogeologiskt underlag.

Kommunen har inför antagandet kompletterat planbeskrivningen med information kopplat till grundvattenförekomsten. Då kommunen inte avser att ta

vatten från grundvattenförekomsten eller avser att hårdgöra i sådan utsträckning att grundvattenförekomsten inte skulle få någon naturlig tillförsel längre bedöms påverkan som liten eller ingen alls. Det löper inte risk för att ändra varelse kemisk eller kvantitativ status för grundvattenförekomsten.

Den kemiska statusen för grundvattenförekomsten är enligt VISS (vatteninformationssystem Sverige) god. Bedömningen som kommunen gör är att ändringen inte medför någon försämring av den kemiska statusen.

Vattenförekomsten för S Höga kusten kustvatten där den kemiska statusen inte uppnås som god bedöms enligt VISS bero på att gränsvärdet för kvicksilver (Hg) och polybromerande difenyletrar (PBDE) överskrids i alla Sveriges ytvatten på grund av en betydande påverkan från atmosfärisk deposition. I Bottniska vikens kustvatten ingår där även dioxin. Det är inget som planförslaget bedöms bidra till eftersom föroreningen tillkommer via atmosfären.

Kommunen gör bedömningen utifrån övrig hydrologisk påverkan att planförslaget kommer att göra en mycket liten påverkan utifrån vad planförslaget medger. I beslutet om artskyddsdispens från Länsstyrelsen (2026-08-20) så upplyste Länsstyrelsen att det inte går helt att utesluta att planens genomförande kan riskera att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen och att det är verksamhetsutövaren eller kommunen som exploatör som ansvarar för att ett genomförande inte strider mot artskyddet och genomför nödvändiga skyddsåtgärder. Det är verksamhetsutövaren i detta fall som ska redovisa den hydrologiska påverkan och om det kan behövas ett 12:6 samråd enligt miljöbalken.

4. redovisar den samlade direkta och indirekta påverkan på Natura 2000 och naturreservatet.

Kommunen har i tidigt skede haft samråd med Länsstyrelsen om planområdets påverkan på Natura 2000 och bedömningen är att det inte är risk för betydande miljöpåverkan. Kommunen gör fortsatt bedömningen utifrån planförslaget att det inte kommer att påverka Natura 2000 området med anledning av att området lutar in mot planområdet och inte ut mot Natura 2000 området. Natura 2000 området ska därmed inte riskera att torkas ut eller göra marken blötare. Eftersom flytt av knärot eller andra växter från planområdet kräver tillstånd från Natura 2000 lagstiftningen innebär det att det är förbjudet att utan tillstånd bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området. Den påverkan som bedömt störst är kantpåverkan där planområdet möter Natura 2000 området men den anses inte vara betydande.

5. genomför en trafikutredning baserad på full utbyggnad och högsta samtidiga belastning under högsäsong.

Synpunkter har framförts på att det inte går att förstå kommunens resonemang med att ändringen utav detaljplanen skapar bättre förutsättningar för trafiksituationen än vad nu gällande detaljplan gör. Detta motiveras genom att kommunen just i detta nu bygger en tryggare gång- och cykelväg ut till Smitingen och att ändringen tillåter stugor/glampingtält inom campingområdet. Stugorna möjliggör för campingbesökare som inte behöver vara beroende av en bil för att besöka området.

All parkering som behövs för campingen ska lösas inom området som är planlagt för camping, det kommer inte belasta den allmänna parkeringen.

Att få en verksamhetsutövare ute på Smitingen skapar också möjligheter att ha en bättre kontroll över parkeringssituationen. Samordningsvinster finns när personal finns på plats som i tidigt skede kan meddela om parkeringssituationen inte fungerar.

Kommunen utreder också i annat ärende om möjlighet finns att tillskapa fler parkeringar en bit upp som kan öppnas upp de dagar Smitingen har som högst besöksstryck.

6. redovisar hur räddningstrafik och brandsäkerhet ska säkerställas.

Körbara vägar kommer att finnas inom campingområdet, men inte fram till varje enskild stuga. Detta är ingenting ovanligt och så ser det ut på flera campingområden i Sverige. Det innebär dock att räddningstjänsten inte kommer kunna parkera en brandbil framför varje enskild stuga utan dom kommer behöva koppla ihop lite mera slang för att nå vissa stugor. Något som är fullt möjligt.

Den norra halvan av området kommer att vara helt tillgänglig för olika fordon. Den södra delen kommer att vara delvis tillgänglig, men inte genom att vissa avstånd är så stora så att det medför stora risker.

Räddningstjänsten har i sitt yttrande till kommunen skrivit att de inte har någon erinran över planförslaget och att de är nöjda med det förtydligande som kommunen gjorde efter samrådet gällande hur de kan köra i området. Polismyndigheten har heller ingen erinran över planförslaget.

7. utreder och avgränsar områden med kontinuitetsskog och andra höga naturvärden från exploatering.

Detta är en synpunkt som vi inte kommer att kunna tillgodose. Kommunens bedömning är att det går att genomföra en camping även inom de områdena med högre naturvärden om det genomförs på rätt sätt. Den verksamhetsutövare som kommunen har skrivit avtal med är en camping med stort naturfokus och som också tar stort ansvar för naturvärden och naturen i stort. Kommunen har

haft andra mer klassiska campingetableringar som har visat intresse för Smitingen, men då har kommunen sagt nej.

8. redovisar de kumulativa konsekvenserna av byggnader, vägar, VA, belysning, trädfällning, ökat slitage och ökad mänsklig aktivitet.

Natura 2000 omfattar inte planområdet. Den kumulativa effekten av byggnader, vägar, VA, belysning osv. kan komma att hanteras i ett 12:6 samråd. Den påverkan som bedömts störst är kantpåverkan där planområdet möter Natura 2000 området men den anses inte vara betydande.

9. tydligare redovisar konsekvenserna för närboende och allmänhetens långsiktiga tillgång till och upplevelse av Smitingen.

Kommunen har under planprocessen inte fått några negativa åsikter vid möten eller som yttranden under samråd eller granskning om campingens etablering från närboende. Inte heller gällande de kommunala insatserna för gång- och cykelväg till Smitingen eller att området förses med kommunalt dricksvatten och spillvatten.

Kommunen gör därför bedömningen att ägare av stugorna på Smitingen och boende längs med sträckan för gång- och cykelvägen och kommunala vatten- och spillvattennätet anser att åtgärderna är bra. Kommunen anser även att åtgärderna får positiva effekter eftersom det blir en säkrare gång- och cykelväg till Smitingen än vad det är idag där gång- och cykeltrafikanter får samsas med bilfordon på vägen. Kan bli en positiv effekt för kollektivtrafiken också, fler turer som medger att fler kan använda bussen som transportmedel i stället för bilen. Resultatet kan bli mindre biltrafik som belastar befintliga vägar och minskar utsläppen.

Allmänhetens tillgång till Smitingen bedöms även som positiv med den gång- och cykelväg som planeras, ett säkert och tryggt transportsätt. Upplevelsen av Smitingen för allmänheten bedöms kunna vara densamma som det är idag fast en campingetablering tillkommer. Smitingen är ett attraktivt besöksmål redan idag av Härnösandsbor, turister från andra delar av Sverige och utomlands så ett högt besöksstryck på Smitingen finns redan främst under sommarmånaderna. En etablering av camping innebär att de husbilar som under somrarna står på parkeringsplatsen i stället tar in på campingen och på vis frigörs mer parkeringsplatser för besökande. Om husbilar fortsättningsvis står på parkeringen och övernattar så får kommunen se över parkeringsövervakningen på området. Kommunen tror även att en campingetablering kan få positiva effekter för den restaurang som finns på Smitingen idag. Boende i stugor, boende i närheten och allmänheten får möjligheten att kunna besöka restaurangen under fler tillfällen än vad som är möjligt idag.

All mark utanför planområdet är både naturreservat och Natura 2000 område som Länsstyrelsen och kommunen tillsammans har rådighet över. Campingetableringen kommer inte att kunna expandera utan närboendes och allmänhetens tillgång och upplevelse är säkrade genom att området är skyddat både som naturreservat och Natura 2000 område.

Ställningstagande

Plankarta

Plankartan kompletteras eller ändras i nedanstående utsträckning:

- Planbestämmelserna b4 och n3 avgränsas av den sekundära egenskapsgränsen i plankartan har tydliggjorts i plankartans layout.

Planbeskrivningen

Planbeskrivningen kompletteras eller ändras i nedanstående utsträckning:

- Under rubriken ”Miljökvalitetsnorm för vatten” har text om miljökvalitetsnormer för grundvattenförekomsten Smitingen (WA43877445) lagts till.
- I rubriken ”Ledningsrätter” på sidan 59 har rätt rättighetsbeteckning 2280–83/97.1 skrivits till.
- Text om 12:6 samråd enligt miljöbalken har ändrats på sidorna 25 och 27.

Härnösand 2026-09-22

Malin Nyberger
Plansamordnare

Linda Johansson
Planarkitekt

Härnösands
kommun

Ändring av del av byggnadsplan för Smitingen i Härnösands kommun, Västernorrlands län

Planbeskrivning- granskningshandling			Aktnummer:	Diarienummer: SAM- 2023/2264
Gällande lagstiftning: PBL 2010:900 BFS 2020:5 BFS 2020:6 BFS 2020:8	Planbesked: Delegationsbeslut 2023-09-12	Detaljplan påbörjad: - vid planbesked	Antagen:	Laga kraft:

Innehållsförteckning

ORIGINAL PLANBESKRIVNING FÖR DETALJPLAN 334	1
B E S K R I V N I N G	1
LÄGESBESTÄMMNING, YTA	1
PLANFÖRUTSÄTTNINGAR	1
KOMMUNALA STÄLLNINGSTAGANDEN	1
BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	2
TERRÄNG OCH VEGETATION	2
VÄGAR	2
BEBYGGELSE	2
GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	2
PLANFÖRSLAGET	2
ALLMÄNT	2
FRILUFTSBAD	2
CAMPINGOMRÅDE	3
FRITIDSBEBYGGELSE	3
ELSERVICE	3
HANDELSOMRÅDE	3
VÄGAR	3
PARKERING	4
PARKMARK, FRIYTOR	4
SMÅBÅTSHAMN, BÅTUPPLAG	4
TEKNISK FÖRSÖRJNING	4
VATTEN OCH AVLOPP	4
VATTENTÄKT	4
SPILLVATTEN	5
YTVATTEN	5
AVFALL	5
PLANGENOMFÖRANDE	5
HUVUDMANNASKAP, KOSTNADSFÖRDELNING	5
SAMRÅD	5
B E S T Ä M M E L S E R	7
PLANBESKRIVNING FÖR ÄNDRING FÖR DEL BYGGNADSPLAN FÖR SMITINGEN	9
PLANENS SYFTE	10
BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	10
PLANENS HUVUDDRAG	10
Ändring av detaljplan	13
PLANDATA	13
GENOMFÖRANDETID	14
GRUNDKARTA	14
SAKÄGARKRETS	14
UTREDNINGAR	14
PLANFÖRSLAGET - FÖRSLAG TILL ÄNDRING	15
KVARTERSMARK	15
VATTENOMRÅDE	16

PLANBESTÄMMELSER	17
FÖRUTSÄTTNINGAR I PLANOMRÅDET OCH KONSEKVENSER AV PLANFÖRSLAGET	20
BEBYGGD MILJÖ	20
<i>Verksamheter och andra anläggningar</i>	20
<i>Service</i>	20
<i>Bebyggelsekaraktär och gestaltning</i>	20
<i>Kulturmiljö</i>	21
<i>Fornlämningar</i>	21
MARK- OCH VATTENFÖRHÅLLANDEN	21
<i>Stads- och landskapsbild</i>	21
<i>Naturmiljö</i>	22
<i>Geotekniska förhållanden</i>	27
<i>Hydrologiska förhållanden</i>	27
SOCIALA FAKTORER	28
<i>Barnperspektiv</i>	28
<i>Tillgänglighet, trygghet och jämställdhet</i>	29
KOMMUNIKATIONER	29
<i>Gång- och cykeltrafik</i>	29
<i>Kollektivtrafik</i>	29
<i>Fordonstrafik</i>	29
<i>Parkering, varumottagning och angöring</i>	30
HÄLSA OCH SÄKERHET	30
<i>Risk för översvämning och skyfall</i>	30
<i>Risk för ras, skred och erosion</i>	30
<i>Förorenad mark</i>	30
<i>Brandsäkerhet</i>	31
<i>Elektromagnetiska fält</i>	31
<i>Radon</i>	31
TEKNISK FÖRSÖRJNING	32
<i>Vatten och spillvatten</i>	32
<i>Dagvatten</i>	32
<i>Snöhantering</i>	33
<i>El, fiber och tele</i>	33
<i>Avfall</i>	33
BEFINTLIGA PLANERINGSUNDERLAG	33
KOMMUNALA UNDERLAG	34
<i>Översiktsplan</i>	34
<i>Detaljplaner och områdesbestämmelser</i>	34
<i>Planbesked</i>	35
FÖRENLIGT MED MILJÖBALKEN	35
UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	35
RIKSINTRESSEN	36
HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER	39
MILJÖKVALITETSNORMER	39
<i>Miljökvalitetsnorm för vatten</i>	40
STRANDSKYDD	41
<i>Andra särskilda områdesskydd</i>	41
ENSKILDA ARTER SOM UTRETTS I PLANPROCESSEN	43
FÅGLAR	44

<i>Generella hänsynsåtgärder</i>	44
<i>Arter</i>	44
FLADDERMÖSS	47
KÄRLVÄXTER	49
GROD- OCH KRÄLDJURSARTER	49
ARTER SOM INTE ANSES FÖRANLEDA FÖRBUD	49
GENOMFÖRANDEFRÅGOR	57
ORGANISATORISKA FRÅGOR	57
TIDPLAN	57
<i>Genomförandetid</i>	57
<i>Huvudmannaskap för vatten, spillvatten och dagvatten</i>	57
PRÖVNING ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING	58
<i>Samråd enligt 12 kap. § 6 Miljöbalken</i>	58
<i>Dispens och/eller tillstånd från reservatföreskrifterna</i>	58
<i>Tillstånd från Natura-2000 lagstiftningen</i>	58
<i>Vattenverksamhet 11 kap. miljöbalken (1998:808)</i>	58
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR	59
<i>Markreservat</i>	59
EKONOMISKA FRÅGOR	59
<i>Planavgift</i>	59
KÄLLOR	60

Original planbeskrivning för detaljplan 334

B 860416

334

SMITINGEN

Härnösands kommun Västernorrlands län

Förslag till byggnadsplan

B e s k r i v n i n g

Förslaget är avfattat å karta (byggnadsplanekarta) och i särskild handling (byggnadsplanebestämmelser) samt denna beskrivning.

Förslaget åtföljes av:

bil 1	Vatten och avloppsutredning
bil 2	Kopia av grundkarta utvisande fastighetsindelning
bil 3	Exploateringsutredning

Lägesbestämning, yta

Planområdet är beläget på Härnös östra sida och omfattar området kring Smitingsviken.

Områdets areal är ca 27 ha.

Planförutsättningar

Enligt markdispositionsplan antagen 1978-10-12 är området avsett för anläggningar för friluftsliv och turism.

Planområdet är beläget i anslutning till ett större markområde för vilket utredning för bildande av naturreservat pågår. Efter framställning från Härnösands kommun om bidrag för naturvårdsändamål av område vid Smitingen bemyndigade Kungl Maj:t naturvårdsverket att disponera 140 000 kronor som bidrag till förvärv av området.

Kommunala ställningstaganden

Byggnadsnämnden beslöt 1977-05-25, § 261 om upprättande av byggnadsplan för området. Ett förslag var utställt 1979-04-20--05-14. Byggnadsnämnden beslöt 1981 10-14, § 567 godkänna ett reviderat skissförslag som underlag för det fortsatta planarbetet.

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Terräng och vegetation

Planområdet innefattar den natursköna Smitingsviken med dalgång och omgivande bergssluttningar. Marken i dalgången är barrskogsbevuxen och sluttar mot havet. Intill ca 100 m från stranden består marken av sand som saknar vegetation. Viken och dalgången är omgiven av bergssluttningar med berghällar vid stranden.

Vägar

Från E4 genom Härnösand leder Gånsviksvägen och Smitingsvägen fram till planområdet. Smitingsvägen avslutas med vändplan för bussar.

Bebyggelse

Den befintliga bebyggelsen består av ett 50-tal fritidshus. Ca 40 m från stranden finns en serveringsbyggnad som ägs av kommunen.

Geotekniska förhållanden

Geoteknisk undersökning har upprättats av K-konsult i "Utlåtande över översiktlig undersökning för VA-utredning, Smitingen".

PLANFÖRSLAGET

Allmänt

Förslagets avsikt är i första hand att säkerställa att Smitingsviken framdeles är tillgänglig för allmänt bad och friluftsliv. Planförslaget innebär också en reglering och sanering av befintlig fritidsbebyggelse. Vid planförslagets fastställelse bör bestämmelser i naturvårdslagens 15 § upphöra att gälla för all mark, som i förslaget är avsedd som byggnadsmark eller specialområde, BF, Vb, Rb och Rc.

Friluftsbad

Den del av Smitingsviken som utgör sandstrand, det normalt använda vattenområdet samt omgivande stränder med klippor utlägges som område för allmän badplats Rb.

Campingområde

Vid Smitingsvägen mittemot fritidsbebyggelsen utlägges mark Rc för det rörliga friluftslivet avsedd för framtida anläggande av husvagnsplatser och säsongstältplatser samt erforderliga servicebyggnader.

Fritidsbebyggelse

Tomtplatser föreslås för den befintliga fritidsbebyggelsen i nordöstra delen av planområdet. I byggnadskvarteren ligger 12 obebyggda tomter som är reserverade dels för de stugägare vars stugor hamnar på Rb- och

Rc-områdena, dels för omflyttning där stugorna ligger för tätt. Tomtplatser för helt ny fritidsbebyggelse utlägges således icke i förslaget med undantag för en tomtplats åt den förre ägaren av markområdet enligt särskilt avtal med kommunen.

Elservice

Normala åtaganden för kommunen förutsättes beträffande utbyggnad av lågspänningsservice. Tomt för transformator har utlagts vid den befintliga vägen till fritidshusen i östra delen av planområdet.

Handelsområde

Byggnadsmark för uppförande av ny serveringsbyggnad med kiosk samt lokaler för toalett- och omklädning utläggs som Hb-område.

Vägar

Smitingsviken kommer att behålla befintlig tillfartsvägg Smitingsvägen, som avslutas med vändplan i befintligt läge. Tillfartsvägens kvalitet kommer att förbättras. Vid vändplanen utbyggs hållplatsen för bussar.

För trafikanslutning av både befintlig och ny fritidsbebyggelse föreslås en väg, Tångvägen, utgå från Smitingsvägen ca 100 m norr om vägens vändplan och ansluta till två vägar, Sandvägen och Vassvägen. Sandvägen avslutas

med vändplan vid nuvarande vägslut. För de fritidshus som är belägna bortom vändplanen föreslås att befintlig gångväg behålles som väganslutning till tomtplatserna. Till ny återvändsgata, Vassvägen, anslutes den befintliga fritidsbebyggelsen belägen närmast badstranden.

Parkering

Invid Rc-området och Smitingsvägen avsätts mark Tp avsedd för parkering för besökande till badplatsen. Parkeringen kan utbyggas i etapper.

Vid Sandvägens vändplan anläggs en parkeringsplats för de tomtplatser i södra delen av planområdet som inte har väganslutning.

Parkmark, friytor

Skogsmarken i anslutning till fritidstomterna har i förslaget utlagts som parkmark. Särskilt skogsmarken som utgör avskärmning av bebyggelsen mot badplatsen och stranden är ur naturvårdssynpunkt värdefull att bevara.

Föreslagen parkmark norr om Sandvägens förlängning är lämplig som lek- och samlingsplats för de boende. Stugägarna har vid samråd anmält intresse att anordna dansbana på denna plats.

Småbåtshamn, båtupplag

I Smitingsvikens sydöstra del har utlagts områden för angöring av småbåtar samt plats för uppläggnings av dessa.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

För de befintliga fritidshusen har miljö- och hälsoskyddsnämnden inventerat befintliga VA-anläggningar. K-konsult har utfört översiktlig geoteknisk undersökning i avsikt att påvisa möjligheterna till infiltration av spillvatten inom bebyggelseområdet. Särskild VA-plan, bilaga 1, har upprättats av miljö- och hälsoskyddsnämnden och gatukontoret. I princip föreslås att bebyggelsen förses med sommarvatten. Hushållsvattnet infiltreras och Tc tillåtes.

Inom serveringsbyggnaden kan lågspolande WC eller motsvarande installeras med omhändertagande av spillvattnet i tank.

Vattentäkt

Borrad vattentäkt med kapaciteten 0,8 l/s finns strax väster om planområdet. Täkten ägs av kommunen. Kommunala vattenledningar kommer att framdragas till området och till tappställe för sommarvatten. Tappstället anordnas vid Vassvägens vändplan. Därifrån kan fritidshusen förses med sommarvattenledningar.

Spillvatten

Omhändertagande av hushållsvatten från bebyggelsen inom planområdet föreslås i infiltrationsanläggningar. Inom 5 tomtplatser i planområdets södra del erfordras resorption av hushållsvattnet då betingelserna för infiltration är mindre bra.

Ytvatten

Den bäck som finns i områdets mellersta och östra del föreslås i avskärande dike genom Tp- och Rc-områden ges anslutning till bäck i planområdets västra del. Därigenom slipper fritidstomterna besvärande ytvatten.

Avfall

Sopbod för omhändertagande av avfall kommer att uppföras på föreslagen parkmark vid Smitingsvägen norr om fritidstomterna på sådant avstånd, att sophanteringen ej verkar störande.

PLANGENOMFÖRANDE

Huvudmannaskap, kostnadsfördelning

Kommunen är markägare inom hela planområdet med undantag för en särskilt avstyckad tomtplats och avser att upplåta tomtplatserna inom området med äganderätt eller på arrende, allt efter framställda önskemål från stugägarna.

Kostnaden för avskärande dike samt utfyllning av en svacka i marken norr om Vassvägen ombesörjes av kommunen och skall belasta tomtpris och arrendeavgift.

Anläggande, underhåll och drift av vägar, gemensam vattenanläggning, parkeringsområde och parkmark inom planområdets del för fritidshus är avsett att skötas enligt reglerna för gemensamhetsanläggning enligt anläggningslagen. I samfälligheten skall ägare och arrendehavare av tomtplatser inom planområdets fritidsbebyggelsedel ingå. Vatten från den av kommunen ägda vattentäkten kommer att tillhandahållas fritidshusen för anslutning i tappställe vid Vassvägens vändplan.

Samråd

Under utarbetande av planförslaget har samråd skett med planenheten, naturvårdsenheten och övriga berörda länsförvaltningar, fastighets- och stugägare inom området samt kommunala förvaltningar.

Stadsbyggnadskontoret i Härnösand 1983-11-16 rev 1984-02-15

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef

Per-Olof Norlin
Stadsplaneingenjör

SMITINGEN

Härnösands kommun Västernorrlands län

Förslag till byggnadsplan

B e s t ä m m e l s e r**1 § PLANOMRÅDETS ANVÄNDNING**1 mom *Byggnadsmark*

a) Med B betecknat område får användas endast för bostads- ändamål som äger samband med friluftssändamål (fritids bebyggelse).

b) Med Hb betecknat område får användas endast för handels- ändamål och, där så prövas lämpligt, för bostadsändamål.

c) Med Ub betecknat område får användas endast för båt- upplag.

2 mom *Specialområden*

a) Med Ip betecknat område får användas endast för parke- ringsändamål.

b) Med Rc betecknat område får användas endast för camping och därmed samhörigt ändamål.

c) Med Rb betecknat område får användas endast för fri- luftsbad och därmed samhörigt ändamål.

d) Med Es betecknat område får användas endast för trans- formatorstation och därmed samhörigt ändamål.

e) Med V betecknat område skall utgöra vattenområde som icke får utfyllas eller överbyggas.

f) Med Vb betecknat område skall utgöra vattenområde som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som erfordras för bryggor.

§ MARK SOM ICKE FÅR BEBYGGAS

a) Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ BYGGNADSSÄTT

b) Med F betecknat område får bebyggas endast med fristående hus.

§ EXPLOATERING AV TOMT

- c) På tomt som omfattar med E betecknat område får endast en huvudbyggnad och ett uthus eller annan gårdsbyggnad uppföras.
- d) På tomt som omfattar med E betecknat område får huvud- byggnad icke upptaga större byggnadsarea än 50 m².
Uthus skall vara
fristående och får icke
upptaga större areal än 15
m².

§ BYGGNADS UTFORMNING

- e) På med romersk siffra betecknat område får byggnad uppföras med högst det antal våningar som siffran anger. Härutöver får vind icke inredas.
- f) Inom med o betecknat område får källare icke anordnas.
- g) Huvudbyggnad får icke uppföras till större höjd än 3,5 meter och uthus eller annan gårdsbyggnad icke till större höjd än 2,5 meter.
- h) På med siffra i romb betecknat område får byggnad upp- föras till högst den höjd i meter som siffran anger.

Stadsbyggnadskontoret i Härnösand 1983-11-16 rev 1984-02-15

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef

Per-Olof Norlin
Stadsplaneingenjör

Planbeskrivning för ändring för del byggnadsplan för Smitingen

Om planbeskrivningen

Planbeskrivningens uppgift är att underlätta förståelsen av planförslagets innebörd. Beskrivningen ska redovisa planens syfte samt förutsättningar och förändringar. De tekniska, fastighetsrättsliga och ekonomiska åtgärder som behövs för att genomföra planen ska också framgå. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan. Planen upprättas enligt reglerna i plan- och bygglagen 2010:900.

Plankartan och dess bestämmelser är juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen (PBL). Plankartan har tagits fram i Geosecma med Fysisk planering 2019 ArcGis 10.8.2 och "SWE_Detaljplan_SIS_Bestämmelsekatalog-_v20180801.xml."

Planbeskrivning är ett vägledande och förtydligande dokument till hur detaljplanen ska förstås och genomföras. Grundkartan är ett underlag för detaljplanearbetet som redovisar topografi och fastighetsförhållanden inom planområdet och dess närmaste omgivning.

Avsändare

Härnösands kommun

871 80 Härnösand

Telefon: 0611-34 80 00

E-post: kommun@harnosand.se

Läs mer på: <https://www.harnosand.se/detaljplanering>

Detaljplanen har tagits fram av Härnösands kommun, samhällsförvaltningen, plan- och byggavdelning på delegation från kommunstyrelsen/fullmäktige.

Medverkande

Medverkande har även varit handläggare från mark- och exploatering, plan- och bygg, teknik, miljö och Härnösand Energi & Miljö AB (HEMAB).

Planens syfte

Syftet med ändringen av detaljplanen att möjliggöra byggnation av stugor inom ett område som idag är planlagt och kan nyttjas för camping med erforderliga servicebyggnader.

Planen syftar vidare till att säkerställa att exploateringen sker med stor hänsyn till områdets naturvärden, landskapsbild, friluftsliv och närheten till skyddade områden. Bebyggelse och anläggningar ska lokaliseras och utformas så att påverkan på värdefulla arter ska minimeras.

Planen ska även säkerställa en teknisk försörjning för drick- och spillvatten samt tillåta befintligt läge för elledning.

Beskrivning av detaljplanen

Under detta avsnitt beskrivs detaljplanen mer översiktligt. Här redovisas detaljplanens huvuddrag såsom användning, lägesbestämning, huvudmannaskap och genomförandetid. Motiv till regleringarna finns under "Planförslaget".

Planens huvuddrag

Planförslaget möjliggör för en stugby inom campingområdet genom att komplettera den nuvarande användningen med bestämmelsen Tillfällig vistelse – stugby, vilket möjliggör uthyrningsbara stugor och säsongssäsongstält där det tidigare endast tilläts husvagns- och säsongstältplatser samt servicebyggnader. Förändringen är tydligt inriktad på att bevara och anpassa sig till naturmiljön: bebyggelsen begränsas både i omfattning och i utformning så att området behåller sin befintliga skogskaraktär och hydrologiska funktion. Den totala byggnadsarean inom användningsområdet är begränsad, byggnadernas storlek och höjd regleras. Takets utformning samt färgskalan är styrd för att nya byggnader ska smälta in i landskapet och inte dominera naturmiljön.

Anpassningen till naturmiljön konkretiseras genom flera tekniska och planmässiga krav. Stugor och säsongstält ska anpassas till terrängen och grundläggas med reversibla lösningar som plintar, pålar eller markskruv. Marken får inte hårdgöras med asfalt, betong eller marksten i känsliga delar. Gångstigar ska utföras med naturmaterial som flis eller träspänger medan körbara vägar begränsas till smala grusvägar för nödvändig drift och räddningstrafik. Dessa åtgärder minimerar markintrång, bevarar markens genomsläpplighet och skyddar bäcken/dikets hydrologi.

Skyddet av befintlig vegetation är centralt i planförslaget. Stora delar av trädvegetationen ska bevaras för att upprätthålla ett slutet skogligt mikroklimat, och hålträd ska undantas från nedtagning om de inte är sjuka eller utgör en säkerhetsrisk. Särskilda områden är prickade och får inte bebyggas för att skydda kärnvärden som klapperstensfält och diket/bäcken; kulvertering eller flyttning av bäcken är förbjudet för att säkerställa att hydrologin och därmed de fuktiga livsmiljöerna för växter och svampar inte

förändras. Innan bygglov kan ges krävs inventeringar av knärot och hålträd samt redovisning av hur placering av stugor och säsongstält anpassats för att undvika påverkan på dessa skyddsvärda element.

Sammantaget innebär planändringen att en möjlig utbyggnad med stugor, säsongstält och ett begränsat antal servicebyggnader kan genomföras, men endast under förutsättning att alla utformningskrav och naturhänsyn uppfylls. Genom att kombinera begränsningar i exploatering, krav på reversibla byggmetoder, bevarande av träd och skydd av hydrologiska strukturer syftar förslaget till att möjliggöra en lågintensiv, landskapsanpassad stugby där naturvärdena står i fokus och där ny bebyggelse underordnas och anpassas efter den befintliga miljön.

Planförslaget möjliggör ett dimensionerande utbyggnadsscenario med cirka 50–55 uthyrningsstugor och omkring 40–45 uthyrningssäsongstält, varav upp till cirka 30 av stugorna kan hållas vinteröppna. Därtill planeras cirka 80–85 campingplatser för husvagn, husbil och säsongstält samt ungefär sex servicebyggnader, tre större och tre mindre. Anläggningen förutsätter samlad parkering för stuggäster och parkeringsplatser i anslutning till uppställningsplatser, en internväg längs områdets ytterkant med anslutning till uppställningsplatser i norr samt gångbaserad tillgänglighet till stugområdena.

Detta är ett dimensionerande scenario utifrån exploatörens masterplan som visar planens kapacitet och förutsätter att alla utformningskrav och naturhänsyn enligt detaljplanen uppfylls. Se översiktlig situationsplan för utbyggnadsscenarioet på nästa sida i figur 1.

Bedömningen är att planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan och berörda strategiska dokument.

Bedömningen är även att planförslaget överensstämmer med kommunens intentioner om en hållbar utveckling i övrigt enligt kravet om lämplighetsbedömning i plan- och bygglagen.

Till området tar man sig främst med bil men det planeras en gång- och cykelväg till Smitingen. I dagsläget går bussar till Smitingen under sommarhalvåret. Om behov uppstår kan det bli aktuellt med en översyn av kollektivtrafiken även vintertid.

Detaljplanprocessen hanteras genom ett standardförfarande. Och genomförandetiden är 5 år.

Ändring av detaljplan

Vid en ändring av detaljplan, liksom vid all planläggning, är utgångspunkten lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen. Vid ändring av detaljplan görs dock inte någon fullständig lämplighetsprövning då denna redan anses vara gjord genom gällande plan. Ändring av detaljplan omfattar förändring, borttagande och införande av nya bestämmelser inom ett detaljplanelagt område.

De förutsättningar som kan anses förändras genom planändringen är tillkommande bebyggelse i form av stugby, anslutning till kommunal vatten- och spillvattennät istället för slutna tankar för servicebyggnaderna samt större hänsynstagande till miljö- och naturvärden som finns inom och utanför planområdet.

För att ändring av detaljplan ska kunna genomföras måste ändringen inrymmas inom den ursprungliga planens syfte. Området är planlagt för Rc vilket innebär campingplats med mark avsedd för husvagnsplatser, säsongstältplatser och servicebyggnader. I äldre byggnadsplaner skrevs inte tydliga syften ut. Kommunens tolkning av detaljplanens syfte är att den i första hand ska säkerställa att Smitingsviken är tillgängligt för allmänt bad och friluftsliv samt att reglera befintlig fritidsbebyggelse och möjliggöra för camping. Ändringen av detaljplanen anses vara förenligt med det syftet.

Genom att göra ett tillägg med användningen "Tillfällig vistelse (O₁)" och med precisering – "stugby" blir byggnation av stugor möjligt inom planområdet. Denna åtgärd bedöms vara förenlig med den befintliga detaljplanens syfte. Vidare bedömning är att ändringen underlättar för allmänhetens tillgänglighet till den allmänna badplatsen och friluftslivet. Samhällsförvaltningen bedömer därför att en ändring av detaljplanen är lämplig för att uppnå dess syften.

Plandata

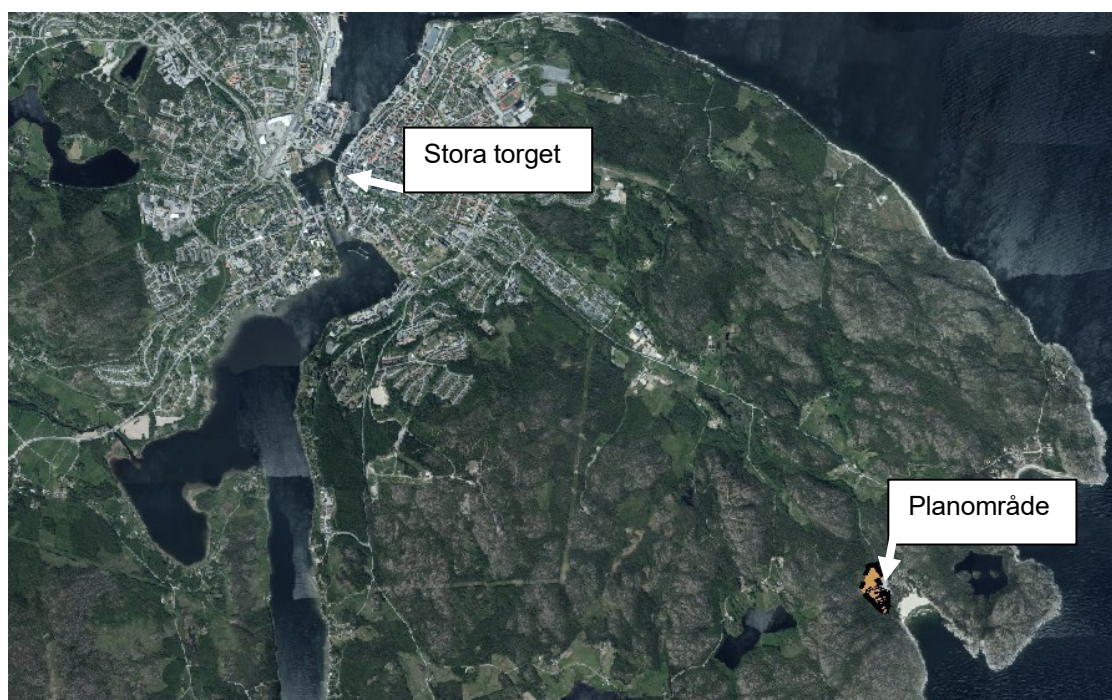
Planområdet omfattar del av fastigheten Gånsvik 1:28. Området ligger intill Smitingens havsbad som är ett stort och växande besöksmål i Härnösand cirka 6 km öster om stadens centrum. Området består av gran- och tallnaturskog samt ungskog där ett flertal större träd sparats vid avverkning

Området avgränsas av befintlig gällande detaljplans Rc-område. Området avgränsas av Natura-2000 område i norr och väster samt väg och parkeringsplats i öster.

Planområdets area: ca 52 500 m²

Avstånd till Stora torget: 6 km (Bilvägen)

Markägförhållanden: Fastigheten ägs av Härnösands kommun.

Figur 2. Ortofoto över Härnön med planområdet utmärkt och Stora torget utmärkt.

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem år från den dag planen får laga kraft.

Grundkarta

Grundkartan är upprättat i koordinatsystemet SWEREF99 17 15 och i höjdsystemet RH2000 den 2025-05-12 och uppdaterades 2026-07-13. Grundkartan är framtagen med GNSS-mätningar i fält.

Sakägarkrets

Detaljplanens sakägarkrets består av närliggande fastighetsägare samt andra som bedöms beröras direkt av planens genomförande.

Utredningar

Nedanstående utredningar finns framtagna för ändringen av byggnadsplanen för Smitingen.

- Beslut om artskyddsdispens (Länsstyrelsen), 2026-08-20
- PM – Smitingen Detaljplan Artskydd (SWEKO), 2026-01-30
- Artskyddsutredning (TYRÈNS), 2025-09-02
- Naturvärdesinventering (NVI) (TYRÈNS), 2023-10-31

Planförslaget - Förslag till ändring

Kvartersmark

Förslag till ändring av planen anger kvartersmark för Tillfällig vistelse – stugby. I befintlig detaljplan finns sedan innan kvartersmark för Rc- camping.

Ändring av detaljplan reglerar markanvändningen för det berörda området till *Tillfällig vistelse* (O₁) med preciseringen *Stugby*. Nu gällande användning Campingplats kommer fortsatt att gälla inom hela planområdet. Ändringen möjliggör en större flexibilitet för områdets utveckling. I befintlig användning ingår även de byggnader och anläggningar som behövs för driften av campingen som helhet. Även i den nya användningen *Tillfällig vistelse* (O) ingår komplement till verksamheten som behövs för att kunna driva en fungerande verksamhet. Det kan till exempel vara byggnader för personlig hygien, miljöhus, transformatorstationer, butiker, restauranger, kiosker, receptionsbyggnader, förråd, lekplatser, badplatser och parkering. I användningen ingår sådan verksamhet som kompletterar den tillfälliga vistelsen, som till exempel kontor, spa och gym. Även de personalutrymmen som behövs ingår.

Vissa ytor är prickad mark och undantas från bebyggelse för att skydda kärnvärden som klapperstensfält och ett dike/bäck. Planen begränsar bebyggelsens omfattning genom maximala byggnadsareor — 25 m² per säsongssäsongstält och 35 m² per stuga — samt genom en total yta för annan servicebebyggelse som hålls småskalig för att minimera påverkan på naturmarken. Byggnadshöjderna är begränsade till 4,0 meter för stugor och 2,5 meter för säsongssäsongstält, tak ska utföras en minsta takvinkel om 27° och vara i mörka kulörer och inte av material som är reflekterande eller blänkande. Gröna tak så som sedumtak och liknande är tillåtet. Fasader ska ha jordtoner ner till svart; pulpettak är inte tillåtet.

Figur 3. Färgskala för fasad

Figur 4. Exempel på utformning av sedumtak. Sedumtak på garage i stadsdelen Seved, Malmö.
Boverket: www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/ekosystemtjanster/praktiken/grona/grona-tak/

Marken ska i huvudsak behålla sin naturliga lutning och får inte hårdgöras med material som asfalt, betong eller marksten; gångstigar ska utföras med flis, träspänger eller annat naturmaterial och körbara vägar får endast anläggas som smala grusvägar för nödvändig drift- och räddningstrafik. Marklov för markens genomsläpplighet kan behövas. Stugor och säsongstält ska grundläggas på plintar, pålar eller liknande reversibla lösningar, och kulvertering eller ändring av diket/bäckens läge är förbjudet för att bevara hydrologin i områdets södra del.

Planen ställer krav på bevarande av trädvegetation och hålträd — trädfällning får endast ske vid byggnation enligt planen, av säkerhetsskäl eller vid sjukdom. Marklov behöver sökas för nedtagande av träd. Markreservat anges för allmännyttiga ledningar för att möjliggöra omförläggning av befintliga luftledningar till mark.

Innan bygglov får ges krävs inventeringar: knärot måste inventeras och placering av stugor och säsongstält redovisas så att påverkan på arten undviks, och hålträd ska inventeras så att bebyggelsen kan anpassas för att bevara dem. Sammantaget syftar bestämmelserna till att möjliggöra en lågintensiv, landskapsanpassad stugby med begränsad fysisk påverkan och starkt skydd för områdets naturvärden och hydrologi.

Vattenområde

Ändringen av planen reglerar inget vattenområde.

Planbestämmelser

Eftersom varje reglering ska ha stöd i detaljplanens syfte ställs krav på att stödet ska motiveras i planbeskrivningen. Detta gäller bestämmelser som tillhör ändringen av detaljplan.

Planbestämmelse	Motivering	Lagstöd
Original detaljplanen		
Campingplats (N ₂)	Är en befintlig bestämmelse som ska vara kvar.	
Förslag till ändring		
Tillfällig vistelse – Stugby (O ₁)	Användningen Tillfällig vistelse – stugby möjliggör för stugor.	4 kap. 5 § PBL
Prickad mark - Marken får inte förses med byggnad. 	Vissa områden har undantagits från bebyggelse för att bevara vissa kärnvärden inom planområdet. Kärnvärden så som klapperstensfält.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
Ö ₁ Marken får inte förses med byggnad. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)	Vissa områden har undantagits från bebyggelse för att bevara vissa kärnvärden inom planområdet. Kärnvärden så som diket/bäck. Detta för att diket/bäcken är viktigt att bevara för att säkerställa hydrologin i den nedre delen av planområdet. En hydrologi som många olika växter och svampar gynnas av. Också för att säkerställa att byggnad inte byggs över ledningsrätten.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
Ö ₂ Marken får inte förses med byggnad.	Motivet är att säkerställa att byggnad inte byggs över ledningsrätten.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
h ₄ Högsta byggnadshöjd för stugor får vara 4,0 meter.	Motivet är att begränsningen av byggnadshöjd motiveras utifrån anpassningen till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen. Stugbebyggelsen regleras i detaljplanen med byggnadshöjd.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
h ₅ Högsta byggnadshöjd för säsongstält får vara 2,5 meter.	Motivet är att begränsningen av byggnadshöjd motiveras utifrån att säsongstält bedöms som byggnad och ska anpassas till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen. Stugbebyggelsen regleras i detaljplanen med byggnadshöjd.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
u ₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)	Motivet är att lägga ut ett markreservat för att möjliggöra att den luftledning som finns i området kan förläggas i mark.	4 Kap. 6 § PBL
u ₂ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.	Motivet är säkerställa att en dagvattentrumma kan avleda dagvatten från parkeringen.	4 Kap. 6 § PBL

o ₁ 27,0 Minsta takvinkel är 27,0 grader.	Motivet till en minsta takvinkel är att det inte ska bli för platt tak utan anpassas till befintlig bebyggelse på Smitingen.	4 kap. 16 § PBL
e ₆ Största byggnadsarea per säsongssäsongstält är 25 kvm.	Den största byggandsarean är 25 m ² per säsongssäsongstält. Motivet är att införa en största byggnadsarea för en anpassning till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen.	4 kap. 11 § PBL
e ₇ Största byggnadsarea per stuga är 35 kvm.	Den största byggandsarea för stugor är 35 m ² per stuga. Motivet är att införa en största byggnadsarea för en anpassning till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen.	4 kap. 11 § PBL
e ₈ Största byggnadsarea för respektive servicehus, reception, personalutrymmen osv är 150 kvm.	Den största byggnadsarean för annan bebyggelse än uthyrningsstugor i området är begränsat för att säkerställa att det inte blir en stor påverkan inom ett mindre område utan att bebyggelsen ska hållas småskalig och fördelas i området för att göra så jämn påverkan för trädkronstäckning och naturmark.	4 kap. 11 § PBL
e ₉ 4500,0 Största byggnadsarea är angivet värde i m ² inom användningsområdet.	Motivet är att säkerställa att bebyggelsen begränsas i den utsträckning så att området fortfarande upplevs och kan leva vidare som ett naturområde med tillhörande växtlighet.	4 kap. 11 § PBL
n ₁ Befintlig trädvegetation ska bevaras i sådan omfattning att områdets skogskaraktär och skuggiga mikroklimat bibehålls. Trädfällning får endast ske för byggnation enligt planen, säkerhetsskäl eller skötsel.	Motivet är att bevara ett slutet skogligt mikroklimat. Trädfällning ska ske selektivt och begränsat, i första hand för att möjliggöra placering av byggnader mellan befintliga träd. Större öppningar eller avverkning av sammanhängande partier ska inte ske.	4 kap. 10 § PBL
n ₂ Hålträd som förekommer inom planområdet ska undantas nedtagning. Om det inte utgör en säkerhetsrisk eller är sjukt.	Motivet är att bevara de hålträd som finns inom området i så stor utsträckning som möjligt eftersom träden är boträd för olika arter.	4 kap. 10 § PBL
n ₃ Förbud mot hårdgöring som försämrar markens genomsläpplighet. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)	Motivet är att skydda bäcken/diket och dess direkta närhet från påverkan.	4 kap. 10 § PBL
n ₄ Marken får inte hårdgöras med asfalt, betong, marksten eller annat material som väsentligt försämrar markens genomsläpplighet, med undantag för servicebyggnader/receptions byggnad osv som får	Motivet är att säkerställa att naturmiljön inom området bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Samt för att säkerställa att hydrologin i området inte förändras i en utsträckning som gör att växtlighet och annat påverkas i en negativ utsträckning.	4 kap. 10 § PBL

anläggas med platta på mark.		
n ₅ Gångstigar ska utföras med flis, träspån eller annat naturmaterial.	Motiv är att camping ska göra så liten påverkan på naturmiljön som möjligt.	4 kap. 10 § PBL
n ₆ Körbara vägar får endast anläggas som grusvägar och ska utföras med minsta möjliga bredd och omfattning för att tillgodose nödvändig drift- och räddningstrafik.	Motiv är att camping ska göra så liten påverkan på naturmiljön som möjligt därav ska bilväg hållas så kort som möjligt.	4 kap. 10 § PBL
b ₂ Stugor och säsongssäsongstält ska grundläggas på plintar/pålar; schaktning och sprängning för platta på mark är inte tillåten.	Motivet är att stugor/säsongssäsongstält ska grundläggas reversibel /återställningsbara åtgärder som exempel plintar/pålar eller markskruv. Detta för att göra mindre påverkan på naturen och för att ett återställande ska vara möjligt för framtiden.	4 kap. 16 § PBL
b ₃ Marken ska behålla sin naturliga lutning i så stor utsträckning det går.	Motivet är att stugor och säsongssäsongstält ska följa den terräng som finns i området för att minimera påverkan på naturmiljön.	4 kap. 10 § PBL
b ₄ Förbud mot kulvertering, rätning, flyttning och igenläggning inom egenskapsområdet. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)	Motivet är att säkerställa att bäcken/diket inte förändras. Detta för att säkerställa hydrologin i det södra området och därmed bevara den naturmiljö som gynnar växtlivet i södra delen av planområdet.	4 kap. 10 § PBL
b ₅ Klapperstensfälten ska bevaras och får inte förstöras genom att flytta stenar eller liknande.	Motivet till bestämmelsen är att säkerställa att klapperstensfälten i planområdet bevaras för dess historiska värde.	4 kap. 10 § PBL
f ₂ Byggnaders fasad ska vara av jordtoner i skala ner till svart.	Motivet är att byggnadernas uttryck ska smälta in i naturen och låta naturen ta första plats. Byggnaderna ska underordna sig naturen.	4 kap. 16 § PBL
f ₃ Byggnader får inte utföras med pulpettak.	Motivet är att bebyggelsen inom campingområdet inte ska spreta i sin utformning i allt för stor utsträckning utan upplevas enhetlig och underordna sig naturens intryck.	4 kap. 16 § PBL
f ₄ Tak ska vara av material som inte är reflekterande eller blänkande och får inte utföras med ljusa kulörer.	Motivet är att bebyggelse inte ska orsaka störningsmoment för försvarsmakten eller för djur- och naturliv	4 kap. 16 § PBL
m ₁ Belysning inom användningsområdet ska	Motivet till bestämmelsen är att minska påverkan på djur- och naturliv både inom	4 kap. 12 § PBL

riktas nedåt. Belysning inom användningsområdet får inte riktas ut från användningsområdet.	planområdet men även omkringliggande naturområde.	
---	---	--

Förutsättningar i planområdet och konsekvenser av planförslaget

Bebyggd miljö

Verksamheter och andra anläggningar

Nu gällande detaljplan möjliggör för Rc- camping för uppställning av husvagnar/säsongstält med tillhörande servicebyggnader.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan möjliggör för en bredare verksamhet inom området camping genom att erbjuda stuguthyrning och boende för fyra säsonger.

Service

Strax utanför planområdet för ändringen finns en restaurang.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan skapar förutsättningar för service på Smitingen större delen av året jämfört med endast några få månader sommartid som det är nu.

Bebyggelsekaraktär och gestaltning

Intill planområdet för ändringen finns en stugby för fritidshus. Områdets karaktär är småskalig bebyggelse med en huvudbyggnad och en gårdsbyggnad. Utöver detta får attefallsåtgärder också utföras, vilket har bidragit till att karaktären numera är flera mindre byggnader på fastigheterna. Enligt den gällande detaljplanen får huvudbyggnad uppföras med en byggnadsarea på 50 m² och gårdsbyggnads på 15 m². Därutöver, utanför gällande detaljplan, får attefallsåtgärder utföras med en största bruttoarea på 30 m² per hus och med en maximal byggrätt på 45 m².

Gällande detaljplan anger vidare att husen får uppföras med maximalt en våning med en maximal höjd 3,5 meter om husen får inte uppföras med källare. Gårdshus får inte uppföras högre än 2,5 meter.

Konsekvenser

Ingen påverkan sker på den fritidshusbebyggelse som finns idag då den ligger utanför området som är föremål för detaljplaneändringen. Campingområdets planbestämmelser för byggnader har anpassats till fritidshusbebyggelsen till viss del, men främst utifrån landskapsbilden.

Kulturmiljö

Inom planområdet finns inga utpekade kulturvärden.

I angränsande område för fritidshusbebyggelse finns kulturvärden som i huvudsak är kopplade till dess karaktär av sammanhängande och småskalig bebyggelse. Vissa byggnader har i sig visst kulturvärde, men de flesta av husen är ombyggda och förändrade från ursprungsutförande. Många byggnader är uppförda i enklare fritidshus av mer allmänna karaktär som ej kan anses särskilt värdefull.

Konsekvenser

Planändringen påverkar inte de kulturmiljövärden som finns i eller utanför planområdet.

Fornlämningar

Fornlämningar är skyddade av kulturmiljölagen (SFS 1988:950).

Det finns inga kända fornlämningar i planområdet. Däremot finns det fornlämningar norr om planområdet, ca 60 meter till den närmaste fornlämningen. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet ska skyndsamt anmäla förhållandet till länsstyrelsen.

Konsekvenser

Ingen utredning krävs för ändringen av detaljplan.

Mark- och vattenförhållanden

Stads- och landskapsbild

Området består av skog med varierande täthet. Det är mer gles skog i det norra området och mer tät skog i de södra delarna. Området sluttar nedåt från väster med en höjdskillnad på ca 30 meter ovan havet på högsta punkten i områdets västra del, ned till ca 5,5 meter i planområdet södra del.

Genom planområdet rinner ett dräneringsdike från parkeringen och söderut i de östra delarna.

Inom planområdet finns det två mindre klapperstensfält.

Konsekvenser

Ändringen bidrar inte till någon större förändring till landskapsbilden än vad nu gällande detaljplan gör. Bestämmelserna som säkerställer landskapsbilden begränsar bebyggelsens omfattning och utformning så att ny bebyggelse harmonierar med omgivningen. Det innebär begränsningar i byggnadsarea och total exploatering, maxhöjder för stugor och säsongstält. Vidare finns krav på takets gestaltning, att det inte får vara reflekterande och i ljusa kulörer, det får inte vara pulpettak och en minsta takvinkel om 27 grader gäller.

Fasadfärger i jordtoner och krav på småskalig servicebebyggelse gör att

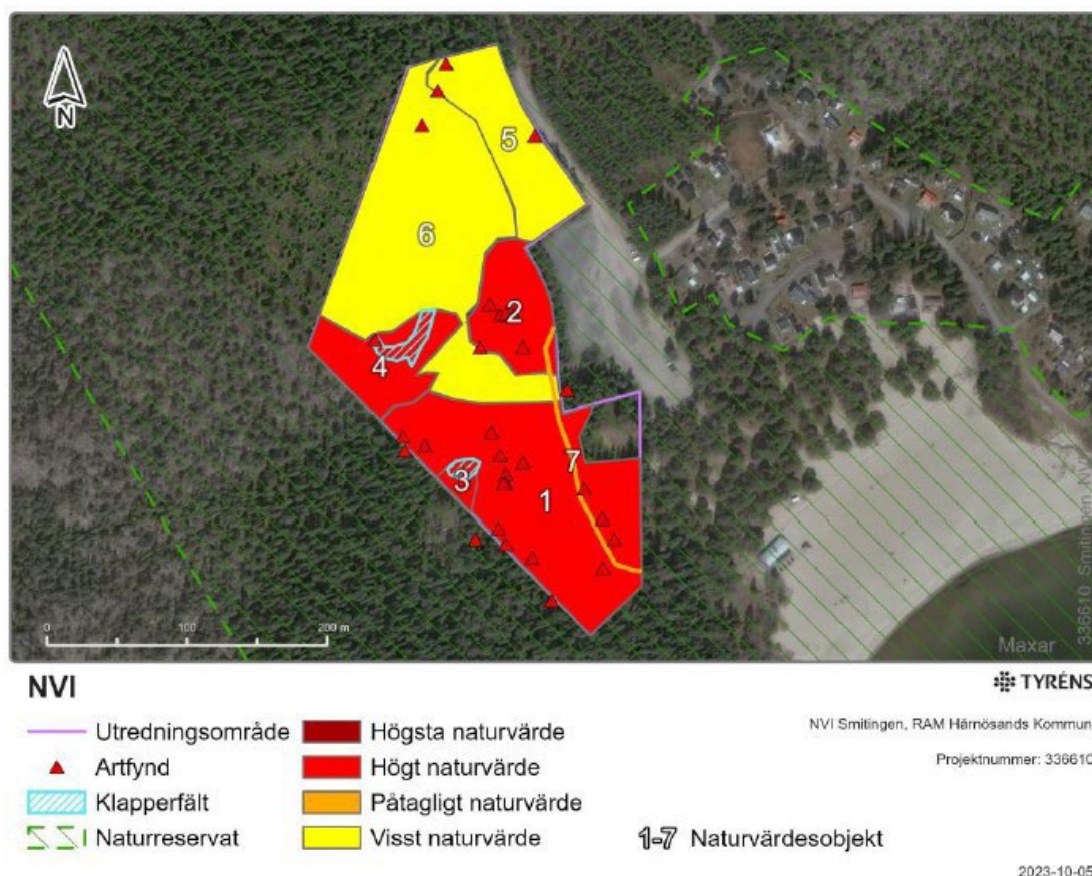
byggnaderna visuellt underordnar sig naturen. Krav på att byggnader anpassas till terrängen och grundläggs reversibelt, tillsammans med förbud mot omfattande hårdgöring och krav på naturmaterial för stigar och vägar, minimerar synliga ingrepp i landskapet. Bevarandet av befintlig trädvegetation och skydd av hålträd bidrar ytterligare till att upprätthålla skogskaraktären och den övergripande landskapsbilden.

Naturmiljö

En naturvärdesinventering genomfördes av Tyréns under augusti/september 2023 och bifogas planförslaget. En artskyddsutredning av Tyréns har också tagits fram (2025-09-02). Ett kompletterande PM har tagits fram av Sweco (2026-02-03)

Naturvärdesinventering

Området består av gran- och tallnaturskog samt ungskog där ett flertal större träd sparats vid avverkning. En liten bäck rinner genom östra delen av inventeringsområdet. Naturskogspartierna hyser tämligen höga naturvärden med ett flertal rödlistade och fridlysta arter samt död ved och andra naturskogsstrukturer, medan ungskogens lägre naturvärden huvudsakligen är kopplade till beståndets kvarlämnade träd.

Figur 5. Kartbild över Naturvärdesinventeringens avgränsning för naturvärdesobjekt. Där röd är högt naturvärde, orange är påtagligt naturvärde och gult är visst naturvärde.

7 naturvärdesobjekt har avgränsats inom inventeringsområdet. 4 objekt har bedömts hålla klass 2 - högt naturvärde, 1 objekt preliminärt klass 3 - påtagligt naturvärde och 2 objekt klass 4 – visst naturvärde. Inget objekt har bedömts hålla klass 1, högsta naturvärde. Vid fältinventering samt sök i artportalen påträffades 17 naturvårdsarter varav 2 rödlistade i hotkategori VU (sårbar), och 7 rödlistade i kategori NT (nära hotade). Värdeelement i form av två klapperfält påträffades.

Artskyddsutredning

I den artskyddsutredning (Tyréns 2025-09-02) som tagits fram används data från SLU, naturvärdesinventering med kompletterande fördjupad kärlväxt- och svampinventering, fladdermusinventering, grod- och kräldjursinventering, samt en fågelinventering. Inom avgränsningen för utredningen så har sammanlagt 181 fridlysta arter observerats. Av dessa har 8 fågelarter, 8 fladdermusarter, 3 grod- och kräldjursarter, samt 4 kärlväxtarter inkluderats i rapporten.

Utredningen har föreslagit hänsyns- eller skyddsåtgärder där det finns risk för förbud och om åtgärderna vidtas bedöms verksamheten vara förenlig med artskyddsförordningen. Dessa finns listade under rubriken "Enskilda arter som utretts under planprocessen" på sidan 43. Där framgår också vilka skyddsåtgärder som behövs. Dessa skyddsåtgärder som redovisas anses vara förenliga med detaljplanen. Några skyddsåtgärder har fastställts i planförslaget men andra skyddsåtgärder som inte går att reglera i plankartan är upplysning inför kommande bygglovsprövning.

I yttrande från Länsstyrelsen Västernorrland avseende undersökning om betydande miljöpåverkan (2025-10-09) bedömer Länsstyrelsen att de hänsyns- eller skyddsåtgärder som artskyddsutredningen anger inte är tillräckliga utan att det krävs en dispensansökan enligt 15 § artskyddsförordningen för fyra olika orkidéarter. För övriga arter upptagna i artskyddsutredningen bedöms skyddsåtgärderna vara tillräckliga.

Inför framtagandet av dispensansökan gjordes en förnyad bedömning av Sweco (2025-11-20, reviderad 2026-02-03) gällande vilka arter som kräver en dispens och vilka arter som inte kräver en dispens. Nedanstående text om arterna utgår från Swecos bedömning.

Fläcknycklar

Swecos bedömning är att förbudsbestämmelserna i artskyddet inte utlöses på grund av risk för skada på enskilda plantor av fläcknycklar. Påverkan på enskilda plantor försvårar inte upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Bedömningen baseras på artens allmänna förekomst oavsett hur den lokala nivån avgränsas. Swecos erfarenhet från ett flertal exploateringsärenden som prövats av länsstyrelser eller av mark- och miljödomstolen är att denna bedömning är vedertagen.

En försiktighetsåtgärd rekommenderas för att minska på risken för påverkan på enskilda plantor av fläcknycklar. Det är att i möjligaste mån bibehålla markfuktigheten i det stråk nedanför parkeringen, inom Rc-områdets nedre del, där det finns några förekomster av fläcknycklar. Markfuktigheten är här till stor del beroende av dräneringen från befintlig väg och parkeringsyta.

Spindelblomster

Swecos bedömning är att förbudsbestämmelserna i artskyddet inte utlöses på grund av risk för skada på enskilda plantor av spindelblomster. Påverkan på enskilda plantor försvårar inte upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Bedömningen baseras på artens allmänna förekomst oavsett hur den lokala nivån avgränsas. Swecos erfarenhet från ett flertal exploateringsärenden som prövats av länsstyrelser eller av mark- och miljödomstolen är att denna bedömning är vedertagen.

För att minska på risken för påverkan på enskilda plantor av spindelblomster rekommenderas en försiktighetsåtgärd. Det är att i möjligaste mån bibehålla markfuktigheten i det stråk nedanför parkeringen, inom Rc-områdets nedre del, där det finns några förekomster av spindelblomster. Markfuktigheten är här till stor del beroende av dräneringen från befintlig väg och parkeringsyta.

Knärot

För knärot är Swecos bedömning att plantor riskerar att skadas av föreslagen exploatering och vid eventuell flytt av plantor vilket innebär att en dispens från fridlysningsbestämmelserna behövs, helt enligt länsstyrelsens synpunkter. Påverkan på enskilda plantor av knärot bedöms dock inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Bedömningen baseras på artens lokalt allmänna förekomst i närområdet.

För att minska på risken för påverkan på enskilda plantor av knärot rekommenderas samma försiktighetsåtgärd som för fläcknycklar och spindelblomster. Inom stråket nedanför parkeringen med fuktigare mark finns några förekomster av knärot.

Sweco föreslår att ett förslag på villkor bör utformas i dispensansökan och i kommande bygglov som innebär att knärot-plantor ska detaljinventeras inför ianspråktagandet med användande av en GPS med hög precision (<1 meter). Därefter skapas ett underlag som möjliggör att i möjligaste mån anpassa byggandet av stugor, ledningar och ev. arbetsvägar så att påverkan på plantorna och dess närområde undviks eller minimeras. De plantor som inte kan undvikas ska flyttas till närområdet inom reservatet och status för dessa plantor ska följas upp. Erfarenheter från flytt av knärot på andra platser i Sverige ska användas. Kommunen kommer ge in en dispensansökan i enlighet härmed vilket förutsätter planens genomförande.

Dispensansökan från artskyddsförordningen

Samtliga vildväxande orkidéarter i Sverige är fridlysta enligt artskyddsförordningens § 8 med hänvisning till bilaga 2.

De arter som är förtecknade i bilaga 2 till artskyddsförordningen härrör från den svenska fridlysningen till skillnad från arterna i bilaga 1 som bygger på EU-rätten. En generell fridlysning av alla orkidéarter gjordes innan artskyddsförordningens tillkomst, även om bara en del av alla arter var hotade på grund av problem med uppgrävning och handel. Bedömningen var att det fanns svårigheter bland allmänheten att kunna skilja på olika orkidéarter vilket innebar en generell fridlysning trots att vissa av arterna är allmänt förekommande.

Enligt 8§ är det förbjudet att:

1. plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, och
2. ta bort eller skada frön eller andra delar.

Dispens har sökts för fläckknycklar, spindelblomster och knärot. För fläckknycklar och spindelblomster föreslås försiktighetsåtgärder.

För arten knärot föreslås samma försiktighetsåtgärder som för de övriga arterna. De plantor som inte kan undvikas ska flyttas till lämpliga platser inom det angränsande naturreservatet och Natura 2000-området.

I beslut från dispensansökan från Länsstyrelsen 2026-08-20 avskrivs ärendet i den del som avser ansökan om dispens för fläckknycklar och spindelblomster. Länsstyrelsen bedömer att den redovisade påverkan på dessa arter inte innebär att förbudet i 8 § artskyddsförordningen (2007:845) aktualiseras och dispens krävs därför inte.

För knärot bedömde Länsstyrelsen att det inte är tillräckligt för att bedöma verksamhetens samlade direkta och indirekta påverkan på den lokala populationen av knärot och därmed om förbudet i 8 § artskyddsförordningen aktualiseras. En precisering av verksamhetens placering av stuga och säsongstält utifrån knärotens lokalisering kommer att arbetas fram av verksamhetsutövaren och kommer att hanteras i kommande bygglovsansökan och vid ett eventuellt 12:6 samråd i enlighet med miljöbalken

Knärot

Inom det berörda området finns ett flertal delområden med förekomst av knärot. Det sammanlagda antalet plantor är enligt det som rapporterats till Artportalen 350–400 plantor. Dessa växtplatser har rapporterats in både av Tyréns vid framtagandet av artskyddsutredningen samt av privatpersoner. Knärot växer främst i mossrika barrskogar, äldre än 120 år, med trädkontinuitet på (torr)-frisk-fuktig mark. Det anses dock att arten behöver tillgång till störningar där det uppstår fläckar med blottad mark/mineraljord för att förny sig. Arten missgynnas av skogsbruk och försvinner när de grunt växande jordstammarna exponeras för solljus som torkar ut marken. Arten är i den svenska rödlistebedömningen 2020 sårbar (VU) baserat på att arten

minskar, uppskattningsvis 40 (25–50) % under de senaste 60 åren. Antalet reproduktiva individer, utbredningsområdets storlek och förekomstarean överstiger dock gränsvärdena för rödlistning.

Även om det finns över 100 kända växtplatser för knärot i Härnösands kommun från de senaste 20 åren är arten ändå att betrakta som mindre allmän. Anledningen till att så många fler fynd har gjorts av knärot jämfört med övriga, mer allmänna orkidéarter, är att knärot används som signalart vid skogsinventeringar och tillhör de arter som eftersöks av floraväxteriet. I Natura 2000-området och naturreservatet som ligger i anslutning till planområdet finns många växtplatser för knärot. Troligen beror det på att det finns en god trädkontinuitet, lämplig störning i form av många besökande och att det rör sig många växtkunniga personer i området jämfört med andra liknande skogsområden längs med Härnösandskusten.

Figur 6. Utklipp från Artskyddsutredningen över Knärot

Konsekvenser

I förhållande till vad som medges enligt den befintliga detaljplanen medför ändringen förbättringar och mer skydd gällande naturvärden och enskilda arter.

Planändringen skyddar naturvärden genom att bevara träd och hålträd, och förhindra ändringar av diket/bäckens läge för att säkra hydrologin. Marken får inte hårdgöras i vilket utsträckning som helst och gångstigar samt vägar ska utföras med naturmaterial; byggnader ska anpassas till terrängen och grundläggas reversibelt i så stor utsträckning som möjligt för att minimera markpåverkan. Även begränsningar i byggnadsarea, höjd och utformning håller bebyggelsen småskalig och landskapsanpassad. Sammanlagt syftar bestämmelserna till att bevara biologisk mångfald, skogskaraktär och områdets hydrologiska miljö.

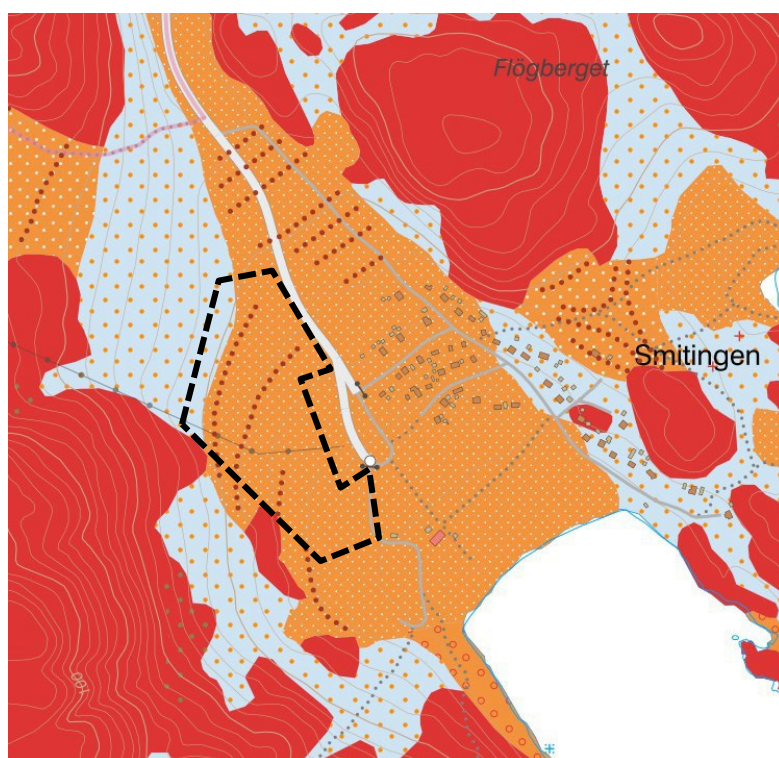
Bedömningen är att planen går att genomföra utifrån att dispens inte behövs för fläcknycklar och spindelblomster. Bedömningen är även att planen går att genomföra för knärot utifrån att placeringen av säsongstält och stugor ska utgå utifrån knärotens placering och kommer att hanteras i kommande

bygglovsansökan och vid ett eventuellt 12:6 samråd i enlighet med miljöbalken.

Geotekniska förhållanden

I gällande detaljplan (334), laga kraft 1986-04-16, finns det beskrivet att en geoteknisk undersökning har upprättats av K-konsult i "Utlåtande över översiktlig undersökning för VA-utredning, Smitingen". Denna utredning redovisar markförhållandena mestadels vid stugområdet och stranden.

I SGU:s jordarskarta beskrivs området inom planförslaget vara till största del av postglacial sand. En mindre del är morän.

Figur 7. Utklipp från SGU:s jordartskarta. Svart streckad linje visa planförslagets ungefärliga gräns.

Konsekvenser

Förslag till ändring medför inte någon påverkan på de geotekniska förutsättningarna i förhållande till nu gällande detaljplan.

Hydrologiska förhållanden

I gällande detaljplan (334), laga kraft 1986-04-16, finns det beskrivet att en geoteknisk undersökning har upprättats av K-konsult i "Utlåtande över översiktlig undersökning för VA-utredning, Smitingen". I undersökningen undersöktes även grundvattnet. Ett grundvattenrör låg lokaliserat inom planområdet, där ställplatser för husvagnar och husbilar är tänkt att stå. Avläsning av grundvattenytan gjordes vid ett tillfälle (1981-03-03) och grundvattnet låg 3,1 m under markytan. Nivå på grundvattenytan låg på +15,05 meter. I utredningen låg det inte fler inom planområdet men det

närmaste som låg utanför var lokaliserat mellan gångväg ovanför volleybollplanerna och stugområdet. Grundvattnet låg där på 3,8 meter under markytan och nivån på grundvattenytan låg på + 1,55 meter.

En bäck/dike rinner delvis genom det södra området. Området närmast skapar en hydrologisk miljö som är gynnsam för flertalet växter och svampar.

Konsekvenser

Påverkan på de hydrologiska förhållandena bedöms liten med anledning av de försiktighetsåtgärder som föreslås i ändringen till detaljplan och dispensansökan. Ändringen till detaljplan ställer krav på att bäck/dike inte får ändras eller påverkas, att genomsläppligheten i området fortfarande ska vara god samt att det är begränsat hur stor andel som kan hårdgöras.

Det finns ett förslag på att leda vatten från parkeringen parallellt med planområdets östra gräns och att i södraste delen av planområdet leda detta vatten till det dike/bäck som finns inom området. Diket/bäcken kulverteras inte utan trumman ansluts till befintligt vattendrag för avrinning av befintligt dagvatten. Detta är en separat tillståndsansökan som är inskickad till Länsstyrelsen. Det bedöms inte påverka planområdet i någon större omfattning då det inte riskerar att torka ur marken inom området och de hydrologiska förutsättningarna som vissa växter och svampar gynnas av bedöms vara densamma.

Sociala faktorer

Barnperspektiv

Barnkonventionen blev svensk lag 1 januari 2020 och ska därmed införlivas i samhällsplaneringen.

Konventionen syftar till att säkerställa alla barns mänskliga rättigheter. Lagen innebär att för varje beslut som får påtagliga, direkta eller indirekta konsekvenser för barn ska en bedömning av vad som är barns bästa göras (art. 3). Om det finns mer än ett alternativ ska den lösning väljas som bäst tillgodoser barns bästa. Bedömningen av vad som är barns bästa ska baseras på bland annat beprövad erfarenhet, forskning och nationella riktlinjer, men även på barns egna åsikter.

Barnkonventionen innefattar även krav på barns delaktighet och inflytande i de beslut som får konsekvenser för barn (art. 12) samt krav på att inga barn får diskrimineras på grund av t ex funktionshinder eller språkkunskaper (art. 2). Därutöver har barn, enligt barnkonventionen, även rätt till bland annat goda förutsättningar för en optimal utveckling, en trygg och säker uppväxt, utbildning samt rätt till vila och lek.

Ett genomförande av planförslaget, möjliggöra för Tillfällig vistelse - stugby bedöms inte få påtagliga, direkta eller indirekta konsekvenser för barn.

Lämplighetsbedömning enligt 2 kap. plan- och bygglagen.

Konsekvenser

Nu gällande detaljplan skapar förutsättningar att kunna utföra barnvänliga platser inom planområdet. Planändringen bedöms inte göra någon förändring gällande barnperspektivet jämfört med nu gällande detaljplan.

Tillgänglighet, trygghet och jämställdhet

Att känna sig trygg och kunna röra sig fritt är en demokratisk rättighet för alla människor. Alla ytor ska göras tillgängliga, trygga och användbara för alla grupper av människor så långt det är möjligt, inom rimliga kostnader. Hinder för tillgänglighet kan, beroende på vem du är, finnas i allt från den fysiska miljön till platsens upplevda trygghet. Det är viktigt att identifiera aspekter som kan skada tillgängligheten för vissa för att skapa rum för så många som möjligt. Markplaneringen ska utföras så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan nå målpunkter som entréer m.m. utan problem.

Konsekvenser

Planändringen anger med planbestämmelser att marken inte få hårdgöras i för stor utsträckning men att spänger kan tillkomma. Området kommer att anpassas så att samtliga nödvändiga faciliteter är tillgängliga.

Kommunikationer

Gång- och cykeltrafik

Det finns inga planerade gång- eller cykelvägar inom planområdet. För att ta sig mellan Härnösands stad och Smitingen idag så får man gå/cykla på bilvägen.

Det utreds däremot för en separat gång- och cykelväg ut till Smitingen. Den kommer i sådana fall vara öppen under sommarhalvåret.

Konsekvenser

Planändringen förändrar ingenting gällande gång- och cykelvägar.

Kollektivtrafik

Linje 501 trafikerar vägen ut till Smitingen under sommarhalvåret.

Konsekvenser

Planändringen förändrar ingenting gällande kollektivtrafiken.

Fordonstrafik

Fordonstrafik för allmänheten sker utanför planområdet. Endast kunder/besökande till camping kommer att kunna införa fordon inom planområdet.

Konsekvenser

Planändringen förändrar inte fordonstrafiken i jämförelse med nu gällande detaljplan. Planändringen skapar förutsättningar för lägre andel fordonstrafik då stugorna inte kräver att gäster angör campingen med bil utan du kan komma med kollektivtrafik, cykel eller vandrandes.

Fordonstrafik avses att koncentreras till den norra delen och närmast befintlig parkering för att göra så lite påverkan som möjligt.

Parkering, varumottagning och angöring

Parkering för allmänheten sker utanför planområdet.

Parkering inom planområdet är endast till för campinggäster och regleras inte specifikt i detaljplanen

Konsekvenser

Planändringen skapar förutsättningar för att kunna göra mer samlad parkering eftersom stugor inte ställer krav på att man ska kunna parkera bredvid stugan såsom en husvagn eller husbil kräver.

Hälsa och säkerhet

Risk för översvämning och skyfall

Enligt kommunal kartering finns ingen risk för översvämning inom planområdet.

Konsekvenser

Planändringen ökar inte översvämningsrisken med hänsyn till planbestämmelserna om hur grundläggning av stugor ska ske.

Risk för ras, skred och erosion

Enligt kommunal kartering finns det ingen risk för skred inom planområdet eller i dess närhet.

Konsekvenser

Planändringen skapar inte andra förutsättningar och riskerna för ras, skred och erosion varken försämras eller förbättras.

Förorenad mark

Enligt kommunal kartering finns det inga kända föroreningar inom planområdet.

Konsekvenser

Inga förändringar i och med planändringen.

Brandsäkerhet

I planområdets närhet finns inte någon brandpost.

Utbyggnad av kommunalt VA utreds i ett annat ärende. Dimensionsmässigt så går det att placera en brandpost i området och frågan utreds vidare i det pågående VA projektet.

Utformningen av området gällande byggnationer ska uppfylla kraven på säkerhet vid brand som är 8 meter mellan byggnader m.m. Kan ställa krav på byggnadsutformning i bygglovsprövning.

Konsekvenser

Ändringen bidrar till mer bebyggelse vilket skapar större krav gällande brandsäkerhet.

Elektromagnetiska fält

Kraftledningar och elektriska anläggningar kan ge upphov till elektromagnetisk strålning. Utifrån Strålskyddsmyndighetens bedömning för miljöer där människor varaktigt vistas (bostäder, skolor, förskolor, arbetsplatser m.m.) ska magnetfält inte överstiga 0,2 μ T i årsmedelvärde med hänsyn till hälsoeffekter.

Inom planområdet går det en luftledning från parkeringen och rakt genom planområdet i västlig riktning.

Konsekvenser

Det har uppförts en kraftledning sedan nu gällande detaljplan fick laga kraft.

För markreservatet är det utlagt prickad mark (marken får inte förses med byggnadsverk) 2 meter på var sida om ledningen.

Planförslagets markreservat för underjordisk ledning bedöms inte få konsekvenser för klapperstensfältet eftersom det finns skonsamma metoder idag hur man kan förlägga ledningar i mark. Anpassade grävningsmetoder måste användas för att inte orsaka onödig påverkan på mark och miljö.

Radon

Radon är en radioaktiv gas som finns naturligt i mark och grundvatten och som, beroende på markens genomsläpplighet och husgrundens täthet, kan sippra in i huset och skapa en ohälsosam inomhusmiljö. Eftersom förhöjda radonhalter inomhus är en olägenhet för människors hälsa så finns det gränsvärden som ska följas för nybyggda bostäder.

Planområdet utgör normalriskområde.

Konsekvenser

I samband med bygglovgivning fastställs grundläggningsmetod för att säkerställa att radonhalten i den färdiga byggnaden inte blir för hög.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Planområdet ingår inte i kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten.

Området kommer förses med vatten-, avlopp- och el. Utbyggnad av kommunalt VA utreds i ett annat ärende och avses vara färdigbyggt oktober 2027 men kan börja användas i maj månad.

Konsekvenser

Planändringen ställer i sig inte utökad krav på vatten och avloppsanslutning jämfört med befintlig detaljplan, men i och med att kommunalt vatten och spillvatten kommer dras ut till Smitingen så kommer campingen anslutas till detta nät. Detta är en mer långsiktig och mer miljövänlig lösning än slutna tankar som nu gällande detaljplan förordar.

Avtal finns skrivet mellan kommunen, Hemab och Campingexploatören som innebär att campingen har rätt att ansluta sig till det kommunala ledningsnätet.

Planändringen skapar förutsättningar för att fler byggnader kan anslutas till VA-nätet. Genom framdragande av vatten och avlopp till Smitingen kommer även den befintliga småhusbebyggelsen erbjudas anslutning.

Samtliga ledningsdragningar inom planområdet ska utföras med så liten påverkan på naturmiljön som möjligt, Det kan innebära krav på styrd borrning samt att samtliga ledningsdragningar ska förhålla sig till anlagda stigar/vägar.

Dagvatten

I området så bildas det i södra delen ett blötare område vid större regnmängder. Dagvatten från befintlig parkering avvattnas genom planområdet och leder på sikt ut i havsviken via en mindre bäck.

Konsekvenser

Förutsättningarna för att hantera dagvatten anses inte förändras i och med planändringen. En bestämmelse införs som innebär att marken inte får hårdgöras för att säkerställa bäcken/diket inte hårdgörs. Bestämmelse införs även om att stugor ska uppföras med reversibel /återställningsbara åtgärder som exempel plintar eller markskruv. Bedömningen är att planområdet inte kommer att hårdgöras i större utsträckning än vad nu gällande detaljplan tillåter.

Det dräneringsdike som rinner inom planområde säkras i ändringen till detaljplan.

Ett u-område i södra delen av planområdet finns för att säkerställa framtida ledningsrätt för att leda dagvatten från parkeringen till nedre delen av diket/bäcken.

Snöhantering

Nu gällande planförslag ställer inga krav gällande snöhantering då verksamhetens bedöms endast drivas sommartid.

Konsekvenser

Förutsättningar för snöhantering anses inte förändras i någon större uträkning i jämförelse med nu gällande detaljplan. I och med att mindre vägar endast kommer att finnas inom planområdet förutsätts snöskottning ske med mindre maskiner.

El, fiber och tele

Nu gällande detaljplan nämner inga särskilda förutsättningar, men bedömningen är att större delen av planområdet ska kunna förses med belysning till vägar/stigar samt samtliga servicebyggnader.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan skapar behov av anslutning av fler separata stugor än vad nu gällande detaljplan gör. Dock ska denna anslutning förläggas i så stor utsträckning som möjligt i vägar/stigar eller så måste arbetet ske med styrd borring för att minska påverkan på naturen. Eventuellt fiber bedöms följa samma ledningsdragning.

Avfall

Ytor för utsortering av samtliga fraktioner av avfall som uppkommer ska finnas. Det innebär att det ska finnas plats för hushållsavfall (restavfall och matavfall), förpackningar och eventuellt verksamhetsavfall.

Avfallsutrymmet ska placeras så att det är tillgängligt för avfallslämnarna och hämtningspersonal. Vägen ska vara framkomlig och sikten ska vara god. Körning på gång- och cykelväg är inte tillåten. Vaghållaren är ansvarig för vägens utformning, skyltning, skötsel och framkomlighet.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan skapar inga andra krav eller förutsättningar i förhållande till den nu gällande detaljplanen.

Befintliga planeringsunderlag

Under rubrikerna nedan går det att utläsa vilka planeringsunderlag samt lagstiftning som både ligger till grund för och påverkar utformningen av detaljplanen.

Kommunala underlag

Översiktsplan

I kommunens översiktsplan 2040 är området utpekade som utvecklingsområde för natur och friluftsliv – camping med ställningstagandet att området ska utvecklas till en naturcamping med hänsyn till och samspel med naturmiljön. I översiktsplanen står även att vid utveckling av Smitingens campingområde ska naturmiljöerna ses som en resurs och ett värde att värna om för att bibehålla platsens attraktivitet. Även förutsättningarna för kollektivtrafik och bättre trafikinfrastruktur för gång- och cykel måste utredas för att möjliggöra hållbart resande till Smitingen.

Konsekvenser

Den sökta åtgärden bedöms vara förenlig med översiktsplanen.

Detaljplaner och områdesbestämmelser

Nu gällande detaljplan fick laga kraft 1986-04-16. I den regleras planområdet till Rc – Campingplats. I bestämmelserna lyder användningen "Med Rc betecknat område får användas endast för camping och därmed samhörigt ändamål". I planbeskrivningen går det att läsa att "Vid Smitingsvägen mittemot fritidsbebyggelsen utlägges mark Rc för det rörliga friluftslivet avsedd för framtida anläggande av husvagnsplatser och säsongstältplatser samt erforderliga servicebyggnader". I övrigt finns det inga andra planbestämmelser som gäller inom varken användningsområdet eller avgränsningen för planområdet för den här ändringen.

Figur 8. Urklipp från gällande detaljplan. Svart streckad linje är gräns för ändringen.

Konsekvenser

Det gällande detaljplanen kommer fortsatt gälla med de tillägg som införs med detaljplaneändring.

Planbesked

Planbesked är ett kommunalt beslut som lämnas för att formellt meddela om kommunen tänker inleda eller inte inleda planläggning. Planbeskedet är inte bindande och kan inte överklagas. Kommunen kan också inleda planläggning utan att planbesked lämnats.

Samhällsnämnden beslutade 2023-09-12 att inleda planläggning för fastigheten ändring av detaljplan genom delegationsbeslut.

Förenligt med miljöbalken

Undersökning av betydande miljöpåverkan

När en detaljplan upprättas eller ändras ska kommunen ta ställning till om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Planförslaget ska genomgå en undersökning enligt 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966), där omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan ska identifieras. Om undersökningen resulterar i att en betydande miljöpåverkan kan antas ska planförslaget utredas i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). En MKB ska redovisa kommunens bedömning av den påverkan på miljön som planens genomförande kan få. Det som framkommer i en MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen. Enligt kommunens bedömning kan ändring av detaljplanens genomförande inte antas innebära en betydande miljöpåverkan, varför en MKB inte har upprättats.

Enligt genomgången finns det inte anledning att anta att det finns risk för betydande miljöpåverkan. Inte heller vid sammanvägning av faktorer med risk för inverkan bedöms inverkan leda till betydande miljöpåverkan.

- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför påverkan på några riksintressen.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför påverkan på något Natura 2000-område.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför att någon miljökvalitetsnorm kommer att överskridas.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst.

Kommunen har härigenom identifierat de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan i enlighet med 6 kap. 6 § Miljöbalken och 5 § Miljöbedömningsförordningen. Det som i övrigt behövs för att planförslaget och bebyggelsen ska bli lämplig med hänsyn till miljö, hälsa, säkerhet och miljökvalitetsnormer kommer belysas i planbeskrivningen samt där det behövs att regleras i detaljplanen.

Länsstyrelsen bedömde (2025-10-09) att det utifrån nuvarande underlag inte gick att utesluta att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Detta eftersom den sammantagna påverkan på naturvärdena inom planområdet riskerar att bli stora. Inom planområdet finns arter som skyddas av någon av 6, 8 eller 9 §§ artskyddsförordningen. Påverkan på dessa arter bedöms dock inte som en betydande miljöpåverkan i sig.

Ett beslut har inte tagits utifrån att kommunen står fast vid bedömningen om att planförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan. Undersökning av betydande miljöpåverkan ska bedömas på nytt av länsstyrelsen utifrån planförslaget i samband med samråd.

Riksintressen

Riksintressen är geografiska områden som på grund av sina speciella förutsättningar är av nationellt intresse. Områdena avser såväl olika bevarandebalken som områden som är viktiga för exploatering för ett visst ändamål. Bestämmelserna om riksintressen finns i 3–4 kapitlen miljöbalken (MB).

Kapitel 3 miljöbalken

I miljöbalkens tredje kapitel finns ett antal grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden av betydelse för vissa allmänna intressen. Dessa områden som också utgör riksintressen ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada de utpekade intressena. Områdena avser olika bevarandebalken och områden som är viktiga för exploatering för ett visst ändamål.

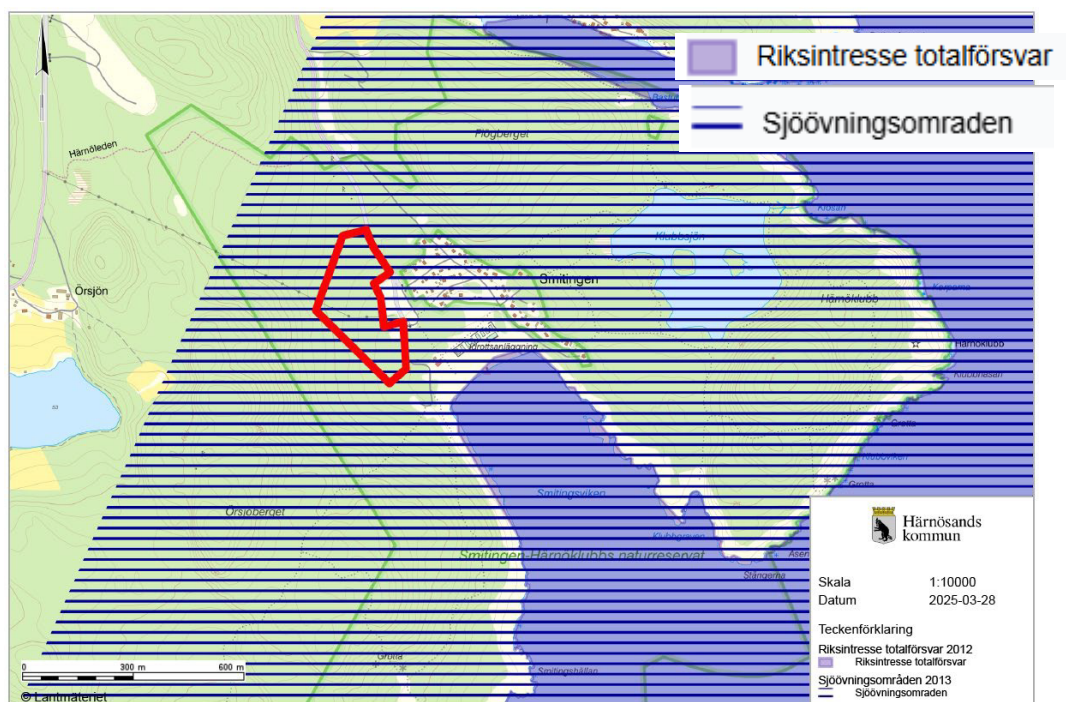
Kapitel 4 miljöbalken

I miljöbalkens fjärde kapitel har riksdagen specificerat ett antal geografiska områden som i sin helhet är av riksintresse. Områdena har pekats ut med hänsyn till de stora natur- och kulturvärden som finns i dem. För samtliga utpekade riksintressen gäller att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön inte får medföra att områdenas natur- och kulturvärden påtagligt skadas. För vart och ett av dessa riksintressen gäller dessutom särskilda förbud eller krav på hänsyn. Dessa krav måste också vara uppfyllda för att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön ska vara tillåtna.

Planområdet angränsar till riksintresse för *totalförsvaret, sjöövningsområde särskilt behov av hinderfrihet, friluftsliv, Natura 2000, naturvård*.

Planområdet angränsar/omfattas av riksintresset för totalförsvaret samt dess sjöövningsområde. Planområdet bedöms dock inte påverka dessa områden

negativt då planområdet dels inte går hela vägen ut till havet och ligger dels redan i anslutning till ett exploaterat område.

Figur 9. Riksstämme totalförsvär och sjöövningsområde

Planområdet angränsar till riksstämmeområdet i fråga om influensområde med hänsyn till flyghinder. Med influensområde avses det område där höga anläggningar såsom vindkraftverk, master, torn och andra byggnader (även ventilationshuvor, master, hisstoppar på byggnader etc.) kan innebära fysiska hinder för luftfarten. Planändringen tar mer hänsyn till riksstämme genom att reglera höjder på byggnader och säsongstält inom planområdet.

Figur 10. Område särskilt behov av hinderfrihet

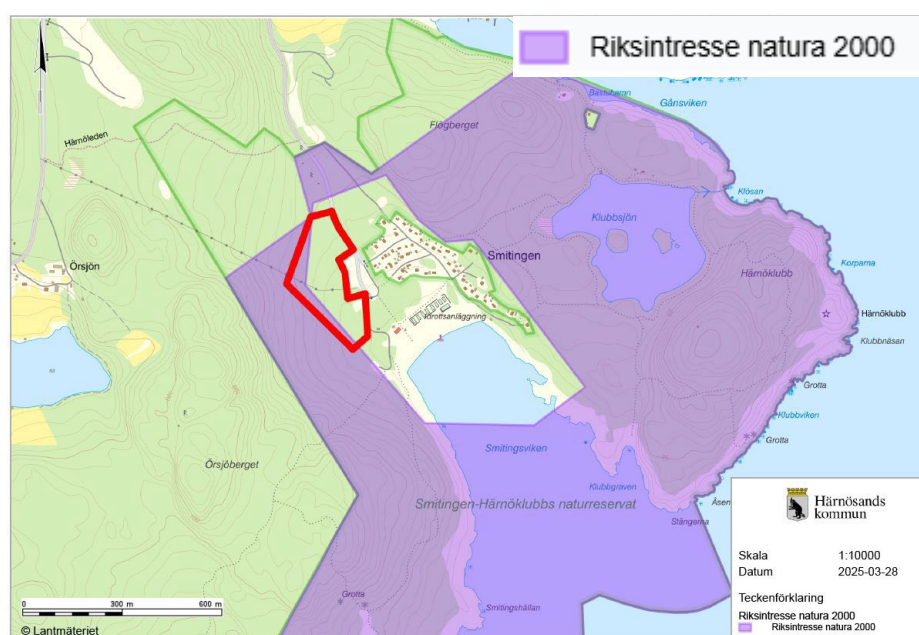
Planområdet angränsar till riksintresse för friluftsliv. Planändringen bedöms påverka friluftslivet positivt i förhållande till gällande detaljplan gör genom att möjliggöra för allmänheten att kunna ta del utav friluftslivet på Smitingen på ett tillgängligare sätt.

Figur 11. Riksintresse friluftsliv

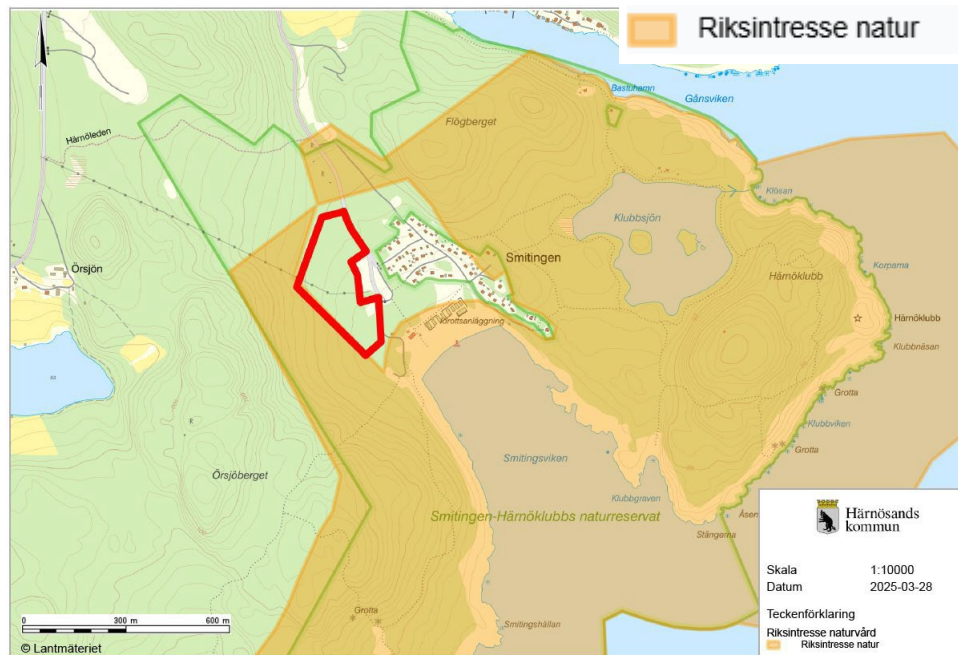
Planområdet angränsar till riksintresset för Natura 2000. I dialog med Länsstyrelsen har det konstaterats att planområdet och Natura 2000 inte överlappar varandra även om det ser ut så på det kartdata som finns. I bevarandeplanen för Natura 2000-området framgår det att planområdet och Natura 2000-området angränsar varandra.

Ändringen till detaljplan anses inte innebära en betydande påverkan på Natura 2000-området. Ytterligare bedömning av påverkan på Natura 2000-området följer under rubriken "andra särskilda områdesskydd".

Figur 12. Riksintresse Natura 2000

Planområdet angränsar till riksintresset för naturvård. Planändringen bedöms inte medföra en betydande påverkan på detta riksintresse utifrån samma bedömning som för Natura-2000.

Figur 13. Riksintresse Natur

Hushållningsbestämmelser

Hushållningsbestämmelser är grundläggande bestämmelser som styr hur den fysiska planeringen ska tillvarata mark- och vattenområden som utgör allmänna intressen, antingen utifrån dess nuvarande användning eller potentiella framtida användning. Dessa områden ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada de utpekade intressena. Exempel på användningsområden som skyddas av hushållningsbestämmelserna är rennärning, yrkesfiske, mark och vatten av betydelse för natur, kultur och friluftsliv samt behov och närhet av grönområden i tätorter, skogsbruk och jordbruk. Viktigt för att alla dessa typer av användningarna ska skyddas av hushållningsbestämmelserna är att dess bevarande och nyttjande ska vara intressant ur allmän synpunkt.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel, vars syfte är att komma till rätta med miljöpåverkan från mer diffusa utsläppskällor såsom trafik och jordbruk. Normen ska avspegla den lägst godtagbara miljö kvaliteten eller det önskade miljö tillståndet, men tar vanligtvis sikte på hur mänsklig verksamhet ska utformas. Det finns idag miljö kvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:277), vattenförekomster (SFS 2004:660), fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt omgivningsbuller (SFS 2004:675). En MKN kan anges som en halt eller ett värde, men kan även beskrivas i ord. Ett genomförande

av en detaljplan får inte medföra att en norm överträds. Endast kommuner med en större befolkning än 100 000 invånare omfattas av MKN för buller.

Miljökvalitetsnorm för vatten

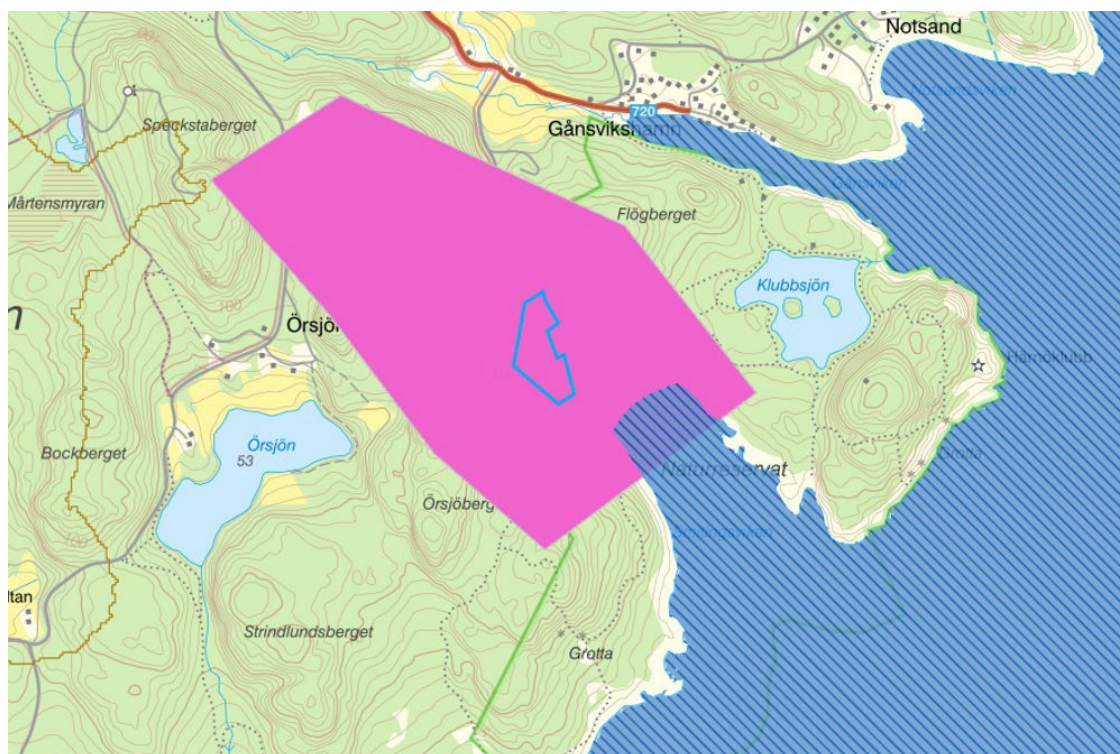
Vattenmyndigheterna har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Ett genomförande av en detaljplan får inte medföra att statusen försämras för någon av kvalitetsfaktorerna (ekologisk och kemisk).

För området finns det två vattenförekomster.

Det är vattenförekomsten S Höga kusten kustvatten som bedöms ha god ekologisk status men uppnår ej god kemisk status.

Sedan är det grundvattenförekomsten Smitingen som bedöms ha både god kemisk status och god kvantitativ status.

Figur 14. Kartbild som visar planområdet i turkost, grundvattenförekomsten i rosa och ytvattenförekomst i skrafferat blått.

Konsekvenser

Planändringen bedöms inte bidra till en försämring av statusen för vattenförekomsten S Höga Kusten kustvatten. Kommunalt dricks- och spillvatten minskar risker för eventuella föroreningar.

Planändringen bedöms inte bidra till en försämring av statusen för grundvattenförekomsten Smitingen. Detta eftersom det blir kommunalt vatten- och spillvatten vilken minskar risker för eventuell förorening. Sedan kan kommunalt vatten på sikt avlasta grundvattenförekomsten då sommarstugeområdet över tid skulle kunna anslutas till kommunalt dricksvatten. Oavsett så kommer inte campingetableringen att belasta grundvattenförekomsten eftersom dricksvattenuttaget blir kommunalt.

Strandskydd

Länsstyrelsen har beslutat att strandskydd inte ska gälla inom planområdet enligt beslut 16 april 1986. När en detaljplan ändras återinträder inte strandskyddet. Planområdet omfattas därmed inte av strandskydd.

Konsekvenser

Planändringen medför ingen förändring vad gäller strandskyddet.

Andra särskilda områdesskydd

Planområdet ligger inom naturreservatet Smitingen-Härnöklubb naturreservat som bildades 27 maj 1988. I beslutet står att föreskrifterna inte utgör hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som närmare anges i skötselplan och detaljplan fastställd 1986-04-16.

I länsstyrelsens beslut om naturreservatet står ändamålet med reservatet är att

- *bevara den naturmiljö, dvs. områdets landformer, grottor och olika naturtyper, som är förutsättningen för friluftslivet i området*
- *med enkla medel underlätta för allmänheten att besöka reservatet*

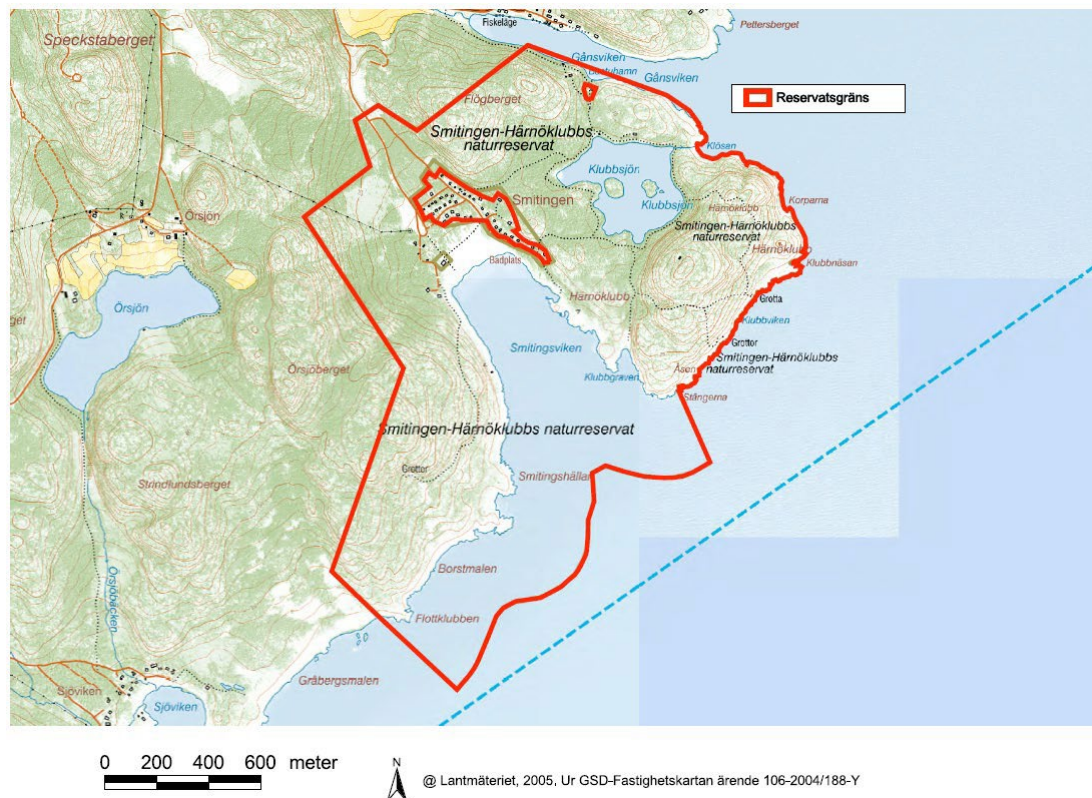
Beslut om en ny skötselplan för Smitingen-Härnöklubbs naturreservat togs 27 juni 2006 och den tidigare skötselplanen från 1988 upphävdes.

Området beskrivs i skötselplanen enligt nedan.

”Reservatet består huvudsakligen av block- och stenstränder samt kuperad bergkullterräng med i stort sett orörd, gles tallskog. Den högsta punkten är Klubberget 80 m.ö.h. Runt Klubbsjön finns äldre grandominerad skog och i reservatets nordliga delar ingår några områden med yngre tallskog, blandskog och hyggesmark. Området är välkänt för sina geologiska värden i form av grottor och andra klippformationer.

Naturreservatet omger Smitingens havsbad, som med sin långa sandstrand och fina klippstränder tillhör regionens förnämsta. I anknytning till havsbadet finns ett område med ca 50 fritidshus som inte ingår i reservatet. Området runt Klubbsjön är ett omtyckt strövområde för Härnösandsbor.

Områdets bevarandevärden är biologiska värden, geovetenskapliga värden och kulturhistoriska värden.”

Figur 15. Naturreservatet är inom röd linje. Utklipp från dokument "Skötselplan för Smitingen-Härnöklubbs naturreservat – Härnösands kommun, Västernorrlands län"

Smitingen ingår även i Natura 2000-nätverket. Det finns en bevarandeplan för Natura 2000 (uppdaterad 2018) som beskriver syftet med bevarandet och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras.

Det överordnade bevarandesyftet är att bidra bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. Det överordnade syftet för de enskilda Natura 2000-området är att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Konsekvenser

Planändringen förhåller sig till Smitingen-Härnöklubbs naturreservat genom att införa bestämmelser som i praktiken syftar till att förena möjligheten till en småskalig stugby med reservatets bevarande- och besöksmål. Genom att undanta känsliga ytor från bebyggelse, skydda bäcken och dess hydrologi, bevara träd- och kantvegetation samt begränsa exploateringens omfattning och synliga uttryck (storlek, höjd, takform och färg) minskar förslaget risken för intrång i de geologiska och biologiska värden som skötselplanen pekar ut. Krav på reversibla grundläggningar, anpassning till terrängen, förbud mot kulvertering och hårdgöring samt användning av naturmaterial för stigar och vägar bidrar till att bevara markens genomsläpplighet, naturliga avrinningsmönster och skogskaraktär, vilket är centralt för att inte försämra de naturtyper och arter som reservatet ska skydda. Planändringen möjliggör visserligen nya funktioner (uthyrningsstugor och säsongstält), men dessa är

villkorade av inventeringar av skyddsvärda arter och anpassad placering, vilket innebär att bygglov kopplas till att naturhänsynen verkligen genomförs.

Ändringen av detaljplanen fyller ett tydligt skyddsglapp gentemot det närliggande Natura 2000-området genom att införa konkreta krav som minskar risken för hydrologisk och ekologisk påverkan. Till skillnad från gällande plan, som saknar sådana bestämmelser, skyddar förslaget bäcken och dess närmiljö genom förbud mot kulvertering och flyttning, förbud mot hårdgöring i känsliga partier, krav på att markens genomsläpplighet bevaras samt att gångstråk och vägar utförs med naturmaterial. Planen kräver också reversibla grundläggningar och att byggnader anpassas till terrängen för att undvika schaktning och markkompaktering som kan förändra grundvattenflöden. Vidare stärker den skyddet av vegetation genom bevarande av träd och hålträd samt villkor om inventering av knärot och hålträd innan bygglov, och begränsar exploateringens omfattning och utformning (byggnadsarea, höjd, takform och färg) för att hålla bebyggelsen småskalig och landskapsanpassad. Belysningen i området ska vara nedåtriktad och inte riktas ut från campingområdet mot närliggande naturmark. Bedömningen är även att marken lutar in mot planområdet vilket innebär att planområdet inte bör påverka hydrologin i Natura 2000, som att torka ut eller göra marken blötare. Sammantaget minskar dessa åtgärder sannolikheten för negativ påverkan på Natura 2000-värden, förutsatt att inventeringar, villkor i bygglov och uppföljande åtgärder genomförs och efterlevs.

Planområdet utgör endast 2,4 % utav naturreservatets totala yta.

Enskilda arter som utretts i planprocessen

Samttaget har 181 fridlysta arter observerats inom avgränsningen för utredningen. Av dessa har 8 fågelarter, 8 fladdermusarter, 3 grod- och kräldjursarter, samt 4 kärlväxtarter inkluderats i rapporten.

Risk för förbud föreligger för 5 fågelarter, 8 fladdermusarter (4 a § 4 p.), samt 4 kärlväxtarter. För samtliga har hänsyns- eller skyddsåtgärder föreslagits. Om åtgärderna vidtas bedöms verksamheten vara förenlig med artskyddsförordningen.

De arter som där det bedöms krävas skyddsåtgärder för att inte förbud ska föreligga så finna de listade nedan art för art. De arter som det inte anses föreligga risk för förbud finns under sista rubriken som en sammanställning i en tabell.

Fåglar

Generella hänsynsåtgärder

För att minimera negativ påverkan på den förekommande fågelfaunan rekommenderas att nedan listade generella hänsynsåtgärder vidtas. Bedömningarna som görs för varje enskild fågelart nedan förutsätter att de föreslagna generella hänsynsåtgärder genomförs.

- Nedtagning av träd och röjning av buskskikt genomförs inte under fåglars huvudsakliga häckningsperiod (15 april – 15 juli).
- Gamla tallar, granar och aspar undantas från nedtagning.
- Befintliga högstubbar undantas från nedtagning.

Arter

Mindre hackspett

Det är inte sannolikt att arten häckar i detaljplaneområdet på grund av artens ekologiska krav vilket är ca 40 ha äldre lövträdsdominerad skog inom ett område på upp till 200 ha vilket inte området har. Det finns inte heller indikationer på att det ska vara ett viktigt födosöksområde eftersom det saknas tillräckligt stora områden blandskog med grova lövträd i anknytning till campingområdet.

Om de allmänna hänsynsåtgärder som redovisats vidtas bedöms verksamheten inte innebära risk för förbud enligt 4 § artskyddsförordningen.

Spillkråka

Det är sannolikt att spillkråka förekommer som häckande i och intill campingområdet då det finns grova granar och tallar inom området. Två bohål efter spillkråka noterades under naturvärdesinventeringen i norra delen av campingområdet. Bohålen påträffades utanför artens häckningssäsong och det är därför okänt om häckning skett i dessa i närtid eller om bohålen är övergivna av arten. Det är även sannolikt att spillkråkan förekommer som häckande runtom campingområdet.

Arten bedöms ha gott om lämpliga habitat i närområdet. Det finns en risk för att buller och ökad mänsklig närvaro under både bygg- och driftskede kan innebära att häckningar störs. En sådan störning bedöms dock inte ha betydelse för artens population baserat på antalet förekommande par i länet och artens revirstorlek.

Enligt 4 § 2 p. artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon. Bedömningen är att verksamheten innebär att boplatser kan förstöras vid nedtagning av träd, och därmed föreligger risk för förbud. Skyddsåtgärder behöver vidtas för att undvika att förbud utlöses.

Utöver de allmänna hänsynsåtgärder som redovisats ska träd med bohål från spillkråka undantas från avverkning. Inför arbetena ska träden markeras ut av biolog eller ekolog med relevant kompetens.

Om ovan föreslagna skyddsåtgärder vidtas bedöms verksamheten vara förenlig med 4 § artskyddsförordningen.

Ejder

Ejderns ekologiska krav på häckningsplats, det vill säga företrädesvis öar, allt från små skär och kala kobbar till medelstora skogklädda öar utan närvaro av fyrfota rovdjur (Artfakta, 2025), finns inte inom planområdet eller inom ett avstånd som medför att den planerade verksamheten bedöms kunna påverka arten negativt (Tyréns, 2024b).

Det finns flertalet boplatser med ägg/ungar rapporterade till artportalen från Härnön, samtliga på över 1 kilometers avstånd från Smitingen. Dessa bedöms inte påverkas som ett resultat av verksamheten.

Det bedöms inte föreligga risk för förbud enligt 4 § artskyddsförordningen avseende ejder. De kända boplatserna är samtliga belägna på sådana avstånd att ingen störning bedöms kunna uppstå på artens häckning.

Berguv

Berguv har stora revir där ett normalrevir är mellan 4–6 kilometer i diameter där bobranten har en central roll i reviret. Detta tyder på att planområdet ingår i ett berguvrevir.

Boplatser bör därför skyddas mot bebyggelse och avverkningar där en rekommendation finns att ingen avverkning ska ske på ett minimumavstånd av 50 meter från boplatser (Artfakta, 2024). Eftersom planområdet ligger cirka [REDACTED] meter från bedömd boplatser görs bedömningen att inga särskilda skyddsåtgärder bedöms vara nödvändiga.

Det bedöms inte föreligga risk för förbud enligt 4 § artskyddsförordningen avseende Berguv. Den kända boplatserna är belägna på ett sådant avstånd att ingen störning bedöms kunna uppstå.

[REDACTED] ovan är på grund utav att arten är sekretessbelagd och att man inte får avslöja vart denna art har sina boplatser.

Lappuggla

Då observationer av lappuggla endast har rapporterats sporadiskt i det aktuella området, samt att arten gärna häckar i nära anslutning till sina födosöksområden så som ängsmarker, myrmarker och till viss del hyggen, bedöms inte planområdet utgöras av en häckningslokal. Utifrån artens ekologiska krav bedöms inte området utgöra vare sig häcknings- eller födosöksområdet för arten.

Den planerade verksamheten kommer inte medföra störning förutsatt att föreslagna hänsynsåtgärder som redovisats vidtas. Det föreligger därmed ingen risk för förbud enligt 4 § artskyddsförordningen.

Pärluggla

Verksamhetens påverkan på skogsmiljön bedöms inte missgynna artens livsmiljöbehov. I naturvärdesinventeringen som utfördes år 2024 konstaterades spillkråkehål inom campingområdet som skulle kunna användas som bohål av pärluggla. För arten spillkråka har bevarande av boträden föreslagits som skyddsåtgärd. Denna åtgärd innebär även att ingen negativ påverkan på pärlugglans möjligheter till häckning uppstår.

Den planerade verksamheten kommer inte medföra störning förutsatt att föreslagna hänsynsåtgärder som redovisats vidtas. Det föreligger därmed ingen risk för förbud enligt 4 § artskyddsförordningen.

Sparvuggla

Verksamhetens påverkan på skogsmiljön bedöms inte missgynna artens livsmiljöbehov. I naturvärdesinventeringen som utfördes år 2024 konstaterades spillkråkehål inom campingområdet som skulle kunna användas som bohål av sparvugglan. För arten spillkråka har bevarande av boträden föreslagits som skyddsåtgärd. Denna åtgärd innebär även att ingen negativ påverkan på sparvugglans möjligheter till häckning uppstår.

Den planerade verksamheten kommer inte medföra störning förutsatt att föreslagna hänsynsåtgärder som redovisats vidtas. Det föreligger därmed ingen risk för förbud enligt 4 § artskyddsförordningen.

Svartvitflugsnappare

Genomförandet av verksamheten inom campingområdet bedöms inte kunna innebära en populationspåverkande störning på svartvit flugsnappare. De holkar som finns uppsatta och där häckning har kunnat konstateras kan dock försvinna om dessa träd blir föremål för nedtagning.

Enligt 4 § 2 p. artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon. Bedömningen är att verksamheten innebär att boplatser kan förstöras vid nedtagning av träd, och därmed föreligger risk för förbud. Skyddsåtgärder behöver vidtas för att undvika att förbud utlöses:

- Om nedtagning av de träd där svartvit flugsnappare häckar ska göras får detta inte ske under 1 maj – 15 juli.
- Vid nedtagning av träd ska befintlig holk flyttas till ett likvärdigt, nära beläget träd.

Om ovan föreslagna skyddsåtgärder vidtas bedöms verksamheten vara förenlig med 4 § artskyddsförordningen.

Sammanfattning

Föreslagna skyddsåtgärder är genomförbara utifrån detaljplanen men kan inte regleras med detaljplaneringsbestämmelser. Dessa skyddsbestämmelser måste redovisas vid bygglovsskedet eller vid en eventuell ansökan om 12:6 samråd i enlighet med miljöbalken.

Fladdermöss

Följande arter av fladdermöss kunde noterat på Smitingen:

BRUNLÅNGÖRA ^{NT}

(*Plecotus auritus*)

GRÅSKIMLIG FLADDERMUS ^{LC}

(*Vespertilio murinus*)

MUSTACH/

TAIGAFLADDERMUS ^{LC}

(*Myotis mystacinus/brandtii*)

NORDFLADDERMUS ^{NT}

(*Eptesicus nilssonii*)

STÖRRE BRUNFLADDERMUS ^{LC}

(*Noctula nyctalus*)

TROLLPIPISTRELL ^{LC}

(*Pipistrellus nathausii*)

VATTENFLADDERMUS ^{LC}

(*Myotis daubentonii*)

Arterna påverkas av samma känslighet varav påverkan och eventuella skyddsåtgärder beskriva samlat för samtliga arter.

Den främsta påverkan från campingen är att cirka 6 hektar mark tas i anspråk. Detta motsvarar 0,14 % av Härnön. Viss nedtagning av träd kommer att ske och marken kommer ianspråkta.

Förändringen av markanvändningen inom campingområdet innebär att campingområdets funktion för vila och födosök påverkas. De fladdermöss som registrerats under inventeringarna nyttjar skogslandskapet på varierade sätt, där exempelvis nordfladdermus utför födosök längs etablerade rutter och ofta på några meters höjd över marken. Andra arter som gråskimlig fladdermus är mer opportunistiska och kan uppehålla sig där det för stunden är högre täthet av insekter. Brunlångöra födosöker på insekter som uppehåller sig på marken, i buskskikt eller på träd. Arter tillhörande *Myotis*-släktet som mustasch/tajgafladdermöss är mer försiktiga och exponerar sig inte gärna, de brukar ofta jaga i skogsbryn och i skog. Förändringar av markanvändningen kan innebära att förekomsten av föda påverkas, exempelvis när området gallras på buskskikt eller när nedtagning av träd ökar solinstrålning.

Ljusföroreningar kan ha både avskräckande och attraherande effekter på fladdermöss. I de fall belysningen attraherar insekter ökar tillgången på föda för opportunistiska fladdermöss kring belysningspunkten. I huvudsak är

belysning dock avskräckande då fladdermöss föredrar att uppehålla sig i mörka områden utan bred- eller uppåtriktad belysning.

Samtliga fladdermöss är strikt skyddade enligt 4 a § artskyddsförordningen. Oavsett hur fladdermössen nyttjar naturmiljön inom campingområdet (ex. födosök, vila, eller migration), antyder den stora mängden registrerade arter inom campingområdet är eller ingår i en viktig miljö för fladdermöss under migrationsperioden. Det bedöms därför finnas en risk att åtgärderna inte är förenliga med 4 a § 2 och/eller 4 p. artskyddsförordningen om inte hänsynsåtgärder vidtas.

Utifrån resultatet av fladdermusinventeringen är det inte möjligt att säkerställa huruvida fladdermösskolonier förekommer eller saknas inom campingområdet. Tyréns bedömer dock utifrån underlaget till föreliggande rapport att det inte är sannolikt att det förekommer kolonier inom campingområdet, då det inte observerats tillräckligt med substrat. Inom campingplanområdet finns enstaka hålträd vilka kan nyttjas av de flesta fladdermusarter. Det finns noterade bohål för spillkråka i norra delen av campingområdet (se kap 6.2.1 spillkråka), vilka skulle kunna utgöra viloplatser och/eller kolonitrymmen för fladdermöss om utrymmet är tillräckligt stort.

Sammantaget bedöms campingområdet till viss del utgöra en födosöks- och vilomiljö, men troligen är andra delar av Härnön lämpligare med bättre biotoper för att bilda kolonier och föda upp yngel, samt för vila och födosök. Centralt på Härnön finns exempelvis sumpskogar, sjöar och gölar, strandskog, vattendrag, samt gläntor i skogen med blommande träd och buskar. De grottor som finns i naturreservatet kan också utgöra lämpliga substrat för kolonier, men om det förekommer fladdermöss i dessa är inte utrett. Med hänsyn till detta blir ianspråktagandet totalt sett ringa.

För att undvika konflikt med artskyddsbestämmelserna i 4 a § listas nedan generella hänsynsåtgärder utifrån rådande kunskapsläge om fladdermössens nyttjande av detaljplaneområdet.

- Belysning riktas nedåt och skärmas av samt riktas bort från träd och vatten
- Under byggtiden begränsas belysning till klockan 07.00-19.00 under april, samt september och oktober
- Vid återkommande röjning av sly och buskage tas röjningsavfall bort för att gynna konkurrensvaga blommande arter i fältskiktet.
- De hålträd som förekommer inom området ska undantas från nedtagning.

Om ovan föreslagna hänsynsåtgärder vidtas bedöms verksamheten vara förenlig med 4 a § artskyddsförordningen.

Sammanfattning

Belysning har reglerats i detaljplanen för att minska påverkan på fladdermöss. De övriga skyddsåtgärderna bedöms vara förenliga med detaljplanen, men går inte att reglera i en detaljplan. Dessa skyddsbestämmelser måste redovisas vid bygglovsskedet eller vid en eventuell ansökan om 12:6 samråd i enlighet med miljöbalken.

Kärlväxter

Grod- och kräldjursarter

Den främsta påverkan från campingen är att cirka sex hektar mark tas i anspråk. Nedtagning av träd kommer att ske och marken kommer ianspråkats genom anläggningen av stugor, tält- och uppställningsplatser, gångvägar och annan infrastruktur.

Bedömningen i groddjursinventeringen var att campingområdet inte hyser lek- eller föryngringslokaler för groddjur. Förekomsten av det adulta groddjuret bedömdes avse födosök eller vila, och att området möjligtvis kan nyttjas som övervintringsplats. Det naturvärdesobjekt som groddjuret har påträffats inom anges i naturvärdesinventeringen sträcka sig utanför campingområdet. Sammantaget bedöms inte verksamheten innebära påverkan på grod- och kräldjuren som kan förekomma i området.

Förekomsten av grod- och kräldjur inom området innebär en viss risk för att djur skadas eller dödas om byggarbetet sker oaktsamt. Vid normalt hänsynstagande till grod- och kräldjur som påträffas i området bedöms ingen risk för förbud föreligga.

Arter som inte anses föranleda förbud

Fåglar

ART	FD	RL	SKS	N2000	KOMMENTAR
AFTONFALK	-	-	-	-	Ej regelbundet förekommande.
ALFÄGEL	Bilaga 2	NT	-	1110, 1130, 1170, 7320	Ingen livsmiljö tas i anspråk, häckar inte i området. Observerats sträckande och rastande.
BACKSVALA	-	VU	-	-	Inga häckningsmiljöer tas i anspråk. Fynden på över 1 km avstånd. Enda häckningsfyndet är från okänt årtal och beläget på större avstånd.
BERGAND	Bilaga 2	EN	-	-	Sträckande/rastande fynd i huvudsak på Härnös sydspets. Inga fynd som tyder på häckning.
BERGFINK	-	LC	-	9040	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
BJÖRKTRAST	Bilaga 2	NT	-	-	Förekommer sannolikt häckande i närområdet. Störning bedöms sakna betydelse på bevarandestatus.

BIVRÅK	Bilaga 1	LC	Ja	-	Förekommer ej häckande i närområdet. Avsaknad av nutida observationer.
BLÅHAKE	Bilaga 1	LC	-	4080	LC. Häckar i fjällen, observeras under migrationsperioderna. Rastar troligtvis i närområdet.
BLÅ KÄRRHÖK	Bilaga 1	NT	Ja	-	Observationer under april/maj och sept/okt, inga sommarobsar. Sannolikt migrerande.
BLÄMES	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
BLÄSAND	Bilaga 2	VU	-	6410, 1160	Ej lämplig häckningsmiljö. Endast en observation inom 1 km från campingområdet.
BOFINK	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
BRUN GLADA	Bilaga 1	EN	Ja	-	Sporadiska observationer (2011, 2012, 2019), ej bedömd som bofast.
BRUNAND	Bilaga 2	EN	-	3150	Mycket få observationer (3 st), endast rastande under vårmigration.
BRUSHANE	Bilaga 1, Bilaga 2	VU	-	7310, 7320, 1310, 1630	Observationer under augusti, troligtvis migration. Inga indikationer på spel.
BRUN KÄRRHÖK	Bilaga 1	LC	-	-	Ej lämplig livsmiljö.
BUSKSKVÄTTA	-	NT	-	-	Flertalet observationer som indikerar häckning på Härnön, men DP-området hyser inga lämpliga häckningsmiljöer. Inga närliggande observationer.
BUSKSÅNGARE	-	NT	-	-	Observationer på Härnön men ej inom 1km. Inga lämpliga häckningsmiljöer inom DP-området.
DOMHERRE	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
DRILLSNÄPPA	-	NT	Ja	1220, 3110, 3130	Ej lämplig livsmiljö.
DUBBELBECKASIN	Bilaga 1	NT	-	4080	Ej regelbundet förekommande
DUBBELTRAST	Bilaga 2	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
DUVHÖK	-	NT	-	-	Förekommer sannolikt med revir, inga påträffade häckningar, ej lämpligt som födosöksområde.
DVÄRGMÅS	Bilaga 1	LC	-	-	Samtliga observationer är sträckande under juli/augusti, troligtvis migration. Troligtvis ej häckande på Härnön. LC.
DVÄRGSPARV	-	VU	Ja	-	1 observation från 2005. Ej regelbundet förekommande.
ENTITA	-	NT	Ja	9080	Ej regelbundet förekommande
FISKGRJUSE	Bilaga 1	LC	Ja	-	Observationer regelbundet på Härnön, men enda häckningsindikationen är från Lungön. LC. Ingen typisk livsmiljö.
FISKMÅS	-	NT	-	-	Låg känslighet för störning. Bedöms ej påverka bevarandestatus.

FISKTÄRNA	Bilaga 1	LC	-	3110, 3130, 1160, 1650	Störning bedöms ej påverka bevarandestatus.
FJÄLLGÅS	Bilaga 1	CR	-	-	Ej regelbundet förekommande.
FJÄLLPIPARE	Bilaga 1	LC	-	6150, 6170	Bilaga 1, men LC och ökande. Uppnår totalt sett inte kriterier för prioriterad art.
FJÄLLVRÅK	-	NT	Ja	4060, 6150, 6170	Ej lämplig skogsmiljö. Observationerna är under migrationstid (oktober).
FLODSÅNGARE	-	NT	-	-	Ej lämplig skogsmiljö inom DP. Observationerna på Härnön är från blöta områden kring sjön och gölar över 1 km bort.
GRANSÅNGARE (NORDLIG + SYDLIG)	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
GRAVAND	-	NT	-	1140, 1160	Ej regelbundet förekommande.
GRÅ FLUGSNAPPARE	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
GRÅKRÅKA	Bilaga 2	NT	-	-	Häckningar förekommer i närområdet. Verksamheten bedöms inte kunna påverka populationen.
GRÅSISKA	-	LC	-	9040	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
GRÅPETT	Bilaga 1	LC	Ja	9010	Ej lämplig livsmiljö.
GRÅTRUT	-	VU	-	-	Ö- och skärhäckande. Bedöms ej påverkas under häckningstid.
GRÖNBENA	Bilaga 1	LC	-	7140, 7110, 7120	Ej lämplig livsmiljö. Förekommer ej regelbundet inom 1 km från campingområdet.
GRÖNFINK	-	EN	-	-	Minskning på grund av sjukdom. Verksamheten bedöms inte påverka bevarandestatus.
GRÖNSISKA	-	LC	-	-	Uppnår ej kriterier för prioriterad art
GRÖNSÅNGARE	-	NT	-	-	Uppnår ej prioriteringskriterier, fynd på Härnön är lokaliserade på centrala delarna av ön och ej vid kustlandet. Ej särskilt lämpad skogsmiljö inom DP.
GULSPARV	-	NT	-	-	Området saknar särskilda kvaliteter för arten. Verksamheten bedöms sakna betydelse för artens bevarandestatus.
GÄRDSMYG	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
HAVSTRUT	Bilaga 2	VU	-	-	Ö- och skärhäckande. Bedöms ej påverkas under häckningstid.
HAVSÖRN	Bilaga 1	NT	Ja	-	Sannolikt revir, men avsaknad av häckning i observationerna.
HORNUGGLA	-	NT	-	-	Sporadiska fynd mellan 1970-2024. Fynd av häckningar från nordliga delen av Härnön. Inget som tyder på häckning i närområdet till DP.
HUSSVALA	-	VU	-	-	Nyttjar ej miljön inom DP. Häckningar som indikerats i artuttag är belägna på ca 1 km och över från DP.
HÄRFÄGEL	-	RE	-	-	Utdöd, ej regelbundet förekommande.
HÖKSÅNGARE	Bilaga 1	VU	-	5130	Ej regelbundet förekommande

HÖKUGGLA	Bilaga 1	LC	Ja	-	Årsmässigt spridda observationer, senast 2015/2016. Kan förekomma i närområdet bra gnagarår.
JAKTFALK	Bilaga 1	EN	-	-	Ej regelbundet förekommande
JORDUGGLA	Bilaga 1	LC	Ja	4060	Ej lämplig livsmiljö.
JÄRNSPARV	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
JÄRPE	Bilaga 1 Bilaga 2	NT	Ja	9010, 9740, 9080	Bedöms ha stor lokal och regional population, och påverkan saknar betydelse för bevarandestatus.
KENTSK TÄRNA	Bilaga 1	NT	-	-	Ej regelbundet förekommande
KOLTRAST	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
KORNNARR	Bilaga 1	NT	-	6410	Ej typisk livsmiljö inom DP för arten, sporadiska observationer men samtliga har varit spel/sång som indikerar häckning. Osäker förekomst. Nyttjar sötvattenstränder och jordbruksmark.
KORP	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
KRICKA	Bilaga 2	VU	-	-	Häckar i Speckstatjärn. Observerad vid kusten som sträckande. Bedöms ej påverkas.
KUNGSFISKARE	Bilaga 1	VU	-	-	Ej regelbundet förekommande
KUNGSFÄGEL	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
KUNGSÖRN	Bilaga 1	NT	Ja	-	Inga häckningsindikationer, samtliga observationer är vintertid.
KUSTLABB	-	NT	-	-	NT, negativ trend, få par i Västernorrland. Observationer av häckningar vid Härnö södra fyr och Skärsviken. Sträcker även över Härnön. Bedöms ej påverkas.
LAPPMES	-	NT	Ja	9010	Ej regelbundet förekommande
LAPPSPARV	-	VU	-	4080	Ej regelbundet förekommande
LJUNGPIPARE	Bilaga 1 Bilaga 2	LC	-	4060, 7140, 7310, 7110, 7120, 6110, 6280	Ej lämplig livsmiljö. Primärt sträckande observationer.
LUNDSÄNGARE	-	NT	Ja	-	Sporadiska förekomster från Härnön. Bedöms ej ha lämpliga livsmiljöer inom området.
LÄRKFALK	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
LÖVSÄNGARE	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
MINDRE FLUGSNAPPARE	Bilaga 1	LC	Ja	-	Förekommit som rastande vid Smitingen, i övrigt få observationer. Uppfyller ej prioriteringskriterier men förekomsterna är i kanten av artens utbredning. Livsmiljön inom DP sannolikt ej typisk - för torr.
MINDRE KORSNÄBB	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
MYRSPOV	Bilaga 1, Bilaga 2	VU	-	7320, 1140	Ej regelbundet förekommande
NATTSKÄRRA	Bilaga 1	LC	Ja	9010	Spel/sång förekommer från Gånsvikstrakten. Området bedöms inte vara lämpligt för arten.

NÖTSKRIKA	Bilaga 2	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
NÖTVÄCKA	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
ORRE	Bilaga 1 Bilaga 2	LC	Ja	7140	Ej lämplig livsmiljö.
ORTOLANSPARV	Bilaga 1	CR	Ja	-	Bedöms ej vara regelbundet förekommande vid DP. Inga obsar sedan 2014, för dess sporadiska. Indikationer på häckningar på 80- och 90-talet.
PILGRIMSFALK	Bilaga 1	NT	Ja	1230	Inga häckningsindikationer. Avsaknad av lämpliga livsmiljöer.
RINGDUVA	Bilaga 2	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
ROSENFINK	-	NT	Ja	-	Lövbunden art, ej typisk livsmiljö inom DP. Obsar från Härnön från inre delarna av ön, förmodligen kring öppna ytor med mkt ört.
ROSKARL	-	EN	-	1230, 1310, 1610, 1620	Ej lämplig livsmiljö. Primärt sträckande observationer, möjliga häckningar på över 1 km avstånd.
RÖDHAKE	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
RÖDSPOV	Bilaga 2	EN	-	1310, 1630	Ej regelbundet förekommande
RÖDSTJÄRT	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA	-	VU	-	-	Ej regelbundet förekommande
RÖD Vingetrast	Bilaga 2	NT	-	-	Enstaka observationer inom 1 km från campingområdet. Verksamheten bedöms sakna betydelse för artens bevarandestatus.
RÖRSÅNGARE	-	NT	-	-	Vasshäckande art, inga observationer längs kusten på Härnön. Knuten till tjärnar/insjövattnen.
SALSKRAKE	Bilaga 1	LC	Ja	3160	Ej regelbundet förekommande. Observerad rastande och sträckande.
SILVERTÄRNA	Bilaga 1	LC	-	-	Bilaga 1, måttlig minskning. Häckningar finns observerade på södra delarna av Härnön. Bedöms ej påverkas.
SKEDAND	Bilaga 2	NT	-	3150, 6410	NT, liten population i Västernorrlands län. Inga observationer som indikerar häckning. Bedöms ej påverkas.
SKRATTMÅS	Bilaga 2	NT	-	-	Förekommer häckande vid Speckstatjärn, ej lämplig livsmiljö inom eller vid DP.
SKRÄNTÄRNA	Bilaga 1	NT	-	-	Förekommer ej häckande, observerats vid migration. Bedöms ej påverkas.
SLAGUGGLA	Bilaga 1	NT	Ja	-	NT, bilaga 1, liten-måttlig population i Västernorrland. Mkt fåtal observationer på Härnön, bedöms ej påverkas.
SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA	Bilaga 1	LC	-	7320	Häckar inte på Härnön, olämplig livsmiljö.
SMÅDOPPING	-	NT	-	3150	Ej regelbundet förekommande

SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA	Bilaga 1	VU	-	6410	Förekommer häckande vid Speckstatjärn, ej lämplig livsmiljö inom eller vid DP.
SMÅLOM	Bilaga 1	NT	Ja	3160, 7140, 7310, 7320, 1110, 1130	Ej lämplig livsmiljö. Observerad primärt sträckande.
STARE	Bilaga 2	VU	-	-	VU samt negativ trend. Starkt knuten till jordbrukslandskapet, bedöms ej påverkas.
STEGLITS	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art.
STENFALK	Bilaga 1	NT	Ja	9040	NT, bilaga 1, litet antal par i Västernorrland. Inga häckningsindikationer observerade, men lämpliga häckningsmiljöer finns. Bedöms dock inte påverkas.
STORLOM	Bilaga 1	LC	-	3110, 3130, 1110, 1130	Förekommer häckande vid Klubbsjön, ca. 1 km avstånd. Störning med betydelse bedöms ej uppstå.
STORSPOV	Bilaga 2	EN	-	7140, 1310, 1630, 6410, 7110, 7120	Ej lämplig livsmiljö. Inga närliggande observationer.
STJÄRTAND	Bilaga 2	VU	Ja	-	VU, litet antal par, negativ trend. Förekommer sannolikt ej häckande på Härnön. Bedöms inte påverkas.
STRANDSKATA	Bilaga 2	NT	-	-	Ej typisk livsmiljö, inga observationer i närheten av Smitingen. Bedöms ej påverkas.
STÄPPHÖK	-	-	-	-	Ej regelbundet förekommande
STÖRRE HACKSPETT	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
SVART RÖDSTJÄRT	-	NT	-	-	Ej regelbundet förekommande.
SVARTHAKEDOPPING	Bilaga 1	LC	-	3160	NT samt litet antal par i Västernorrland. Ökar dock kraftigt. Två observationer från Smitingsviken, båda 00-talet, rastande. Bedöms ej påverkas.
SVARTHÄTTA	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
SVARTMES	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
SVARTSNÄPPA	Bilaga 2	NT	-	7140, 7310, 7320	Typisk art för 7140.
SVÄRTA	Bilaga 2	VU	-	3130, 1610, 1620, 1170, 1110, 1130	Bedöms prioriterad pga VU samt litet antal par i Västernorrland. Samtliga häckningsobsar från södra Härnön. Bedöms ej påverkas.
SÅNGSVAN	Bilaga 1	LC	Ja	3160	Bedöms prioriterad pga Bilaga 1 samt litet antal par i Västernorrland. Finns häckande under lång tidsperiod vid sjöarna på Härnön. Påträffats rastande vid Smitingen under vårmigrationen i litet antal. Bedöms ej påverkas.
SÄDESÄRLA	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
SÄDGÅS	Bilaga 2	NE	Ja	7140, 7310, 7320	Endast sträckande observationer.
SÄVSPARV	-	NT	-	-	Uppfyller ej prioriteringskriterier, ej lämplig livsmiljö.

TAJGABLÅSTJÄRT	-	EN	-	-	Ej regelbundet förekommande
TALGOXE	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
TALLBIT	-	VU	Ja	9010	Förekomster från andra delar av Härnön.
TALLTITA	-	NT	Ja	-	Sannolikt revir. Verksamhetens påverkan på växtligheten bedöms inte innebära en fragmentering som har betydelse för artens bevarandestatus.
TALTRAST	Bilaga 2	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
TJÄDER	Bilaga 1 Bilaga 2	LC	Ja	9010, 9740	Campingområdet bedöms inte hysa värden för spel eller häckning. Bedöms ej påverka bevarandestatus.
TOBISGRISLA	-	NT	-	1230, 1610, 1620,	Ö- och skärhäckande. Bedöms ej påverkas under häckningstid.
TOFSMES	-	LC	-	9010	Sannolikt revir, möjlig häckning. Verksamheten bedöms dock inte innebära en påverkan som har betydelse för artens bevarandestatus.
TOFSVIPA	Bilaga 2	VU	-	1330, 1630, 6410	Prioriterad art pga VU samt minskande population. Ej typisk livsmiljö inom DP-området, observationer på inre Härnön av häckning och ungar. En obs från smitingen 2009 som förbiflygande. Bedöms ej påverkas.
TORNSEGLARE	-	EN	Ja	-	Prioriterad art pga EN samt negativ populationsutveckling. Förekommit häckande innan 2010 på inre Härnön. Sträckande/födösökande vid kusten. Bedöms ej påverkas.
TRANA	Bilaga 1	LC	Ja	-	Uppfyller ej prioriteringskriterier, ej lämplig livsmiljö inom DP-området.
TRETÅIG HACKSPETT	Bilaga 1	NT	Ja	9040, 9010, 9740, 9030	Hackspår förekommer men inga individer har observerats. Ej kvaliteter för häckning, sannolikt födösöksområde.
TRETÅIG MÅS	-	EN	-	-	Ej regelbundet förekommande
TRÄDKRYPARE	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
TRÄDLÄRKA	Bilaga 1	LC	Ja	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
TRÄDPIÄRKA	-	LC	-	-	Uppfyller ej kriterierna för prioriterad art
TÖRNSKATA	Bilaga 1	LC	Ja	-	Ej lämplig livsmiljö inom DP-området. Förekommer i observationer kring öppna ytor, jordtäkt m.m. Bedöms ej påverkas.
VAKTEL	Bilaga 2	NT	-	-	Bedöms prioriterad pga fåtal par i Västernorrland samt NT. Ej påträffad sedan 2011. Förekommer ej vid smitingen, ej lämplig livsmiljö. Bedöms ej påverkas.
VIDESPARV	-	NT	Ja	9740	Sporadiskt förekommande på Härnön. Under tio obsar totalt, inga som tyder på häckningar.
VINTERHÄMPLING	-	VU	-	-	Ej regelbundet förekommande

VITKINDAD GÅS	Bilaga 1	LC	-	-	Bedöms prioriterad pga negativ trend samt fåtal häckande par i Västernorrland. Endast påträffad förbiflygande vid smitingen, häckningar påträffade vid södra delarna av Härnön. Bedöms ej påverkas.
VITRYGGIG HACKSPETT	Bilaga 1	CR	Ja	-	Ej regelbundet förekommande. Tre observationer (1993, 2008, 2012) av födosökande individer över 1 km från DP.
ÅRTA	Bilaga 2	EN	-	3150, 6410	Sötvattenhäckande, sporadiska observationer. Bedöms inte påverkas.
ÄRTSÅNGARE	-	NT	-	-	Sannolikt revir. Sporadiska observationer i närområdet. Verksamheten bedöms dock inte innebära en påverkan som har betydelse för artens bevarandestatus.
ÖSTERSJÖTRUT	Bilaga 2	VU	-	-	Bedöms prioriterad pga rödlistestatus samt populationsminskning. Observerad maj - okt sedan 2015 vid Härnö södra fyr och Storklippen. Bedöms ej häcka vid Smitingsviken. Bedöms ej påverkas.

Kärlväxter

ART	VETENSKAPLIGT NAMN	ARTSKYDDSFÖRORDNINGEN
BLÅSIPPA	<i>Hepatica nobilis</i>	9 §
BREDGENTIANA	<i>Gentianella campestris</i>	8 §
GAFFELGLIM	<i>Silene dichotoma</i>	8 §
GRÖNKULLA	<i>Coeloglossum viride</i>	8 §
GUCKUSKO	<i>Cypripedium calceolus</i>	7 §
GULLVIVA	<i>Primula veris</i>	9 §
HÖSTLÅSBRÄKEN	<i>Botrychium multifidum</i>	8 §
KATTMYNTA	<i>Nepeta cataria</i>	8 §
KLOTULLÖRT	<i>Filago vulgaris</i>	8 §
KORALLROT	<i>Corallorhiza trifida</i>	8 §
LOPPLUMMER	<i>Huperiza selago agg.</i>	9 §
MATTLUMMER	<i>Lycopodium clavatum</i>	9 §
MYGGBLOMSTER	<i>Hammarbya paludosa</i>	8 §
MÅNGFINGERÖRT	<i>Potentilla multifida</i>	8 §
NORDISK KLIPPTUSS	<i>Cytodontium suecicum</i>	8 §
PLATTLUMMER	<i>Lycopodium complanatum</i>	9 §
REVLUMMER	<i>Lycopodium annotinum</i>	9 §
RUTLÅSBRÄKEN	<i>Botrychium matricariifolium</i>	8 §
RYSK DRAKBLOMMA	<i>Dracocephalum thymiflorum</i>	8 §
SANDLUSERN	<i>Medicago minima</i>	8 §
SKOGSFRU	<i>Epipogium aphyllum</i>	8 §
STINKMÅLLA	<i>Chenopodium vulvaria</i>	8 §
TOPPLÅSBRÄKEN	<i>Botrychium lanceolatum</i>	8 §
TVÅBLAD	<i>Neottia ovata</i>	8 §
ÄKTA ÄNGSNYCKLAR	<i>Dactylorhiza incarnata var.</i>	8 §

ÄNGSLOSTA	<i>Bromus racemosus</i>	8 §
ÄNGSNYCKLAR	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	8 §
NATTVIOL	<i>Planathera bifolia</i>	8 §
SKOGSNYCKLAR	<i>Dactylorhiza maculata subsp.</i>	8 §

Genomförandefrågor

Organisatoriska frågor

Tidplan

Målsättningen är att detaljplanen ska antas hösten 2026. Den preliminära tidplanen baseras på inga större förändringen sker under planprocessen samt under förutsättning att beslutet att anta detaljplanen inte överklagas. Vid ett överklagande kan tidpunkten då detaljplanen får laga kraft förskjutas upp till två år framåt i tiden, vilket medför motsvarande förskjutning av genomförandet.

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem år från den dag planen får laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägare en garanterad byggrätt i enlighet med detaljplanen. Om planen ersätts, ändras eller upphävs under genomförandetiden kan berörda fastighetsägare ha rätt till ersättning av kommunen. Efter genomförandetidens utgång kan kommunen ändra eller upphäva detaljplanen utan att fastighetsägare får någon ersättning för byggrätt som inte kan utnyttjas. Detaljplanen fortsätter gälla till dess att den ändras eller upphävs.

Huvudmannaskap för vatten, spillvatten och dagvatten

Planområdet ingår inte i kommunalt verksamhetsområde.

En kommunal vatten- och spillvattenledning planeras till Smitingen och är under projektering. Det kommunala vatten- och spillvattenledningen kommer att användas av campingområdet.

Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB) ansvarar för allmänna vatten- och spillvattenledningar.

Anslutningsavgift kommer att tas ut vid anslutning till kommunalt VA.

Prövning enligt annan lagstiftning

Vid ett genomförande av exploateringen i enlighet med ändringen av detaljplan kan det behövas prövning enligt annan lagstiftning. Länsstyrelsen vill upplysa om att nedanstående tillstånd/dispenser kan behövas för att genomföra detaljplanen.

Samråd enligt 12 kap. § 6 Miljöbalken

Den gällande detaljplanen som antogs 1986 och som möjliggör camping antogs innan miljöbalkens tillkomst. I planbeskrivningen finns det ingen specificering av vilka naturvärden som fanns på platsen när planen antogs eller vilken påverkan en camping skulle kunna medföra. Länsstyrelsen vill därmed göra kommunen uppmärksam på att det krävs en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken för åtgärder som inte innebär krav på annan anmälan eller ansökan enligt samma lag. Exempel på åtgärder som är aktuella för anmälan är anläggande av vägar och stigar, trädfällning, anläggande av ledningar, poolområde m.m. I ett anmälningsärende gällande 12 kap 6 § miljöbalken som medför stor påverkan på naturmiljön kan det bli aktuellt för verksamhetsutövaren att lämna in en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Dispens och/eller tillstånd från reservatföreskrifterna

De åtgärder som tillkommer av ändringsplanen omfattas inte av undantaget från reservatsföreskrifterna. Dispens och/eller tillstånd från reservatsföreskrifterna kan således behöva sökas för åtgärderna. Detta bör framgå av planbeskrivningen. Länsstyrelsen vill också upplysa om att för flytt av knärot eller andra växter från planområdet till andra delar av reservatet kan det förutom artskyddsdispens också krävas tillstånd eller dispens från reservatsföreskrifterna.

Tillstånd från Natura-2000 lagstiftningen

Länsstyrelsen vill upplysa om att för flytt av knärot eller andra växter från planområdet till Natura 2000-området kan förutom artskyddsdispens också krävas tillstånd från Natura 2000 lagstiftningen. Tillståndkravet i 7 kap 28 a § miljöbalken innebär att det är förbjudet att utan tillstånd bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-områden.

Vattenverksamhet 11 kap. miljöbalken (1998:808)

Om framtida åtgärder kommer att innebära arbeten och/eller anläggningar i vatten som förändrar vattenområdets djup, storlek eller läge kan det krävas en anmälan om vattenverksamhet eller ansökan om tillstånd enligt 11 kap miljöbalken. Om genomförandet av detaljplanen innebär åtgärder som permanent ändrar markens vattenförhållanden krävs ett tillstånd enligt 11 kap

miljöbalken. Tillstånd krävs för åtgärder som genomförs för att marken ska bli lämplig att använda för ett visst ändamål och som innebär borttagande av oönskat vatten genom dränering eller dikning eller som skyddar mot vatten, till exempel invallning.

Fastighetsrättsliga frågor

Markreservat

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål används för att reglera att ett område reserveras för att ge utrymme för ett visst allmännyttigt ändamål. Bestämmelsen kan tillämpas på såväl allmän plats som på kvartersmark och vattenområde. Ett markreservat för allmännyttiga ändamål begränsar användningen av området.

I planförslaget finns ett utlagt markreservat där befintlig luftledning finns idag. I planförslaget regleras det som ett u-område (markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar)

Rättigheter

Ledningsrätter

Ledningsrätt är en servitutsliknande rättighet att använda någon annans mark för ledningsändamål. Ledningsrätt kan upplåtas för ledningar för allmänna ändamål såsom vatten och avlopp, data och telekommunikationsledningar. Ledningsrätt kan endast inrättas av lantmäterimyndigheten.

Den luftledning som går igenom planområdet blir inte berörd av planändringen och ska fortsättningsvis vara kvar i sitt läge. Ägaren till ledningen är Härnösands Energi- och miljö AB. För ledningsrätten finns i planförslaget ett markreservat i form av ett u-område. Den luftledning som finns där idag kan i framtiden förläggas i mark i och med att planförslaget medger ett u-område med.

Rättighet	Konsekvenser och åtgärder
Akt 2280–83/97.1	Kan vara kvar i sitt ursprungliga läge.

Ekonomiska frågor

Planavgift

Planavgift kommer inte att tas ut i bygglovsskedet.

Källor

Fotografier: Härnösands kommun, om inte annat anges

Ortofoton: Lantmäteriet, om inte annat anges

Kartor och illustrationer: Härnösands kommun, om inte annat anges

Thomas Jenssen
Plan- och byggchef

Malin Nyberger/Linda Johansson
Plansamordnare/Planarkitekt

Detaljplaneprocessen (standardförfarande)

Standardförfarande tillämpas för att förslaget till detaljplan är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande. Det är inte av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse och detaljplanen anses inte heller antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Om detaljplaner

En detaljplan reglerar hur mark och vatten får användas och hur bebyggelse och byggnadsverk får se ut. Detaljplanen reglerar rättigheter och skyldigheter. Plankartan är bindande vid prövning av exempelvis bygglov.

Planbeskrivningen beskriver detaljplanens syfte och hur plankartan ska tolkas.

Under arbetet med detaljplanen tar kommunen ställning till hur marken får användas, utifrån en avvägning av allmänna och enskilda intressen. En detaljplan handläggs med begränsat förfarande, standardförfarande eller utökat förfarande. Denna detaljplan handläggs med ett standardförfarande, processen beskrivs nedan.

Standardförfarande

Samråd

Samråd av planförslaget sker med länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, kända sakägare och andra berörda. Syftet med samrådet är att samla in information och synpunkter, förankra förslaget och få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt. De skriftliga synpunkter som inkommit under samrådstiden redovisas och bemöts i en samrådsredogörelse. Därefter justeras förslaget utifrån inkomna synpunkter.

Granskning

Planförslaget ska därefter tillgängliggöras för granskning i minst två veckor. Granskningen är ytterligare ett tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget.

Antagande

Detaljplanen antas genom ett politiskt beslut av byggnadsnämnden eller kommunfullmäktige.

Laga kraft

Om detaljplanen inte överklagas får beslutet att anta detaljplanen laga kraft, vilket innebär att detaljplanen får rättsverkan. Därefter kan genomförandet av detaljplanen påbörjas.

Samhällsförvaltningen

Fredrik Zetterberg, 0611-34 81 59
fredrik.zetterberg@harnosand.se

Samhällsnämnden

Bondsjö 2:85, 2:290, 2:64 Bygglov särskilt boende

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att bevilja bygglov för ett särskilt boende, parkering, plank och en komplementbyggnad på fastigheten Bondsjö 2:85, 2:290, 2:64, samt

att sökandes förslag till kontrollansvarig är Åsa Björklund, SC1527-12.

Avgift

Samhällsnämnden beslutar att fastställa bygglovsavgiften till 89 600 kr. Avgiften är fastställd i enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige. I ärendet debiteras inte moms. Avgift betalas 30 dagar netto mot faktura. Faktura skickas separat.

Sammanfattning

Ärendet gäller ett nytt särskilt boende för äldre med 110 lägenheter fördelade på 11 avdelningar. Lägenheterna har en boyta om 30m². Samtliga avdelningar utförs med inriktning för demenssjuka.

Beskrivning av ärendet

Ärendet gäller ett nytt särskilt boende för äldre med 110 lägenheter fördelade på 11 avdelningar. Lägenheterna har en boyta om 30m². Samtliga avdelningar utförs med inriktning för demenssjuka. Byggnaden består av tre u-formade huskroppar som sammankopplas med allmänna korridorer. Varje huskropp har två våningar som innehåller två avdelningar per plan med en gemensam gård till respektive huskropp. Området ansluts med en ny infart till Jensenvägens sydöstra del som berör främst fastigheten Bondsjö 2:64. Byggnadens placering och utvändiga anläggningar placeras på Bondsjö 2:85 och 2:290. Samtliga fastigheter ägs av kommunen och kommer framöver att fastighets regleras.

På vindsplanet finns fläktrum och lägenhetsförråd till varje lägenhet. Under den södra delen av huskroppen finns sprinklerrum och parkeringsdäck för nio bilar. Parkering för besökande med 24 st besöks-P, och sammanlagt 41

platser för personal och tjänstefordon. För cyklar finns 20 dedikerade platser nära huvudentrén.

Personal kommer att vara verksam på boendet dygnet runt.

Byggnaden får ett sadeltak med lutningen 22° där södra takdelarna förses med solceller.

Byggnadsarean är 4 905m² och bruttoarean 11 180m². Nockhöjden anges till 14,3 meter.

Grundläggning sker med platta på mark. Uppvärmning sker med bergvärme för att kunna nyttja kyleffekt på sommaren.

Generell fasadbeklädnad är stående slät träpanel. Alla innergårdar har lockläktpanel i markplan. Väderskydd runt utrymningstrappor och entré av vertikal ribb.

Allt synligt trä (stolpar, reglar, fasadbrädor, ribb, spjälor m.m.) är av värmebehandlad furu, kulör natur. Takbeklädnad utgörs av falsat plåttak, färgad aluzink, med samma färg på yttre plåtdetaljer. Fönster har en sandgul kulör och trädörrar en jordbrun kulör.

På den största innergården uppförs en enkel komplementbyggnad om 22m² utan väggar med genomsiktlig takbeklädnad för rekreation till de boende.

Ett skyddande plank uppförs runt en mindre kylanläggning på den nordöstra delen av fastigheten. Kylanläggningen i sig är inte en bygglovspliktig anläggning.

Avfall hanteras inom byggnaden och hämtas upp vid lastkajen.

Fastigheten omfattas av detaljplan nr 529 som fick laga kraft 2026-06-24.

Planen syftar till att skapa planmässiga förutsättningar för ett vårdboende med tillhörande gårds- och utemiljöer. Syftet är även att möjliggöra för omgivningens tillgång till den omgivande naturmarken, varför detaljplanen planlägger för naturmark och släpp som möjliggör för allmänheten att ta sig genom planområdet vidare mot omkringliggande skog.

I gällande plan anges markanvändningen D, vård, samt prickmark med bestämmelsen att marken inte får förses med byggnad.

Yttranden

Åtgärden är planenlig, berörda sakägare bedöms inte finnas.

Ärendet har skickats på remiss till Räddningstjänsten för möjlighet till insats.

Räddningstjänsten har svarat följande:

Inga räddningsvägar behöver uppföras. Anledningen till detta är att räddningstjänsten förutsätts kunna köra/ställa fordon på gångslingan som går runt byggnaden och har således tillträde till hela byggnaden. Detta kräver dock att gångvägen runt byggnaden:

- 1. Snöröjs så den ständigt är farbar med fordon.*
- 2. Klarar av ett axeltryck på minst 100 kN.*

En brandpost uppförs i anslutning till lastkajen enligt tidigare diskussioner. Denna brandpost medger möjlighet till säkert vatten inom räckhåll för norra sidan av byggnaden.

Ytterligare en brandpost uppförs i anslutning till parkeringsområdet i södra delen av byggnaden. Denna brandpost medger möjlighet till säkert vatten inom räckhåll för södra delen av byggnaden.

Med ovannämnda faktorer förväntas räddningstjänsten kunna nå och ställa fordon i anslutning till samtliga angreppsvägar inom 50 meter från farbar väg. Samtliga angreppsvägar förväntas även kunna ha tillgång till säkert vatten i och med uppförandet av de två brandposterna.

Bedömning

Utgångsläget och åtgärden överensstämmer med detaljplanen.

Ärendet är remitterat till räddningstjänsten som inte har något att invända mot att bygglov beviljas under förutsättning att deras synpunkter tillgodoses.

Parkering och plank är anläggningar som får göras på den mark som i detaljplanen är prickad eftersom bestämmelsen endast reglerar byggnader.

Någon särskild parkeringsutredning behövs inte då totala antalet parkeringsplatser bedöms som rimliga i förhållande till verksamheten. Boendet är avsett för de som har en fastställd diagnos som gör att bilkörning inte är möjligt och därför behövs inte parkering för de som bor i lägenheterna.

Samhällsnämnden bedömer att förutsättningarna för att bevilja bygglov är uppfyllda.

Vid prövningen av detta ärende har en avvägning skett mellan de enskilda och allmänna intressena. Prövningen har visat att den aktuella fastigheten är lämplig för det ändamål som ansökan avser och anses inte innebära någon olägenhet för människors hälsa. Vidare anses åtgärden lämplig utifrån stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Beslutet skickas till

Delges sökande och markägare till Bondsjö 2:85, 2:290 och 2:64.

Meddelande per brev till ägare av fastigheterna Bondsjö 2:122, 2:220, 2:149, 2:175, 2:176, 2:159, 2:155, 2:103, 2:104, 2:105, 2:106, och 2:112 samt Siken 1, 2, 3, 4, 5.

Kopia på beslutet till kontrollansvarig.

Thomas Jenssen
Plan- och byggchef

Fredrik Zetterberg
Handläggare bygg

Bilagor

Bilaga 1 Besvärshänvisning

Laghänvisning till planenligt bygglov i ärendet SAM 2026-2075

Tillämpliga bestämmelser finns i plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, samt i plan- och byggförordningen (2011:338), förkortad PBF.

Av 9 kap. 56 § PBL framgår att bygglov ska ges om den fastighet eller byggnadsverk som åtgärden avser överensstämmer med detaljplanen, avviker från detaljplanen men detaljplanens genomförandetid har gått ut för minst femton år sedan, eller avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning eller fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § fastighetsbildningslagen (1970:988).

Vidare får åtgärden inte strida mot detaljplanen eller måste avvakta att genomförandetiden för en detaljplan börjar löpa samt följer de krav som framgår av tillämpliga delar i 2 och 8 kap. PBL.

2 kap PBL anger de allmänna och enskilda intressen som ska avvägas i samband med lovprövningen. De allmänna och enskilda intressen som ska prövas är att lokaliseringen inte inverkar menligt på människors hälsa och säkerhet, att jord, berg-och vattenförhållandena är lämpliga, att det går att ordna med trafik, vatten och avlopp. Vidare ska hänsyn även tas till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (se 2 kap. 5-6a §§).

Av 8 kap. PBL framgår vilka tekniska egenskapskrav och andra krav som ska ställas på byggnadens utformning. En byggnad ska bland annat vara lämplig för sitt ändamål och vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (8 kap. 1 § PBL).

Av 10 kap. 9 § PBL framgår att det ska finnas en eller flera kontrollansvariga som ska ha den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering och har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

**Härnösands
kommun**

Sid 1 (7)

Ansökningsblankett för bygglov/marklov/rivningslov, frivilligt bygglov

Ansvarig myndighet är Samhällsnämnden.

Var noga med att fylla i alla fält så att ansökan blir fullständig och inte behöver kompletteras.

Fastighet och sökande/byggherre

Fastighetsbeteckning Bondsjö 2:85 Härnösand	Fastighetens adress Jensenvägen 10, 87151 Härnösand	
Sökande 1: Förnamn AB Härnösands Kommunfastigheter		Person-/Organisationsnummer 556437-7272
Efternamn		Telefonnummer 076-100 51 90
Sökande 2: Förnamn		Person-/Organisationsnummer
Efternamn		Telefonnummer
Utdelningsadress (gata, box etc.) Nybrogatan 13		
Postnummer 871 31	Postort Härnösand	
E-postadress sökande 1 patrik.hoglund@harnosandshus.se	E-postadress sökande 2	
Faktureringsadress (om annan än ovan) AB Härnösands Kommunfastigheter		Fakturareferens Patrik Höglund, SÄBO 03601
Fastighetsägare, tomträttsinnehavare (om annan än sökanden) Härnösands Kommun		

Kontaktperson (om annan än sökande)

Namn	
E-post D	Telefonnummer

Jag är fastighetsägare

D Jag företräder fastighetsägaren, fullmakt bifogas

Postadress
Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
87180 Härnösand

Besöksadress
Servicecenter
Sambiblioteket
Universitetsbacken 3

Hemsida
www.harnosand.se
E-post: bygg@harnosand.se

Telefon
0611-34 80 00

Organisationsnr
212000-2403
Bankgiro
5576-5218

Namn Åsa Björklund WSP	Behörighet K/N Komplicerad art
Adress Box 758, 851 22 Sundsvall	Certifieringsnr / Personnr 660903-7889
E-post asa.bjorklund@wsp.com	Telefon 070-548 28 28

I **Z** Bygglov

D Bygglov och frivilligt bygglov, tillbyggnad max 30 kvadratmeter

D Tidsbegränsat bygglov, högst 10 år (fr.o.m.-t.o.m. datum)

D Förlängning av tidsbegränsat bygglov (fr.o.m.-t.o.m.)

D Bygglov av säsongskaraktär (fr.o.m.-t.o.m. datum)

D Bygglov där beslut om förhandsbesked finns (ange diarienummer)

D Marklov

D Rivningslov

D Frivilligt bygglov

Strandskyddsdispens finns för åtgärden, ange diarienummer

Ärendet har sekretess enligt (ange § och lag)

I	Nybyggnad		
O	Tillbyggnad		
D	Fasadändring		
D	Ändrad användning	Från Inredande av	Till
D	Ytterligare bostad/lokal		
D	Ombyggnation		
D	Underhåll av särskild värdefull byggnad		
Annan åtgärd, ange vilken			

Vilken typ av byggnad avser ansökan

☐ Enbostadshus ☐ Tvåbostadshus ☐ Fritidshus ☐ Komplementbyggnad ☐ Skola/förskola ☐ Flerbostadshus ☐ Studentbostad ☐ Publik lokal	☐ Verksamhetslokal (industri, kontor, restaurang) ☐ Vårdboende ☐ Solceller/solpaneler/solfångare ☐ Transformatorstation ☐ Parkering ☐ Mur/plank ☐ Underhåll av kulturhistorisk värdefull byggnad ☐ Anläggning
Annan byggnad eller anläggning Särskilt boende för äldre, BTA ca 11 180m ² , BYA ca 4905m ²	

Areauppgifter och tidsåtgång

Tillkommande yta/area 11 180 kvm	BTA@ BYA ☐	När planeras byggnadsarbetet (AAM-MM-DD) Påbörjas: 20270101 Avslutas: 20290101
Uppskattad sammanlagd produktionskostnad, inklusive moms (1 000-tal kronor) uppges vid ärenden gällande tidsbegränsat bygglov och för nybyggnad av en- och tvåbostadshus		

Anslutningar

	Kommunalt	Gemensamhetsanläggning	Enskild anläggning
Vatten	0	☐	☐
Avlopp	0	☐	☐
Dagvatten	0	☐	☐
Uppvärmningssätt Fjärrvärme alternativt bergvärm/kyla		Grundläggningssätt platta på mark	

Ange utvändiga material och färger

Befintlig byggnad (ange NCS-kod = färgkod)	Sökt åtgärd (ange NCS-kod = färgkod)
Fasadmaterial & kulör Värmebehandlad furu, kulör Natur	Fasadmaterial & kulör
Takmaterial & kulör Falsad plåttak, kulör Aluzink	Takmaterial & kulör
Fönster-/dörrmaterial & kulör Fönster, kulör Sandgul RAL 1002	Fönster-/dörrmaterial & kulör Trädörrar, kulör Jordbrun RAL 8028
Övrig information eller förtydligande Takhuvar, takluckor, stuprör och hängrännor, kulör Aluzink. Dörrar av stål, kulör Grå RAL 7047	

Val av byggregler

Boverket har tagit fram nya byggregler som började gälla den 1 juli 2025. Det finns en övergångsperiod på ett år, vilket innebär att fram till den 30 juni 2026 kan du som byggherre välja att följa antingen Boverkets nya byggregler eller Boverkets gamla byggregler (2011:6). Det går inte att kombinera det nya och det gamla regelverket.

Nedan ska du ange om du vill att ärendet ska följa gamla eller nya regelverket. Innan du beslutar dig om vilket regelverk du vill arbeta efter, rekommenderar vi dig att gå in på Boverkets hemsida.

☐	Boverkets gamla byggregler (2011:6)
☐	Boverkets nya byggregler som gäller från och med 2025-07-01

Beskrivning av projektet och eventuella förtydliganden till ovan nämnda uppgifter

Beskriv så utförligt du kan:

Nytt särskilt boende för äldre med 110 lägenheter fördelade på 11 avdelningar. Samtliga avdelningar utförs med inriktning för demenssjuka. Byggnaden består av tre huskroppar (u-formade) som är sammankopplade med allmänna korridorer. Varje huskropp har två våningar som innehåller två avdelningar per plan, samt har en gemensam innergård.

På vindsplan finns fläktrum och lägenhetsförråd. Under den högra huskroppen finns sprinklerrum och parkeringsdäck, samt vid den stora innergården finns verksamhetsförråd i källarplan. Varje lägenhet har en boyta på 30m².

Fasadmaterial av värmebehandlad furu i naturkulör, partier med förskjuten lockpanel. Falsat plåttak i aluzinkfärg. Tak förses med solceller och fasad med vertikal screenmarkis som solavskärmning.

Byggnaden är sprinklad och har brandpost vid lastkaj.

Projektet kommer att handlas upp som en totalentreprenad.

Bilagor till ansökan {handlingar som normalt alltid krävs*}

☐ Situationsplan*	☐ WS-ritningar
☐ Planritning	☐ Konstruktionsritning
☐ Fasadritning	☐ Bevis om färdigställandeskydd/bankgaranti
☐ Sektionsritning	☐ Förundersökning kulturmiljö
☐ Förslag till kontrollplan	☐ Teknisk beskrivning
☐ Detaljritning	☐ Anmälan av kontrollansvarig
☐ Rivningsplan	
☐ Annan bilaga, ange vilken:	

Härnösands kommun

Sid 5 (7)

För beställning av kartmaterial se separat blankett eller e-tjänst "beställning av nybyggnadskarta/kartunderlag inför bygglovsansökan" [blankett/e-tjänst](#).

Bifogat sakkunnigutlåtande

☐ Tillgänglighet	☐ Kulturvärden	☐ Vatten och avlopp
☐ Brandsäkerhet	☐ Konstruktion	☐ Buller

Betalningsansvarig underskrift

Genom att signera och skicka in ansökan godkänner jag att jag blir betalningsansvarig.

Datum 2026-06-25	Underskrift 	Namnförtydligande ezJ,a..... A-1-4<-h"-""1...
Datum	Underskrift 	Namnförtydligande

När jag skickar in denna blankett samtycker jag till att Härnösands kommun behandlar personuppgifterna enligt Dataskyddsförordningen (GDPR). Mer information finns på: www.harnosand.se/gdpr
Om samhällsnämnden delger dig handlingar i detta ärende kommer förenklad delgivning att användas.

Om sökanden/byggherren är ett företag ska bevis om firmatecknare medsändas.

Av 9 kap 91 § Plan- och bygglagen, PBL framgår att: Om ansökan är ofullständig, får Samhällsnämnden förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att ansökan kan komma att avvisas eller att ärendet kan komma att avgöras i befintligt skick om föreläggandet inte följs. Beskrivning finns på hemsidan om vilka handlingar som ska lämnas in till respektive ärende harnosand.se/bygglov Avgift betalas enligt av kommunen fastställd taxa. Byggnationen får inte påbörjas innan startbesked har lämnats av Samhällsnämnden.

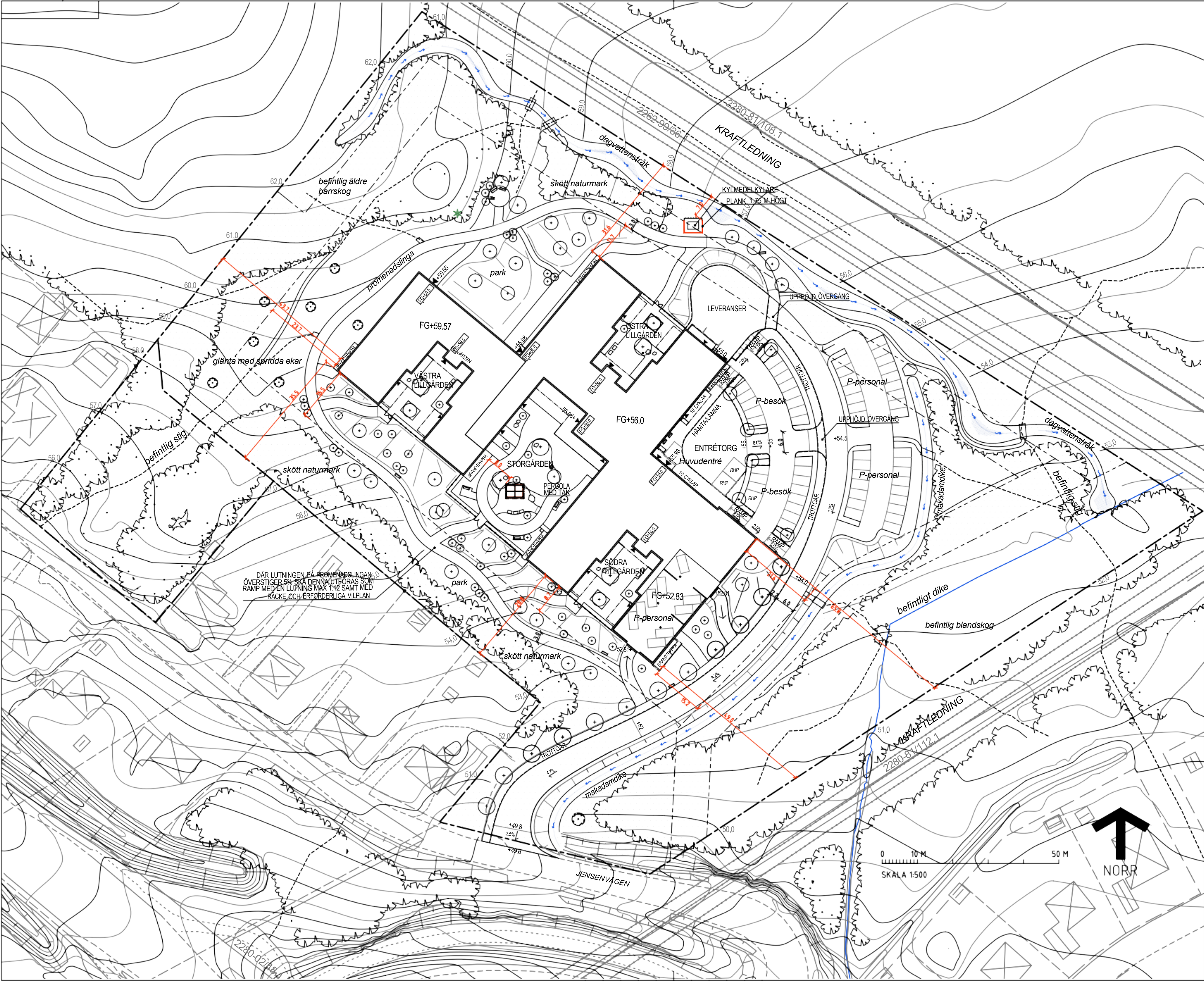
Postadress
Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
87180 Härnösand

Besöksadress
Servicecenter
Sambiblioteket
Universitetsbacken 3

Hemsida
www.harnosand.se
E-post: bygg@harnosand.se

Telefon
0611-34 80 00

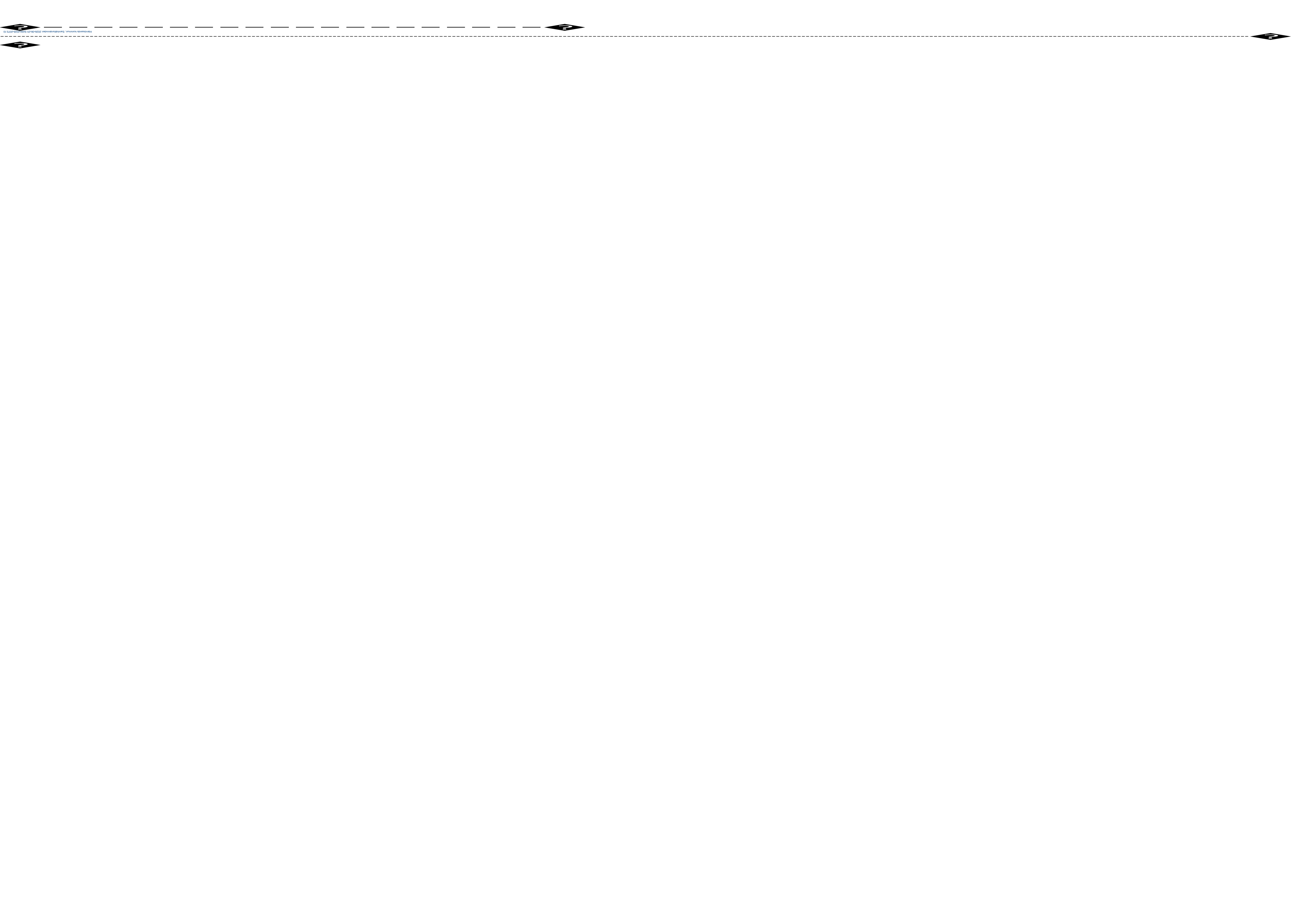
Organisationsnr
212000-2403
Bankgiro
5576-5218

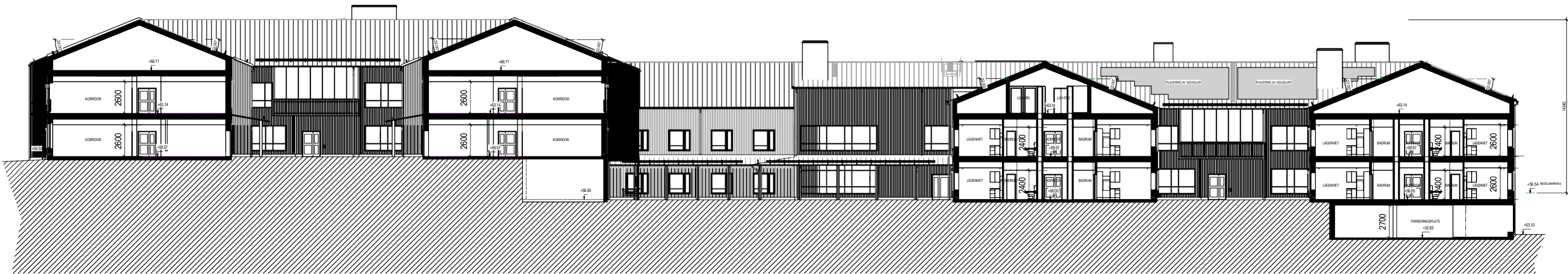

- FÖRKLARINGAR**
- DP PLANOMRÄDESGRÄNS
 - DP EGENDOM-/ANVÄNDNINGSGRÄNS
 - DP MARKEN FÅR INTE BEBYGGAS
 - FASTIGHETSGRÄNS
 - BEF HÖJDKURVA
 - +00.00 NY MARKHÖJD
 - FG+00.00 FÄRDIG GOLVHÖJD
 - 0.0% LUTNING I PROCENT
 - DAGVATTENSTRÅK/MAKADAMDIKE ENL. PLAN
 - MÄTT I METER

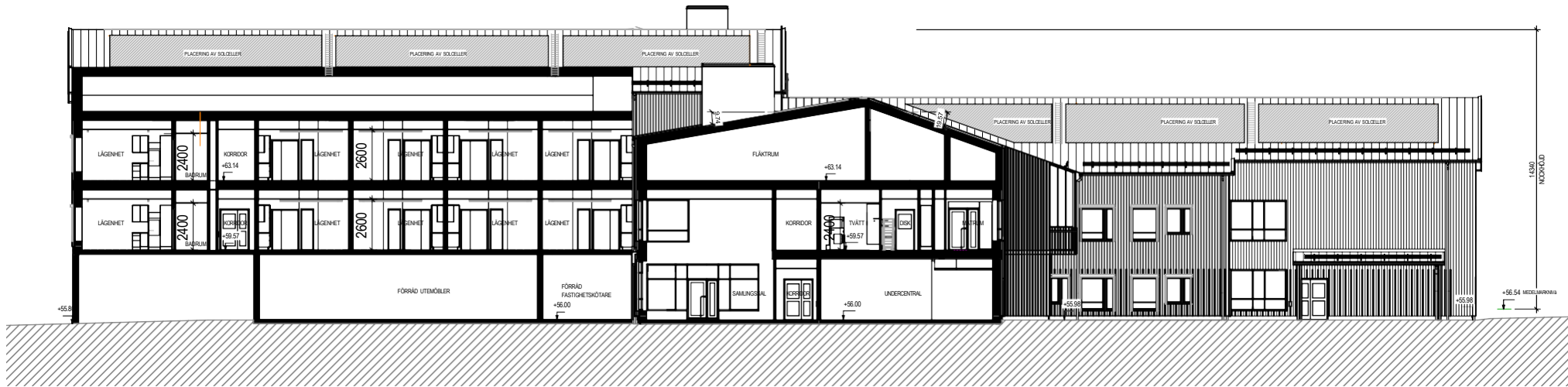
- ANMÄRKNINGAR**
- BIL-PARKERING**
24 ST BESÖKS-P
3 ST RH-P
5 ST TJÄNSTFÖRORDNS-P
36 ST PERSONAL-P (27+9 UNDER TAK)
- CYKEL-PARKERING**
10 ST CYKEL-P VID HUVUDENTRÉ
10 ST CYKEL-P UNDER TAK VID PERSONALENTRÉ
2 ST LÅDCYKEL-P I FÖRRÅD
- YTIRE VA**
ANSLUTNING TILL VA KOMMER ATT SKE I JENSENVÄGEN.
OKÄND ANSLUTNINGSPUNKT I NULÄGET. SAMORDNING MED HEMAB. ANSLUTNING FÖR VA TILL HUS KOMMER ATT SKE PÅ FLERTALET PLATSER (SE VS-HANDLING)
- 2 ST BRANDPOSTER KOMMER ATT PLACERAS, EN VID LEVERANS-YTAN, SAMT EN I OMRÅDE VÄSTER OM NEDFART TILL PARKERINGAR UNDER TAK.
- AVSKÄRANDE DIKE/DAGVATTENSTRÅK ÄR ENDAST ILLUSTRERAT, INTE PROJEKTERAT.
- PLANOMRÅDETS FÖRÖRÖJNINGSANLÄGGNING ÄR PLANERAT MED MAKADAMDIKE PÅ 370 M INNAN KOMMUNAL ANSLUTNING PÅ MAXIMALT 53 L/S.
- DAGVATTEN FRÅN STUPRÖR SAHT FRÅN PARKERINGEN TAS NED I LEDNINGSNÄT MOT FÖRÖRÖJNINGSANLÄGGNINGEN. DAGVATTENSTRÅKET ANSLUTS MOT BEFINTLIGT DIKE.
- ÖVRIGT**
PLANSYSTEM: SWEREF 99 17 15
HÖJDSYSTEM: RH2000

2	MÄTT RHP-PLATS ENTRÉYTA	2026-09-07	P GLAUMANN
1	HÖJDSÄTTNING ENTRÉYTA MM	2026-09-03	P GLAUMANN
BET	ANDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
GODKÄND			
BYGGLOVSHANDLING			
DATUM	GODKÄND AV	ANDRINGS PR	
2026-06-25	PIA GLAUMANN		
BESTÄLLARE			
 Härnösands kommun			
SÄBO HÄRNÖSAND			
OMRÅDE			
PROJEKTNUMMER	JENSENVÄGEN		
AREALNUMMER	FASTIGHET BOND SJÖ 2:85		
DISCIPLIN	LANDSKAP GLAUMANN LANDSKAP AB		
DISCIPLIN	P GLAUMANN		
TELEFON	070-267 27 47		
BYGGNADSVÄRK	PLUSHÖJD (RH 2000)		
VÄNINGSPLAN	VÄNINGSÖEL	DELOMRÅDE	
SYSTEM			
SPECIFIKATION			
SITUATIONSPLAN - LANDSKAP, MARK OCH YTTRE VA			
RITNINGSCATEGORI		SKALA	FORMAT
PLANRITNING		1:500	A1
DOKUMENTNUMMER		L-01-1-0001	
ANDR			

SEKTION B-B
Sektion B-B

SEKTION A-A
A-A

FÖRKLARINGAR	
HÄRT ANGES 1 MILLIMETER, FÖRÖKÖRER 1 METER PÅ RÖR	
+03.280	PLUSGÖD
FÖRKLARINGAR - BYGG	
	ALLA NY BETONG
	NY VÄGG
	NY GLASAD DÖRR
	NY TÄT DÖRR
AK	ARMÄRINGSKONTAKT
BSB1	BÄNKSVAN LÄMNAVT
BSQ	BÄNKSVAN I ROSTFRITT STÅL
BS	BÄNKSVAN
K	KÖKSÖPP
G	GÅNGSTIG
HP	KÄRPHÄLLA
HS	KÖKSÖPP MED KÖL
HSC	KÖKSÖPP MED KÖL
HPA	HYLLA PÅ KONJOLANTAL HYLLÖR
HSA	HYLLSYSTEM 400 MM ANTAL HYLLPLAN
HSA	HYLLSYSTEM 400 MM ANTAL HYLLPLAN
L	LÖPSTIG
L	LÖPSTIG
M	MÄRKT
MS	MÄRKT
SK	KÖKSÖPP
STR	STUPE
TL	TÄLLINNE
TL	TÄLLINNE
VS	VÄGG

100

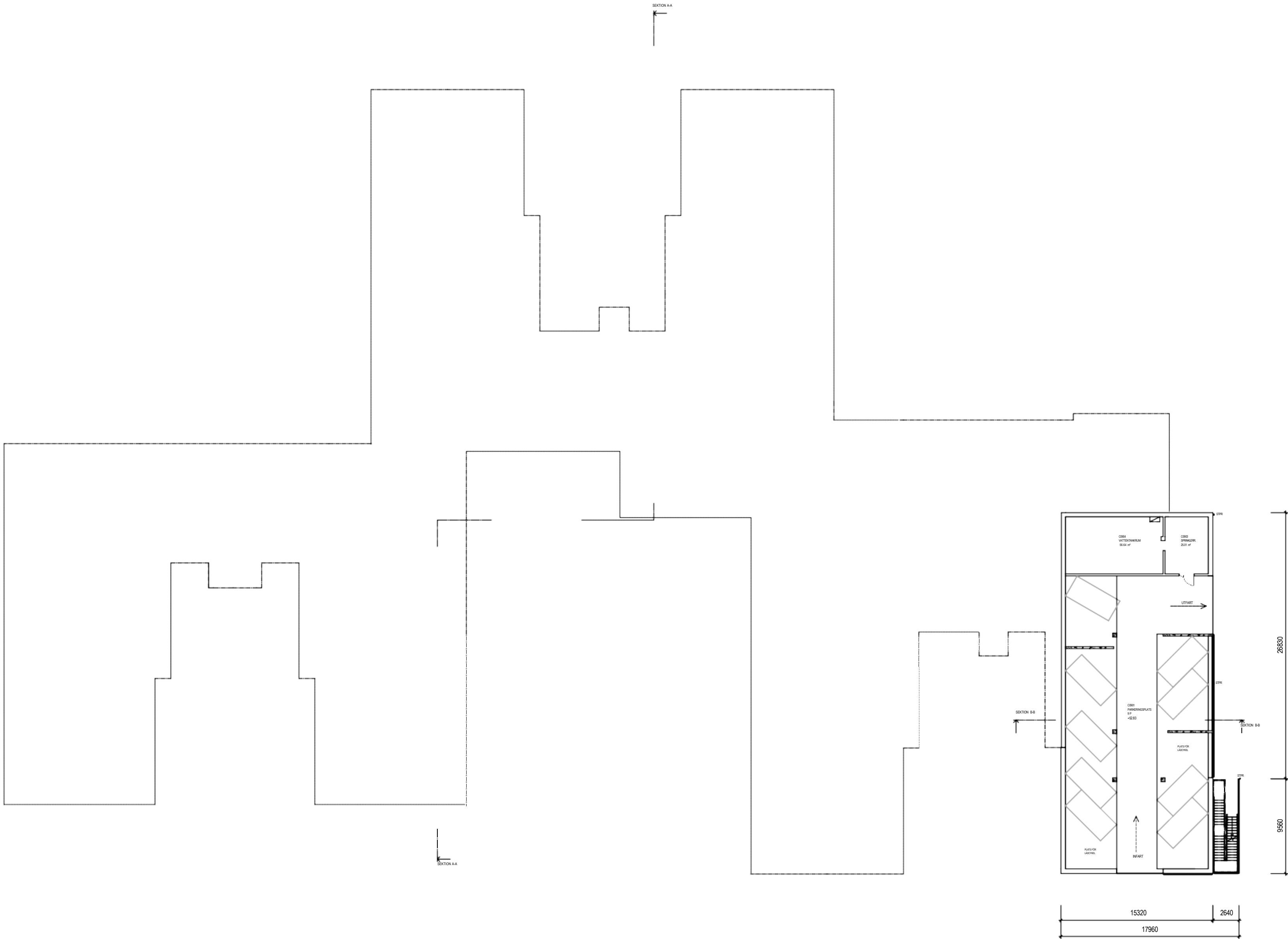
BYA-BYGGNADSGRÄNS : 400 m²

BYA-BRUTTOAREAL : 11180 m²

YTOR

BYA 400m²

BYA 11180m²

PLAN 13
PLAN 12
PLAN 11
PLAN 10
PLAN 09

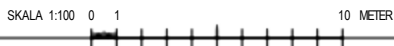
GODKÄND
BYGGLOVSHANDLING
2025-06-25 ANN-SOFI OTTOSSON

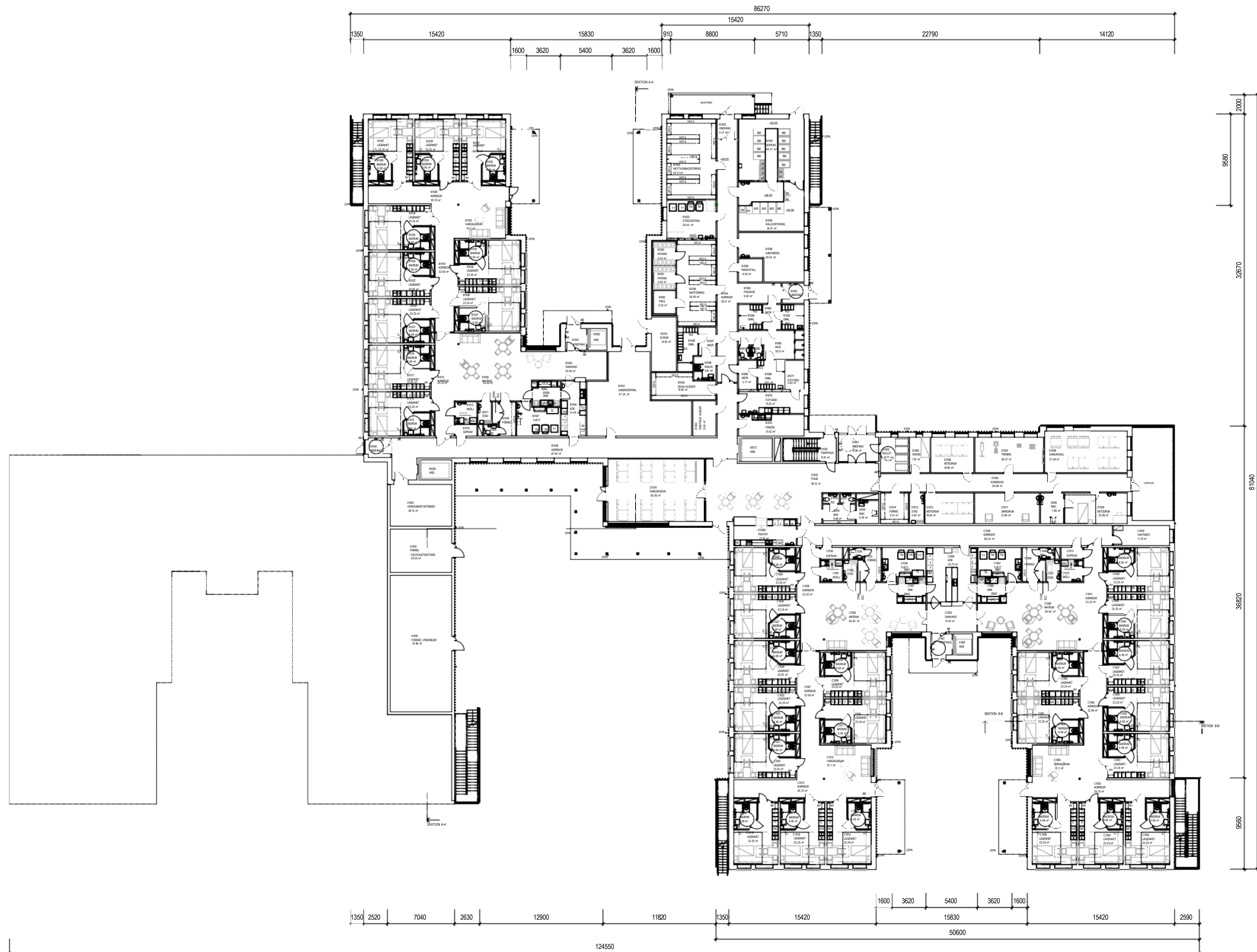
Härnösands kommun

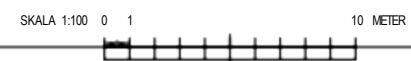
SABO HARNÖSAND
BONDSJÖ

03601 JENSENVÄGEN
A BONDSJÖ 2:85
A NORCONSULT SVERIGE AB
100076 NSNS
+4670328638 ANN-SOFI OTTOSSON
HJUMBYGGEN +52.83
09
40 SAMMANSATT REDOVISNING
PLAN 09 ÖVERSKT
PLANER 1:100 2N

A-40-1-0900

FÖRKLARINGAR	
HÄTT ANGES I MILLIMETER, PLUSKÖDER I METER (N).	
ROD	
+03.28	PLUSKÖD
FÖRKLARINGAR - BYGG	
	VALG AV BETONG
	NY VÄGG
	NY GLASAD DÖRR
	NY TÄT DÖRR
AK	ARMÄRINGSKONTAKT
BB1	BÄNKSIVAN LAMINAT
BS2	BÄNKSIVAN I ROSTFRITT STÅL
B	BODGÅP
K	KÖKSGÅP
K1	KÖKSHÄLLA
G	GÅRDSDÖRR
H	HÖGSKÅP
HK	HÖGSKÅP MED KYL
HP4	HYLLA PÅ KONJOLANTAL HYLLÖR
H54	HYLLESYSTEM 400 MM ANTAL HYLLPLAN
H524	HYLLESYSTEM 400 MM ANTAL HYLLPLAN
L	LÖPSTIGSKÄLLA
L	UNDERKÄP
M	MÖB
MK	MECKINGSGÅP
SK	KÖKSGÅP
STR	STUPE
T	TÄKLT
TL	TÄLLINDELINJA
VS	VÄGGGÅP

BYGGOMÅNÄMNDEN
BYA-BYGGOMÅNÄMNDEN - 400 m²
BYA-BYGGOMÅNÄMNDEN - 1180 m²

YTOR

BYA 400m²
BYA 1180m²

PLAN 13
PLAN 12
PLAN 11
PLAN 10
PLAN 09

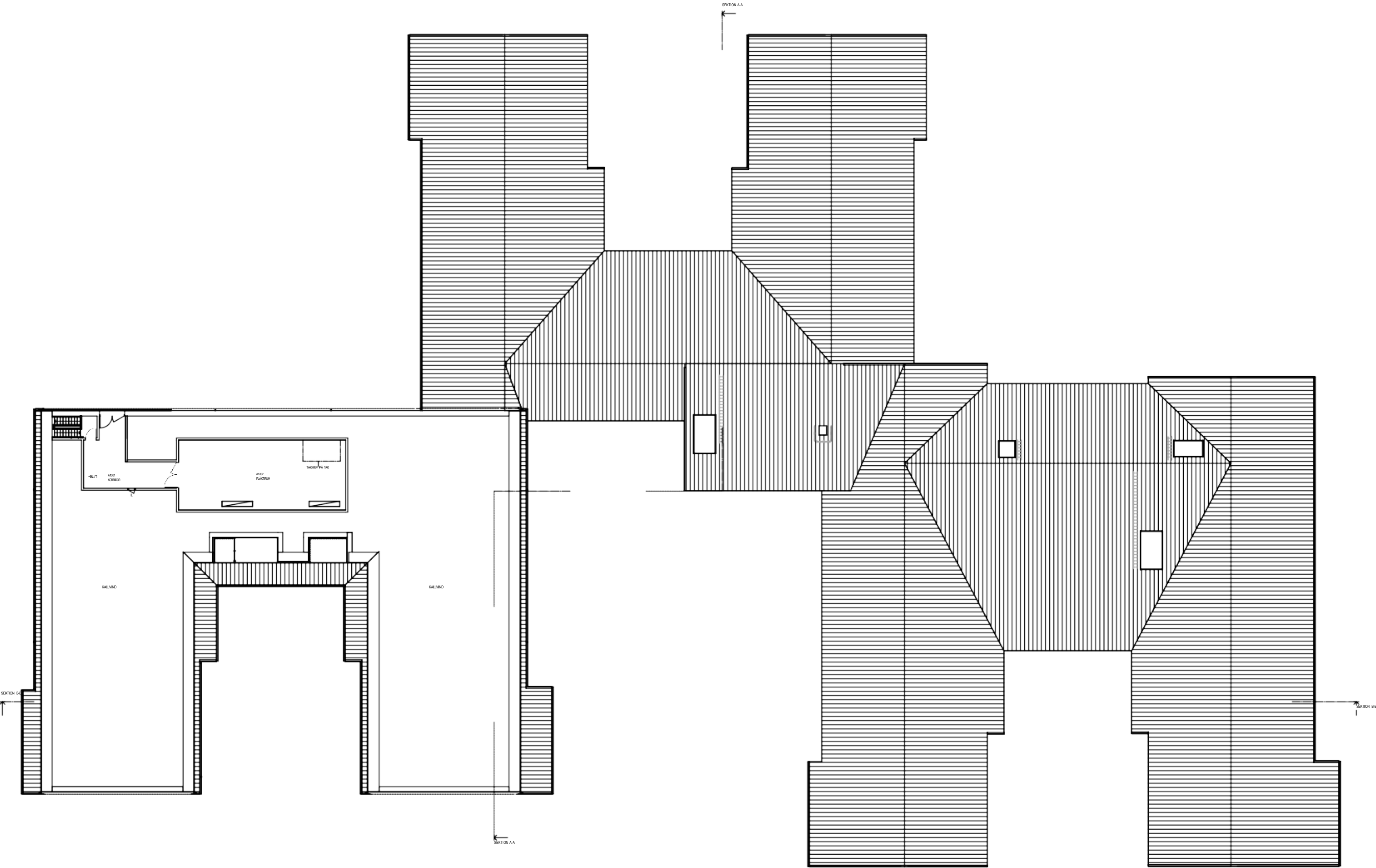
GODKÄND
BYGGLOVSHANDLING
2025-06-25
ANVÄNDARE OTTOSSON

Härnösands
kommun

SABO HÄRNÖSAND
BONDSJÖ

03601	JENSENVÄGEN
C	BONDSJÖ 2:85
A	NORCONSULT SVERIGE AB
100776	NSNS
+46703286839	ANVÄNDARE OTTOSSON
HJULBYBYGGN	+46.71
13	-

40 SAMMANFATTAD REDOVISNING
PLAN 13 ÖVERSIKT
PLANER
A-40-1-1300

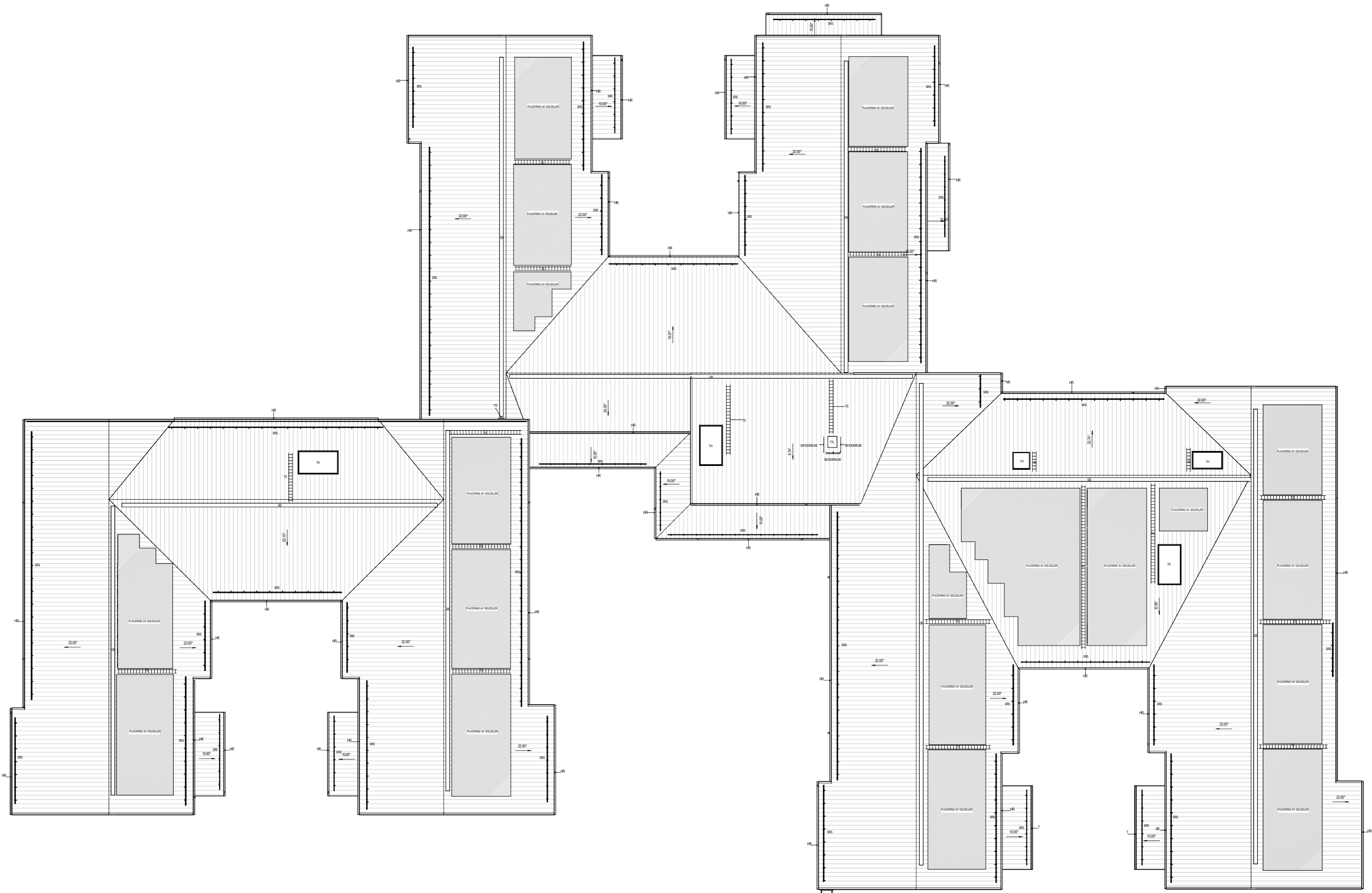

SKALA 1:100 0 1 10 METER

FÖRKLARINGAR
MÄTT I METER OM EJ ANNAT ANGES.
UTSÄTTNINGAR
GB GÅNGBRYGGA MED BENA FÖR INFÄSTNING
HR HÄRSTÄLLNING
IS ISOLERING
IS ISOLERING
TL TÄTHETSLUCKA
TH TAKVÄN OCH VÄN
TS TAKSTEGE

FÖRESKRIFTER
SÄKERHETS- OCH TILLTRÄDESKORRIDORER TILL TAK SKA
UTRÄKAS ENL. BR.
SÄMPPLIGA RUGERNE DELAR SKA VARA AV FÄLSAD PLAT,
MED ETT KORROSIONSKYDD ENLGT SS-EN ISO 1461:2015.
KILJER: ALUMINUM
SHIFTERING VISA FÖRSLAG PÅ UTVECKLING OCH LAGE.

HÄNVISNINGAR

SKALA 1:100 0 1 10 METER

PLAN 12
PLAN 11
PLAN 10
PLAN 9
PLAN 8

GODKÄND
BYGGLOVSHANDLING
2020-06-25 ANN-SOFI OTTOSSON

Härnösands kommun

SABO HÄRNÖSAND
BONDSJÖ

03601 JENSENVAGEN
C BONDSJÖ 2:85
A NORDCONSULT SVERIGE AB
100776 NS
+46703286839 ANN-SOFI OTTOSSON
HÄRNÖBYGGEN

41 YTTERTAK OCH YTTERRÄCKLAG
TAKPLAN, AVVÄTNING OCH SÄKERHET
PUNTER
A-41-1-0001

HANVISNINGAR:

SITUATIONSPLAN - LANDSKAP, MARK OCH YTTRE VA, SE
RITNING L-01-1-0001.

ANMARKNINGAR

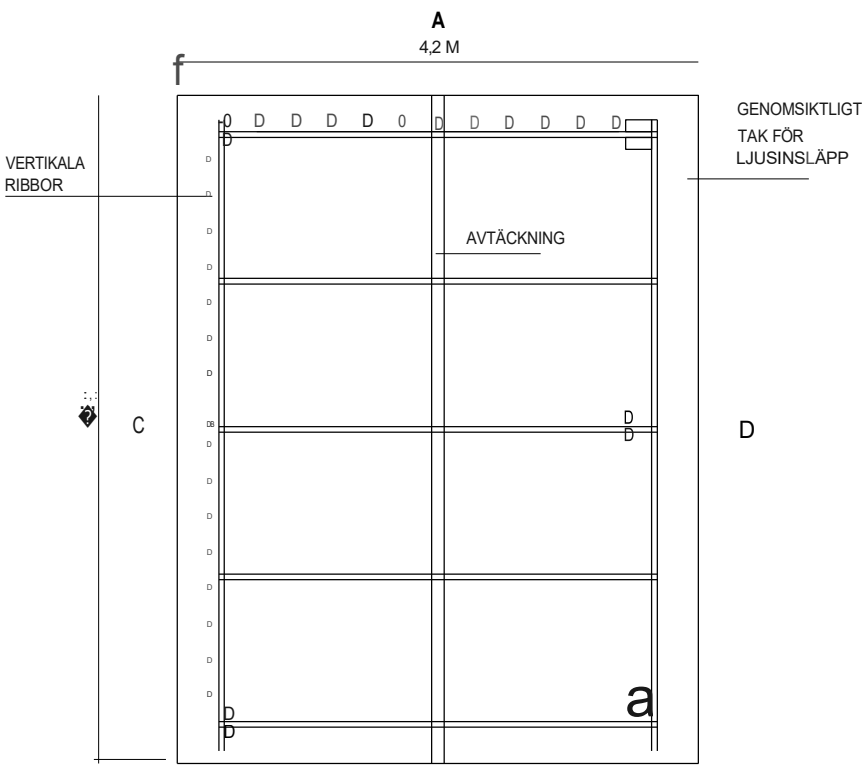
ALLA MÅTT I METER DÄR INGET ANNAT ANGES.

ALLT MATERIAL I TRÄ DÄR EJ ANNAT ANGES.

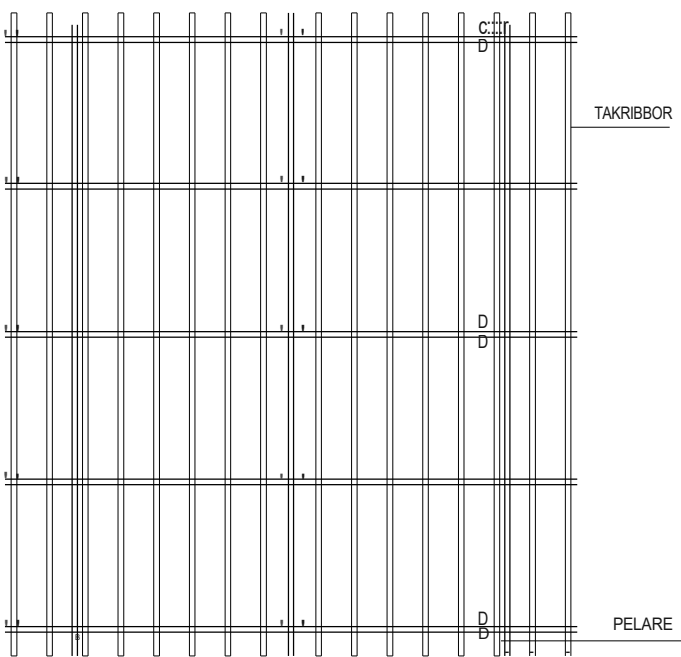
ALLT TRÄ MÅLAS I SLAMFÄRG KULÖR OCKRA.

SYNLIGA STÅLDETALJER MÅLAS I KULÖR OCKRA

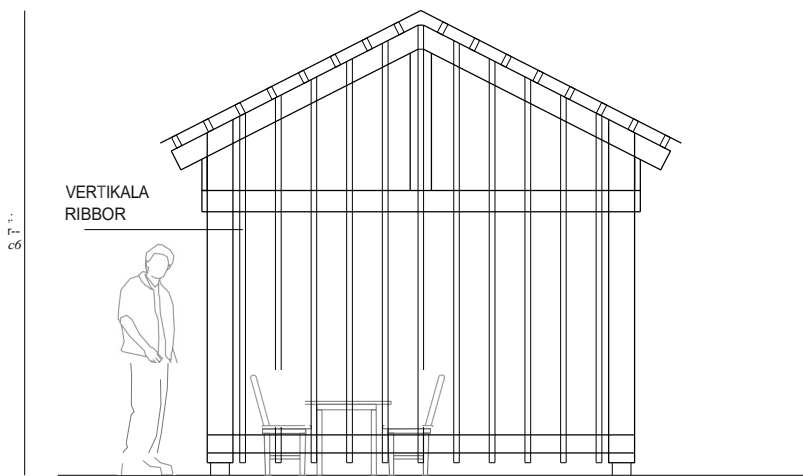
GENOMSIKTLIGT TAK FÖR LJUSINSLÄPP

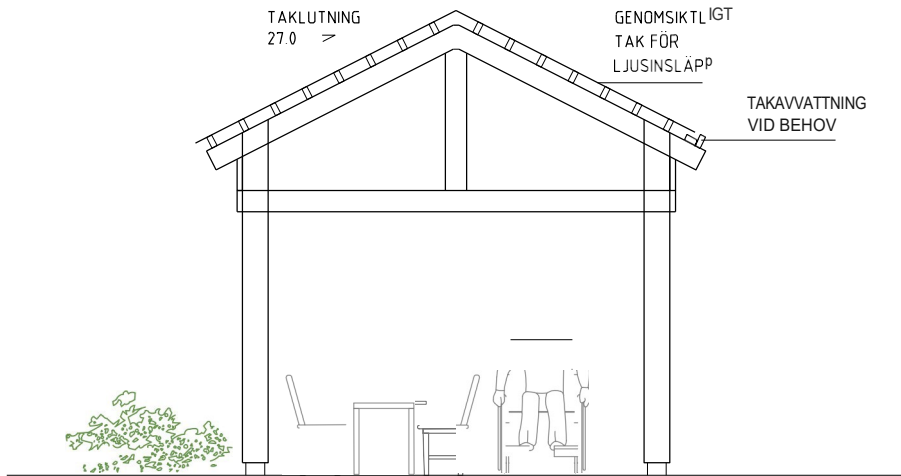
PLAN TAK, VERTIKALA RIBBOR

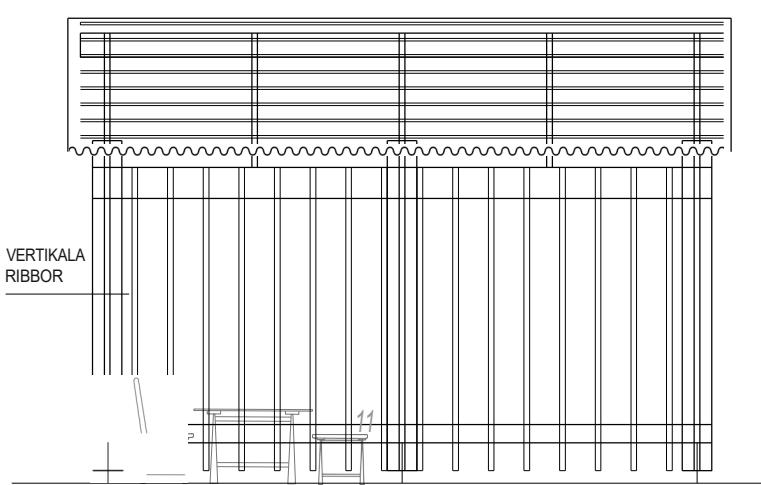
PLAN TAK, TAKRIBBOR

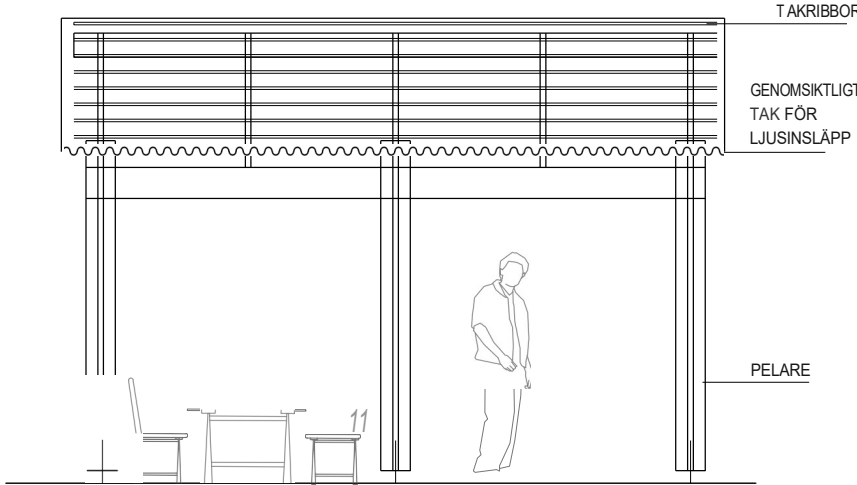
FASAD KORTSIDA, A

FASAD KORTSIDA, B

FASAD LÅNGSIDA, C

FASAD LÅNGSIDA, D

STATUS		GODKAND				
HANDLED		BYGGLOVSHANDLING				
DATUM	2026-06-25	GODKÄND AV	PIA GLAUMANN	ÄNDRINGS PM		
BESTÄLLARE						
 Härnösands kommun						
PROJEKTNAMN						
SABO HARNÖSAND						
OMRÅDE						
PROJEKTNUMMER		ADRESS				
		JENSENVÄGEN				
DIARIENUMMER		FASTIGHET				
		BONDSJÖ 2:85				
DISCIPLIN		FÖRETAG				
LANDSKAP		GLAUMANN LANDSKAP AB				
UPPDRAGSNUMMER		SKAPAD AV				
		J. DEHLIN				
TELEFON		KONTAKTPERSON				
070-267 27 47		P. GLAUMANN				
BYGGNADSVÄRK		PLUSHÖJD (RH 2009)				
VANINGSPLAN		VANINGSDEL	DELOMRADE			
SYSTEM						
SPECIFIKATION						
PERGOLA MED TAK						
RITNINGSKATEGORI				SKALA		
DETALJRITNING				1:40		
DOKUMENTNUMMER				FORMAT		
L-32-6-0001				A1		
				ÄNDRING		

Räddningstjänstens insatsmöjligheter

Räddningstjänsten har haft samtal med Härnösands kommun, beställare och konsulter och diskuterat räddningstjänstens insatsmöjligheter. Bland annat har uppställningsplatser, räddningsvägar, angreppsvägar och brandposter diskuterats.

Ärendet gäller nybyggnation av ett särskilt boende på fastigheten Bondsjö 2:85.

Räddningstjänsten anser följande:

- Inga räddningsvägar behöver uppföras.
Anledningen till detta är att räddningstjänsten förutsätts kunna köra/ställa fordon på gångslingan som går runt byggnaden och har således tillträde till hela byggnaden. Detta kräver dock att gångvägen runt byggnaden:
 1. Snöröjs så den ständigt är farbar med fordon.
 2. Klarar av ett axeltryck på minst 100 kN.
- En brandpost uppförs i anslutning till lastkajen enligt tidigare diskussioner. Denna brandpost medger möjlighet till säkert vatten inom räckhåll för norra sidan av byggnaden.
Ytterligare en brandpost uppförs i anslutning till parkeringsområdet i södra delen av byggnaden. Denna brandpost medger möjlighet till säkert vatten inom räckhåll för södra delen av byggnaden.

Med ovannämnda faktorer förväntas räddningstjänsten kunna nå och ställa fordon i anslutning till samtliga angreppsvägar inom 50 meter från farbar väg. Samtliga angreppsvägar förväntas även kunna ha tillgång till säkert vatten i och med uppförandet av de två brandposterna.

Handlingen har upprättats av brandingenjör Erik Strandberg den 2026-08-27.

Postadress

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon

0612 -870 000

E-post

radningstjansten@hka.se

Internet

www.hka.se

Org.nr

222000 - 1354

Bankgiro

5499 - 4348

Handläggare, direkttelefon
Erik Strandberg, 0611-870 309
Brandingenjör

Till: Samhällsförvaltningen
Härnösands kommun

E-post
erik.strandberg@hka.se

Objektsnamn: SÄBO Jensenvägen
Objektsfastighet: Bondsjö 2:85

Yttrande ansökan om bygglov

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har tagit emot handlingar rörande ansökan om bygglov för nybyggnation av ett särskilt boende på fastigheten Bondsjö 2:85 i Härnösands kommun.

Kommunens diarienummer är SAM-2026-2075.

Räddningstjänsten har tidigare haft dialog med representanter från kommunen, beställare och konsulter. Räddningstjänsten uppförde då ett utlåtande, ”Räddningstjänstens insatsmöjligheter” daterat 2026-08-27, dnr: 2025-000223-016-001.

Utlåtandet bifogas i yttrandet på bygglovsremissen och kan anses vara räddningstjänstens yttrande på remissen.

Erik Strandberg
Brandingenjör

SamhällsförvaltningenJosefine Bönström, 0611-34 81 75
josefine.bonstrom@harnosand.se

Samhällsnämnden

Förslag till avslag, nybyggnad av carport

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att avslå ansökan om bygglov för nybyggnad av carport.

Sammanfattning

Ansökan gäller en carport om 63 m² på fastigheten Timmermannen 15, som enligt detaljplan är avsedd för allmänt ändamål och ligger inom riksintresse för kulturmiljö. Fastigheten är bebyggd med en församlingsgård från 1971, bedömd som särskilt värdefull modernistisk arkitektur. Antikvarie och stadsarkitekt anser att den föreslagna placeringen, även efter mindre justering, ligger för nära församlingsgården och har en tydligt negativ inverkan på dess visuella uttryck och samlade arkitektoniska värden. Med hänvisning till kravet på hänsyn till allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap. 1 § PBL, skyddet för kulturvärden enligt 2 kap. 6 § PBL och förbudet mot förvanskning av särskilt värdefulla byggnader enligt 8 kap. 13 § PBL bedömer samhällsförvaltningen att det allmänna intresset av att bevara församlingsgårdens kulturhistoriska värden väger tyngre än sökandens intresse, och att carporten på föreslagen plats skulle medföra en påtaglig negativ påverkan på byggnadens karaktärsdrag.

Beskrivning av ärendet

Ansökan inkom 2026-05-28 och gäller nybyggnad av en komplementbyggnad i form av en carport om 63m² för väderskyddad parkering av fordon.

Beslut om avslag från samhällsnämnden gällande samma åtgärd men med en annan placering finns i ärende SAM-2025-2307.

Fastigheten Timmermannen 15 omfattas av detaljplan nr 283 fastställd 1976-12-01. Enligt detaljplanen ska fastigheten användas för allmänt ändamål.

Fastigheten ligger inom område med stort kulturvärde och är bebyggd med Härnösands domkyrkoförsamlings församlingsgård som stod färdig 1971 och har ritats av arkitekten Ilmars Kaulins.

Yttranden

Ärendet har remitterats till antikvarie vid Västernorrlands museum samt till stadsarkitekten. Av deras yttranden framgår att den föreslagna placeringen

av carporten bedöms innebära en risk för förvanskning av församlingsgårdens samlade arkitektoniska kulturvärden.

Remissyttrande antikvarie

Västernorrlands Museum har tagit del av ärendet men ser inte att förändringen (att flytta carporten några meter längre västerut) gör någon större skillnad på upplevelsen av det befintliga byggnaderna.

Yttrande från ärende SAM-2025-2307

Byggnaden är ett gott exempel på modernistisk arkitektur med goda proportioner och väl utarbetad form och materialverkan. Byggandens bedöms vara särskild värdefull utifrån dess arkitektoniska värde.

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljö med värden kopplade till Domkyrkan och institutionella värden samt Östanbäcken som en av stadens äldsta stadsdelar. Nuvarande placering har viss negativ påverkan på upplevelsen av församlingshemmens arkitektoniska värden och annan placering bör övervägas. Fasadmateriäl och kulören är väl anpassad till huvudbyggnadens karaktär.

Då byggnaden bedöms äga särskilda kulturvärden bör upplevelsen av byggandens arkitektur och kulturvärden skyddas mot förvanskning och hanteras varsamt gällande placering och kulör.

- *Kulturförslaget bedöms vara väl anpassat till Församlingshemmens övriga uttryck och arkitekturvärden.*
- *Nuvarande placering har negativ påverkan på upplevelsen av församlingshemmens samlade arkitektoniska värden. Placeringen omöjliggör också annan uteverksamhet på församlingshemmens bakgård och södersida i framtiden. En bättre placering av carporten är någonstans på parkeringen på andra sidan med carporten som ridå mot övriga Östanbäcken. Se exempelförslag.*

Remissyttrande stadsarkitekt

Jag kan inte se att den nu föreslagna placeringen blir så mycket bättre än tidigare förslag. Denna placering kommer fortfarande att ha en menlig inverkan på den visuella upplevelsen av en kulturhistoriskt värdefull byggnad/miljö.

Yttrande från ärende SAM-2025-2307

Instämmer helt med Johanna U i hennes bedömning. Jag ser inga problem med carportens utformning i sig, utöver att man kan diskutera om kulörvalet är helt optimalt. Jag skulle förordas NCS7010-Y90R, som bryter av lite mer mot rött och alltså inte blir fullt så "bajsbrun" som föreslagna NCS7010-Y70R. Jag kan även se NCS7005-Y80R som ett bra alternativ. Den drar också något mer mot rött och är samtidigt något mer dämpad. Däremot ser jag placeringen som ett problem. Enl. förslaget placeras carporten alldeles för nära församlingsgården, som äger särskilda kulturvärden och arkitektoniska värden. Carporten stör därmed den befintliga byggnadens visuella uttryck. Jag bedömer att något av de alternativa placeringar som Johanna/Länsmuseet föreslagit är mer acceptabla.

Inkomna synpunkter har kommunicerats med sökande och yttrande över bedömningen har inkommit.

Bedömning

Fastigheten ligger inom riksintresse för kulturmiljö med värden kopplade till Domkyrkan och institutionella värden samt Östanbäcken som en av stadens äldsta stadsdelar. Fastigheten ingår i ett område vars särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden ska skyddas.

Ärendet har remitterats till antikvarie vid Västernorrlands museum och stadsarkitekt som gör bedömningen att den föreslagna placeringen av carporten kan innebära en risk för förvanskning av församlingsgårdens samlade arkitektoniska kulturvärden.

Vid prövningen ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap. 1 § PBL. Enligt 2 kap. 6 § PBL ska bebyggelse utformas med hänsyn till natur- och kulturvärdena på platsen och bebyggelseområdets särskilda historiska och kulturhistoriska värden ska skyddas.

Församlingsgården bedöms vara särskilt värdefull från kulturhistorisk och arkitektonisk synpunkt. Enligt 8 kap. 13 § PBL får sådana byggnader inte förvanskas. Vid den avvägning som ska göras enligt 2 kap. 1 § PBL bedömer samhällsförvaltningen att det allmänna intresset av att bevara församlingsgårdens och områdets kulturhistoriska värden väger tyngre än sökandens intresse av att uppföra carporten på den föreslagna platsen.

Mot denna bakgrund bedömer samhällsförvaltningen att carporten skulle medföra en påtaglig negativ påverkan på den befintliga byggnadens karaktärsdrag.

Beslutet skickas till

Delges	Sökande
Kopia	Kontaktperson

Thomas Jenssen
Plan- och byggchef

Josefine Bönström
Handläggare Bygg

Bilagor

Bilaga 1	Besvärshänvisning
----------	-------------------

Ansökningsblankett för bygglov/marklov/rivningslov, frivilligt bygglov

Ansvarig myndighet är Samhällsnämnden.

Var noga med att fylla i alla fält så att ansökan blir fullständig och inte behöver kompletteras.

Fastighet och sökande/byggherre

Fastighetsbeteckning Timmermannen 15		Fastighetens adress Ludvig Nordströms gata 11	
Sökande 1: Förnamn HärnösandsPastorat		Person-/Organisationsnummer 252003-7488	
Efternamn		Telefonnummer	
Sökande 2: Förnamn Alex Karlström		Person-/Organisationsnummer	
Efternamn		Telefonnummer 0611-28871	
Utdelningsadress (gata, box etc.) Franzengatan 18			
Postnummer 871 31		Postort Härnösand	
E-postadress sökande 1		E-postadress sökande 2	
Faktureringsadress (om annan än ovan)		Fakturareferens JOEH-ALKA	
Fastighetsägare, tomträttsinnehavare (om annan än sökanden)			

Kontaktperson (om annan än sökande)

Namn Anders Westlund	
E-post anders@abwestlund.se	Telefonnummer 070-6864646

☐

Jag är fastighetsägare

☒

Jag företräder fastighetsägaren, fullmakt bifogas

Namn Anders Westlund	Behörighet K/N K
Adress Hov 114, 855 91 Sundsvall	Certifieringsnr / Personnr KA09635/19780210-7875
E-post anders@abwestlund.se	Telefon 0070-6864646

0 Bygglov

D Bygglov och frivilligt bygglov, tillbyggnad max 30 kvadratmeter

D Tidsbegränsat bygglov, högst 10 år (fr.o.m.-t.o.m. datum)

D Förlängning av tidsbegränsat bygglov (fr.o.m.-t.o.m.)

D Bygglov av säsongskaraktär (fr.o.m.-t.o.m. datum)

D Bygglov där beslut om förhandsbesked finns (ange diarienummer)

D Marklov

D Rivningslov

D Frivilligt bygglov

Strandskyddsdispens finns för åtgärden, ange diarienummer

Ärendet har sekretess enligt (ange § och lag)

0	Nybyggnad	
0	Tillbyggnad	
D	Fasadändring	
D	Ändrad användning	Från Inredande av Till
D	Ytterligare bostad/lokal	
D	Ombyggnation	
D	Underhåll av särskild värdefull byggnad	
Annan åtgärd, ange vilken		

Vilken typ av byggnad avser ansökan

☐ Enbostadshus ☐ Tvåbostadshus ☐ Fritidshus ☒ Komplementbyggnad ☐ Skola/förskola ☐ Flerbostadshus ☐ Studentbostad ☐ Publik lokal	D Verksamhetslokal (industri, kontor, restaurang) D Vårdboende D Solceller/solpaneler/solfångare D Transformatorstation D Parkering D Mur/plank D Underhåll av kulturhistorisk värdefull byggnad D Anläggning
Annan byggnad eller anläggning Carport	

Areauppgifter och tidsåtgång

Tillkommande yta/area BTA D 63 kvm BYA ☐	När planeras byggnadsarbetet (AAM-MM-DD) Påbörjas: 2026-08-03 Avslutas: 2026-10-01
Uppskattad sammanlagd produktionskostnad, inklusive moms (1 000-tal kronor) uppges vid ärenden gällande tidsbegränsat bygglov och för nybyggnad av en- och tvåbostadshus	

Anslutningar

	Kommunalt	Gemensamhetsanläggning	Enskild anläggning
Vatten	☐	☐	☐
Avlopp	☐	☐	☐
Dagvatten	☐	☐	☐
Uppvärmningssätt	I Grundläggningssätt I Plintar		

Ange utvändiga material och färger

Befintlig byggnad (ange NCS-kod = färgkod)	Sökt åtgärd (ange NCS-kod = färgkod)
Fasadmaterial & kulör	Fasadmaterial & kulör Träpanel NCS S 0601-B
Takmaterial & kulör	Takmaterial & kulör Svart takpapp
Fönster-/dörrmaterial & kulör	Fönster-/dörrmaterial & kulör
Övrig information eller förtydligande	

Val av byggregler

Boverket har tagit fram nya byggregler som började gälla den 1 juli 2025. Det finns en övergångsperiod på ett år, vilket innebär att fram till den 30 juni 2026 kan du som byggherre välja att följa antingen Boverkets nya byggregler eller Boverkets gamla byggregler (2011:6). Det går inte att kombinera det nya och det gamla regelverket.

Nedan ska du ange om du vill att ärendet ska följa gamla eller nya regelverket. Innan du beslutar dig om vilket regelverk du vill arbeta efter, rekommenderar vi dig att gå in på Boverkets hemsida.

☐

Boverkets gamla byggregler (2011:6)

☒

Boverkets nya byggregler som gäller från och med 2025-07-01

Beskrivning av projektet och eventuella förtydliganden till ovan nämnda uppgifter

Beskriv så utförligt du kan:

Carport i utförande enligt bifogad handling

Bilagor till ansökan (handlingar som normalt alltid krävs*)

0 Situationsplan*	D VVS-ritningar
D Planritning	D Konstruktionsritning
0 Fasadritning	D Bevis om färdigställandeskydd/bankgaranti
D Sektionsritning	D Förundersökning kulturmiljö
D Förslag till kontrollplan	D Teknisk beskrivning
D Detaljritning	D Anmälan av kontrollansvarig
D Rivningsplan	
D Annan bilaga, ange vilken:	

För beställning av kartmaterial se separat blankett eller e-tjänst "beställning av nybyggnadskarta/kartunderlag inför bygglovsansökan" [blankett/e-tjänst](#).

Bifogat sakkunnigutlåtande

☐ Tillgänglighet	☐ Kulturvärden	☐ Vatten och avlopp
☐ Brandsäkerhet	☐ Konstruktion	☐ Buller

Betalningsansvarig underskrift

Genom att signera och skicka in ansökan godkänner jag att jag blir betalningsansvarig.

Datum 2026-05-27	Underskrift 	Namnförtydligande Anders Westlund
Datum	Underskrift	Namnförtydligande

När jag skickar in denna blankett samtycker jag till att Härnösands kommun behandlar personuppgifterna enligt Dataskyddsförordningen (GDPR). Mer information finns på: www.harnosand.se/gdpr
Om samhällsnämnden delger dig handlingar i detta ärende kommer förenklad delgivning att användas.

Om sökanden/byggherren är ett företag ska bevis om firmatecknare medsändas.

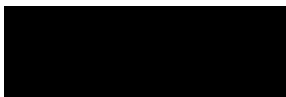
Information

Av 9 kap 91 § Plan- och bygglagen, PBL framgår att: Om ansökan är ofullständig, får Samhällsnämnden förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att ansökan kan komma att avvisas eller att ärendet kan komma att avgöras i befintligt skick om föreläggandet inte följs.

Beskrivning finns på hemsidan om vilka handlingar som ska lämnas in till respektive ärende
harnosand.se/bygglov

Avgift betalas enligt av kommunen fastställd taxa.

Byggnationen får inte påbörjas innan startbesked har lämnats av Samhällsnämnden.

Samhällsnämnden

Josefine Bönström

josefine.bonstrom@harnosand.se

Lagstöd

Tillämpliga bestämmelser finns i plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, samt i plan -och byggförordningen (2011:338), förkortad PBF.

2 kap. 1 § PBL

Vid prövningen av frågor enligt denna lag ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

2 kap 6 § PBL

Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
2. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,
3. åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar,
4. behovet av hushållning med energi och vatten och av goda klimat- och hygienförhållanden,
5. möjligheterna att hantera avfall,
6. trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,
7. möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området, och
8. behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Första stycket gäller också i fråga om skyltar och ljusanordningar.

Vid planläggning och i andra ärenden samt vid åtgärder avseende byggnader som inte ingår i ett ärende enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas.

Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

8 kap. 13 § PBL

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Första stycket ska tillämpas också på

1. en annan anläggning än en byggnad, om anläggningen omfattas av krav på bygglov,
2. tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. allmänna platser, och
4. bebyggelseområden.

9 kap. 37 § PBL

Det krävs bygglov för nybyggnad, tillbyggnad, inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus eller fasadändring, om

1. åtgärden avser en byggnad som omfattas av bestämmelser om skydd för särskilda värden i en detaljplan enligt 4 kap. 16 § 3 eller i områdesbestämmelser enligt 4 kap. 42 § andra stycket,
2. åtgärden avser en särskilt värdefull byggnad enligt 8 kap. 13 § första stycket som inte omfattas av sådana bestämmelser som avses i 1,
3. åtgärden vidtas inom en tomt, en allmän plats eller ett bebyggelseområde som omfattas av bestämmelser om skydd för särskilda värden i en detaljplan enligt 4 kap. 16 § 3 eller i områdesbestämmelser enligt 4 kap. 42 § andra stycket, eller
4. åtgärden vidtas inom en allmän plats eller ett bebyggelseområde som är ett sådant särskilt värdefullt område som avses i 8 kap. 13 § andra stycket 3 eller 4 utan att omfattas av sådana bestämmelser som avses i 3

9 kap. 56 § PBL

Bygglov ska ges för en åtgärd i ett område som omfattas av en detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
 - a. överensstämmer med detaljplanen,
 - b. avviker från detaljplanen men detaljplanens genomförandetid har gått ut för minst femton år sedan, eller
 - c. avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning eller fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,

3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och

4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5 och tredje stycket, 8 och 9 §§ och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7 och 9–11 §§, 12 § första stycket och 13, 17 och 18 §§ och frågan inte redan är avgjord genom detaljplanen.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 a och 2 ska hänsyn inte tas till åtgärder som enligt 10 kap. 2 a § får strida mot en detaljplan.

9 kap. 60 § PBL

Trots 56 § första stycket 2, 57 § första stycket 1 och 59 § första stycket 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om

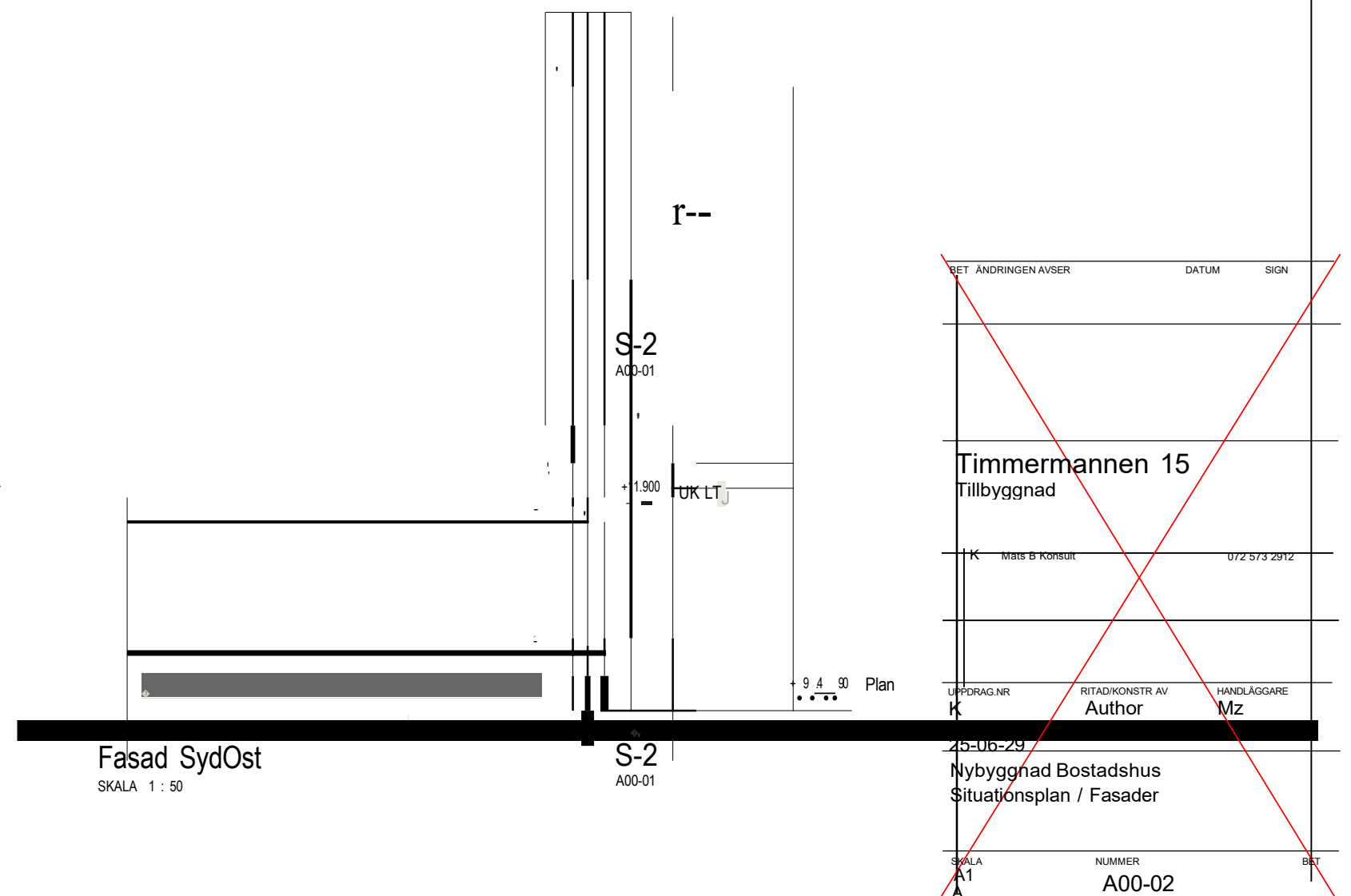
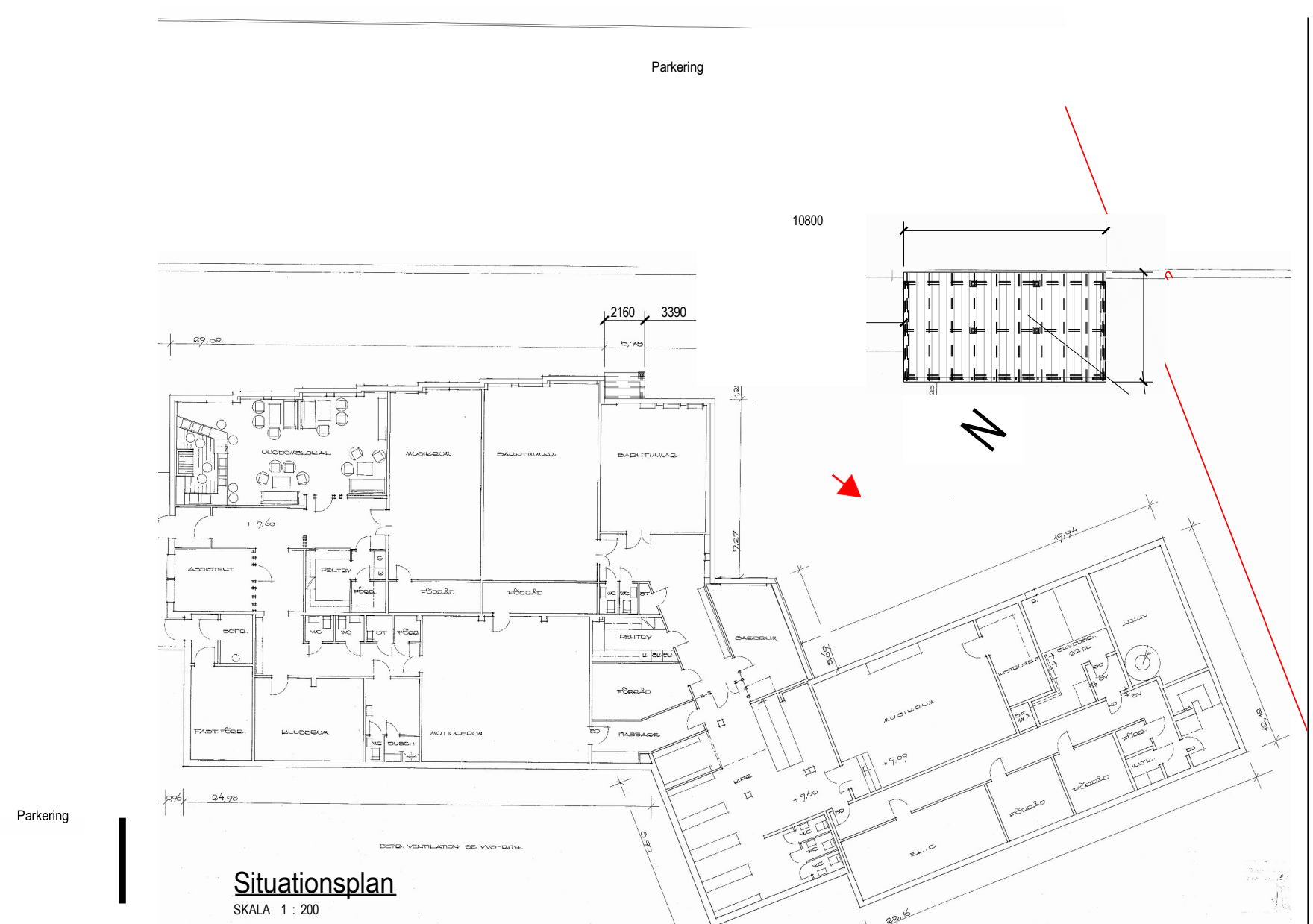
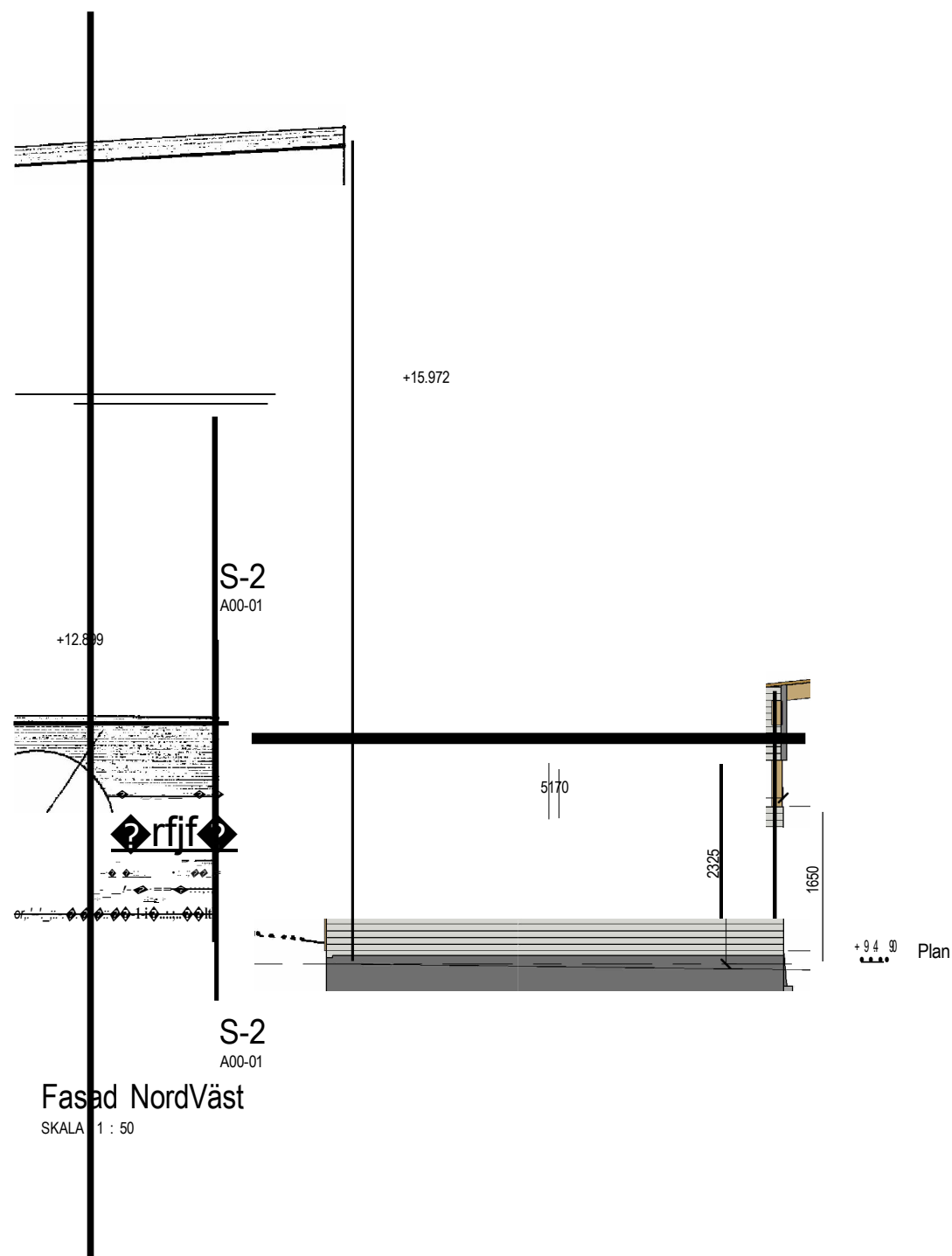
1. avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och avvikelsen är liten,

2. avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och åtgärden är av begränsad

omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt, eller

3. åtgärden är att inreda en vind till bostad i ett bostadshus.

Bygglov för en åtgärd som avses i första stycket 3 får i ett område som omfattas av en detaljplan ges först efter det att planens genomförandetid har gått ut.

Från: Anders Westlund <anders@abwestlund.se>
Skickat: 2026-09-04 12:32
Till: Josefine Bönström <josefine.bonstrom@harnosand.se>
Ämne: Sv: Timmermannen
Kopia: Alex Karlström <alex.karlstrom@svenskakyrkan.se>

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Tack Josefine!

Jag tyckte själv att detaljplanen som jag kommer åt via Bygg och exploateringskartan var lite svår att tyda, den är formulerad som ett förslag och det saknas relevanta bilagor. Men, då är det så att komplementbyggnaden, som i grunden är lovfri sedan 1:a december 2025, är lovpliktig på grund av utökad lovplikt för att den ligger inom ett Riksintresse för kulturmiljö, Härnösands stad Y21. I PBLs mening, en särskilt värdefull miljö.

När byggnadsnämnden prövar frågan om lov för en åtgärd som i grunden är lovfri, men belagd med utökad lovplikt, ska prövningen strikt begränsas till den utökade lovpliktens syfte. Detta faller under ändamålsprincipen som innebär att en myndighet inte får använda en juridisk bestämmelse för att uppnå ett annat syfte än det som bestämmelsen är till för.

Johanna Ulfsdotter skriver i sitt remissvar under 4. Bedömning:

”Tillbyggnaden bedöms inte ha negativ påverkan på Riksintressant kärnvärden men den riskerar att ha negativ påverkan på församlingsgårdens arkitektoniska uttryck då den byggs i så nära anslutning till befintlig byggnad.”

I meningens första del slår hon fast att komplementbyggnaden inte strider mot Riksintresset, som är grunden för den utökade lovplikten. Andra delen ska endast prövas i fråga om en i grunden lovpliktig åtgärd, inte denna lovfria komplementbyggnad.

Vi önskar att ni ändrar ert förslag till nämnden enligt ovan.

Men detta gör även att placeringen inte blir avgörande, jag ska därför kolla med Alex vilken placering de föredrar och eventuellt ändra till en tidigare placering, även prickmark ska ju vara öppen för lovfria komplementbyggnader.

Trevlig helg!

Vänliga hälsningar

Anders Westlund

+4670-686 46 46

Certifierad entreprenadbesiktningsman

Kontrollansvarig nivå K

Från: Josefine Bönström <josefine.bonstrom@harnosand.se>

Skickat: den 4 september 2026 07:30

Till: Anders Westlund <anders@abwestlund.se>; alex.karlstrom@svenskakyrkan.se

Ämne: Sv: Timmermannen

Hej,

Jag kan inte se att detaljplanen innehåller sådana bestämmelser, men eftersom att fastigheten ligger inom ett särskilt värdefullt område så faller den in under PBL 9:37.

Du kan själv söka på fastigheten i kartan via länken och där få fram detaljplanen och bestämmelserna.
[Bygg och exploateringskartan](#)

Vi behöver ett svar senast tisdag 8/9 om ni vill återta ärendet, annars tas det i nämnden den 24/9.

Med vänlig hälsning

Josefine Bönström
Handläggare Bygg
Samhällsförvaltningen
0611-34 81 75

Härnösands
kommun

www.harnosand.se

Från: Anders Westlund <anders@abwestlund.se>

Skickat: den 3 september 2026 13:50

Till: Josefine Bönström <josefine.bonstrom@harnosand.se>; alex.karlstrom@svenskakyrkan.se

Ämne: Sv: Timmermannen

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej Josefine!

Vi skulle först behöva hjälp med att svara på:

Innehåller detaljplanen bestämmelser om utökad lovplikt för nybyggnation? Och hur är de i så fall formulerade?

Vänliga hälsningar
Anders Westlund
+4670-686 46 46
Certifierad entreprenadbesiktningsman
Kontrollansvarig nivå K

Från: Josefine Bönström <josefine.bonstrom@harnosand.se>

Skickat: den 3 september 2026 09:38

Till: alex.karlstrom@svenskakyrkan.se; Anders Westlund <anders@abwestlund.se>

Ämne: Timmermannen

Hej,

Förstod jag er rätt att ni vill att jag tar ärendet till nämnd den 24 september?

Med vänlig hälsning

Josefine Bönström
Handläggare Bygg
Samhällsförvaltningen
0611-34 81 75

Från: Johanna Ulfsdotter <Johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se>
Skickat: 2026-07-27 09:34
Till: bygg@harnosand.se <bygg@harnosand.se>
Ämne: Sv: Remiss i ärende SAM-2026-1872TIMMERMANNEN 15Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Västernorrlands Museum har tagit del av ärendet men ser inte att förändringen (att flytta carporten några meter längre västerut) gör någon större skillnad på upplevelsen av det befintliga byggnaderna.
Mvh Johanna

Johanna Ulfsdotter
Antikvarie / Kulturmiljöutvecklare
Mobil: 073-031 58 02

**VÄSTER
NORRLANDS
MUSEUM**

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige – Norge

Värden längs vägen

Murbergsvägen 31, 871 50 Härnösand
Telefon 0611-886 00
Mail: Johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se
Web: www.vnmuseum.se

Faktureringsadress
Stiftelsen Läns museet Västernorrland
Kund-id LKH2080
FE 108
105 69 Stockholm

Fakturamailadress för fakturor i pdf-format

lkho000@tps.banctec.se

Från: bygg@harnosand.se <bygg@harnosand.se>

Skickat: den 3 juli 2026 11:12

Till: bygglovsremisser <bygglovsremisser@vnmuseum.se>; thomas.indseth-nylund@harnosand.se

Kopia: Johanna Ulfsson <Johanna.ulfsson@vnmuseum.se>

Ämne: Remiss i ärende SAM-2026-1872TIMMERMANNEN 15Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Remiss

TIMMERMANNEN 15 Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Hej!

Ni har tidigare besvarat en remiss angående nybyggnad av komplementbyggnad på TIMMERMANNEN 15. Sökande har nu valt att ändra placeringen av carporten. Har ni synpunkter på den förslagna placeringen? Se bifogade handlingar.

Ert yttrande önskas senast den 2026-08-05

Med vänliga hälsningar

Victoria Hesselius
Handläggare bygg
Samhällsförvaltningen
Härnösands kommun
Telefon: 0611-34 85 76

Härnösands
kommun

www.harnosand.se

Från: Johanna Ulfsdotter <Johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se>
Skickat: 2026-07-06 10:54
Till: Thomas Indseth-Nylund <thomas.indseth-nylund@harnosand.se>, victora.hesselius@harnosand.se <victora.hesselius@harnosand.se>, bygg@harnosand.se <bygg@harnosand.se>
Ämne: Sv: Remiss i ärende SAM-2026-1872TIMMERMANNEN 15Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej

Jag instämmer helt i den bedömningen. Bästa hade varit att få bygga carporten där de har parkering idag, mot södra tomtgränsen. Men jag förstår att planen inte godtar det. Mvh Johanna

Johanna Ulfsdotter
Antikvarie / Kulturmiljöutvecklare
Mobil: 073-031 58 02

VÄSTER NORRLANDS MUSEUM

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige – Norge

Värden längs vägen

Murbergsvägen 31, 871 50 Härnösand
Telefon 0611-886 00
Mail: Johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se
Web: www.vnmuseum.se

Faktureringsadress
Stiftelsen Läns museet Västernorrland
Kund-id LKH2080
FE 108
105 69 Stockholm

Fakturamailadress för fakturor i pdf-format

lkho000@tps.banctec.se

Från: Thomas Indseth-Nylund <thomas.indseth-nylund@harnosand.se>

Skickat: den 3 juli 2026 14:17

Till: bygg@harnosand.se; bygglovsremisser <bygglovsremisser@vnmuseum.se>

Kopia: Johanna Ulfsdotter <Johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se>

Ämne: Sv: Remiss i ärende SAM-2026-1872TIMMERMANNEN 15Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Hej,

Jag kan inte se att den nu föreslagna placeringen blir så mycket bättre än tidigare förslag. Denna placering kommer fortfarande att ha en menlig inverkan på den visuella upplevelsen av en kulturhistoriskt värdefull byggnad/miljö.

Mvh

Thomas Indseth-Nylund

Stadsarkitekt, Arkitekt SAR/MSA

Plan- och byggavdelningen

Samhällsförvaltningen

Härnösands kommun

Tel: 0611-34 81 62

Mobil: 070-2231712

**Härnösands
kommun**

www.harnosand.se

Härnösands kommun behandlar dina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR), läs mer på www.harnosand.se/gdpr

Från: bygg@harnosand.se <bygg@harnosand.se>

Skickat: den 3 juli 2026 11:12

Till: bygglovsremisser@vnmuseum.se; Thomas Indseth-Nylund <thomas.indseth-nylund@harnosand.se>

Kopia: johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se

Ämne: Remiss i ärende SAM-2026-1872TIMMERMANNEN 15Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Remiss

TIMMERMANNEN 15 Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Hej!

Ni har tidigare besvarat en remiss angående nybyggnad av komplementbyggnad på TIMMERMANNEN 15. Sökande har nu valt att ändra placeringen av carporten. Har ni synpunkter på den föreslagna placeringen? Se bifogade handlingar.

Ert yttrande önskas senast den 2026-08-05

Med vänliga hälsningar

Victoria Hesselius
Handläggare bygg
Samhällsförvaltningen
Härnösands kommun
Telefon: 0611-34 85 76

Härnösands
kommun

www.harnosand.se

Från: Thomas Indseth-Nylund <thomas.indseth-nylund@harnosand.se>
Skickat: 2026-07-03 14:16
Till: bygg@harnosand.se <bygg@harnosand.se>, bygglovsremisser@vnmuseum.se <bygglovsremisser@vnmuseum.se>
Ämne: Sv: Remiss i ärende SAM-2026-1872TIMMERMANNEN 15Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad
Kopia: johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se <johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se>

Hej,

Jag kan inte se att den nu föreslagna placeringen blir så mycket bättre än tidigare förslag. Denna placering kommer fortfarande att ha en menlig inverkan på den visuella upplevelsen av en kulturhistoriskt värdefull byggnad/miljö.

Mvh

Thomas Indseth-Nylund

Stadsarkitekt, Arkitekt SAR/MSA

Plan- och byggavdelningen

Samhällsförvaltningen

Härnösands kommun

Tel: 0611-34 81 62

Mobil: 070-2231712

**Härnösands
kommun**

www.harnosand.se

Härnösands kommun behandlar dina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR), läs mer på www.harnosand.se/gdpr

Från: bygg@harnosand.se <bygg@harnosand.se>

Skickat: den 3 juli 2026 11:12

Till: bygglovsremisser@vnmuseum.se; Thomas Indseth-Nylund <thomas.indseth-nylund@harnosand.se>

Kopia: johanna.ulfsdotter@vnmuseum.se

Ämne: Remiss i ärende SAM-2026-1872TIMMERMANNEN 15Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Remiss

TIMMERMANNEN 15 Bygglov - nybyggnad komplementbyggnad

Hej!

Ni har tidigare besvarat en remiss angående nybyggnad av komplementbyggnad på TIMMERMANNEN 15. Sökande har nu valt att ändra placeringen av carporten. Har ni synpunkter på den föreslagna placeringen? Se bifogade handlingar.

Ert yttrande önskas senast den 2026-08-05

Med vänliga hälsningar

Victoria Hesselius

Handläggare bygg

Samhällsförvaltningen

Härnösands kommun

Telefon: 0611-34 85 76

**Härnösands
kommun**

www.harnosand.se

Platsbesök tillsammans med stadsarkitekt Thomas Indseth-Nylund.

Vi träffade sökandes representant Alex Karlström och deras kontaktperson Anders Westlund på den aktuella fastigheten.

Vi förklarade att vi kommer lämna ett förslag med beslut om avslag till nämnden på grund av att den första tänkta placeringen är på prickad mark (mark som inte får bebyggas) och det andra förslaget påverkar den befintliga byggandens bedöms innebära en risk för förvanskning av församlingsgårdens samlade arkitektoniska kulturvärden.

Timmermannen 15

Remissvar

Nybyggnad av komplementbyggnad, carport

Dnr: YLM 2025/129

2025 10 06

**VÄSTER
NORRLANDS
MUSEUM**

Innehåll

- 1. Administrativa uppgifter.....3
- 2. Ärende- och områdesbeskrivning.....3
 - 2.1 Samlad bedömning 3
- 3. Allmänna förutsättningar.....5
 - 3.1 Riksintresse för kulturmiljö..... 5
- 4. Bedömning.....6

1. Administrativa uppgifter

Diarienummer:	YLM 2025/129
Ärendet avser:	Carport Tilläggsbyggnad Församlingshem
Kommun:	Härnösand
Fastighet:	Timmermannen 15
Arkitekt:	Ilmars Kaulins
Byggår	1971
Kontakt:	Josefine Bönström Handläggare bygg. Härnösands kommun
Antikvarie:	Johanna Ulfsdotter Västernorrlands museum

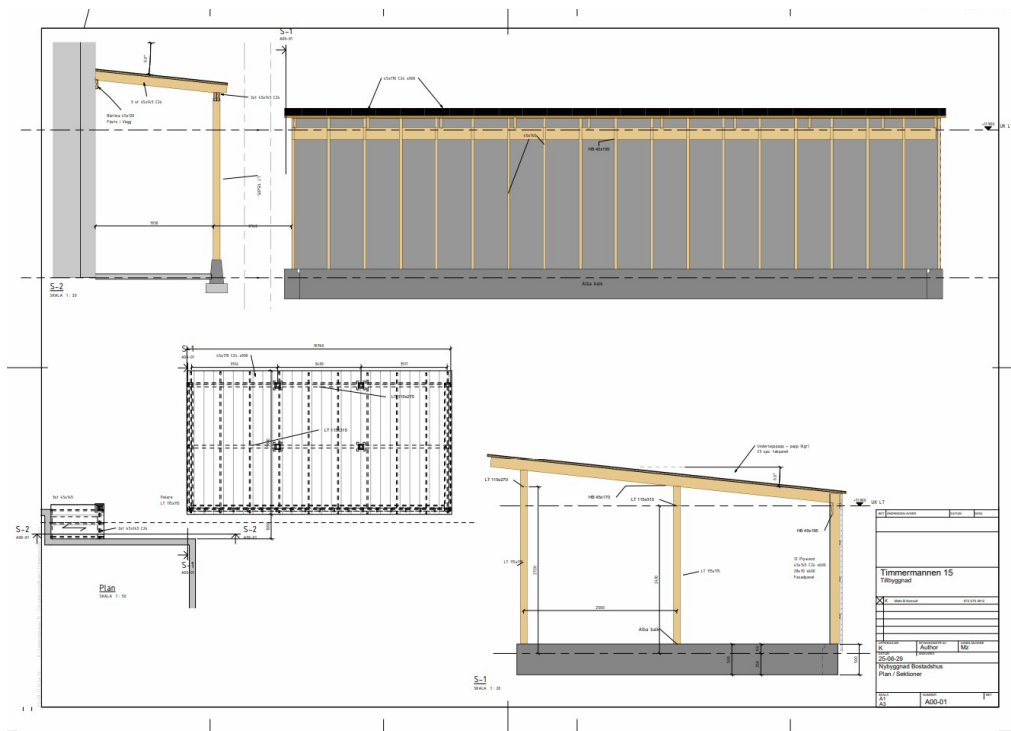
2. Ärende- och områdesbeskrivning

Härnösands församlingshem är uppförd 1971 och ritad av arkitekt Ilmar Kaulins. Byggnaden är ett gott exempel på modernistisk arkitektur med goda proportioner och väl utarbetad form och materialverkan. Byggandens bedöms vara särskild värdefull utifrån dess arkitektoniska värde.

Bygganden ligger även inom Riksintresse för kulturmiljö och tillhör stadens kyrkoadministrativa och allmänna ändamål. Domkyrkoförsamlingen önskar bygga en carport på parkeringen bakom församlingshemmet.

2.1 Samlad bedömning

Nuvarande placering har viss negativ påverkan på upplevelsen av församlingshemmens arkitektoniska värden och annan placering bör övervägas. Fasadmaterial och kulören är väl anpassad till huvudbyggnadens karaktär.

3. Allmänna förutsättningar

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljö med värden kopplade till Domkyrkan och institutionella värden samt Östanbäcken som en av stadens äldsta stadsdelar.

3.1 Riksintresse för kulturmiljö

Området ligger inom Riksintresse för Kulturmiljö, Härnösands stad [Y 21].

Riksintressebeskrivning

Länsstyrelsen Västernorrland beskriver värdena som följer:

Motivering: Stifts- och residensstad med mångsidiga förvaltningsfunktioner. Framträdande ny klassicistiska karaktärsbyggnader och en bebyggelse som visar den äldsta strandbundna planstrukturen och gradvis utveckling mot allt större regelbundenhet.

Som ”Norrlands Aten” och Lubbe Nordströms ”Öbacka” förknippas Härnösand med en speciell roll i Norrlands historiska utveckling och kulturliv.

Uttryck för riksintresset: Domkyrkan från 1856, den märkliga gymnasiebyggnaden ritad av Tempelman och residenset båda från sent 1700-tal, samt andra stifts-, residens-, skol- och regementsstadens karaktärsbyggnader. Området Östanbäcken med bevarad oregelbunden planstruktur från 1500-talet och träbebyggelse från tidigt 1800-tal. Den inte helt regelbundna rutnätsplanen i stadskärnan, utvidgningarna på Kronholmen och arbetarförstaden Rotudden som tillsammans representerar stadsbyggnadsutvecklingen under 1700-talets slut och 1800-talet. Hamnmiljöer.

Kärnvärden inom riksintresset bedöms ha ”Särskilda värden” enligt Plan- och bygglagen och omfattas därmed av 8 kap §§13,14 och 17.

4. Bedömning

Tillbyggnaden bedöms inte ha negativ påverkan på Riksintressant kärnvärden men den riskerar att ha negativ påverkan på församlingsgårdens arkitektoniska uttryck då den byggs i så nära anslutning till befintlig byggnad.

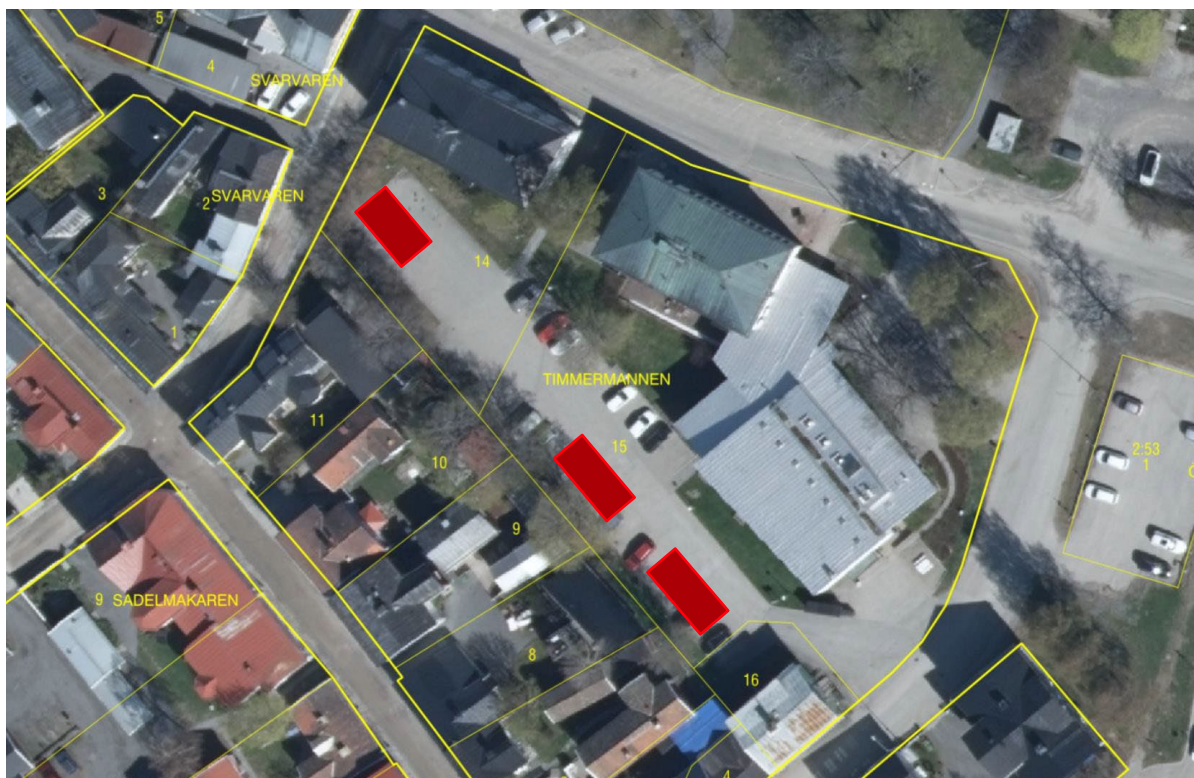
Då byggnaden bedöms äga särskilda kulturvärden bör upplevelsen av byggandens arkitektur och kulturvärden skyddas mot förvanskning och hanteras varsamt gällande placering och kulör.

Kulörförslag.

- Kulturförslaget bedöms vara väl anpassat till Församlingshemmens övriga uttryck och arkitekturvärden.

Placering

- Nuvarande placering har negativ påverkan på upplevelsen av församlingshemmens samlade arkitektoniska värden. Placeringen omöjliggör också annan uteverksamhet på församlingshemmens bakgård och södersida i framtiden. En bättre placering av carporten är någonstans på parkeringen på andra sidan med carporten som ridå mot övriga Östanbäcken. Se exempelförslag nedan.

Förslag på alternativa placeringar.

- Nuvarande placering riskerar att förvanska delar av församlingsgårdens samlade arkitektoniska kulturvärden.

/Johanna Ulfsdotter

Från:

Skickat:

Ämne: VB: Remiss Timmermannen 15

Från: Thomas Indseth-Nylund <thomas.indseth-nylund@harnosand.se>

Skickat: den 24 oktober 2025 12:20

Till: Josefine Bönström <josefine.bonstrom@harnosand.se>

Ämne: Sv: Remiss Timmermannen 15

Hej igen,

Timmermannen 15:

Har nu kikat på materialet och läst Läns museets utlåtande. Instämmer helt med Johanna U. i hennes bedömning. Jag ser inga problem med carportens utformning i sig, utöver att man kan diskutera om kulörvalet är helt optimalt. Jag skulle förorda NCS 7010-Y90R, som bryter av lite mer mot rött och alltså inte blir fullt så "bajsbrun" som föreslagna NCS 7010-Y70R. Jag kan även se NCS 7005-Y80R som ett bra alternativ. Den drar också något mer mot rött och är samtidigt något mer dämpad.

Däremot ser jag placeringen som ett problem. Enl. förslaget placeras carporten alldeles för nära församlingsgården, som äger särskilda kulturvärden och arkitektoniska värden. Carporten stör därmed den befintliga byggnadens visuella uttryck. Jag bedömer att något av de alternativa placeringar som Johanna/Läns museet föreslagit är mer acceptabla.

Mvh

Thomas Indseth-Nylund

Stadsarkitekt, Arkitekt SAR/MSA

Plan- och byggavdelningen

Samhällsförvaltningen

Härnösands kommun

Tel: 0611-34 81 62

Mobil: 070-2231712

**Härnösands
kommun**

www.harnosand.se

Härnösands kommun behandlar dina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR), läs mer på www.harnosand.se/gdpr

MOTION - ÖVERSYN AV TAXOR OCH AVGIFTER

Vad får Härnösandsborna för pengarna?

Kommunfullmäktige fastställer årligen taxor och avgifter. De flesta avgifter har en koppling till PKV, men inte alla. Trots att både exempelvis timtaxa för miljöbalken och plan och bygg båda följer PKV är timtaxan för plan och bygg 123% av densamma för miljöbalken. Ännu större är skillnaden till timavgiften för alkohol, tobak och läkemedel, hela 356 kr per timme skiljer till timtaxan för plan och bygg.

Grunden för taxor och avgifter är självkostnadsprincipen, kommunen ska inte debitera mer än vad det kostar. Hur det kan komma sig att självkostnaden skiljer så mycket är oklart. Det tycker mest troligt även Härnösands företagare, vilket stärks av den delrapport som delgavs Kommunstyrelsen i november 2025. Ett av fem utpekade huvudområden är att företagen vill förstå vad de betalar för.

Härnösand särskiljer sig också med höga avgifter. I en länsjämförelse är den lägsta timkostnaden för bygglovsärenden 1100 kr, Härnösand är högst med 1440 kr, näst dyrast är Timrå med 1274 kr. Hur det kan komma sig att bygglovsärenden är så dyra i just Härnösand är oklart, risken är att Härnösand debiterar mer än självkostnad och därmed hämmar tillväxt. Det går inte att utesluta att andra taxor och avgifter än just timtaxor också har oklara beräkningsgrunder.

Centerpartiet menar att taxor och avgifter bör hållas så låga som möjligt och vara förutsägbara över tid. Stabilitet och långsiktighet efterfrågas av näringslivet, likaväl som tydlighet: vad får man för pengarna?

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

att en bred översyn görs av de taxor och avgifter som beslutas av kommunfullmäktige,

att en sådan översyn syftar till att tydliggöra, enhetliggöra och förenkla avgiftsstrukturen, samt

att Härnösands kommun ska sträva efter att erbjuda länets lägsta taxor och

Johan Wester, Centerpartiet

Centerpartiet Härnösand

Brunnshusgatan 6 A
871 31 Härnösand
centerpartiet.se/harnosand

Samhällsförvaltningen

Helene Lager

Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Remissvar: Motion översyn av taxor och avgifter

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta remissvaret gällande motion Översyn av taxor och avgifter i bilaga 1 som sitt eget, samt

att översända svaret till kommunstyrelseförvaltningen.

Sammanfattning

Centerpartiet har lämnat in en motion gällande att taxor och avgifter bör hållas så låga som möjligt och vara förutsägbara över tid.

Samhällsförvaltningen anser att en översyn och förenkling av taxor och avgifter är bra och arbetar med att ta fram ett sådant förslag. Förvaltningen anser att motionens förslag gällande att sträva efter länets lägsta taxor och avgifter inte är förenligt med självkostnadsprincipen.

Beskrivning av ärendet

Centerpartiet har lämnat in en motion gällande att taxor och avgifter bör hållas så låga som möjligt och vara förutsägbara över tid. Centerpartiet föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att en bred översyn görs av de taxor och avgifter som beslutas av kommunfullmäktige,
- att en sådan översyn syftar till att tydliggöra, enhetliggöra och förenkla avgiftsstrukturen,
- samt att Härnösands kommun ska sträva efter att erbjuda länets lägsta taxor och avgifter.

Motionen har remitterats till samhällsnämnden för yttrande.

Bedömning

Samhällsförvaltningens bedömning framgår av bilagt remissvar.

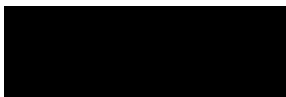
Delges

Kommunstyrelseförvaltningen

Helene Lager
Tf förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Remissvar: Motion översyn av taxor och avgifter

Samhällsförvaltningen

Helene Lager

Helene.lager@harnosand.se

Remissvar: Motion översyn av taxor och avgifter**Sammanfattning**

Centerpartiet har lämnat in en motion gällande att taxor och avgifter bör hållas så låga som möjligt och vara förutsägbara över tid. Remissvaret redogör för samhällsförvaltningens bedömning av motionens förslag.

Beskrivning av ärendet

Centerpartiet har lämnat in en motion gällande att taxor och avgifter bör hållas så låga som möjligt och vara förutsägbara över tid. Centerpartiet föreslår Kommunfullmäktige besluta:

- att en bred översyn görs av de taxor och avgifter som beslutas av kommunfullmäktige,
- att en sådan översyn syftar till att tydliggöra, enhetliggöra och förenkla avgiftsstrukturen,
- samt att Härnösands kommun ska sträva efter att erbjuda länets lägsta taxor och avgifter.

Motionen har remitterats till samhällsnämnden för yttrande.

Samhällsförvaltningens arbete med taxor och avgifter

Samhällsförvaltningen använder SKR:s mall för beräkning av taxor, där olika kostnader ingår. Eftersom kostnaderna varierar från kommun till kommun blir även taxorna olika, trots att man använder samma beräkningsmodell. Inom vissa lagstiftningsområden krävs det att kommunen räknar enligt nationella krav för att det ska ske på samma sätt i hela landet.

Samhällsnämnden har gett samhällsförvaltningen i uppdrag att se över de taxor och avgifter som förvaltningen har. Förvaltningen arbetar med uppdraget och ser bland annat över möjligheten att ha en gemensam timtaxa samt att förenkla avgiftsstrukturen.

Sedan 2025 mäts handläggningstiden på en mer detaljerad nivå för att kunna förtydliga för sökanden och samtidigt verifiera att avgifterna ligger i rätt

nivå. Förvaltningen anser att det är viktigt att se på ärendenas totala kostnader istället för att endast jämföra timtaxan. Om en kommun har en låg timkostnad men ärendet tar många fler timmar än en annan kommun så blir det ändå inte en lägre kostnad i slutändan.

Samhällsförvaltningens bedömning

Samhällsförvaltningen håller med om att en översyn och förenkling av taxor och avgifter är bra för att tydliggöra för företag och privatpersoner vad som gäller och varför. Förvaltningen arbetar med att ta fram ett sådant förslag.

Förvaltningen anser att motionens förslag gällande att sträva efter länets lägsta taxor och avgifter inte är förenligt med självkostnadsprincipen, eftersom olika kostnader i olika kommuner leder till olika taxor.

Förvaltningen kommer fortsätta att arbeta för att ha en mer effektiv handläggningstid, vilket innebär en minskad kostnad för den sökande.

Samhällsförvaltningen

Samhällsnämnden

Yttrande på motion om utökade tider för serveringstillstånd

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta remissvaret gällande motion utökade tider för serveringstillstånd i bilaga 1 som sitt eget, samt

att översända svaret till kommunstyrelseförvaltningen.

Sammanfattning

Centerpartiet har lämnat in en motion till kommunfullmäktige. De föreslår att utöka tiderna för servering av alkohol, samt att säkerställa skyndsam handläggning av ansökningar om utökade serveringstider.

Samhällsförvaltningen har i sitt remissvar beskrivit sin bedömning i ärendet.

Beskrivning av ärendet

Centerpartiet har lämnat in en motion till kommunfullmäktige. De föreslår att utöka tiderna för servering av alkohol både avseende tidigast möjligt och som längst normalt, att tider för serveringstillstånd utökas för att möjliggöra servering under större evenemang oberoende av tid på dygnet, samt att säkerställa skyndsam handläggning av ansökningar om utökade serveringstider.

Kommunstyrelseförvaltningen önskar att Samhällsnämnden yttrar sig över motionens förslag.

Svar senast 2026-09-23 via e-post till ina.lindstrom@harnosand.se. Denna svarstid har blivit förlängd till efter nämndssammanträdet.

Bedömning

Samhällsförvaltningens bedömning framgår av bilagt remissvar.

Delges

Kommunstyrelseförvaltningen, ina.lindstrom@harnosand.se

Beslutsunderlag

Alkohollagen

Härnösand kommuns riktlinjer för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Viktoria Söderlind
Alkoholhandläggare

Bilaga 1

Samhällsförvaltningens remissvar om utökade tider för serveringstillstånd

Samhällsförvaltningen

Samhällsnämnden

Yttrande på motion om utökade tider för serveringstillstånd

Grunderna i den svenska alkoholpolitiken är fastställda av riksdagen. Dess mål är att främja folkhälsan genom att minska den totala alkoholkonsumtionen och begränsa alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar.

Alkohollagen (2010:1622) utgör en av de bärande principerna i alkoholpolitiken och reglerar bestämmelser om när, var och hur servering av alkoholdrycker får ske. Den svenska alkohollagen är en skyddslagstiftning, vilket innebär att de sociala aspekterna ska lyftas fram och ges företräde framför företagsekonomiska intressen. Det innebär bl.a. att barn och unga ska skyddas mot exponering i möjligaste mån. Att utöka serveringstiderna anser samhällsnämnden motarbeta lagstiftningens syfte.

Samhällsförvaltningen anser inte att det finns skäl nog att frånga de serveringstider som finns angivet i alkohollagen, kap 8 § 19. Normaltiderna är 11:00 – 01:00 även om kommunen har rätt att besluta om annat. Det finns idag verksamheter med servering mellan kl. 11:00 – 03:00. Det finns alltid möjligheten att ansöka om serveringstillstånd med utökad serveringstid.

Enligt alkohollagen är handläggningstiden högst fyra månader för att handlägga ett ansökningsärende. Handläggningstiden beror också på att ärendet ska remissas till Polismyndigheten, Räddningstjänsten och Skatteverket, där förvaltningen inte kan påverka svarstiderna.

Samhällsförvaltningen mäter handläggningstiderna för olika ärenden, och under årets första åtta månader ligger de på en handläggningstid på fem veckor i genomsnitt.

Samhällsnämnden måste också ta hänsynsreglerna i Miljöbalken i beaktning. I Härnösands centrum finns många privatbostäder, där störande ljud kan uppstå i samband med alkoholservering. Att då påbörja tidigare eller avsluta serveringstiden mycket senare, annat än ytterst tillfälligt, riskerar att öka olägenheter för människors hälsa gällande störande ljud.

Polismyndigheten har i sina remissvar i tillståndsansökningar till samhällsnämnden varit mycket restriktiva med sina medgivanden om sena serveringstider. De har hänvisat till ordningsstörningar, samt att risken för alkoholrelaterade olyckor och våld har visat sig öka med sena/utökade serveringstider.

Samhällsförvaltningen anser därför att en generell utökning av tiderna för serveringstillstånd inte bör sättas men att en prövning för möjligheter till andra tider än normaltider ska göras vid varje enskild ansökan.

Samhällsförvaltningen arbetar också för att korta handläggningstiden genom att förbättra information på webbsidan och utveckla de digitalisera processerna.

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Alkoholhandläggare

Samhällsförvaltningen

Samhällsnämnden

Remissvar: Upphör med vegetariska substitut i skolmaten

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta remissvaret gällande motion Upphör med vegetariska substitut i skolmaten i bilaga 1 som sitt eget, samt

att översända svaret till kommunstyrelseförvaltningen.

Sammanfattning

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion med förslag om att kostavdelningen ska upphöra med användningen av vegetariska substitut i skolmaten samt öka andelen närproducerade livsmedel.

Samhällsnämnden anser att förslaget om att upphöra med vegetariska substitut inte är möjligt. Nämnden håller däremot med om att närproducerade samt svenskproducerade livsmedel prioriteras före ekologiska livsmedel från utlandet samt att det ska vara god variation mellan de olika köttslagen, vilket kostavdelningen redan främjar.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion med förslag om att Kostavdelningen ska upphöra med användningen av vegetariska substitut i skolmaten samt öka andelen närproducerade livsmedel.

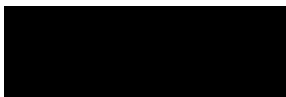
Motionen har remitterats från kommunstyrelseförvaltningen till samhällsnämnden för yttrande senast 2 oktober 2026.

Bedömning

Samhällsförvaltningens bedömning framgår av bilagt remissvar.

Helene Lager
Tf förvaltningschef

Kostchef

Samhällsförvaltningen
Kia Olsson
kia.olsson@harnosand.se

Remissvar: Upphör med vegetariska substitut i skolmaten

Sammanfattning

Kostavdelningen arbetar utifrån kommunfullmäktiges antagna Måltidspolicy för Härnösands kommun. I policyn anges att måltider som lagas och serveras i kommunen ska vara klimatsmarta, näringsriktiga och bidra till kommunens klimatmål.

Samhällsförvaltningen konstaterar att det finns en målkonflikt mellan motionens förslag och den inriktning som anges i kommunens antagna måltidspolicy avseende klimatanpassade måltider, One Planet Plate, Livsmedelsverkets rekommendationer och de Nordiska näringsrekommendationerna.

Samhällsförvaltningen bedömer att ett upphörande av baljväxtbaserade substitut i animaliska rätter även kan medföra ökade livsmedelskostnader.

Samhällsförvaltningen anser därför att förslaget om att upphöra med vegetariska substitut inte är möjligt. Samhällsförvaltningen håller däremot med om att närproducerade samt svenskproducerade livsmedel prioriteras före ekologiska livsmedel från utlandet samt att det ska vara god variation mellan de olika köttslagen, vilket Kostavdelningen redan främjar.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion med förslag om att Kostavdelningen ska upphöra med användningen av vegetariska substitut i skolmaten samt öka andelen närproducerade livsmedel.

Sverigedemokraterna yrkar på:

- Att det dagligen serveras minst ett vegetariskt och ett animaliskt lunchalternativ.
- Att utspädning med hjälp av vegetariska köttsubstitut upphör.
- Att god variation mellan de olika köttslagen tillämpas.
- Att närproducerade samt svenskproducerade livsmedel prioriteras före ekologiska livsmedel från utlandet.

Motionen har remitterats till samhällsnämnden för yttrande.

Kostavdelningens arbete med måltider

Kostavdelningen arbetar utifrån kommunfullmäktiges antagna Måltidspolicy för Härnösands kommun. I policyn anges att måltider som lagas och serveras i kommunen ska vara klimatsmarta, näringsriktiga och bidra till kommunens klimatmål. Policyn anger även att kommunen ska arbeta utifrån One Planet Plate och en klimatbudget för måltider. Måltiderna ska dessutom följa Livsmedelsverkets rekommendationer för offentliga måltider samt de Nordiska näringsrekommendationerna.

För att uppnå dessa mål används idag flera metoder för att minska måltidernas klimatpåverkan. En sådan metod är att i vissa kötträtter kombinera animaliskt protein med baljväxtbaserat protein. Samtliga måltider är näringsberäknade och uppfyller gällande näringsrekommendationer.

I grundskolan erbjuds både vegetariskt och animaliskt alternativ dagligen. På högstadiet och gymnasiet används sedan cirka ett år tillbaka en särskild matsedel där animaliska alternativ inte innehåller baljväxtbaserade substitut. För att fortsatt kunna följa måltidspolicyns klimatmål kompenseras detta istället genom fler helt vegetariska måltider.

Kostavdelningen arbetar kontinuerligt för att öka andelen närproducerade råvaror i enlighet med kommunens måltidspolicy. Möjligheterna att göra detta påverkas av utbudet av lokala producenter, tillgängliga volymer, upphandlingsförutsättningar och ekonomiska ramar.

Samhällsförvaltningens bedömning

Förvaltningen konstaterar att motionens förslag inte är förenligt med nuvarande måltidspolicy. I måltidspolicyn anges att kommunens måltider ska vara klimatsmarta, miljö- och klimatanpassade samt utgå från One Planet Plate. Policyn anger även att måltiderna ska följa Livsmedelsverkets råd för offentliga måltider.

Användningen av baljväxtbaserade substitut i vissa maträtter är en del av Kostavdelningens arbete för att uppnå dessa mål. Om användningen av sådana råvaror upphör skulle kostverksamheten behöva vidta andra åtgärder för att uppnå motsvarande klimatpåverkan, exempelvis genom ett ökat antal helt vegetariska måltider. Förvaltningen bedömer även att ett ökat antal helt vegetariska måltider riskerar att leda till att färre elever väljer att äta den serverade skollunchen, vilket riskerar att motverka motionens intention att förbättra måltidsverksamheten.

Om användningen av vegetariska substitut i animaliska rätter upphör bedömer förvaltningen att möjligheterna att uppnå måltidspolicyns klimatmål försvåras. Ett genomförande av motionen kan därför medföra behov av revidering av kommunens måltidspolicy och förändringar av kommunens nuvarande inriktning för klimatanpassade måltider.

Förvaltningen bedömer att ett upphörande av baljväxtbaserade substitut i animaliska rätter även kan medföra ökade livsmedelskostnader, eftersom en större andel animaliskt protein generellt innebär högre råvarukostnader.

Förvaltningen ser positivt på och delar motionens ambition att öka andelen närproducerade råvaror. Detta är redan ett mål i kommunens måltidspolicy. En ökning behöver dock ske utifrån marknadens förutsättningar, upphandlingslagstiftningen och de ekonomiska ramar som verksamheten har att förhålla sig till.

Bilagor

Bilaga 1 Motion "Upphör med vegetariska substitut i skolmaten"

Motion

2026-05-25

Kommunfullmäktige Härnösand Inför elektronisk körjournal.

En elektronisk körjournal dokumenterar resor med motorfordon och mäter antalet kilometer fordonet färdats, helt enligt Skatteverkets bestämmelser. Moderna elektroniska körjournaler kan med fördel även användas som verktyg för att underlätta och effektivisera körningen. Det finns idag många olika modeller att välja mellan, vissa erbjuder funktioner som fartkameravarnare, GPS och automatisk schemaläggning av rutt. Några av dem erbjuder även gratisappar där all körinformation finns lättillgänglig för både förare och administratör i realtid.

Genom att föraren får hjälp att optimera körningen och planeringen av rutten är det lättare att undvika onödigt långa resor, genom en sådan optimering kan föraren/kommunen bidra till minskad miljöpåverkan, minskad förbrukning och undvika onödigt slitage på bilen.

Men en körjournal kan även användas till att säkerställa att körtiden är tillräcklig för den tänkta körsträckan. Man vet att stress är orsaken till många olyckor och incidenter i trafiken, ett införande av passande elektronisk körjournal skulle därför teoretiskt sett kunna bidra till att minska antalet incidenter där stress anses vara den främsta orsaken.

Ur ett säkerhetsperspektiv är många elektroniska körjournaler också ett utmärkt verktyg i det trygghets- och säkerhetsskapande arbetet då flera av modellerna kan visa administratören var bilen befinner sig i realtid. Vid en olycka eller liknande situation är det då lättare att skicka hjälp till rätt plats även om föraren är chockad eller av annan anledning har svårt att beskriva var personen befinner sig. I en landsbygdskommun som Härnösand, där det ofta är långt mellan skyltar med Ortsnamn och med otaliga skogsvägar är en sådan möjlighet till snabb hjälp mycket fördelaktig och kan vid allvarliga olyckor vara livsavgörande.

Ett införande av elektronisk körjournal i alla kommunens motorfordon kommer att innebära en kostnad för kommunen men kan samtidigt möjliggöra säkrare körning, minskat slitage på bilarna, större möjlighet att upptäcka förbättringspunkter i exempelvis planeringen samt kan vid rätt användning även bidra till minskad miljöpåverkan. Ett införande av elektronisk körjournal med ovan nämnda funktioner går helt i enlighet med Härnösands kommuns mål om -Modig miljökommun och ökar dessutom tryggheten för både anställd och arbetsgivare.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

Att: kostnaden samt effekterna av att utrusta kommunens motorfordon med elektronisk körjournal utreds.

För Sverigedemokraterna Härnösand

Charlotte Höglund Bystedt
Ulrika Jonsson

Samhällsförvaltningen
Ulf Andersson
ulf.andersson@harnosand.se

Samhällsnämnden

Yttrande gällande motion – Inför elektronisk körjournal

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta remissyttrandet gällande motion - Inför elektronisk körjournal i bilaga 1 som sitt eget.

Sammanfattning

Charlotte Höglund-Bystedt och Ulrika Jonsson från Sverigedemokraterna föreslår kommunfullmäktige att besluta om att införa elektronisk körjournal i kommunens bilar.

Elektroniska körjournaler skulle med fördel kunna användas för att underlätta och effektivisera körningen av kommunens bilar. Man menar också att elektroniska körjournaler skulle kunna vara ett bra verktyg för att förbättra det trygghets- och säkerhetsskapande arbete som finns i olika verksamheter.

Charlotte Höglund-Bystedt och Ulrika Jonsson Sverigedemokraterna yrkar därför;

- att kostnaden samt effekterna av att utrusta kommunens motorfordon med elektroniska körjournaler utreds.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun började redan runt 2010 att utrusta kommunens bilar med digitala hjälpmedel för att säkra nyttjandet och användandet av kommunens olika bilar. Det som på den tiden kallades för ISA, Intelligent Stöd för Anpassning av hastighet, var något som först infördes i kommunens bilpool. Sedan fortsatte installationen även för kommunens samtliga bilar. Systemet är ett bilsäkerhets system som varnar föraren när fordonet överskrider gällande hastigheter, som dessutom numera är ett lagkrav på nya bilar.

Men utöver dessa funktioner som kommunen haft länge så har även kommunens bilar andra elektroniska hjälpmedel som framtagits i samarbete med vår avtalspart 2MA. Samtliga av Härnösands kommuns bilar har idag utrustning för att kunna ta fram digitala körjournaler. Systemet möjliggör även för ruttoptimering för den verksamhet som önskar det, samt att man kan plocka ut enstaka resor för att följa upp ett visst körbeteende.

Uppföljning av extremvärden för hastigheter är en funktion som används med jämna mellanrum där det kan finnas ett behov.

En stor del av Socialförvaltningens hemtjänstgruppers bilar är också utrustade med s.k. taggläsare som gör att man mer specifikt kan se vem som kör och använder en specifik bil.

Utöver dessa elektroniska hjälpmedel så är även kommunens samtliga bilar utrustade med alkolås.

Så sammanfattningsvis anser samhällsförvaltningen att med den utrustning som idag finns i kommunens bilar så tillgodoses det mesta som efterfrågas i motionen från Sverigedemokraterna i Härnösand.

För i framtiden handlar det mer om att skapa bra förutsättningar för chefer eller andra i olika verksamheter att nyttja de system som redan finns i våra bilar.

Bedömning

Samhällsförvaltningen anser att kommunens fordon redan idag har den utrustning som efterfrågas i motionen från Sverigedemokraterna. Så därför behövs ingen ytterligare utredning för effekterna av att införa elektroniska körjournaler. Däremot så handlar det mer i framtiden om att skapa bra rutiner för hur olika verksamheter både kan få tid och utrymme för att följa upp olika saker som berör nyttjandet av kommunens bilar.

Delges

Kommunstyrelsen

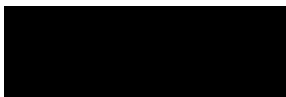
Kommunfullmäktige

Helene Lager
Tf Förvaltningschef

Ulf Andersson
Verksamhetsutvecklare

Bilagor

Bilaga 1 Yttrande gällande motion – Inför elektronisk körjournal

Samhällsförvaltningen
Ulf Andersson
ulf.andersson@harnosand.se

Yttrande gällande motion – Inför elektronisk körjournal

Sammanfattning

Härnösands kommun började redan runt 2010 att utrusta kommunens bilar med digitala hjälpmedel för att säkra nyttjandet och användandet av kommunens olika bilar. Det som på den tiden kallades för ISA, Intelligent Stöd för Anpassning av hastighet, var något som först infördes i kommunens bilpool. Sedan fortsatte installationen även för kommunens samtliga bilar. Systemet är ett bilsäkerhets system som varnar föraren när fordonet överskrider gällande hastigheter, som dessutom numera är ett lagkrav på nya bilar.

Men utöver dessa funktioner som kommunen haft länge så har även kommunens bilar andra elektroniska hjälpmedel som framtagits i samarbete med vår avtalspart 2MA. Samtliga av Härnösands kommuns bilar har idag utrustning för att kunna ta fram digitala körjournaler. Systemet möjliggör även för ruttoptimering för den verksamhet som önskar det, samt att man kan plocka ut enstaka resor för att följa upp ett visst körbeteende.

Uppföljning av extremvärden för hastigheter är en funktion som används med jämna mellanrum där det kan finnas ett behov.

En stor del av Socialförvaltningens hemtjänstgruppers bilar är också utrustade med s.k. taggläsare som gör att man mer specifikt kan se vem som kör och använder en specifik bil.

Utöver dessa elektroniska hjälpmedel så är även kommunens samtliga bilar utrustade med alkolås.

Så sammanfattningsvis anser samhällsförvaltningen att med den utrustning som idag finns i kommunens bilar så tillgodoses det mesta som efterfrågas i motionen från Sverigedemokraterna i Härnösand.

För i framtiden handlar det mer om att skapa bra förutsättningar för chefer eller andra i olika verksamheter att nyttja de system som redan finns i våra bilar.

Beskrivning av ärendet

Charlotte Höglund-Bystedt och Ulrika Jonsson Sverigedemokraterna Härnösand föreslår kommunfullmäktige att besluta om att införa elektroniska körjournaler i kommunens bilar.

Elektroniska körjournaler skulle med fördel kunna användas för att underlätta och effektivisera körningen av kommunens bilar.

Man menar också att elektroniska körjournaler skulle kunna vara ett bra verktyg för att förbättra det trygghets- och säkerhetsskapande arbete som finns i olika verksamheter.

Charlotte Höglund-Bystedt och Ulrika Jonsson Sverigedemokraterna yrkar därför;

- att kostnaden samt effekterna av att utrusta kommunens motorfordon med elektroniska körjournaler utreds.

Förvaltningens synpunkter

Samhällsförvaltningen anser att kommunens fordon redan idag har den utrustning som efterfrågas i motionen från Sverigedemokraterna. Så därför behövs ingen ytterligare utredning för effekterna av att införa elektroniska körjournaler. Däremot så handlar det mer i framtiden om att skapa bra rutiner för hur olika verksamheter både kan få tid och utrymme för att följa upp olika saker som berör nyttjandet av kommunens bilar. Detta kan då ske med den digitala teknik som idag redan finns i kommunens bilar.

Ulf Andersson
Verksamhetsutvecklare
Trafikenheten

Ärendeutskrift

Ärende 300

Skapat 2026-02-23 av Stefan Olofsson (Mina Sidor)

Avslutat: Nej

Förslaget gäller

Trafik, gator och kommunikationer

Rubrik

Ge oss möjlighet att åka spark igen!

Förslaget

Sparken är en fantastisk uppfinning. Den ger oss en möjlighet att transportera sig snabbt utan att på något sätt belasta miljön. Den är billig och robust och kan bära last såsom skolväskor, små barn, musikinstrument, sportartiklar, matkassar osv. Den är ett stöd för balansen när vi blir äldre.

Fram mot slutet av förra seklet kunde sparken användas på de flesta gångvägar ända in till Härnösands centrum. Familjerna hade ofta en spark för varje familjemedlem. Man såg dem parkerade framför skolor, arbetsplatser och affärer. Men sedan började det att sandas intensivt och sparkarna kunde inte längre användas. Den nya generationen vet knappt vad en spark är.

I Vindelns kommun har man uppmärksammat detta och där har man möjliggjort att sparkarna kommit till användning igen. Det gör man genom att lämna en sandfri remsa på alla gångvägar, c:a 1 m bred, tillräckligt för en spark att rymmas. En enkel åtgärd som till och med sparar pengar genom att det åtgår mindre sand.

Sparken är en norrländsk kulturyttring, vi måste bevara den. Birger Norman skriver i diktsamlingen Utanikring om tiden:

Tin ä en spärkar

i utförsbacken

på blåhalka.

Löne int å rabbe.

Hur ska vi förstå den dikten om vi inte vet vad en spark är?

Mitt förslag är alltså att lämna en sandfri remsa på 1 m på alla gångvägar för sparkåkning.

Profilbild för förslaget

I JPEG IMG_6830

Slutdatum

2026-03-26

Personuppgifter

Härmed godkänner jag att mina uppgifter behandlas enligt rådande datalagstiftning.

Förslagslämnare

Stefan Olofsson

Status

Inväntar beslut från KF, KS eller nämnd

Förslaget lämnas för beslut till

Samhällsnämnden

Utskrift till nämnd

Instruktioner för publicering

Samhällsförvaltningen
Helene Lager
helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

E-förslag om ökad möjlighet att åka spark

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att inte genomföra e-förslaget.

Sammanfattning

2026-02-23 väcktes ett e-förslag om att öka möjligheten att åka spark genom att inte sanda en del av kommunens gångvägar. Då förslaget uppnådde erforderligt antal röster överlämnades det till Samhällsnämnden för prövning.

Samhällsförvaltningen anser att det finns mer som talar emot att genomföra e-förslaget än det som talar för varför förvaltningen föreslår att e-förslaget inte ska genomföras.

Beskrivning av ärendet

Sparken är i många avseenden ett trevligt och praktiskt åkdon – som i många delar blivit bortglömt. För att kunna användas krävs dock, precis som förslagsställaren ger uttryck för, att sandning av gångvägar behöver förändras så att den som färdas med spark har en osandad del att färdas på.

Vi ser stora svårigheter med att kunna genomföra det som föreslås. Här finns tydliga motstridiga trafiksäkerhetsintressen där gående och cyklande vill att halkbekämpningen ska vara så bra som möjlig. Många av våra gångvägar är kombinerade för gång-och cykel och där ofta halva GC:banan är reserverad för gående och den andra halvan för cyklande. Att avstå sandning på den del som är avsedd för gående är inte lämpligt och skulle kunna riskera att öka antalet halkningsolyckor. I kommunens olika styrdokument framgår att gång-och cykel ska prioriteras före andra trafikslag. En åtgärd där hela gång-och cykelbanor inte halkbekämpas skulle sannolikt stå i strid med den prioriteringen.

För att det skulle bli meningsfullt med föreslagen åtgärd så kommer större delen av det kommunala GC-nätet att behöva omfattas. Att endast delvis

avstå sandning där det är praktiskt möjligt skulle inte skapa ett rimligt sammanhållande nät för sparkåkare.

En annan omständighet är det faktum att, vad gäller gångtrafik (till exempel trottoarer) inom detaljplanerade områden så är det respektive fastighetsägares ansvar att sörja för snöröjning och halkbekämpning. Vi har ingen möjlighet att uppmana fastighetsägare att avstå sandning på del av en trottoar eftersom det skulle kunna öka deras skadeståndsansvar vid halkolyckor.

De fordon och utrustning som Samhällsförvaltningen anlitar för halkbekämpning på gång- och cykelvägar är dessutom i stor utsträckning anpassade till att kunna sanda dess hela bredd.

Bedömning

Samhällsförvaltningen bedömer det som olämpligt ur trafiksäkerhetssynpunkt att genomföra det som föreslås i e-förslaget. De negativa konsekvenserna bedöms vara större än att göra sparkåkning möjlig genom att delvis avstå halkbekämpning.

Delges

Kommunstyrelseförvaltningen

Helene Lager
t.f. förvaltningschef

Helene Lager
Teknikchef

Ärendetskrift

Ärende 301

Skapat 2026-03-21 av Sandra Nilsson (Mona Söder)

Avslutat Nej

Förslaget gäller

Trafik, gator och kommunkatoner

Rubrik

Förslag om fler övergångsställen Älandsbro centrum

Förslaget

Jag vill uppmärksamma behovet av förbättrad trafiksäkerhet området kring Älandsbro skola.

Idag saknas en säker gångväg till skolan från närliggande bostadsområde. Det finns några övergångsställen på de sträckor där många barn dagligen går eller cyklar, vilket skapar en otrygg och raskfylld trafikmiljö.

Särskilt stort behov finns av övergångsställen

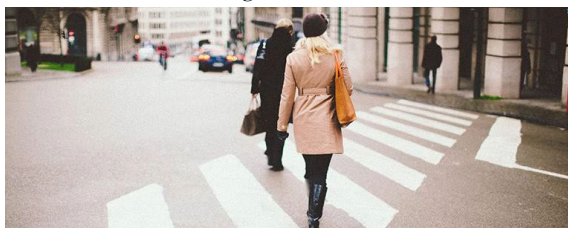
- på Ramsåsvägen
- nedanför BCA (finns skyltat men ej målat)
- över vägen riktning mot skolan

Många barn tar sig till skolan till fots eller med cykel, men utan tydliga och säkra passager utsätts de för onödiga risker i trafiken.

Jag vill därför föreslå att kommunen ser över möjligheten att anlägga övergångsställen samt vidta andra trafiksäkerhetsförbättringsåtgärder så som hastighetsdämpande hinder eller planskilda korsningar i området, för att skapa en tryggare skolväg för barnen.

Profilbild för förslaget

1 JPG crossing-801713_1920

Slltlatlm

2026-04-23

Personuppgifter

Härmed godkänner jag att mina uppgifter behandlas enligt rådande datalagstiftning.

Försägs lämnare

Sandra Nilsson

Status

Samlar underskrifter

Utskrift till nämnd

/instruktioner för publicering

Samhällsförvaltningen

Niclas Hålldahl

niclas.halldahl@harnosand.se

Samhällsnämnden

E-förslag om fler gångpassager i Älandsbro centrum

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att delvis genomföra e-förslaget.

Sammanfattning

2026-03-21 väcktes ett e-förslag om att utöka antalet övergångsställen i Älandsbro och genomföra andra trafiksäkerhetshöjande åtgärder. E-förslaget uppnådde erforderligt antal röster och har därför överlämnats till Samhällsnämnden för ställningstagande.

Samhällsförvaltningen anser att E-förslaget ska genomföras delvis.

Beskrivning av ärendet

I området mellan Älandsbro centrum och Älandsbro skola så är kommunen väghållare för till exempel Hammarvägen och Nässlandsvägen. För väg 724 (Ramsåsvägen) och väg E4 är Trafikverket väghållare. "Busslingan" vid Älandsbro skola sköts i allt väsentligt av kommunen men den tillhör Nordiqus i Norrland AB som även äger Älandsbro skola.

Kommunen har bara möjlighet att besluta om åtgärder som gäller det egna vägnätet.

1. Precis som förslagsställaren anser vi det rimligt att återställa det övergångsställe som funnits (och där vägmärket är kvar) över Nässlandsvägen i anslutning till busshållplatsen Älandsbro centrum.
2. Förslaget om "över vägen i riktning mot skolan" har vi tolkat som att förslagsställaren avser den informella gång-och cykelpassage som finns över Hammarvägen i nära anslutning till väg E4. Där anser vi det inte lämpligt att anlägga övergångsställe eftersom fordon, däribland större fordon, behöver ha möjlighet att stå på passagen i väntan på att kunna köra ut på väg E4. Det är inte heller bra att göra den passagen till en officiell gång-och cykelpassage samtidigt som den som finns över Ramsåsvägen kvarstår i sin nuvarande utformning.

Vad i övrigt gäller säkra skolvägar så bedömer vi att det sedan ombyggnaden som gjordes under 2018 har en bra utformning. Tunneln som finns strax norr om Älandsbro gör att gående och cyklister från Ulvviks-

området kan passera väg E4 planskilt. Den gång-och cykelväg som sedan går parallellt med väg E4 har en god utformning med bra sikt både för de som använder GC-vägen och korsande fordonstrafik.

Vi ser inte heller några behov av ytterligare hastighetsdämpande hinder i området – just av skälet att merparten av gång/cykel resp övrig fordonstrafik till stora delar är separerade.

Sammanfattningsvis anser Samhällsförvaltningen att gångpassagen (övergångsstället) över Nässlandsvägen bör återställas till sin fulla funktionalitet medan övriga förslag som avser det kommunala vägnätet inte ska genomföras. Vad gäller förslag som rör det statliga vägnätet så bör det lämnas utan vidare åtgärd från vår sida.

Bedömning

Samhällsförvaltningens bedömning är att trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter i Älandsbro i allt väsentligt är god men att det finns skäl att i någon del genomföra e-förslaget.

Delges

Kommunstyrelseförvaltningen

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Niclas Hälldahl
Teknikchef

Samhällsnämnden

Helena Elvendal,
helena.elvendal@harnosand.se

HÄRNÖSANDS HAMN AB
Pernilla.isaksson@harnosandshamn.se
Fredrik.berggren@harnosandshamn.se

Förbud mot hantering av RDF-gods i Härnösands Hamn

Beslut

Samhällsnämnden beslutar med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken (1998:808) att **förbjuda** Härnösands Hamn AB (org.nr 556732–6235) att:

- ta emot, lossa, mellanagra, omlasta eller på annat sätt hantera RDF-avfall (Refuse Derived Fuel) eller annat jämförbart avfallsbaserat bränsle inom hamnområdet.

Förbudet gäller tills vidare.

Med stöd av 26 kap. 26 § miljöbalken ska beslutet gälla omedelbart även om det överklagas.

Beskrivning av ärendet

Samhällsförvaltningen i Härnösands kommun har initierat ett tillsynsärende angående luktstörningar från Härnösands Hamn AB:s (hamnen) hantering av RDF-balar utefter de klagomål som kommit in till tillsynsmyndigheten.

Anmälan av ny typ av gods

En anmälan om ny typ av gods gällande RDF-balar inkom till samhällsförvaltningen den 21 januari 2026. Anmälan beskrev en hantering på upp till 50 000 ton per år som ska transporteras vidare från hamnen till Sundsvall för förbränning. Hamnen beskrev avfallet i anmälan som enbart plast och nämner endast nedskräpning som risk för påverkan på omgivningen.

Fartyg 1

Fartyget anlände den 24 april 2026 och lastades av under ett par dagar. Godset förvarades på kajen. Ett tiotal klagomål kom in till samhällsförvaltningen via mejl och telefon angående det första fartyget. Klagomålen kom in under avlastning och mellanlagring i hamnen.

Fartyg 2

Fartyget anlände den 12 maj 2026 och lastades av under ett par dagar. Det mesta av godset förvarades i ett otätt magasin av plåt inom hamnområdet innan det skickades vidare. Ett tiotal klagomål kom in via mejl och telefon till samhällsförvaltningen angående det andra fartyget. Klagomålen kom in både under avlastning och mellanlagring av godset.

Föreläggande

Samhällsförvaltningen skickade ett föreläggande daterat den 22 maj 2026. Föreläggandet gällde skyndsammare hantering av trasiga balar och löst material samt ställde krav på att hamnen skulle genomföra luktinspektioner. Hamnen skulle även undersöka typen av avfall i godset och andel balar som var trasiga.

Fartyg 3

Fartyget anlände den 25 maj 2026 och lastades av under tre dagar. Bortforsling av avfallet skedde löpande under tiden godset mellanlagrades fram till den 15 juni 2026. Inför fartyget lanserade kommunen en e-tjänst där allmänheten kunde lämna in klagomål gällande störningar från godset. Nästan 100 klagomål kom in till samhällsförvaltningen via e-tjänsten, mejl och telefon under hanteringen av gods från fartyg 3.

Föreläggande

Samhällsförvaltningen skickade ett föreläggande till hamnen den 10 juni 2026. Föreläggandet gällde en mer skyndsamt hantering av godset för att bortforsla det snabbare än vad tidigare var planerat, vilket var den 17 juni 2026. Detta med anledning av den långvariga luktolägenhet som mellanlagringen av avfallet innebar.

Bedömning

Samhällsnämnden bedömer att den hantering av RDF-avfall som bedrivits i hamnen under perioden april–juni 2026 har medfört sådana luktstörningar att de utgör en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken.

Utredningen visar vidare att olägenheten har varit återkommande, omfattande och långvarig. Genomförda och övervägda skyddsåtgärder bedöms inte vara tillräckliga för att förebygga att motsvarande störningar uppkommer vid fortsatt verksamhet.

Samhällsnämnden bedömer därför att ett förbud är nödvändigt och proportionerligt för att säkerställa efterlevnaden av miljöbalkens regler.

Lukt som olägenhet

Lukt är en störning som kan innebära olägenhet för människors hälsa enligt definitionen i 9 kap. 3 § miljöbalken. Med olägenhet för människors hälsa avses en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Lukt som olägenhet är utmanande att undersöka då det inte finns tillgängliga riktvärden eller säkra metoder att mäta med. Störning från lukt kan vara subjektivt, men olägenhet för människors hälsa ska enligt miljöbalken ta särskild hänsyn till känsliga grupper av individer som barn, äldre och sjuka. Ett viktigt underlag som tillsynsmyndigheter har i liknande bedömningar är information från allmänheten.

Allmänheten har i sina klagomål beskrivit bland annat: olust, illamående, huvudvärk, svårigheter att vistas utomhus och svårigheter att vädra inomhus, se bilaga 1. Klagande har även återgett en stress över ekonomisk oro då de anser att värdet på deras fastigheter riskerar att gå ned, och närliggande verksamheter uttrycker att de kan få färre kunder då människor inte vill vistas i området.

Tillsynsmyndighetens egna platsbesök och genomförda luktoobservationer i närområdet har bekräftat förekomsten av påtagliga luktstörningar från verksamheten, se bilaga 2.

Brister i hantering

Samhällsförvaltningen bedömer att verksamhetens ursprungliga anmälan och beskrivning av godset stämmer dåligt överens med de problem som uppstått. Den påverkan som har uppstått för omgivningen är påtagliga luktstörningar från avfallet, vilket inte rapporterades av verksamheten fastän hamnen muntligt återgett att de haft vetskap om luktproblemen innan hanteringen påbörjades. Hamnen rapporterar att godset främst består av plast och papper, se bilaga 3. Godset består även av övrigt kommunalt avfall som trä och tyg, men även blöjor och farligt avfall som batterier, mobiltelefoner och e-cigarett. Enligt hamnen saknas EWC-koder och korrekta beskrivningar av avfallet i avtalet mellan dem och Sundsvalls energi.

Enligt hamnens rapportering uppvisade cirka 65 procent av balarna någon form av skada vid avlastning av fartyg 3, medan 15–20 procent var så skadade att materialet behövde hanteras som löst avfall. Trasiga balar är den främsta anledningen till luktstörningen.

Samhällsförvaltningen har varit i dialog med leverantören av godset som menar att de trasiga balarna uppstår vid avlastning, medan hamnen anser att många balar är trasiga vid ankomst. Samhällsnämnden bedömer att problemet är lukten i sig, och att det är hamnens skyldighet som verksamhetsutövare att säkerställa att deras hantering av godset inte leder till olägenhet, vare sig balarna går sönder på plats eller inför ankomst.

Samhällsnämnden har genom förelägganden den 22 maj och den 10 juni 2026 krävt åtgärder för att minska störningarna, bland annat genom: skyndsam hantering av trasiga balar och löst material, snabbare bortforsling av godset samt utredningar kring lukt, godsets kvalitet och innehåll.

Vissa av åtgärderna har hamnen kunnat utföra i enlighet med tillsynsmyndighetens beslut, medan andra åtgärder som skyndsam hantering av trasiga balar och löst material inte levdes upp till, delvis på grund av den stora mängden av trasiga balar. Trots genomförda åtgärder har det dock kvarstått betydande luktolägenhet.

Detta visar att de skyddsåtgärder som hittills vidtagits inte har varit tillräckliga för att förebygga olägenheten.

Möjlighet att begränsa störningar

Samhällsförvaltningen och hamnen har gemensamt haft dialog med leverantören för att undersöka möjligheten att förbättra balkkvaliteten. Samhällsförvaltningen har genom sin omvärldsbevakning, bland annat i dialog med länsstyrelsen Västmanland som hanterat liknande ärenden, kunnat konstatera att det är dålig balkkvalitet som leder till de största luktp Problemen. Leverantören av godset har uttryckt att balkkvaliteten inte kan bli avsevärt bättre, och de kan inte heller påverka innehållet i godset till en avfallstyp som luktar mindre. Samhällsnämnden bedömer därav att möjligheten att få en högre kvalitet på godset, som skulle innebära mindre lukstörningar, som låg.

Samhällsförvaltningens utredning visar att RDF-avfallet mellanlagrats i ett plåtmagasin som saknar den typ av inneslutning och luftrening som normalt krävs för att effektivt begränsa lukt från denna typ av avfall.

Samhällsnämnden bedömer att det skulle krävas omfattande tekniska investeringar och betydande förändringar av verksamheten för att uppnå en acceptabel skyddsnivå, och för att leva upp till miljöbalkens krav om bästa möjliga teknik. Även med sådana åtgärder kvarstår betydande risker för lukstörningar vid lossning, transport och övrig hantering av avfallet.

Med hänsyn till hamnens centrala lokalisering och närheten till bostäder, arbetsplatser och andra känsliga verksamheter bedöms risken för fortsatt luktolägenhet vara betydande.

Proportionalitetsbedömning

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska verksamhetsutövaren vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön. Tillsynsmyndigheten har rätt att besluta om de förbud som behövs för att miljöbalkens bestämmelser ska följas, enligt 26 kap. 9 §

miljöbalken. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Samhällsnämnden har övervägt om ytterligare förelägganden eller försiktighetsmått skulle vara tillräckliga i stället för förbud. Hamnen har kommit in med uppgifter gällande alternativa lösningar som att hantera lossning och all transport av godset inom ett par dygn, i stället för mellanlagring. Denna metod har dock ifrågasatts då hamnen tidigare menat att avtalet inom upphandlingen stoppat hamnens möjlighet att genomföra snabbare transporter.

Samhällsnämndens bedömning är att mindre ingripande åtgärder än förbud inte vore tillräckliga på grund av: omfattningen av olägenheten, det stora antalet klagomål, den bristfälliga hanteringen (inkluderat anmälan) och verksamhetens begränsade möjligheter att förebygga luktstörningar utifrån lokalisering och tillgänglig teknik. Förbudet är därav en nödvändig och proportionerlig åtgärd.

Omedelbar verkställighet

Samhällsnämnden beslutar med stöd av 26 kap. 26 § miljöbalken att förbudet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Skälet är att hanteringen av RDF-avfall i hamnen har orsakat omfattande luktstörningar som bedömts utgöra en olägenhet för människors hälsa. Erfarenheterna från tre fartygsanlöp visar att störningarna uppkommer redan vid lossning och kvarstår under mellanlagringen. Eftersom tidigare åtgärder och förelägganden inte har varit tillräckliga, och att möjligheterna att begränsa luktstörningarna är låga, så bedöms risken som betydande att fortsatt hantering skulle innebära olägenhet under eventuell överklagandetid.

Det finns därför skäl att låta beslutet gälla omedelbart för att förhindra vidare olägenhet eftersom allmänheten redan utsatts av olägenheten under en längre tid.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av ordförande i samhällsnämnden Helena Elvandal med miljöhandläggare Frida Hamrén och Alexi Matthis som föredragande.

Lagstöd

2 kap. 2 § MB: Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

2 kap. 3 § MB: Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

2 kap. 7 § MB: Kraven enligt hänsynsreglerna ska gälla i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

9 kap. 3 § MB: Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

26 kap. 9 § MB: En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

26 kap. 26 § MB: Tillsynsmyndigheten får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Bilagor

Bilaga 1 – inkomna klagomål via e-tjänst

Bilaga 2 – samhällsförvaltningens luktoobservationer

Bilaga 3 – hamnens rapportering 29 maj 2026

Hur man överklagar

Om du inte är nöjd med samhällsnämndens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Länsstyrelsen. Skrivelsen med ditt överklagande ska skickas eller lämnas till Härnösands Kommun, Samhällsförvaltningen, 871 80 HÄRNÖSAND. Skrivelsen ska vara ställd till Länsstyrelsen.

Skrivelsen med ditt överklagande måste ha kommit in till samhällsförvaltningen **inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet**. I överklagandet bör du ange vilket beslut du överklagar, hur du vill att det ändras och varför du tycker att det är fel. Bifoga eventuella handlingar som stödjer din åsikt.

Samhällsförvaltningen

Helena Elfvendal

Helena.elfvendal@harnosand.se

Beslut om förhandsbesked för tre enbostadshus och garage, Fröland 4:3

Samhällsnämnden beslutar

att positivt förhandsbesked ges med stöd av 9 kap. 74 § plan- och bygglagen (PBL), för två av de tre föreslagna lokaliseringarna av enbostadshus med garage.

att med stöd av 9 kap. 74 § och 2 kap. 5§ p2 plan- och bygglagen (PBL), avslå den västra av de tre föreslagna lokaliseringarna av enbostadshus med garage.

Beslutet är kungjort på kommunens anslagstavla. Publiceringsdatum: 2026-07-06.

Villkor

Beslutet villkoras med att inga markarbeten får utföras närmare än 20 meter från den våtmark som ligger i områdets västra del. För nya byggnader ska föreskrifterna i Elsäk-FS 2022:1 beaktas beträffande den 130 kV ledning som står söder om föreslagen etablering.

Avgift

Avgiften för detta beslut om förhandsbesked är 0 kr.

Avgiften är reducerad på grund av överskriden handläggningstid. Se bilaga för beräkning i SAM 2025-2822.32 enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för ny lokalisering med tre bostadshus med tillhörande garage. Sökt lokalisering omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Fastigheten utgör en skogsfastighet där föreslagen plats för de nya husen ligger i anslutning till befintlig sammanhållen bebyggelse. Söder om föreslaget bebyggelseområde finns en 13 kV ledning.

Översiktsplanen anger markanvändningen som areell näring för skogsbruk

För skogsbruk har Öp angivit följande ställningstagande.

”Enstaka bebyggelse kan förekomma, men storskalig bebyggelseutveckling bör undvikas.”

Marken och fastigheten

Fastigheten Fröland 4:3 är en skogsfastighet som i norra delen angränsar till sammanhållen bebyggelse och det är där som sökande föreslagit ny lokalisering av bostadshus. Platsen för nybyggnation nås via befintlig enskild väg från E4 som sköts av en vägförening.

Av situationsplanen framgår att en ny infartsväg från den enskilda vägen och vändplan avses byggas för de nya bostäderna.

Marken för de planerade tomterna består till största delen av en granskog som har avverkats i omgångar med inslag av björkar. I granskogen växer vanliga förekommande arter som skogsstjärna, rödklöver, vitsippa m fl.

På den västra delen av den tänkta exploateringen ligger en våtmark. På våtmarker växer en hel del olika mossor och tuvull.

Sammanfattningsvis gör miljöavdelningen bedömningen att marken med granskogen inte innehåller några särskilda naturvärden och möjliggör en kommande exploatering. På den västra sidan finns en skyddsvärd våtmark. Våtmarken i sig innehåller höga naturvärden som behöver skyddas från exploatering. För att skydda våtmarken måste ett skyddsavstånd hållas på minst 20 meter mot fastighetsgräns för de planerade tomterna.

Det geotekniska utlåtandet anger att grundförutsättningarna för aktuellt område är goda då det råder s.k. *fastmarksgeoteknik* med relativt ytnära morän. Den provgrop som utförts bekräftar jordlagerföljd och jordförhållanden enligt jordartskartan. Föreslagen grundläggning är s.k. *plattgrundläggning*.

Av yttrandet angående enskilda avloppsanläggningar för de nya bostäderna gör miljöavdelningen bedömningen att enskilda anläggningar är möjligt men att det kommer behövas ytterligare undersökningar kring val av lämplig avloppsanläggning på de tilltänkta fastigheterna. Detta behandlas vid eventuell kommande ansökan om enskilt avlopp.

Någon fast fornlämning har enligt kartan på Fornsök inte registrerats på eller i omedelbar närhet av aktuell byggplats.

Yttranden

Markägare och angränsande fastighetsägare till Fröland 4:3, 4:41, 2:1, 1,10, 1:2 och vägföreningen har getts möjlighet att yttrat sig i ärendet. Inga synpunkter som visar på att den nya etableringen skulle utgöra en betydande olägenhet för någon har inkommit.

Ärendet har skickats på remiss till Hemab som i sitt yttrande om avlopp angett att planerad nybyggnation är utanför deras verksamhetsområde. Ärendet har sedan remitterats till miljöavdelningen för möjlighet till enskilt avlopp. Hemab har söder om föreslagen etablering en 130kV-ledning som innefattar ett skyddsavstånd för byggnader med minst 20 meter från yttersta fasledare och att ledningsgatan inte får användas som upplag eller liknande.

Miljöavdelningen har remitterats om naturvärden och möjlighet till enskilt avlopp.

Räddningstjänsten har svarat att angöring till de nya husen är möjligt men att god snöröjning till de planerade fastigheterna är av största vikt för att bilarna ska tas sig uppför backen till området.

Samhällsförvaltningens bedömning

Den föreslagna åtgärden bedöms inte kräva prövning genom detaljplan enligt 4 kap 2 § plan- och bygglagen.

Väg-, vatten-, och möjlighet till elanslutning är möjligt i anslutning till föreslagen placering.

Någon fast fornlämning har enligt kartan på Fornsök inte registrerats på eller i omedelbar närhet av aktuell byggsplats.

Enligt bullerberäkningsprogram Trivector finns vägtrafikbuller utomhus, vid en teoretisk fasad, med en ekvivalentnivå av 48 dBA (kravnivå enligt Förordning 2015:216 är 60 dBA vid fasad). Höjdskillnaden mellan E4 och föreslagen placering är ca. 43 meter samt med ett avstånd på 500 meter från vägmitt.

Översiktsplanens ställningstagande om areell näring- skogsbruk bedöms inte utgöra ett hinder mot att delvis bevilja förhandsbesked då föreslagen nylokalisering ansluter till befintligt bebyggelseområde.

Sökande har föreslagit tre nya lokaliseringar med enbostadshus och garage. Den placering som ligger längst till väster av de tre bedöms inte vara lämplig då den kommer för nära ett område med skyddsvärd våtmark.

Samhällsförvaltningen bedömer att förutsättningarna för att bevilja förhandsbesked för två av de tre föreslagna etableringarna är uppfyllda.

Vid prövningen av detta ärende har en avvägning skett mellan de enskilda och allmänna intressena. Prövningen har visat att den aktuella fastigheten är lämplig för det ändamål ansökan avser och anses inte innebära någon olägenhet för människors hälsa. Vidare anses åtgärden lämplig utifrån stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Upplysningar

Förhandsbeskedet ger inte rätt att påbörja den sökta åtgärden. För att påbörja åtgärden krävs även bygglov och startbesked.

Förhandsbeskedet är bindande vid prövning av ansökan om bygglov som görs inom två år från dagen då beslutet om förhandsked fick laga kraft

Beslutsunderlag

Ansökan om förhandsbesked	SAM-2025-2822.1
Situationsplan	SAM-2025-2822.14
Översiktskarta	SAM-2025-2822.31
Geotekniskt utlåtande	SAM-2025-2822.3
Bullerberäkning	SAM-2025-2822.30
Hemab	SAM-2025-2822.10
Vägföreningen	SAM-2025-2822.25
Detaljplanekravet	SAM-2025-2822.8
Utlåtande enskilt avlopp	SAM-2025-2822.27
Utlåtande planekolog	SAM-2025-2822.28
Räddningstjänsten	SAM-2025-2822.26
Beräkning avgift	SAM-2025-2822.32

För samhällsnämnden

Helena Elfvendal
Samhällsnämndens ordförande

Delges Sökande samt ägare till fastigheten Fröland 4:3

Meddelande per brev till ägare av fastigheterna: Fröland 4:41, 2:1, 1:2, 1:10 och vägförening GA:1

Bilagor

Bilaga 1 Besvärshänvisning

Samhällsnämnden

Engströms Food & Deli AB
angelica@engstromsbakerydeli.com

Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, Engströms Food & Deli AB, Härnösands kommun

Samhällsnämnden beslutar

att bevilja Engströms Food & Deli AB, med org.nr: 559266-6316, tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten för servering av sprit, starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker under Comhole-SM den 7-10 augusti 2026.

Serveringsställe: Härnösands Arena, Brännavägen 166, Härnösand.

Serveringstiden för sprit, starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker är kl.
11:00 - 01:00

Beslutet är fattat med stöd av 8 kap. 2 §, 8 kap. 11 §, 8 kap. 12 §, 8 kap. 14 §, 8 kap. 15 §, 8 kap. 16 §, 8 kap. 17 § och 8 kap. 19 § och 8 kap. 22 § alkohollagen (2010:1622)

Beskrivning av ärendet

Engströms Food & Deli AB, med org.nr: 559266-6316 har den 6 maj 2026 ansökt om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten på Härnösands Arena, mellan den 7 och 10 augusti 2026. Sökt serveringstid: 11:00-01:00

Sökande ska servera sprit, starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker.

Sökt arrangemang

Arrangemanget är Comhole-SM. Det kommer erbjudas bl.a. mat, dryck, fika och en bankettbuffe på lördagen. Beräknat antal gäster: 250/dag och 150-200 på lördagskväll.

Högsta antal personer i serveringslokalen: 1500.

UTREDNING

Ägarförhållanden

Bolaget är ett registrerat privat aktiebolag med säte i Härnösand. Bolaget ingår i koncern med koncernmoder: Oktonamat AB. Bolaget är registrerat som "restaurangverksamhet" och är godkänt för F-skatt och är registrerat 2020-12-07.

Lämplighetsprövning och kunskaper i alkohollagen

Personer med betydande inflytande (PBI): Angelica Engström, Sophie Engström, och Fredrik Fasten, i egenskap av styrelseledamöter och firmatecknare, och Teresia Engström i egenskap av ägare. Som en del i bedömningen av den ekonomiska lämpligheten har slagningar gjorts i kreditupplysningstjänst, både på bolaget Engströms Food & Deli AB, men även på övrigt engagemang; OKTANOMAT AB, 556622-8192 och dess företrädare. Det finns inget skuldsaldo hos Kronofogdemyndigheten den 17 juli 2026 och ingen skuldsaldohistorik de senaste 24 månaderna.

Kunskapskravet

Sökanden bedriver redan en väletablerad verksamhet som innehar ett stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten. Kunskapskravet bedöms därmed vara uppfyllt.

Remissförfarande

En förfrågan om vandel och lämplighet av ordningskaraktär har skickats till Polismyndigheten. Polismyndigheten har i sitt remissvar den 1 juli angett att de inte har något att erinra. Gällande Härnösands Arena så är det en idrottsanläggning, och den ligger i ett område där det finns flera idrottsanläggningar där det rör sig många barn och ungdomar som bedriver träningar och matchspel. Med detta så vill polisen poängtera vikten av en ansvarsfull alkoholservering när det ska serveras alkohol i en sån miljö.

En remiss skickades till Skatteverket gällande bolaget och verksamhetens företrädare.

Remissvaret från Skatteverket den 29 juni visar inte på några omständigheter som indikerar bristande lämplighet hos bolagen eller bolagets företrädare.

Bedömning

Samhällsförvaltningens samlade bedömning gällande bolaget och dess företrädare är att de är lämpliga att inneha ett tillfälligt serveringstillstånd på Härnösand Arena den 7-10 augusti 2026.

Engströms Food & Deli AB:s ansökan kan därmed beviljas.

Beslutsunderlag

Ritning

Alkohollagen

För samhällsnämnden

Helena Elfvendal
Samhällsnämndens ordförande

Delges:

Folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland, Polismyndigheten,
Räddningstjänsten

Uppdragslista

- pågående uppdrag hos samhällsförvaltningen. Utredningar ska finnas i listan, själva genomförandet kräver eget beslut.

Uppdrag	Beskrivning	Uppdragsgivare	Tilldelat	Återrapporterar s	Laghänvisning	Ansvarig avdelning	Ansvarig tjänsteperson	Status	Kommentar
Trafiksäkerhetsplan	Samhällsnämnden beslutar: att ta fram en trafiksäkerhetsplan för skolor i Härnösands kommun	Samhällsnämnden	2020-06-17		§ 82	Teknik	Niclas Hälldahl	Avvaktande tills vidare	Finns en äldre inventeringsplan och åtgärdsplan som genomförts. Behöver genomlysas igen. Trafikplanerare som skulle rekryterats 2023 skulle få detta uppdrag men som avbröts på grund av ekonomiskt läge. Rekrytering pågår nu under sept 2024, ny person på plats början 2025. 2025-12-08 fortsatt vakant tjänst, går
Idrottspolitiskt positionsdokument	Fritidsutskottet beslutar: att uppdra till förvaltningen att presentera ett första utkast till ett idrottspolitiskt positionsdokument på samhällsnämndens sammanträde i september 2017.	Fritidsutskottet	2017-05-11	2025-04-01, beslut 2025-10-30 att flytta fram återrapportering till våren 2026. Beslut 2026-05-28 att flytta fram återrapportering till hösten 2026.	§ 9	Trafik/ Fritid	Jonas Andersohn	Pågående	Visst redigeringsarbete kvarstår av dokumentet! Sjukskrivning innebär att arbetet är på paus resten av 2021. Ska vi göra om arbetet? Finns utkast men behöver i så fall prioriteras. Upp till beredning. Tydliggöra som en aktivitet 2024. Redovisade vad som gjort på beredningen inför juninämnd och mötet tog beslutet att fortsätta undersöka hur ett sådant arbete skulle kunna genomföras framöver. Ulf har sedan detta haft ett möte med Kramfors och försöka samordna arbetet med extern resurs från RF SISU. 2025-12-08 Haft möten i december för att få fart på jobbet. Beslutades 2026-05-28 att skjuta på uppdraget till hösten
Uppdatering av kommunens skyltprogram	Samhällsnämnden beslutar: att uppdra till förvaltningschef att påbörja en uppdatering av kommunens Råd och riktlinjer för skyltar i Härnösand som antogs av Samhällsnämnden den 17 oktober 2013.	Samhällsnämnden	2025-01-30	2025-03-25, beslut 2025-10-30 att flytta fram återrapportering till våren 2026. Återrapporteras till hösten 2026.		Plan- och Bygg	Thomas Jenssen	Pågående	2025-24-1.Till vilka ska kommunen skylta? Thomas J och Daniel J ansvarar för frågan.
Taxorna	Samhällsnämnden beslutar: att ge förvaltningschef i uppdrag att se över taxorna avseende prisnivå, syfte, upplägg och struktur och återrapporterar senast i juni 2026.	Samhällsnämnden	2025-10-30	2026-06-01. Beslut 2026-06-17, att flytta fram återrapporteringen till hösten 2026.		Förvaltningen	Thomas Jenssen	Pågående	Thomas J ansvarar för att hålla ihop arbetet, starta upp i början av 2026. Nämnden fick en återkoppling gällande arbetet med taxorna på sammanträdet 2026-06-17 och beslutade att skjuta upp uppdraget till hösten 2026.

Invasiva arter	Samhällsnämnden beslutar: att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för arbetet med invasiva arter och att återsrapportera detta på sammanträdet i mars 2026.	Samhällsnämnden	2025-11-27	Förvaltningen	Thomas Jenssen	Pågående	20251208. Kommunicera till miljö och Teknikenheten, Ulf O pratar med grupperna. Flyttas till april 2026. Nämnden fick information om detta på sammanträdet 2026-04-30.
Parkentreprenad	Samhällsnämnden beslutar: att ge samhällsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett nytt förfrågningsunderlag för Park- och naturmarksentreprenad.	Samhällsnämnden	2026-01-29	Teknik	Niclas Hålldahl	Pågående	Samhällsnämnden beslutar att ge i uppdrag till förvaltningschef att utreda om det är möjligt att utföra nuvarande parkentreprenad i egen regi. Gick upp i nämnden 2026-01-29. Fick då ett nytt uppdrag.
Destinationspark Kanaluddsparken	Samhällsnämnden beslutar: att ge förvaltningschef i uppdrag att genomföra investeringsprojektet.	Samhällsnämnden	2026-04-30	Plan- och bygg	Thomas Jenssen	Pågående	Projektet ska även återsrapporteras efter genomförandet 2027.

«Instans»

§ 109

KS/2026-301

Planprogram Skeppsbron

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta planprogram Skeppsbron med bilagor

att aktualitetskontroll ingår som bilaga till planprogram Skeppsbron.

Sammanfattning

Planprogrammet anses fortsatt vara aktuellt, genomförbart och visionärt och kan antas utan förändringar, med beaktande av de förtydliganden som framkommit i medföljande bilaga: aktualitetskontroll. Bilagan föreslås medfölja planprogrammet som antagandehandling.

Reservation

Glenn Sehlin (SD), Ulrika Jonsson (SD), Charlotte Höglund Bystedt (SD), Kenneth Lunneborg (SD), Monika Israelsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande

Glenn Sehlin (SD), Helena Elfvendal (MP), Jonas Bergström (S), Glenn Sehlin (SD), Eva-Clara Viklund (M), Hans Rosengren (S), Olle Löfgren (L) yttrar sig i ärendet.

Yrkande

Glenn Sehlin (SD) yrkar i första hand återremiss, i andra hand att ärendet avslås. Eva-Clara Viklund (M) ställer sig bakom Glenns (SD) förslag.

Helena Elfvendal (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag. Hans Rosengren (S) ställer sig bakom Helenas (MP) förslag.

Anteckning

Glenn Sehlin (SD) lämnar följande motivering till återremiss
Sverigedemokraterna yrkar på återremiss med intention att man tar fram en risk- och konsekvensanalys över hela planprogram

«Instans»

Skeppsbron, inklusive utlåtande från polis, räddningstjänst och Försvarsmakten.

Överläggande

Ordförande frågar om frågan ska avgöras idag eller remitteras åter.
Ordförande konstaterar att fullmäktige beslutar enligt Helena Elfvendals (MP), med fleras, förslag.

Första voteringen

Votering begärs och ska genomföras. Ordförande frågar kommunfullmäktige ifall ärendet ska avgöras idag, eller om ärendet ska remitteras åter.
Ordförande ställer upp följande propositionsordning. Ja = ärendet ska avgöras idag. Nej = ärendet ska remitteras åter.
27 röstar Ja och 13 röstar Nej.
Ordförande konstaterar att ärendet ska avgöras idag.

Överläggande

Ordförande konstaterar därmed att det finns två förslag till beslut, dels Glenn Sehlins (SD), med fleras, andrahandsförslag att ärendet ska avslås, dels Helena Elfvendals (MP), med fleras, förslag.
Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar enligt Helena Elfvendals (MP), med fleras, förslag.

Andra voteringen

Votering begärs och ska genomföras.
Ordförande ställer upp följande propositionsordning. Ja = Helena Elfvendals (MP), med fleras, förslag. Nej = Glenn Sehlins (SD), med fleras, förslag.
27 röstar Ja och 13 röstar Nej.
Ordförande konstaterar att fullmäktige beslutat enligt Helena Elfvendals (MP), med fleras, förslag.

Voteringsbilagor

Nedan förtecknar första voteringen, om ärendet ska avgöras idag. De som röstar 'Ja' menar att ärendet ska avgöras idag. De som röstar 'Nej' menar att ärendet ska remitteras åter.

#	Namn och parti	Röst
1	Monica Fahlén (S)	Ja
2	Thomas Andersson (S)	Ja

«Instans»

3	Kristoffer Bodin (M)	Nej
4	Christina Lindberg (C)	Ja
5	Per-Eric Norberg (C)	Ja
7	Johan Wester (C)	Ja
8	Olle Löfgren (L)	Nej
9	Christina Ögrim (KD)	Ja
10	Ingemar Wiklander (KD)	Ja
11	Lennart Bolander (M)	Nej
12	Ester Sundin Hemström (M)	Nej
13	Ingemar Ljunggren (M)	Nej
14	Margareta Tjärnlund (M)	Nej
15	Eva-Clara Viklund (M)	Nej
16	Christian Wasell (M)	Nej
17	Glenn Sehlin (SD)	Nej
18	Ulrika Jonsson (SD)	Nej
19	Göran Norlander (S)	Ja
20	Charlotte Höglund Bystedt (SD)	Nej
22	Kenneth Lunneborg (SD)	Nej
29	Anders Nordin (S)	Ja
31	Susanne Forsberg (S)	Ja
33	Elisabeth Strömquist (S)	Ja
35	Brendan McCarthy (S)	Ja
36	Anne Cathrine Genberg (S)	Ja
37	Hans Rosengren (S)	Ja
39	Natalia Sjöberg (V)	Ja
40	Carl Fredrik Edgren (-) (-)	Ja
41	Knapp Britta Thyr (MP)	Ja
42	Helena Elfvendal (MP)	Ja
43	Mattias Sjölander (MP)	Ja
44	Nina Skyttberg (S) ersatt av Mats Höglund (S)	Ja
45	Magnus Oskarsson (S) ersatt av Rune Danielsson (S)	Ja
48	Ann Kristine Elfvendal (S) ersatt av Runa Ödlund (S)	Ja
49	Jörgen Wallin (S) ersatt av Lars Vikberg (S)	Ja
50	Monica Fällström (S) ersatt av Elisabeth Hilldén (S)	Ja
51	Lotta Visén (S) ersatt av Roland Strömqvist (S)	Ja
52	Krister McCarthy (S) ersatt av Lars Zetterlund (S)	Ja
57	Göran Sjögren (SD) ersatt av Monika Israelsson (SD)	Nej
59	Ulrika Sundgren (C) ersatt av Catharina Rosén (C)	Ja

«Instans»

Nedan förtecknas andra voteringen, om 'Ja' innebär att bifalla Helena Elfvendals (MP), med fleras, förslag. 'Nej' för att avslå ärendet, enligt Glenns (SD), med fleras, förslag

#	Namn och parti	Röst
1	Monica Fahlén (S)	Ja
2	Thomas Andersson (S)	Ja
3	Kristoffer Bodin (M)	Nej
4	Christina Lindberg (C)	Ja
5	Per-Eric Norberg (C)	Ja
7	Johan Wester (C)	Ja
8	Olle Löfgren (L)	Nej
9	Christina Ögrim (KD)	Ja
10	Ingemar Wiklander (KD)	Ja
11	Lennart Bolander (M)	Nej
12	Ester Sundin Hemström (M)	Nej
13	Ingemar Ljunggren (M)	Nej
14	Margareta Tjärnlund (M)	Nej
15	Eva-Clara Viklund (M)	Nej
16	Christian Wasell (M)	Nej
17	Glenn Sehlin (SD)	Nej
18	Ulrika Jonsson (SD)	Nej
19	Göran Norlander (S)	Ja
20	Charlotte Höglund Bystedt (SD)	Nej
22	Kenneth Lunneborg (SD)	Nej
29	Anders Nordin (S)	Ja
31	Susanne Forsberg (S)	Ja
33	Elisabeth Strömquist (S)	Ja
35	Brendan McCarthy (S)	Ja
36	Anne Cathrine Genberg (S)	Ja
37	Hans Rosengren (S)	Ja
39	Natalia Sjöberg (V)	Ja
40	Carl Fredrik Edgren (-) (-)	Ja
41	Knapp Britta Thyr (MP)	Ja
42	Helena Elfvendal (MP)	Ja
43	Mattias Sjölander (MP)	Ja
44	Nina Skyttberg (S) ersatt av Mats Höglund (S)	Ja
45	Magnus Oskarsson (S) ersatt av Rune Danielsson (S)	Ja

«Instans»

48	Ann Kristine Elfvendal (S) ersatt av Runa Ödlund (S)	Ja
49	Jörgen Wallin (S) ersatt av Lars Vikberg (S)	Ja
50	Monica Fällström (S) ersatt av Elisabeth Hildén (S)	Ja
51	Lotta Visén (S) ersatt av Roland Strömqvist (S)	Ja
52	Kristen McCarthy (S) ersatt av Lars Zetterlund (S)	Ja
57	Göran Sjögren (SD) ersatt av Monika Israelsson (SD)	Nej
59	Ulrika Sundgren (C) ersatt av Catharina Rosén (C)	Ja

«Instans»

§ 110

KS/2026-386

Detaljplan för del av Fastlandet 2:64, beslut om godkännande

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta planförslaget med de efter granskningen föreslagna revideringar.

Sammanfattning

Samhällsnämnden behandlade den 21 maj 2026 ärendet om detaljplan för del av Fastlandet 2:64 och beslutade att godkänna planförslaget med de revideringar som gjorts efter granskningen samt att överlämna ärendet till kommunfullmäktige för antagande enligt 5 kap. 27 § plan- och bygglagen.

Kommunledningsförvaltningen ställer sig bakom Samhällsnämndens beslut och föreslår att kommunstyrelsen överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för avgörande.

Yttrande

Per-Eric Norberg (C) Helena Elfvendal (MP), Johan Wester (C), Christina Lindberg (C), Catharina Rosén (C), Christian Wasell (M), Hans Rosengren (S), Knapp Britta Thyr (MP), Lars Vikberg (S) yttrar sig i ärendet.

Avstå

Per-Eric Norberg (C), Johan Wester (C), Christina Lindberg (C), Catharina Rosén (C) avstår från att delta vid beslutet.

Överläggning

Helena Elfvendal (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta planförslaget med de efter granskningen föreslagna revideringar. Christian Wasell (M), Hans Rosengren (S), Knapp Britta Thyr (MP) och Lars Vikberg (S) ställer sig bakom Helenas (MP) förslag.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut, vilket blir kommunfullmäktiges beslut.

«Instans»

§ 112

KS/2026-359

Förslag till strategi för skötsel av kommunal skog

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att ärendet remitteras åter.

Sammanfattning

Som en del i att säkerställa långsiktighet i kommunens skogsbruk har förslag på strategi för skötsel av kommunal skog tagits fram. Strategin ska vara vägledande för skötseln av det kommunala skogsinnehavet. Skogen är till för kommunens medborgare, är en resurs för den biologiska mångfalden och är en markreserv för exploateringar samt ska säkra en kontinuerlig och hållbar tillväxt. Härnösands kommuns skogsbruk den senaste 15-årsperioden har varit inriktat på en omställning från till största delen trakthyggesbruk till ett brukande där målsättningen är att ha träd på marken under hela omloppstiden, på alla marker där det är möjligt. En skog i omställning innebär ökade möjligheter att fokusera på upplevelse, sociala värden och naturvärden samt anpassa planeringen av exploateringar så att bästa möjliga anpassning sker. Dagens skogliga tillstånd och önskad omställning av skogsbruket leder till att ekonomiskt överskott inte kan produceras som för 20–30 år sedan.

Yttrande

Per-Eric Norberg (C), Helena Elfvendal (MP), Christian Wasell (M), Hans Rosengren (S), Carl Fredrik Edgren (-), Glen Sehlin (SD) yttrar sig i ärendet.

Yrkanden

Per-Eric Norberg (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ärendet remitteras åter. Christian Wasell (M), Carl Fredrik Edgren (-), Glenn Sehlin (SD) ställer sig bakom Per-Erics förslag (C).

Hans Rosengren (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

«Instans»

Överläggande

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut. Dels Per-Eric Norbergs (C), med fleras, förslag och dels Hans Rosengren (S) förslag.

Ordförande frågar om ärendet ska avgöras idag. Ordförande konstaterar efter acklamation att ärendet ska remitteras åter.

Votering begärs och ska genomföras.

Ordförande ställer upp följande propositionsordning. Ja = ärendet ska avgöras idag (21). Nej = ärendet ska remitteras åter (18).

Ordförande konstaterar att 21 röstar Ja, och 18 röstar Nej. Ordförande konstaterar att fullmäktige beslutat enligt Per-Eric Norbergs (C), med fleras, förslag, att ärendet remitteras åter.

Anteckning

Per-Eric Norberg (C) lämnar följande anteckning

Att återremittera ärendet för att tydliggöra strategier kring skötsel per zon och målklassificering. Utreda i vilken grad avkastning kan vara möjligt att återinvestera i tillgänglighetsfrämjande och naturvårdande åtgärder. Strategin för skötsel av kommunal skog bör även inkludera kartor och strategier för tillväxt och möjligheter för exploatering av mark så att det även omfattar riskhantering avseende exempelvis biotopskydd.

Voteringsbilagor

Nedan förtecknar första voteringen, om ärendet ska avgöras idag. De som röstar 'Ja' menar att ärendet ska avgöras idag. De som röstar 'Nej' menar att ärendet ska remitteras åter.

#	Namn och parti	Röst
1	Monica Fahlén (S)	Ja
2	Thomas Andersson (S)	Ja
3	Kristoffer Bodin (M)	Nej
4	Christina Lindberg (C)	Nej
5	Per-Eric Norberg (C)	Nej
7	Johan Wester (C)	Nej

«Instans»

8	Olle Löfgren (L)	Nej
10	Ingemar Wiklander (KD)	Ja
11	Lennart Bolander (M)	Nej
13	Ingemar Ljunggren (M)	Nej
14	Margareta Tjärnlund (M)	Nej
15	Eva-Clara Viklund (M)	Nej
16	Christian Wasell (M)	Nej
17	Glenn Sehlin (SD)	Nej
18	Ulrika Jonsson (SD)	Nej
19	Göran Norlander (S)	Ja
20	Charlotte Höglund Bystedt (SD)	Nej
22	Kenneth Lunneborg (SD)	Nej
31	Susanne Forsberg (S)	Ja
33	Elisabeth Strömquist (S)	Ja
35	Brendan McCarthy (S)	Ja
36	Anne Cathrine Genberg (S)	Ja
37	Hans Rosengren (S)	Ja
39	Natalia Sjöberg (V)	Ja
40	Carl Fredrik Edgren (-) (-)	Nej
41	Knapp Britta Thyr (MP)	Ja
42	Helena Elfvendal (MP)	Ja
43	Mattias Sjölander (MP)	Ja
44	Nina Skyttberg (S) ersatt av Mats Höglund (S)	Ja
45	Magnus Oskarsson (S) ersatt av Rune Danielsson (S)	Ja
48	Ann Kristine Elfvendal (S) ersatt av Runa Ödlund (S)	Ja
49	Jörgen Wallin (S) ersatt av Lars Vikberg (S)	Ja
50	Monica Fällström (S) ersatt av Elisabeth Hildén (S)	Ja
51	Lotta Visén (S) ersatt av Roland Strömqvist (S)	Ja
52	Krister McCarthy (S) ersatt av Lars Zetterlund (S)	Ja
54	Ester Sundin Hemström (M) ersatt av Karin Andersson (M)	Nej
57	Göran Sjögren (SD) ersatt av Monika Israelsson (SD)	Nej
59	Ulrika Sundgren (C) ersatt av Catharina Rosén (C)	Nej

Härnösands kommun
kommun@harnosand.se

Skrivbordsuppföljning av miljöbalkstillsynen i Härnösands kommun

Länsstyrelsen för Västernorrlands län (Länsstyrelsen) har enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ansvar för tillsynsvägledningen avseende miljöbalkstillsynen i länet. Med tillsynsvägledning avses utvärdering, uppföljning och samordning av tillsyn samt stöd och råd till tillsynsmyndigheter.

Denna skrivbordsuppföljning är en fortsättning på den uppföljning som gjordes av miljöbalkstillsynen i Härnösands kommun under 2024. Vår granskning i detta skede har fokuserats till de förbättringspunkter som togs upp i den rapporten.

Länsstyrelsen har fått svar på de frågor som ställts och ser inte skäl att göra någon ytterligare granskning i nuläget. I och med detta är denna uppföljning avslutad.

Länsstyrelsen kommer att fortsätta att bevaka utvecklingen i kommunen och finns tillgänglig för råd och stöd inom ramen för vår tillsynsvägledning. Vi gör uppföljning av miljöbalkstillsynen i länets kommuner i tur och ordning. En ny uppföljning kommer att ta vid inom några år.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen Västernorrland för frågor på telefon 0611-349 000 eller via e-post vasternorrland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 1387-2025 i ämnesraden för e-post.

Michael Westin

Länsstyrelsen Västernorrland

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2026-07-03
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
5311-25

KLAGANDE

Hernö Gin AB, 556866-0657

Ombud: Emma Edfors

MOTPART

Samhällsnämnden i Härnösands kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Härnösands kommuns beslut den 27 november 2025, dnr 2025-000169

SAKEN

Tillstånd till gårdsförsäljning enligt alkohollagen (2010:1622)

FÖRVALTNINGSRÄTTENSAVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om inhämtande av förhandsavgörande från EU-domstolen.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Samhällsnämnden i Härnösands kommun avslog genom det överklagade beslutet Hernö Gin AB:s (bolagets) ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning av alkohol. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. En tillverkare får inte ha större årsproduktion av spritdrycker än 75 000 liter. Bolaget har i sin ansökan uppgett att bolagets totala årsproduktion av spritdryck (gin) år 2024 var 150 000 liter. Då gårdsförsäljning innebär att småskaliga producenter får sälja alkoholhaltiga drycker direkt till konsumenter på plats hos tillverkaren innebär det att bolaget har för stor produktionsvolym för att kunna inneha ett gårdsförsäljningstillstånd, även om inget annat i utredningen har visat på att bolaget och dess företrädare är olämpliga att inneha ett sådant tillstånd.

Bolaget yrkar i första hand att deras ansökan beviljas och i andra hand, såvitt får förstås, att ett förhandsavgörande ska inhämtas från EU-domstolen. Bolaget anför i huvudsak följande. De lagändringar som trädde i kraft den 1 juni 2025 ifrågasätts inte, liksom grundprincipen om detaljhandelsmonopolet och viljan att främja folkhälsan. Även med de större tillverkarna inkluderade innebär dock gårdsförsäljningen en så liten del av volymen alkohol som säljs till konsument att detta inte utgör något hot mot avvägningen som råder, dvs. att Systembolaget fortfarande får anses ha ett så pass heltäckande detaljhandelsmonopol att Sveriges argument med hänvisning till folkhälsan alltjämt håller.

Däremot bör EU-domstolen se över de införda volymbegränsningarna för tillverkare av alkoholdrycker då de inte anses vara proportionerliga utan snarare diskriminerande.

I remissen som lämnats över till Lagrådet avseende de nya bestämmelserna om gårdsförsäljning anger Justitiekanslern att det saknas en rättslig analys av förutsättningarna att exkludera tillverkare av alkoholdrycker endast på den grunden att de producerar volymer som överstiger vissa årsvolymer. Regeringen anser vidare att gårdsförsäljningen ska skapa bättre förutsättningar för mindre företag

och därigenom ökade möjligheter att leva och bo i hela landet. Ett underordnat syfte med att begränsa vilka tillverkare som kan bedriva gårdsförsäljning är att främja turism och lokal produktion, inte minst på landsbygden. Av betydelse är även huruvida produktionen är traditionell och hantverksmässig.

Den produktion som bolaget bedriver är hantverksmässig och den införda volymbegränsningen innebär en godtycklig avgränsning. Majoriteten av de svenska alkoholtillverkarna producerar volymer under gränsvärdena. De övriga som utesluts genom dessa krav på produktionstak är de största tillverkarna som förväntas ha mindre behov av att sälja sina drycker genom gårdsförsäljning bl.a. med hänvisning till Systembolagets fasta sortiment och vissa exportframgångar. Produktionstaken signalerar att företag som genom hårt och målmedvetet arbete byggt upp en hantverksmässig större produktion och bidrar till att öka den svenska exporten blir missgynnade för sin framgång. Det framstår även som orimligt att en tillverkare som expanderar sin verksamhet och därigenom passerar den aktuella brytpunkten förlorar sina tillstånd för redan etablerad gårdsförsäljning.

Vidare ger gårdsförsäljningen mindre företag en försäljningskanal för att hjälpa dem att skapa attraktiva besöksdestinationer som skapar intresse för svensk mat och dryck. Hernö Gin ligger i norra Sverige och har sitt destilleri utanför tätorten, på en plats som byggts upp för denna tillverkning, och har etablerat en seriös och välplanerad besöksverksamhet. Nu fråntas bolaget möjligheten att ta emot besökare på samma villkor som övriga svenska alkoholtillverkare. Gårdsförsäljningen, där endast några alkoholtillverkare idag exkluderas, skapar en förväntan att besökare ska ha möjlighet att köpa med sig en produkt som ett minne. När nu endast ett fåtal alkoholtillverkare undantas kommer dessa företag inte bara exkluderas, utan också direkt missgynnas. Gäster med förväntan på gårdsförsäljning, som de flesta tillverkare (96 procent) har möjlighet att söka tillstånd för att nu kunna erbjuda, blir nekade hos fyra procent av

tillverkarna att köpa en flaska. Detta skapar förvirring och oförståelse samt ett stort merarbete för de exkluderade företagen.

Redan idag begränsas möjligheterna att handla på gården till 70 cl spritdryck per besökstillfälle. Detta i sig är ett tillräckligt långtgående krav för att säkerställa frågan om folkhälsan och att inte en ny kanal för att inhandla alkohol kan växa fram. Att godtyckligt och utan saklig grund begränsa de större tillverkarna ger inte alla företag möjlighet att verka på lika villkor och medför en sneddreven konkurrens.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 5 a kap. 1 § alkohollagen krävs det tillstånd för gårdsförsäljning (gårdsförsäljningstillstånd).

Av 5 a kap. 2 § alkohollagen framgår att gårdsförsäljningstillstånd får meddelas en oberoende tillverkare som yrkesmässigt och på egen hand tillverkar alkoholdrycker, om

1. den karaktärgivande delen av tillverkningen sker på tillverkningsstället, och
2. tillverkarens årsproduktion av
 - a. spritdrycker inte överstiger 75 000 liter,
 - b. jästa alkoholdrycker med upp till 10 volymprocent alkohol inte överstiger 400 000 liter, och
 - c. jästa alkoholdrycker med mer än 10 volymprocent alkohol inte överstiger 200 000 liter.

Tillverkare av vin ska tillverka vinet av druvor som uteslutande kommer från tillverkarens egna odlingar.

Med årsproduktion avses de volymer av alkoholdrycker som har tillverkats under kalenderåret närmast före det år då gårdsförsäljningen sker (**1** kap. 14 § alkohollagen).

De begränsningar i årsproduktionen som har införts för gårdsförsäljningstillstånd är motiverade av alkohol- och folkhälsopolitiska skäl. Gårdsförsäljning ska vara en möjlighet som erbjuds småskaliga tillverkare och ska skapa bättre förutsättningar för mindre företag och därigenom ökade möjligheter att leva och bo i hela landet. Småskalighet bidrar till ett högre pris på de produkter som kan säljas genom gårdsförsäljning och att detta i sin tur bidrar till att den ekonomiska tillgängligheten av alkoholdryckerna blir lägre. Kravet på begränsad årsproduktion tillförsäkrar att gårdsförsäljningsreformen inte leder till försämrad folkhälsa samt att främjandet av besöksnäringen fortsatt är centralt (prop. 2024/25:86 s. 58).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att rättsläget inte framstår som så oklart att det motiverar ett inhämtande av ett förhandsavgörande från EU-domstolen. Bolagets begäran om detta ska därför avslås.

Av utredningen i målet framgår att bolagets årsproduktion av spritdrycker under det föregående kalenderåret uppgått till ungefär 150 000 liter. Eftersom bolagets årsproduktion av spritdrycker överstiger 75 000 liter är förutsättningarna för att meddela tillstånd till gårdsförsäljning inte uppfyllda. Av förarbetena framgår därtill att gårdsförsäljning ska vara en möjlighet som erbjuds småskaliga tillverkare och att de införda produktionsgränserna utgör ett medvetet led i att avgränsa reformen till mindre producenter. Att bolaget bedriver en hantverksmässig verksamhet och en väl utvecklad besöksverksamhet förändrar inte bedömningen eftersom dess årsproduktion väsentligt överstiger den gräns som lagstiftaren har ansett förenlig med reformens syfte. Det som bolaget har anfört

om bestämmelsens lämplighet, proportionalitet och konsekvenser för verksamheten föranleder inte heller någon annan bedömning. Nämnden har således haft skäl för sitt beslut och överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03).

Per-Olov Larsson
rådman

I avgörandet har även nämndemännen Lars Eliasson, Stefan Nilsson och Britt-Inger Roos Näslund deltagit. Målet har föredragits av föredragande juristen Fabianne Lenvin.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

Eventuellt tillkommande ärende

Inget tillkommande ärende har inkommit för dagens sammanträde.